

CHARLES H. SPURGEON

Een veelzijdige bediening

Toespraken tot predikanten en studenten

Vertaald uit het Engels door Teun van der Plas
naar 'An All-Around Ministry. Addresses to Ministers and
Students' (1900)

© 2026 Teun van der Plas

Inhoud

Woord vooraf

Toespraak 1 Geloof

Toespraak 2 'Voorwaarts!'

Toespraak 3 Eigenheid en haar tegendeel

Toespraak 4 Hoe wij de kwaden van deze tijd tegemoet moeten treden

Toespraak 5 'Een nieuwe koers'

Toespraak 6 Licht, vuur, geloof, leven, liefde

Toespraak 7 Kracht in zwakheid

Toespraak 8 Wat wij zouden willen zijn

Toespraak 9 Rentmeesters

Toespraak 10 De kwaden van deze tijd, en ons doel, onze noden en onze bemoedigingen

Toespraak 11 De kracht van de prediker en de voorwaarden om die te verkrijgen

Toespraak 12 De predikant in deze tijd

Woord vooraf

Met de uitgave van dit boek wordt een plan uitgevoerd dat de heer Spurgeon al vele jaren geleden had. Hij was van plan om in deze vorm een keuze te publiceren uit de toespraken die hij als voorzitter hield op de jaarlijkse conferenties van het Pastors' College. De eerste toespraak in dit boek werd gehouden in 1872, de laatste in 1890. De reeks bevat dus veel van de meest gedenkwaardige woorden die hij sprak tot de leden van de oude Collegevereniging. Daarnaast bevat ze drie van de 'openingsredes' op de bijeenkomsten van de nieuwe Evangelische Vereniging. 'Het laatste manifest van C. H. Spurgeon', 'The Greatest Fight in the World', is niet in dit boek opgenomen, omdat het afzonderlijk verschijnt. (Prijs 6 pence en 1 shilling.)

De heer Spurgeon beschouwde de conferentieweek altijd als een van de belangrijkste weken van het hele jaar. Hij besteedde veel tijd, denkwerk, zorg en gebed aan de voorbereiding van zijn toespraken. Die waren bestemd voor de honderden predikanten en studenten die dan

bijeenkwamen uit alle delen van het land, en ook uit verre landen. Hij was omringd door zijn zonen in het geloof. Velen van hen waren zijn eigen geestelijke kinderen, en allen noemden hem met vreugde voorzitter, leider, broeder en vriend. Zo sprak hij met een vrijmoedigheid en een huiselijke eenvoud die in geen enkele andere vergadering overtroffen konden worden, en nauwelijks geëvenaard. De toespraken zelf laten ruim zien hoe zwaar hij de verantwoordelijkheid voelde om tot zo'n gehoor te spreken. Ze tonen ook hoe trouw hij die verantwoordelijkheid heeft gedragen.

Hoewel hier in het bijzonder een persoonlijk beroep op zijn eigen mannen wordt gedaan, gaan de besproken onderwerpen de hele christelijke bediening aan, in eigen land en daarbuiten. Het woord 'bediening' wordt dan in de ruimste zin gebruikt, voor alle dienstknechten van de Heere Jezus Christus. Geestelijken en predikanten van alle kerkgenootschappen, zendelingen in binnen- en buitenland, openluchtpredikers, zondagsschool- en bijbelklasleiders, traktaatverspreiders en christenen van elke stand zullen hier veel vinden. Het zal hen helpen om die 'veelzijdige bediening' uit te oefenen waarvan de heer Spurgeon zelf zo'n vurig pleitbezorger en zo'n stralend voorbeeld was.

TOESPRAAK 1

Geloof

Nu het moment gekomen is dat ik u toespreek, mijn geliefde broeders, moge God Zelf door mij tot u spreken!

Het onderwerp dat ik voor deze toespraak gekozen heb, is het geloof. Als gelovigen in Jezus stammen wij allemaal uit het geslacht van het geloof. Twee geslachtslijnen maken aanspraak op de erfenis van het verbond. Er is de lijn van de natuur, van menselijke inspanning en van werken, met Ismaël, de zoon van Hagar, aan het hoofd. Daar hebben wij geen verwanten. Wij weten dat de hoogste positie die het kind van het vlees kan bereiken, alleen uitloopt op het bevel: 'Werp de dienstmaagd uit en haar zoon; want de zoon der dienstmaagd zal geenszins erven met den zoon der vrije.' Wij, broeders, zijn kinderen van de belofte. Wij zijn niet naar het vlees geboren, ook niet door de kracht van de natuur, maar door de kracht van God. Wij danken onze wedergeboorte niet aan bloed, niet aan de wil van het vlees en niet aan de wil van een man, maar aan God

alleen. Onze bekering danken wij niet aan de redeneringen van de logicus of aan de welsprekendheid van de redenaar. Wij danken haar ook niet aan onze natuurlijke goedheid of aan onze eigen inspanning. Net als Isaak zijn wij kinderen van Gods kracht, naar de belofte.

Het verbond behoort nu ons toe. Want het is beslist, en de apostel heeft die beslissing in de naam van God bekendgemaakt: 'Zo zijn de beloftenissen tot Abraham en zijn zaad gesproken. Hij zegt niet: En den zaden, als van velen; maar als van een: En uw zade; hetwelk is Christus. ... En indien gij van Christus zijt, zo zijt gij dan Abrahams zaad, en naar de belofte erfgenamen' (Galaten 3:16, 29). Wij worden volledig behouden door het geloof. De helderste dag die ooit voor ons aanbrak, was de dag waarop wij voor het eerst 'op Hem gezien' hebben en verlicht werden. Alles was donker tot het geloof de 'Zonder gerechtigheid' zag. Het aanbreken van het geloof was voor ons de morgen van het leven. Alleen door het geloof zijn wij gaan leven. Sindsdien hebben wij door het geloof gewandeld. Telkens als wij in de verleiding kwamen om van de weg van het geloof af te wijken, waren wij als de uitzinnige Galaten, en wij hebben voor onze dwaasheid moeten boeten. Ik vertrouw dat wij niet 'zoveel tevergeefs geleden' hebben (Galaten 3:4). Wij zijn met de Geest begonnen. Als wij geprobeerd hebben in het vlees volmaakt te worden, merkten wij al snel dat wij over de verkeerde boeg zeilden en op blinde klippen afstevenden. 'De rechtvaardige zal uit het geloof leven': die waarheid

heeft zich in onze ervaring bewezen. Want keer op keer hebben wij gevoeld dat op elke andere weg de dood ons in de ogen staart. Daarom ‘verwachten’ wij ‘door den Geest, uit het geloof, de hoop der rechtvaardigheid’ (Galaten 5:5).

Broeders, onze afstamming is uit het geloof en onze aanspraak op de voorrechten van het verbond is uit het geloof. Ons leven is, in zijn begin en in zijn voortgang, helemaal uit het geloof. Zo mag ik met vrijmoedigheid zeggen dat ook onze bediening uit het geloof is. Wij zijn herauten voor de mensenkinderen, niet van de wet van de Sinaï, maar van de liefde van Golgotha. Wij komen tot hen niet met het bevel: ‘Doe dat, en gij zult leven’, maar met de boodschap: ‘Geloof in den Heere Jezus Christus, en gij zult zalig worden.’ Onze bediening is de bediening van het genadige geloof. Zij is niet naar mensen en niet naar de wet van een vleselijk gebod. Wij prediken niet de verdienste van de mens, maar Christus, de Gekruisigde.

Het doel van onze prediking is, net als haar leer, het geloof. Wij menen immers dat wij niets voor zondaars gedaan hebben totdat wij hen, door de kracht van de Heilige Geest, tot geloof brengen. En wij achten onze prediking alleen nuttig voor de heiligen als wij hen in geloof zien toenemen. Het geloof is in onze hand de kracht waarmee wij zaaien. Het zaad dat wij zaaien, ontvangen wij zelf door het geloof, en het is in geloof gedrenkt. Zo is ook de oogst waar wij naar uitzien: dat wij

geloof zien opschieten in de voren van de mensenharten, tot lof en eer van God.

De leer en de genade van het geloof zijn dus verweven met heel ons geestelijk leven en met al ons werk in de bediening. Daarom moeten wij er heel helder over zijn; dat is nog een kleine zaak. Wij moeten er ook heel sterk in zijn; dat is de hoofdzaak. Daarover wil ik tot u spreken. Ik bid vurig dat ieder van ons, zoals Abraham, ‘gesterkt’ mag zijn ‘in het geloof, gevende God de eer’, en zoals Stefanus ‘vol des geloofs en des Heiligen Geestes’.

Ons werk vraagt in het bijzonder om geloof. Als wij tekortschieten in geloof, hadden wij er beter niet aan kunnen beginnen. En als wij geen geloof ontvangen dat opgewassen is tegen de dienst, worden wij die al snel moe. Alle waarneming bewijst dat het succes in de dienst van de Heere doorgaans in verhouding staat tot het geloof. Het staat zeker niet in verhouding tot bekwaamheid. Het houdt ook niet altijd gelijke tred met vertoon van ijver. Maar het is altijd naar de maat van het geloof. Want dit is een wet van het Koninkrijk, zonder uitzondering: ‘U geschiede naar uw geloof.’ Het is dus noodzakelijk dat wij geloof hebben als wij nuttig willen zijn. En wij moeten groot geloof hebben als wij bijzonder nuttig willen zijn.

Ook om veel andere redenen dan nuttigheid is het voor ons dringend nodig dat wij een overvloedig vertrouwen in de levende God hebben. Wij hebben het bijvoorbeeld nodig om stand te houden tegen de vijanden

van de waarheid. Wij hebben het ook nodig om weerstand te bieden aan de verzoeken die ons ambt omringen. Meer dan alle anderen hebben wij het geloof nodig dat bergen verzet. Het is het geloof waardoor mannen Gods in vroeger tijden 'koninkrijken hebben overwonnen, gerechtigheid geoefend, de beloftenissen verkregen, de muilen der leeuwen toegestopt; de kracht des vuurs hebben uitgeblust, de scherpte des zwaards zijn ontvloden, uit zwakheid krachten hebben gekregen, in den krijg sterk geworden zijn, heirlegers der vreemden op de vlucht hebben gebracht'.

Een van de broeders merkte gisteravond op de bijeenkomst op dat ik u heb aangeleerd te zeggen: ten eerste, ten tweede en ten derde. Ik moet schuld bekennen en ga toch op dezelfde manier door. Ik vind het namelijk geen fout. Het is een werkwijze die de spreker helpt zijn gedachten te ordenen en te onthouden. En het helpt de hoorder de preek te onthouden. Wij mogen het risico lopen formeel te zijn, als formeel zijn nuttig is. De gewoonte om de indeling van een toespraak aan te kondigen moet niet slaafs gevolgd worden. Toch kan zij in het algemeen gehandhaafd worden, en vandaag zullen wij dat in elk geval doen.

I. Allereerst wil ik over het geloof spreken aan de hand van deze vraag: waarin en ten aanzien van welke zaken hebben wij als predikanten geloof, of grote behoefte eraan?

Ten eerste hebben wij geloof in God. Wij geloven ‘dat Hij is, en een Beloner is dergenen, die Hem zoeken’. Wij geloven niet in natuurkrachten die op eigen kracht werken, los van de voortdurende kracht die uitgaat van de Grote en Machtige. Hij is de Onderhouder én de Schepper van alle dingen. Het zij verre van ons God uit Zijn eigen heelal te verbannen. Wij geloven ook niet in een godheid alleen in naam, zoals zij die alle dingen tot God maken. Want het pantheïsme is naar ons inzicht niet meer dan een andere vorm van atheïsme. Wij kennen de Heere als een afzonderlijk, persoonlijk wezen, een werkelijke God. Hij is oneindig veel werkelijker dan de dingen die gezien en betast worden, zelfs werkelijker dan wijzelf. Wij zijn maar schaduwen; Hij alleen is de IK BEN, Die dezelfde blijft tot in alle eeuwigheid.

Wij geloven in een God van voornemens en plannen. Hij heeft de wereld niet overgelaten aan een blind noodlot dat haar tiranniseert, en nog veel minder aan een doelloos toeval dat haar heen en weer schommelt. Wij zijn geen fatalisten, maar wij twijfelen ook niet aan de voorzienigheid en de voorbeschikking. Wij geloven in een God ‘Die alle dingen werkt naar den raad van Zijn wil’. Wij denken niet dat de Heere van de wereld is weggegaan en haar met haar bewoners aan zichzelf heeft overgelaten. Wij geloven dat Hij voortdurend over alle zaken van het leven regeert. Door het geloof zien wij de hand van de Heere die aan elk grassprietje zijn eigen dauwdruppel geeft en aan elke jonge raaf zijn voedsel. Wij zien de tegenwoordige kracht van God in de vlucht van elke mus

en horen Zijn goedheid in het lied van elke leeuwerik. Wij geloven dat ‘de aarde ... des HEEREN’ is, ‘mitsgaders haar volheid’. Wij gaan die aarde binnen, niet als het gebied van satan waar geen licht komt. Wij gaan haar ook niet binnen als een chaos waar men van geen orde weet, of als een kolkende zee waar de onweerstaanbare golven van het noodlot stervelingen naar willekeur doen schipbreuk lijden. Nee, wij gaan vrijmoedig verder, met God in ons en om ons heen; want ‘in Hem leven wij, en bewegen ons, en zijn wij’. Zo wonen wij door het geloof in een tempel van voorzienigheid en genade, waarin alles spreekt van Zijn heerlijkheid. Waar wij ook zijn, wij geloven in een God Die tegenwoordig is. Hij werkt en is werkzaam en voert Zijn eigen voornemens standvastig en zeker uit, in alle zaken, plaatsen en tijden. Hij werkt Zijn plannen evengoed uit in wat kwaad lijkt als in wat duidelijk goed is. In alles rijdt Hij in Zijn eeuwige wagen voort naar het doel dat de oneindige wijsheid gekozen heeft. Hij vertraagt nooit Zijn gang en houdt nooit de teugel in. In de eeuwige kracht die in Hem is, snelt Hij altijd zonder ophouden voort. Wij geloven dat deze God trouw is aan alles wat Hij gesproken heeft, een God Die niet kan liegen en niet kan veranderen. De God van Abraham is de God en Vader van onze Heere Jezus Christus, en Hij is vandaag onze God. Wij geloven niet in de steeds wisselende beelden van het goddelijke Wezen die de verschillende filosofieën aannemen. De God van de Hebreeën is onze God: Jehova, Jah, de Machtige, de God Die Zijn verbond houdt. ‘Deze

God is onze God eeuwiglijk en altoos; Hij zal ons geleiden tot den dood toe.'

Of wij dwazen zijn omdat wij zo in God geloven, zal de wereld eens weten. Is het redelijker om in de natuur te geloven, of in krachten die uit zichzelf werken, of in niets, dan in een Wezen Dat uit Zichzelf bestaat? Dat laten wij aan de eeuwigheid over. Ondertussen is het geloof in God voor ons niet alleen een noodzaak van de rede. Het is ook de vrucht van een kinderlijk instinct dat niet wacht om zich met argumenten te rechtvaardigen. Het is in ons geboren, samen met onze wedergeboren natuur zelf.

Daarnaast richt ons geloof zich met grote ernst en kracht op de Christus van God. Wij vertrouwen op Jezus. Wij geloven alles wat de geïnspireerde geschiedenis over Hem zegt. Wij maken van Hem of van Zijn leven geen mythe. Wij nemen het als een feit aan dat God werkelijk onder de mensen gewoond heeft in menselijk vlees. En wij geloven dat de mensgeworden God op het kruis van Golgotha werkelijk en waarachtig een verzoening heeft aangebracht. Toch is de Heere Jezus Christus voor ons niet alleen een Verlosser uit het verleden. Wij geloven dat Hij 'opgevaren is in de hoogte' en 'de gevangenis gevangen genomen' heeft. En wij geloven dat 'Hij altijd leeft om voor hen te bidden', voor 'degenen, die door Hem tot God gaan'. In de kathedraal van Turijn zag ik een heel merkwaardig schouwspel: de zogenaamde grafdoeken van de Heere Jezus Christus, die door massa's roomsen vroom worden aanbeden. Terwijl ik naar die

relikwieën keek, viel het mij op dat de tekenen van Christus' dood alles waren wat de Roomse Kerk van Hem bezat. Zij mogen het ware kruis wel tonen, want zij kruisigen Hem opnieuw. Zij mogen wel bidden bij Zijn graf, want Hij is daar niet, en ook niet in hun kerk. En zij mogen wel aanspraak maken op Zijn grafdoeken, want zij kennen alleen een dode Christus. Maar, geliefde broeders, onze Christus is niet dood, en Hij is ook niet ontslapen. Hij wandelt nog in het midden van de gouden kandelaren en houdt de sterren in Zijn rechterhand.

Ons geloof in Jezus is heel werkelijk. Wij geloven in die dierbare wonden van Hem zoals wij in niets anders geloven. Geen feit is voor ons zo zeker als dit: Hij is geslacht en Hij heeft ons met Zijn bloed voor God gekocht. Wij geloven in de glans van Zijn heerlijkheid. Niets lijkt ons zo noodzakelijk waar als dat Hij, Die gehoorzaam geworden is tot de dood, als Zijn verdiende loon met heerlijkheid en eer gekroond zou worden. Om dezelfde reden geloven wij ook in een werkelijke Christus Die nog een tweede keer zal komen, op dezelfde wijze als Hij naar de hemel is opgevaren. Al willen wij niet nauwkeurig naar tijden en gelegenheden vragen, toch zijn wij 'verwachtende en haastende tot de toekomst van den dag Gods'. Op die dag verwachten wij de openbaring van de kinderen van God en de opstanding van hun lichamen uit het graf. Christus Jezus is voor ons geen verzinsel. Met dr. Watts zingen wij:

*Terwijl de Jood op eigen wet steunt
en Griek op wijsheid roemt,
beminnen wij het vleesgeworden geheimenis,
en daarop bouwen wij ons vertrouwen.*

Wij hebben, geliefde broeders, evenveel vertrouwen in de Heilige Geest. Wij geloven oprecht in Zijn Godheid en Zijn persoonlijkheid. Wij spreken over Zijn invloeden, omdat Hij invloeden heeft. Maar wij vergeten niet dat Hij een Persoon is van Wie die invloeden uitgaan. Wij geloven in Zijn ambten, want Hij heeft ambten. Maar wij verheugen ons in de Persoon Die ze vervult en ze tot ons welzijn krachtig maakt. Ieder van ons zou eerbiedig zeggen: 'Ik geloof in de Heilige Geest.' Maar, mijn broeders, gelooft u in de Heilige Geest? 'Ja', zegt u eenstemmig, spontaan en met nadruk. 'Ja', zeg ik ook. Maar neemt u het mij niet kwalijk als ik u nog eens vraag of u werkelijk en waarachtig in Hem gelooft. Want er is geloven en geloven. Ik kan iets over iemand geloven waarvoor ik maar weinig grond heb, en waarvoor ik nog geen cent van mijn bezit zou wagen. Maar het is een andere vorm van geloven als ik voel dat ik iemand mijn leven zou kunnen toevertrouwen. Dan ben ik ervan overtuigd dat hij mij trouw zal zijn en een bekwame en bereidwillige helper zal blijken. Hebben wij zo'n vertrouwen op de Heilige Geest? Geloven wij dat Hij ons op dit moment met kracht kan bekleden, zoals Hij de apostelen op Pinksteren deed? Geloven wij dat er onder onze prediking door Zijn kracht duizend op één dag geboren zouden kunnen worden? Als wij allen zo geloven, mogen wij ons gelukkig prijzen in

zo'n gezelschap te zijn. Want stel dat onder één preek zelfs maar een dozijn mensen zou uitroepen: 'Wat moet ik doen, opdat ik zalig worde?' Dan zou het merendeel van de christenen precies zo uitroepen als de ongelovige Joden: 'Zij zijn vol zoeten wijns.' Zij zouden de hele gebeurtenis veroordelen als het gevolg van gevaarlijke opwindings. Zij zouden nooit denken dat het van de Heere was. Daarom kom ik met droefheid tot de conclusie dat er in de kerk niet zo'n geloof in de Heilige Geest is als er zou moeten zijn. En toch: zo zeker als wij de stem horen die zegt 'dat de sterkte Godes is', en zo zeker als wij de goddelijke stem van de Zoon horen zeggen: 'Gijlieden gelooft in God, gelooft ook in Mij', zo waarachtig vraagt de derde Persoon van de gezegende Drie-eenheid om ons liefdevolle vertrouwen. Wee ons als wij Hem door ons ongeloof smarten aandoen! Als wij een volledig geloof hebben in de drie-enige God, dan zullen wij 'krachtig' zijn 'in den Heere, en in de sterkte Zijner macht'.

Bovendien, beste broeders, geloven u en ik in de leerstukken van het evangelie. Wij hebben de zekerheden van de geopenbaarde waarheid ontvangen. Dit zijn 'de dingen, die onder ons volkomen zekerheid hebben'. Wij buigen niet voor de theorieën die mensen over de waarheid hebben. En wij geven niet toe dat de theologie zou bestaan uit 'zienswijzen' en 'meningen'. Wij verklaren dat er bepaalde waarheden zijn, wezenlijk, blijvend en eeuwig, waarvan afwijken verderfelij is. Het doet mij diep verdriet zoveel predikanten te horen praten alsof de waarheid van God een veranderlijke grootheid is: iets wat

dagelijks gevormd wordt, een wassen neus die steeds opnieuw gekneed moet worden, een wolk die door de wind wordt voortgedreven. Zo geloof ik niet! Men heeft mij verweten dat ik niet meer ben dan een echo van de puriteinen. Maar ik ben liever de echo van de waarheid dan de stem van de leugen. Misschien is het gebrek aan verstand wat ons verhindert de goede oude weg te verlaten. Maar zelfs dat is beter dan gebrek aan genade, wat ten grondslag ligt aan het voortdurende geschuif en gewissel van mensen in hun overtuigingen. Wees ervan verzekerd dat er in de theologie niets nieuw is behalve wat vals is. En de feiten van de theologie zijn vandaag wat zij achttienhonderd jaar geleden waren.

Maar in deze tijd zijn er zelfbenoemde ‘mannen van de vooruitgang’ die begonnen zijn met het prediken van het evangelie. Zij ontaarden naarmate zij voortgaan, en hun godgeleerdheid smelt, net als de slak, al voortkruipend weg. Ik hoop dat het met niemand van ons ooit zo zal gaan. Ik heb de loopbaan van bepaalde godgeleerden vergeleken met de reis van een Romeins wijnvat van de wijngaard naar de stad. Het vertrekt van de wijnpers als het zuivere sap van de druif. Maar bij de eerste rustplaats moeten de voerlieden van de wagen zo nodig hun dorst lessen. En als zij bij een bron komen, vervangen zij de wijn die zij gedronken hebben door water. In het volgende dorp wonen veel wijnliefhebbers die wat bedelen of kopen, en de verstandige voerman verdunt de wijn opnieuw. Het aanlengen wordt keer op keer herhaald. Als het vat Rome binnenkomt, is de vloeistof

opmerkelijk anders dan wat oorspronkelijk uit de wijngaard vertrok. Op ongeveer dezelfde manier kan men het evangelie 'versnijden'. Er wordt een beetje waarheid prijsgegeven, en dan nog een beetje. De mensen vullen de leegte op met meningen, gevolgtrekkingen, bespiegelingen en dromen. Ten slotte is hun wijn met water vermengd, en dan nog niet eens met het beste water. Veel predikers, en ik zeg het met droefheid, hebben een toren van theologische bespiegelingen gebouwd. Daarop zitten zij, net als Nero, en spelen op hun viool de wijs van hun eigen filosofie, terwijl de wereld brandt van zonde en ellende. Zij spelen met het speelgoed van de bespiegeling terwijl mensenzielen verloren gaan.

Veel menselijke wijsheid is niet meer dan een spreij over het ontbreken van levende godsvrucht. In Italië stapte ik in treinrijtuigen van de eerste klas die bekleed waren met heel mooi haakwerk. Ik dacht dat de reizigers bijzonder geëerd werden, omdat ongetwijfeld enkele fijne vingers de rijtuigen zo weelderig voor hen hadden ingericht. Maar ik ontdekte al snel dat het haakwerk er alleen op gelegd was om het vet en het vuil van de stof te bedekken. Veel van de mooie sentimentaliteit en vroomheid die tegenwoordig gepredikt wordt, is niet meer dan haakwerk van die soort. Het bedekt verfoeilijke ketterijen die allang weerlegd zijn en die zich niet meer zonder vermomming van hun afschuwelijkheid durfden te vertonen. Met woorden van menselijke wijsheid en met bespiegelingen van eigen vinding vermommen mensen de

leugen en misleiden zij velen. Laat het onze taak zijn de mensen te geven wat God ons geeft. Laat ieder van u zijn als Micha, die verklaarde: 'Zo waarachtig als de HEERE leeft, hetgeen de HEERE tot mij zeggen zal, dat zal ik spreken.' Is het dwaasheid vast te houden aan wat wij in de Schrift vinden, en is het waanzin te geloven in de woordelijke inspiratie? Dan nemen wij ons voor dwazen te blijven tot het einde toe. En wij hopen te behoren tot 'het dwaze der wereld' dat God 'heeft ... uitverkoren, opdat Hij de wijzen beschamen zou', 'opdat geen vlees zou roemen voor Hem'.

Broeders, ons geloof rust op de leerstukken van het evangelie en op de God van het evangelie, en het omvat ook de kracht van het gebed. Wij geloven dat het smeken iets vermag. Ik vrees dat dit geloof in de zogenaamde christelijke wereld uit de mode raakt. Sommigen menen dat het gebed nuttig is voor onszelf, maar geen uitwerking kan hebben op God. Er wordt veel gezegd over de onmogelijkheid dat Gods raadsbesluiten veranderd zouden worden. Men wijst er ook op hoe volstrekt onwaarschijnlijk het is dat een eindig wezen God door zijn geroep zou beïnvloeden. Ook wij houden staande dat de raadsbesluiten van God niet veranderen. Maar wat als het gebed een deel van Zijn raadsbesluit is? En wat als Hij bepaalt dat Zijn volk zal bidden, wanneer Hij van plan is hun zegeningen te geven? Het gebed is een van de onmisbare raderen in het raderwerk van de voorzienigheid. Het opzenden van gebeden werkt even krachtig door in de gang van de wereld en in het ontstaan

van gebeurtenissen als de opkomst van vorstenhuizen of de val van volken. Wij geloven dat God werkelijk luistert naar de stem van mensen.

Wat mij betreft: als iemand nu tegen mij zou zeggen: ‘God verhoort geen gebed; zo’n gedachte is bijgeloof’, dan zou ik hem antwoorden: ‘Nee, meneer, met u ga ik helemaal geen discussie aan. De hele kwestie is een persoonlijke zaak, die mijn eigen karakter raakt: ben ik een eerlijk man of niet? Als ik iemand ben die de waarheid spreekt, dan is mijn getuigenis het aannemen waard. En ik verklaar plechtig dat de Heere mijn gebeden tientallen en honderden keren heeft gehoord en verhoord. De verhoringen zijn zo vaak en zo opmerkelijk gekomen dat het geen toeval geweest kan zijn.’ Verder dan dit zou ik niet redeneren: ‘Tenzij u bereid bent mij voor een leugenaar uit te maken, bent u net zo verplicht de feiten te geloven waarvan ik zeg dat ik ze heb meegemaakt, als ik verplicht ben alles te geloven wat u plechtig als waar verzekert.’

Broeders, wij moeten niet altijd beweren dat wij de waarheden van de Schrift aan goddeloze mensen kunnen bewijzen. Veel van die waarheden liggen namelijk buiten het gebied van hun verstand. Ik zou een blinde niet proberen te bewijzen dat het gras groen is en de lucht blauw, want hij kan zich geen voorstelling maken van wat ik bewijs. Redeneren is in zo’n geval dwaasheid aan beide kanten. Voor ons is het gebed in elk geval geen ijdele zaak. Wij gaan in eenzaamheid naar onze binnenkamer, in

het geloof dat wij bij het bidden een hoogverheven en werkelijke zaak behartigen. Wij buigen de knie niet alleen omdat het een plicht is en een lofwaardige geestelijke oefening. Wij doen het omdat wij geloven dat wij onze noden in het oor van de eeuwige God uitspreken. En wij geloven dat Zijn oor verbonden is met een hart dat met ons meevoelt, en met een hand die voor ons werkt. Voor ons is waar gebed ware kracht.

Er is nog één punt dat volgens mij wezenlijk is voor het geloof van een predikant: wij geloven in onze eigen opdracht om het evangelie te verkondigen. Als een broeder hier niet zeker is van zijn roeping tot de bediening, laat hij dan wachten tot hij er zeker van is. Wie twijfelt of hij door God gezonden is, gaat aarzelend op weg. Maar wie zeker is van zijn roeping van boven, eist gehoor en dwingt het ook af. Hij verontschuldigt zich niet voor zijn bestaan of voor wat hij zegt. Nee, hij houdt zich mannelijk en spreekt Gods waarheid vrijmoedig in de Naam van de Heere. Hij heeft een boodschap die hij moet overbrengen, want wee hem als hij het evangelie niet verkondigt! Tegenover de ritualisten, die erop roemen dat alleen zij de apostolische opvolging hebben, verklaren wij dat onze opdracht de ware is en dat hun aanspraak vals is. Wij zijn niet bang onze aanspraken te onderwerpen aan de toets die de Heere Zelf heeft gegeven: 'Aan hun vruchten zult gij hen kennen.' Wij geloven dat God ons gezalfd heeft om het evangelie te verkondigen, en dat doen wij ook. Maar wie zal kunnen getuigen dat deze 'priesters' het evangelie zelfs maar kennen? Onder ons

woord wederbaart de Geest van God mensen, maar door deze bedriegers werkt Hij niet zo. Zij begrijpen niet eens wat wedergeboorte is, maar verwarren die met een ceremoniële besprenkeling. Ons evangelie verzadigt het hart, vernieuwt de natuur en troost de ziel. Maar kunnen deze bedriegers dat met hun toverkunsten? Als zij apostelen zijn, laten ze ons dan hun tekenen tonen. Wij zeggen dienaren van de Heere te zijn, en onze brieven van aanbeveling staan in vele harten geschreven.

Broeders, nu ik de grote punten van ons geloof heb uiteengezet, wil ik dit zeggen. Op grond van dit alles geloven wij dat 'de grote Herder der schapen' ons een volle genoegzaamheid zal schenken om Zijn volk te voeden, hoe schraal onze voorraad ook is. Omdat wij geloven in de algenoegzame God, verwachten wij dat onze broden en vissen vermenigvuldigd worden. Daarom leggen wij niets opzij, maar delen nu alles uit wat wij hebben. In Rome zag ik een fontein die een man voorstelde met een vat in zijn handen. Daaruit stroomde voortdurend een overvloedige straal water. Er zat nooit veel tegelijk in dat marmeren vat, en toch heeft het al vier- of vijfhonderd jaar een straal gegeven. Laten wij zo uit het diepst van onze ziel alles uitgieten wat de Heere ons schenkt. Al meer dan twintig jaar vertel ik alles wat ik weet. Elke keer ben ik leeggelopen, en toch borrelt mijn hart nog steeds een goede rede op. Ik ken broeders in de bediening die wat inhoud betreft te vergelijken zijn met het grote vat van Heidelberg. Toch krijgen de mensen van hen minder evangelische waarheid dan van predikers met

veel minder inhoud, die de gewoonte hebben aangenomen alles uit te delen wat ze hebben. Wij geloven dat de Geest van God in ons een fontein van water zal zijn, springende tot in het eeuwige leven, en wij handelen naar die overtuiging. Wij verwachten niet vele goederen te hebben die opgelegd zijn voor vele jaren. Maar zoals wij leven van ons dagelijks brood, zo voeden wij onze mensen uit steeds nieuwe voorraden. Weg met de mufte voorraden oud manna, waarin de wormen groeien, en laten wij dag na dag opzien naar een verse voorraad!

Broeders, ons geloof ziet aan onze kant een onzichtbare werkzaamheid. Terwijl wij aan het werk zijn, werkt God ook. Wij denken niet dat de krachten die aan onze kant meedoen, beperkt blijven tot de kansel. Wij weten dat God de hele week door de mensen voorbereidt om te ontvangen wat Hij ons heeft opgedragen hun te leren. Dat doet Hij door zorgen, beproeving en moeite, en soms door vreugde en troost. Wij kijken naar onze gemeenten en staan misschien op het punt in ons ongeloof uit te roepen: 'Ach, mijn heer, hoe zullen wij doen?' Maar onze ogen worden geopend, en wij zien vurige paarden en wagenen rondom de profeet van de Heere. Geheimzinnige krachten werken samen met de bediening van de genade.

Toen de Mont-Cenistunnel werd aangelegd, werkte een ploeg ingenieurs zes jaar lang vanaf de Italiaanse kant. Na die periode verwachtten ze een open weg door de berg te zien. Ze wisten dat het werk in hun tempo

minstens twaalf jaar zou duren. Toch wisten ze dat het in zes jaar klaar zou zijn, want aan de Franse kant werkte een andere ploeg hen tegemoet. En inderdaad troffen ze elkaar, toen het zover was, tot op een duim nauwkeurig. Ik begrijp niets van deze wonderen van de techniek. Ik weet niet hoe twee tunnelploegen het voor elkaar krijgen elkaar in het hart van een Alpenberg te ontmoeten. Evenmin weet ik hoe het werk van de Heere in het geweten van mensen zal aansluiten op het mijne. Maar ik weet heel zeker dat het zal gebeuren. Daarom werk ik in geloof door met al mijn kracht.

Het geloof brengt ons ertoe te geloven dat moeilijkheden zo bestuurd worden dat ze het succes bevorderen. Omdat wij in God en in Zijn Heilige Geest geloven, geloven wij dat moeilijkheden ons rijkelijk geheiligd zullen worden. Ze worden ons alleen in de weg gelegd als opstapjes naar grotere resultaten. Wij geloven in nederlagen, mijn broeders. Wij geloven in terugtrekken met de banier door het slijk gesleept, in de overtuiging dat dit wel eens de zekerste weg naar een blijvende overwinning kan zijn. Wij geloven in wachten, wenen en worstelen. Wij geloven in een gebrek aan succes dat ons voorbereidt op groter en hoger werk. Daarvoor zouden wij niet geschikt zijn geweest als de angst onze ziel niet had gescherpt. Wij geloven in onze zwakheden, en wij roemen er zelfs in. Wij danken God dat wij niet zo welsprekend zijn als wij zouden willen, en dat wij niet alle gaven hebben die wij zouden wensen. Want nu weten wij dat 'de uitnemendheid der kracht zij van God, en niet uit

ons'. Het geloof doet ons zo in de Heere verblijden dat onze zwakheden een podium worden waarop Zijn genade zich toont. Broeders, wij geloven dat zelfs onze vijanden in Gods hand onze hoogste belangen zullen dienen. Ze zijn voor de wagen van God gespannen. Van alle machten die Gods raadsbesluiten in de wereld uitvoeren, doet misschien niemand meer dan de duivel zelf. Hij is maar een keukenknecht in de keuken van de Eeuwige. Tegen zijn zin verricht hij veel werk waarvoor de Heere Zijn eigen kinderen niet zou gebruiken. Toch is dat werk even nodig als wat de serafs doen. Geloof niet dat het kwaad een mededingende macht is, even sterk als de goede God. Nee, zonde en dood zijn, net als de Gibeonieten, houthouwers en waterputters voor Gods raadsbesluiten. Ook al weten ze het niet: wanneer de vijanden van de Heere het hevigst razen en tieren, vervullen zij Zijn eeuwige raadsbesluiten, tot prijs van de heerlijkheid van Zijn wijsheid en genade.

Verder, broeders, geloven wij in het evangelie als Gods kracht om te redden. Wij weten dat wij voor elk geval van geestelijke ziekte een onfeilbaar geneesmiddel hebben. Wij hoeven tegen niemand te zeggen: 'Wij hebben geen goed nieuws van God voor u.' Wij geloven dat er een weg is om bij alle harten te komen. Er zit een opening in het harnas van elke zondaar, ook al is hij een Achab. Wij mogen de boog vol hoop spannen en de Heere bidden de pijn erdoorheen te leiden. Als wij in God geloven, kan niets ons te moeilijk of te zwaar zijn. Als ik alleen in mezelf geloof, voel ik dat een verharde zondaar kan weigeren

naar mijn redenering te luisteren. Misschien raken mijn hartelijke woorden hem niet. Maar als ik in de Heilige Geest geloof, voel ik dat Hij gehoor kan winnen en overtuiging in het geweten kan brengen. Broeders, wij geloven in de kracht van de waarheid. Wij verwachten niet dat de waarheid door de hele mensheid wordt liefgehad. Wij verwachten ook niet dat het evangelie populair wordt onder de groten en de geleerden. Wij herinneren ons immers dat woord van de apostel: 'Dat gij niet vele wijzen zijt naar het vlees, niet vele machtigen, niet vele edelen.' Maar wij geloven niet dat het evangelie door ouderdom afgeleefd is geraakt. Wanneer de dwaze wijzen van deze tijd het oude evangelie bespotten, brengen ze onbewust hulde aan de kracht ervan. Wij geloven niet dat onze grote burcht en verdediging gewankeld heeft en ter aarde is gestort, alleen omdat mensen dat zeggen. Wij denken aan Rabsake en hoe hij de Heere smaadde. En wij denken eraan hoe het de koning van Assyrië toch verging precies zoals de Heere gezegd had: 'Hij zal in deze stad niet komen, noch daar een pijl inschieten; ook zal hij met geen schild daarvoor komen, en zal geen wal daartegen opwerpen. Door den weg, dien hij gekomen is, door dien zal hij wederkeren.' Wij hebben al genoeg filosofieën zien terugkeren 'tot het nietige stof waaruit ze voortkwamen' om te weten dat hun hele soort van dezelfde orde is als de wonderboom van Jona. Daarom wachten wij vol vertrouwen en zien geduldig onze tijd af. Wij zijn zeker van de overwinning, binnen niet al te lange tijd.

Als ons evangelie waar is, zal het nog op de voorgrond treden, en God zal voor ons werken. Daarom zijn wij 'standvastig, onbewegelijk, altijd overvloedig zijnde in het werk des Heeren'. Als wij vandaag of morgen geen zielen gered zien worden, werken wij toch door. Ons werk is niet het onbeloonde zwoegen van Sisyphus, die een steen de berg op rolt die weer op hem terugvalt. Het is ook niet het werk van de dochters van Danaüs, die een bodemloos vat probeerden te vullen. Ons werk wordt misschien niet sneller zichtbaar dan de eilanden die de koraaldiertjes onder de blauwe golven van de Zuidzee bouwen. Maar het rif groeit. Diep beneden ligt het fundament van het massieve bouwwerk, en de muren klimmen naar het oppervlak. Wij arbeiden voor de eeuwigheid. Wij tellen ons werk niet af aan de vooruitgang van elke dag, zoals mensen dat met hun werk doen. Het is Gods werk, en het moet met Zijn maatstaf gemeten worden. Weet heel zeker: wanneer de tijd, de geschapen dingen en alles wat zich tegen de waarheid van de Heere verzet, voorbij zullen zijn, dan blijft elke ernstige preek die gehouden is. Dan blijft elk aanhoudend gebed dat opgezonden is, en elke vorm van christelijke dienst die oprecht verricht is. Dat alles blijft ingebed in het machtige bouwwerk dat God van eeuwigheid besloten heeft op te richten tot Zijn eigen eer.

II. Broeders, onze tweede vraag is nu: wat werkt ons geloof in ons uit?

In de eerste plaats werkt het in ons een heerlijke onafhankelijkheid van mensen. Wij zijn blij met ijverige helpers, maar wij kunnen zonder hen. Wij zijn dankbaar voor onze goede diakenen, maar wij durven geen vlees tot onze arm te stellen. Wij zijn heel blij als God in andere gemeenten broeders verwekt die zich met ons verbroederen, maar wij steunen niet op hen. Wie in God gelooft, in Christus en in de Heilige Geest, zal alleen op de Heere steunen. Hij wil niet eenzaam zijn of de vreemde eend in de bijt, en toch kan hij in zijn eentje strijden voor zijn Meester. En juist wanneer hij de meeste menselijke hulp heeft, legt hij zich er ijverig op toe toch alleen op God te wachten. Als u op uw helpers leunt wanneer u ze hebt, gaat u misschien de verschrikkelijke betekenis beseffen van dat oude woord: 'Vervloekt is de man, die op een mens vertrouwt, en vlees tot zijn arm stelt.' De apostel zegt dat 'ook die vrouwen hebben, zouden zijn als niet hebbende'. Zo kunnen wij zeggen dat wij die ijverige helpers hebben, moeten zijn alsof wij ze niet hadden. Laat ons vertrouwen op God dan even eenvoudig zijn, en laten wij zelf even vrij zijn van alle vleselijk vertrouwen, alsof wij als Athanasius alleen tegenover de wereld stonden, zonder iemand om een goed woord voor ons te doen of een deel van onze last te dragen. God alleen is genoeg om dat hemelgewelf daarboven, dat geen pilaren heeft, te dragen. Hij alleen weegt de wolken af en houdt ze omhoog in de hemel. Hij steekt de lampen van de nacht aan en geeft de zon zijn

vurige vlammen. God alleen is voor ons genoeg, en in Zijn kracht zullen wij het doel van ons bestaan bereiken.

Verder geeft het ware geloof ons moed in alle omstandigheden. Toen de jonge Nelson eens thuiskwam van een tocht om vogelnestjes uit te halen, berispte zijn tante hem omdat hij tot zo laat in de nacht buiten was gebleven. Ze merkte op: 'Het verbaast me dat de angst je niet naar huis heeft gedreven.' 'Angst?' zei Nelson. 'Die ken ik niet.' Dat is een passend woord voor een gelovige die voor God werkt: 'Angst? Die ken ik niet; wat betekent dat?' De Heere is aan onze kant; voor wie zouden wij vrezen? 'Zo God voor ons is, wie zal tegen ons zijn?' Een predikant staat te beven in het bijzijn van een geleerde schoolmeester, die met zijn twintig leerlingen een belangrijk deel van een dorpsgemeente vormt. Maar past zo'n gesteldheid van het hart bij een profeet van de Heere? Een prediker staat helemaal te trillen omdat iemand met een witte das, onder de galerij, eruitziet als een predikant. Waarschijnlijk is het een Londense theoloog die voor zijn gezondheid in de buurt verblijft. Is die bevende prediker een man? Ik zeg: een man! Ik vraag niet eens of hij een man Gods is. Mijn beste vriend, als u iets van uzelf te zeggen hebt, probeer het dan niet te zeggen wanneer die geleerde mensen aanwezig zijn die zoveel beter kunnen spreken dan u. Maar als God door u iets te zeggen heeft, dan weet Hij welke bazuin het meest geschikt is om te gebruiken. En wat maakt het u dan uit wie er wel of niet luistert? Durft u de lafaard te spelen in de tegenwoordigheid van God? Nee. De overtuiging dat u

een opdracht van God hebt en dat de Geest van de Heere op u is, zal u heel vrijmoedig maken. Het geloof in God zal ons onze roeping zo doen eren dat wij haar niet zullen durven onteren door lafheid.

Het ware geloof in God zal ons ook overvloedig maken in goede werken. Het elfde hoofdstuk van Hebreeëen is gewijd aan de verheerlijking van het geloof. Maar als ik beweer dat het de goede werken van de heiligen beschrijft, kan iemand mij dan tegenspreken? Is het niet evenzeer een verslag van werken als van geloof? Jazeker, want waar veel geloof is, zullen er zeker al snel overvloedig goede werken zijn. Ik heb niets op met een geloof dat geen goede werken voortbrengt, vooral niet bij de prediker. Ik betwijfel of de satan op aarde geschiktere werktuigen tot verderf heeft om ongeloof te kweken en mensen het evangelie te laten verachten, dan zij die belijden het te geloven en dan handelen alsof dat geloof van totaal geen belang is.

Dan zijn er die filantropen die ons altijd vertellen wat er gedaan moet worden, maar zelf niets doen. Wat is hun geloof, en wat is hun mensenliefde? Waarmee zal ik die vergelijken? Het doet me denken aan een schipbreuk voor de Toscaanse kust, een aantal jaren geleden. De Toscaanse kustwachter meldde aan zijn regering dat er een treurige schipbreuk voor de kust had plaatsgevonden. Hij schreef: 'Hoewel ik de bemanning aan boord van het schip met behulp van mijn spreektrumpet alle mogelijke bijstand heb verleend, moet

ik tot mijn spijt melden dat de volgende morgen een aantal lichamen dood op het strand is aangespoeld.' Heel wonderlijk, nietwaar? En toch is dit het soort hulp dat velen die belijden geloof te hebben, aan de mensen hebben verleend. Ze hebben hun de hulp geboden van welsprekendheid, bloemrijke taal en dichtelijke citaten, en toch hebben de mensen in hun onboetvaardigheid volhard. Er was geen echte zorg voor zielen. De preek werd gehouden, maar er werd niet in het verborgen voor de mensen gebeden. Er werd niet naar hen gezocht zoals men naar kostbaarheden zoekt. Er werd niet over hen geweend; er werd in werkelijkheid niet om hen gegeven. Uiteindelijk was het de hulp van de spreektrumpet, en verder niets.

Maar ons geloof maakt ons ook overvloedig in goede werken. Mag ik u dit zeggen: als u al het mogelijke voor Christus doet, probeer dan nog meer te doen? Ik geloof dat een christen meestal goed bezig is wanneer hij meer doet dan hij kan. En wanneer hij nog verder over die grens heen gaat, is hij nog beter bezig. Er zijn nauwelijks grenzen aan wat in onze dienst mogelijk is. Menig man die nu weinig doet, zou met dezelfde inspanning twee keer zoveel kunnen doen, door een verstandige aanpak en moedig initiatief. In onze provinciestedjes bijvoorbeeld zou een preek op het dorpsplein naar alle waarschijnlijkheid twintig preken in de kapel waard zijn. En in Londen kan een preek voor een menigte in een openbare zaal of een schouwburg tien keer zoveel goed doen als wanneer ze op de vertrouwde oren van onze

vaste hoorders was gevallen. Net als de apostelen moeten wij afsteken naar de diepte, anders zullen onze netten nooit 'een grote menigte vissen' omsluiten. Als wij maar de moed hadden om uit onze schuilplaatsen te komen en de vijand onder ogen te zien, zouden wij al snel enorme successen boeken. Wij hebben veel meer geloof in de Heilige Geest nodig. Hij zal ons zegenen als wij ons helemaal op Hem werpen.

Ik weet heel goed dat het geloof in God velen van u in staat stelt veel ontbering te verdragen en veel zelfverloochening te oefenen, en toch in uw bediening te volharden. Mijn hart verheugt zich over de vele broeders hier die God tot zielenwinners heeft gemaakt. En ik mag eraan toevoegen dat ik van velen van de aanwezigen vast overtuigd ben dat hun ontberingen Gode een aangename reuk zijn. Dat geldt ook voor de ijver die zij in de dienst van hun Heere hebben getoond, ook al werd die niet met enig uiterlijk succes beloond. Waar geloof doet een mens voelen dat het zoet is om Gode een levende offerande te zijn. Alleen het geloof kan ons in de bediening houden. Ons ambt brengt immers geen gouden loon mee, en het is geen roeping waarvoor mensen kiezen die op eer en aanzien uit zijn. Wij moeten allerlei kwaad verdragen, even talrijk als wat Paulus opsomde in zijn beroemde lijst van beproevingen. En ik mag eraan toevoegen dat wij één gevaar kennen dat hij niet noemt, namelijk de gevaren van gemeentevergaderingen, die waarschijnlijk erger zijn dan 'gevaren van moordenaars'. Onderbetaald en ondergewaardeerd, zonder boeken en zonder

geestverwanten om zich heen, zou menig predikant van het evangelie op het platteland aan een gebroken hart sterven, als zijn geloof hem niet met kracht van omhoog omgordde.

Welnu, broeders, om veel dingen in één samen te vatten: het geloof is voor ons een grote verruiming van onze ziel. Mensen die ziekelijk verlangen naar een geloofsbelijdenis die in zichzelf sluitend is, een belijdenis die zij in elkaar kunnen zetten en tot een vierkant kunnen vormen als een Chinese puzzel, maken hun ziel maar al te gemakkelijk eng. Zij menen dat alle waarheid in een half dozijn formules te vatten is. Daarom verwerpen zij als waardeloos elke leeruitspraak die zich zo niet laat vatten. Wie alleen wil geloven wat hij met elkaar kan rijmen, zal noodzakelijk veel van de goddelijke openbaring niet geloven. Zonder het te weten volgt hij dan het spoor van de rationalisten. Wie alles wat hij in de Bijbel vindt in geloof aanneemt, zal twee dingen aannemen, twintig dingen, ja, twintigduizend dingen, ook al kan hij geen theorie bouwen die ze allemaal met elkaar in overeenstemming brengt. Dat theorieën bouwen is een kostbare dwaasheid, en het bedenken van tussenschakels is verspilde vindingrijkheid. Het is veel beter de waarheden te geloven en het aan de Heere over te laten hun samenhang te tonen.

Wie vast gelooft, is bovendien sterk voor de dienst. Hebt u ooit dat beroemde beeld gezien van de jongen die zit en een doorn uit zijn voet trekt? Ik zag hem twintig

jaar geleden, en ik zag hem pas nog eens, en hij was nog steeds bezig die kleine kwelgeest eruit te halen. Ik heb broeders van datzelfde soort in de bediening gekend. Zij zijn altijd doorns uit hun voeten aan het trekken. Zij hebben twijfel over dit en bezwaren tegen dat. Maar de man die zegt: 'Ik weet, Wien ik geloofd heb, ik weet wat ik ervaren heb', dat is de man die snel kan uitgaan wanneer de Heere hem zendt.

Het geloof is ook onze verkwikking. Ons geloof in God neemt onze vermoeidheid weg. Zelfs lichamelijke vermoeidheid wordt soms door het geloof overwonnen. Voor een bezwijkende geest is er in elk geval geen beter versterkend middel dan het vertrouwen op God. Vlak bij het Colosseum staat de ruïne van een oude fontein met een bad, de Meta Sudans. Daarheen kwamen de gladiatoren die de strijd in het amfitheater levend hadden doorstaan. Onder het bloed en besmeurd met zweet en stof uit de arena doken zij in het bad en voelden een heerlijke verkwikking. Het geloof in God is precies zo'n wasvat voor ons hart.

III. Mijn laatste vraag is: wat zegt ons geloof ons vanmorgen?

Ten eerste beweert het dat het goed gegrond is. Ik leg het u, broeders, in heel eenvoudige woorden voor. Is de levende God het waard om op te vertrouwen? Verdient de Almacht het dat u erop leunt? Geeft de Alwetendheid u grond om haar te geloven? Rechtvaardigt de Onveranderlijkheid dat u erop bouwt? Stel dat ik de beste

man die ooit uit een vrouw geboren werd hier bracht, iemand wiens naam voor u gelijkstond aan deugd. En stel dat ik u aanraadde hem uw leven toe te vertrouwen. Dan zou ik dat met ingehouden adem moeten zeggen, want wie zal op een mens vertrouwen? Ja, stel dat Gabriël, de engelenbode van God, hier stond en ons zei dat hij ons ijverig zou verdedigen. Dan zou ik nog aarzelen voordat ik tot u zei: 'O mensenkinderen, rust op de kracht van engelen en vertrouw op de ijver van serafs!' Maar wanneer ik spreek over de Vader, de vleesgeworden Zoon en de eeuwig gezegende Geest, wie durft dan ook maar een grens aan ons vertrouwen op God te suggereren? Welke logicus zal ons van dwaasheid beschuldigen omdat wij op de goddelijke Drie-eenheid vertrouwen?

Hoe ouder ik word, hoe zekerder ik word van de dingen die ik geloof. (En de heer Rogers, die veel ouder is, zal het vast met mij eens zijn.) Dat is niet alleen omdat ik er een gewoonte van maak ze te zeggen en daarom denk dat ik ze geloof, zoals sommigen willen insinueren. Het is omdat ze overeenstemmen met de beste ervaring van mijn ziel. Ik lees af en toe enkele van die geniale voortbrengselen die bij de schuimende godsdienst van het moderne denken horen. Maar wanneer mijn lichaam ziek is of mijn geest neerslachtig, past niets bij mijn toestand dan het evangelie van onze Heere en Zaligmaker Jezus Christus, dat voor onze vaders de waarheid van God zelf was. Een mens kan een leer in zijn diepste ervaring bevestigd krijgen, op de dag van beproeving en op de dag dat hij het dichtst bij God is. Ik geloof dat die

leer dan voor hem in elk geval de waarheid zelf is, en zijn geloof waard.

Wanneer ik intellectuelen ontmoet die op mij neerkijken als een prediker van gemeenplaatsen, heb ik nooit het gevoel dat zij daar enig recht toe hebben. Voor hen ben ik ‘niet een uur’ geweken ‘met onderwerping’. Ik moet eerder een neiging bedwingen om op hen neer te kijken dan een gevoel van minderwaardigheid onderdrukken. Voor ons zijn de waarheden van het evangelie volstrekte zekerheden. Wij vragen daar geen verdraagzaamheid voor, maar wij eisen er onderwerping aan. Als iemand ons scheldnamen geeft, zoals ‘dweper’, ‘platte dogmaticus’ of ‘louter een echo van het vergane puritanisme’ (en die zijn allemaal gebruikt), dan antwoorden wij alleen: ‘U mag ons alle smadelijke namen geven die u wilt. Maar wij weten dat er, als wij de waarheid over u zouden zeggen, geen enkel woord van verachting is dat u niet verdient. En omdat wij geen taal kennen die sterk genoeg is om onze afschuw van uw dwaalleer uit te drukken, laten wij u zwijgend voorbijgaan.’

Mijn broeders, wanneer u hoort dat een geleerde een nieuwe ontdekking heeft gedaan die de Schrift tegenspreekt, schrik dan niet. Denk niet dat hij werkelijk een groot man is. Geloof liever dat hij gewoon een ontwikkelde idioot is, of een verwaande dwaas. Als u tijd vindt om de werken van geleerde twijfelaars te lezen, zult u al snel zien dat hun feitelijke beweringen niet

betrouwbaar zijn. Hun afleidingen zijn niet logisch, hun gevolgtrekkingen zijn monsterlijk en hun bespiegelingen zijn waanzinnig. Ik herinner mij dat ik uitspraken las van de grote Duitser Oken die mij merkwaardig deden denken aan het gebrabbel in het Bethlehem-gesticht. Ze herinnerden mij aan een voorval toen er een prijs was uitgelooft voor gedichtregels die volkomen zonder betekenis moesten zijn. Twee van de deelnemers waren bijna gelijk. Maar in het gedicht van de één zat de vaagste glimp van een gedachte, terwijl de ander zelfs geen spoor van zin had en daarom de prijs won. Ik stem voor de oppermacht van de neologen op dat gebied: in klinkende onzin blinken zij uit. Als men vindt dat ik mij te sterk uitdruk, dan moet dat maar zo zijn. Want ik geloof dat ik zeg wat God Zelf zou onderschrijven. Hij gebruikt geen zachte woorden voor pochende ongelovigen. Wanneer Hij al enige notitie van hen neemt, noemt Hij hen dwazen. U zult merken dat dit de uitdrukking is die de Heere voortdurend over ongelovigen gebruikt, in het Oude Testament en ook in het Nieuwe: 'Zich uitgevende voor wijzen, zijn zij dwaas geworden.' En broeders, wanneer ik mijn hemelse Vader hoor zeggen dat een mens een dwaas is, dan durf ik hem niet wijs te vinden. Laten wij niet anders denken dan God denkt.

Al worden wij in een discussie misschien in het nauw gebracht, in onze ervaring kan dat niet. Wij kunnen niet worden weggedreven van wat wij van 'het goede woord Gods' gesmaakt en getast hebben. Ook in ons geloof worden wij niet in het nauw gebracht. Wij weten dat ons

geloof goed gegrond is. Daarom horen wij het zeggen: 'Behandel mij niet alsof ik een droom ben. Breng uw boodschap niet met ingehouden adem. Vertel het vrijmoedig, want wie het tegenspreekt, is een leugenaar!' Als het van God is, moet het waar zijn. Wij zijn geen aanhangers van een onfeilbare kerk die haar geloof op haar eigen gezag grondt, of van een onfeilbare paus die zichzelf voor het beeld van de waarheid houdt. Als wij daarop zouden roemen, zou de wereld ons terecht kunnen uitlachen. Maar omdat wij Gods waarheid door goddelijke openbaring hebben geleerd, trotseren wij de spot van de wereld, en wij zeggen niet eens: 'Met uw welnemen, mijne heren.' Nee, met of zonder uw welnemen zullen wij spreken wat God ons heeft geopenbaard.

Vervolgens stelt ons geloof ons deze vraag: 'Heb ik ooit iemand van u bedrogen?' Die vraag laat ik rondgaan. God stelde Zijn oude volk deze vraag: 'Ben Ik Israël een woestijn geweest?' En ik mag u vragen: heeft de Heere u ooit in de steek gelaten? Heeft Hij u op de dag van de benauwdheid de rug toegekeerd? En wanneer u op Zijn arm leunde, bleek die dan te zwak? Als God u in de steek heeft gelaten, als Zijn waarheid voor iemand van u een leugen is geweest, spreek dan nu en zeg het. Maar als u de Heere niet van ontrouw zou kunnen, willen of mogen beschuldigen, en die gedachte zelfs zou verafschuwen omdat uw ervaring haar zou weerspreken, ga dan door met geloven, broeders, en geloof nog standvastiger. Rust nog onvoorwaardelijker op uw altijd getrouwe God.

En zo zegt het geloof, in de derde plaats: ‘Geef mij meer ruimte. Vertrouw uw God veel meer.’ Wij zijn tot nu toe pas tot de enkels in het geloof gewaad. Wij vonden het water erg koud en kil toen wij er schoorvoetend in stapten. Maar nu wij het tot aan de enkels hebben geprobeerd, vinden wij het goed en aangenaam. Laten wij verder gaan, tot het water ons tot de borst reikt, ja, nog dieper. Gezegend is de man die de bodem onder zijn voeten verliest en zwemt in de stroom waar hij geen hoop heeft dan zijn God, en geen vertrouwen en geen helper dan de Onzienlijke, Die alle dingen draagt. Het geloof roept: ‘Vertrouw erop, mijn zoon, dat ik u beter zal laten preken. Toon meer ondernemingszin. Wees gedurfter. Vecht uw eigen strijd in de gemeentevergadering niet uit, laat die over aan uw God; vertrouw alles aan Hem toe. Wees niet bang om naar die man met zijn vuile mond te gaan en met hem te spreken; ik zal u het juiste woord geven om tegen hem te zeggen. Vertrouw mij, en ga met beleid maar met ijver de donkerste broeinensten van de ondeugd in. Zoek de slechtste mensen op en zoek hun behoudenis. Er is niets wat u niet kunt doen, als u maar op God vertrouwt.’

Broeder, als u faalt, begint uw falen in uw geloof. De lucht zegt tegen de adelaar: ‘Vertrouw mij; spreid je brede vleugels; ik zal je omhoogdragen naar de zon. Vertrouw mij maar. Haal je voet van die rots daar, die je onder je voelt. Ga ervan weg en laat je dragen door het onzichtbare element.’ Mijn broeders, jonge adelaars van de hemel, stijg op, want God nodigt u uit. Stijg op! U hoeft

Hem alleen maar te vertrouwen. Er rust een onbekende heerlijkheid op Hem, en de glans daarvan zal op u komen als u maar weet hoe u Hem moet vertrouwen.

En dan zegt het geloof (en daarmee zal ik besluiten): ‘Voed mij! Voed mij!’ Het geloof is alles voor u geweest; voed het dan met het Brood uit de hemel. Het geloof voedt zich met Christus. Laatst zag ik een groep prachtige varens in een grot. Van het dak daarvan druppelde voortdurend een koele, heldere, kristallen regen. Die varens waren altijd fris en mooi, omdat hun bladeren steeds in de verkwikkende druppels baadden. Hoewel het een seizoen was waarin weinig groen te zien was, waren die varens zo groen als maar kon. Ik zei tegen de vriend die bij mij was dat ik wel zou willen leven onder het eeuwige druppelen van de genade, voortdurend overgoten, gebaad en gedoopt in de overvloed van de gemeenschap met God. Dat maakt een mens vol geloof. Het verbaast u niet dat Mozes geloof had, want hij was veertig dagen met God op de berg geweest. En als wij met God gemeenschap hebben gehad, zal het een wonder zijn als wij twijfelen, en niet dat wij geloven. Voed het geloof met de waarheid van God, maar vooral met Hem Die de Waarheid is.

Ik bid de Heere dat Hij dit College met geloof wil begiftigen. Mogen wij zowel gevestigd als begiftigd zijn: gevestigd op een rots, en begiftigd met de zegeningen van het genadeverbond! Bedenk, broeders, dat u en ik ons nu aan het geloof verbonden hebben; het is te laat om ons

terug te trekken. Wij verkeren in de positie van Bunyans pelgrim: wij moeten voorwaarts. Er liggen veel gevaren voor ons; het Dal der schaduw des doods ligt nog voor ons. Er zullen heel dicht pijlen om ons heen vliegen terwijl wij door zijn duisternis trekken. Het is zwaar om verder te gaan, maar wij kunnen niet terugkeren, want wij hebben geen wapenrusting voor onze rug. Stel dat wij ons op het redeneren zouden toeleggen en de grondwaarheden van ons geloof zouden opgeven, wat zou er dan voor ons overblijven? Wat mij betreft: ik zou onder de zon niets anders te doen hebben dan het touw van Judas te nemen en een ellendig leven te beëindigen. Want alleen mijn geloof maakt het voor mij de moeite waard om te leven. Als het geloof weg was, zou ik smeken te mogen sterven. Uitgedoofd zijn zou beter zijn dan leven, als deze dingen uiteindelijk maar een waan zijn. Voor ons moet het voorwaarts gaan, want voor de broeders van dit College is het onveiligste wat er is, te denken aan terugkeren. Een of twee van onze vroegere strijdmakkers zijn van ons afgeweken. Ik kan hun hart niet beoordelen, maar ik vrees dat zij ook van God zijn afgeweken. Meer dan dit zal ik niet over hen zeggen: het zijn de laatsten die u zou benijden als u hun hele geschiedenis kende. Als er mensen zijn die zelfs in dit leven het duidelijke teken van Gods afkeuring dragen, dan moeten het wel zij zijn die de waarheid gekend en verdedigd hebben, en zich er toch, 'om vuil gewins wil' of uit eerezucht, van hebben afgekeerd. Als het gepast was, zou ik verhalen over afvalligen kunnen schrijven die uw

gevoelens zouden verscheuren. Ze zouden gaan over mannen in wier gezicht ik heb gekeken zoals ik nu in het uwe kijk, en die vertrouwd met mij waren. Maar nu schaam ik mij om met hun eens zo geliefde namen in verband te worden gebracht. God zij hun genadig! Meer zou ik niet kunnen zeggen als ik hun grafschrift moest schrijven: 'God zij hun genadig!'

Welnu, broeders, u en ik hebben ons aan de weg voorwaarts verbonden. Wij kunnen niet terug, en wij kunnen ook niet afwijken naar rechts of naar links. Wat zullen wij dan doen? Zullen wij gaan liggen en tobben? Zullen wij stilstaan en ontzet zijn? Nee! Laten wij in de Naam van de Heere opnieuw onze banier opsteken, de koninklijke standaard van Jezus de Gekruisigde. Laten wij vreugdevol op de bazuinen blazen en voortmarcheren, niet met de bevende stappen van mensen die weten dat zij op een kwade onderneming uit zijn, maar met de dappere houding van mannen wier zaak goddelijk is en wier strijd een kruistocht is. Moed, mijn broeders! Zie, de engelen van God vliegen voor ons uit, en zie, de eeuwige God Zelf gaat aan onze voorhoede voorop. 'De HEERE der heerscharen is met ons; de God van Jakob is ons een Hoog Vertrek.' 'Daarom zullen wij niet vrezen, al veranderde de aarde haar plaats, en al werden de bergen verzet in het hart der zeeën.'

Gezegend geloof! God geve ons er meer van, om Christus' wil! Amen.

TOESPRAAK 2

‘Voorwaarts!’

Broeders, de kern van mijn toespraak van vanmorgen vindt u in de woorden van God tot Zijn dienaar Mozes: ‘Zeg den kinderen Israels, dat zij voorttrekken.’ ‘Voorwaarts’ is het wachtwoord van onze conferentie; laat het door uw gelederen klinken. Voorwaarts, uitverkorenen van God! De overwinning ligt voor u; zelfs uw veiligheid ligt in die richting. Terugtrekken betekent omkomen. De meesten van u hebben het verhaal gelezen van de jongen in een Amerikaans dorp die tegen de wand van de beroemde Natural Bridge opklom. Hij kerfde zijn naam in de rots, boven de initialen van zijn kameraden. Toen werd hij zich plotseling bewust dat hij onmogelijk nog naar beneden kon. Stemmen riepen: ‘Kijk niet naar beneden, probeer de top te bereiken!’ Zijn enige hoop was rechtdoor omhoog te gaan, omhoog, omhoog, tot hij boven aankwam. Omhoog was vreselijk, maar omlaag was de ondergang. Welnu, lieve broeders, wij verkeren allemaal in een vergelijkbare toestand. Met Gods hulp

hebben we ons een weg gebaand naar plaatsen waar we nuttig kunnen zijn, en afdalen is de dood. Voor ons betekent voorwaarts: omhoog. Laten we daarom voorwaarts en omhoog gaan. Toen we vanmorgen baden, hebben we ons onherroepelijk verbonden. Dat deden we met heel ons hart toen we voor het eerst het evangelie predikten en openlijk verklaarden: 'Ik ben van mijn Heere, en Hij is van mij.' Toen hebben we onze hand aan de ploeg geslagen. God zij dank hebben we nog niet omgekeken, en dat mogen we ook nooit doen. De enige weg die voor ons openligt, is rechtdoor te ploegen tot het einde van de voor. Aan het verlaten van de akker mogen we nooit denken, totdat de Meester ons thuisroept. Maar vanmorgen hebt u zich opnieuw aan het werk van de Heere verbonden. U hebt niet lang beraadslaagd en bent niet te rade gegaan met vlees en bloed. U bent er recht in gesprongen en hebt alles opgegeven voor Jezus. Tenzij u verwerpelijk bent, hebt u zich voor het leven in Zijn dienst laten inlijven. U bent de gebrandmerkte dienaren van Christus en draagt Zijn merkteken in uw lichaam. U hebt niet langer de vrijheid een ander te dienen; u bent de beëdigde soldaten van de Gekruisigde. Voorwaarts is uw enige weg; een andere is er voor u niet. U hebt geen wapenrusting voor uw rug. Welke gevaren er ook voor u liggen, achter u liggen er tienduizendmaal zoveel. Het is voorwaarts of niets; nee, voorwaarts of schande, voorwaarts of de dood.

Gisteravond vergeleek onze vriend de heer Gange ons in zijn welsprekende toespraak met het kleine leger van

Sir Garnet Wolseley op zijn mars naar Coomassie. Die vergelijking werkte hij in alle opzichten prachtig uit. Medesoldaten, we zijn met weinigen, en ons wacht een wanhopig gevecht in het oerwoud. Daarom moet uit iedere man het uiterste worden gehaald, en moet ieder gestaald worden tot zijn hoogste kracht. Het is wenselijk dat u de keurtroepen van de Kerk bent, ja, van het hele universum, want zulke mannen vraagt deze tijd. Daarom gaat het mij er vooral om dat u zelf voorwaarts gaat. U moet voorwaarts gaan in persoonlijke ontwikkeling: groeien in gaven en in genade, in geschiktheid voor het werk van God en in gelijkvormigheid aan het beeld van Jezus. De punten die ik zal bespreken, beginnen onderaan en klimmen dan op.

I. Allereerst, lieve broeders, acht ik het nodig mijzelf en u te zeggen dat we voorwaarts moeten gaan in onze verstandelijke vorming.

Het gaat niet aan dat we ons steeds op ons slechtst aan God aanbieden. Zelfs op ons best zijn we het niet waard dat Hij ons aanneemt; maar laat in elk geval de offergave niet verminkt en gebrekkig worden door onze luiheid. 'Gij zult liefhebben den Heere, uw God, met geheel uw hart' is misschien gemakkelijker na te komen dan Hem liefhebben met heel ons verstand. Toch moeten we Hem ons verstand geven, net als onze genegenheden. En dat verstand moet goed gevuld zijn, zodat we Hem geen leeg kistje aanbieden. Onze bediening vraagt verstand. Ik wil niet hameren op die uitdrukking die men

tegenwoordig zo vaak hoort, 'de verlichting van deze tijd'. Toch staat vast dat er onder alle klassen een grote vooruitgang in onderwijs is, en dat er nog veel meer zal komen. De tijd is voorbij dat een prediker kon volstaan met ongrammaticale taal. Zelfs in een plattelandsdorp, waar volgens de overlevering 'niemand niks weet', is het onderwijs nu overal doorgedrongen. Gebrek aan opleiding zal de bruikbaarheid meer hinderen dan vroeger. Want wanneer de spreker wil dat zijn gehoor het evangelie onthoudt, onthouden zij juist zijn ongrammaticale uitdrukkingen. Die vertellen ze elkaar dan als grap na, terwijl we hadden gewild dat ze elkaar in heilige ernst het evangelie van Jezus Christus hadden doorverteld.

Lieve broeders, we moeten onszelf zo ver mogelijk ontwikkelen. Dat doen we ten eerste door kennis te verzamelen, zodat we de schuur vullen. Vervolgens door onderscheidingsvermogen te verwerven, zodat we de hoop kunnen wannen. En ten slotte door een vast geheugen, dat het gewande graan in de voorraadschuur opslaat. De drie punten zijn misschien niet even belangrijk, maar een volledig mens heeft ze alle drie nodig.

Ik zeg dus: we moeten ten eerste grote moeite doen om kennis op te doen, vooral bijbelse kennis. We moeten ons niet beperken tot één studieonderwerp, anders brengen we niet ons volle mannelijke verstand in oefening. God schiep de wereld voor de mens, en Hij

schiep de mens met een verstand dat bedoeld is om de hele wereld te bewonen en te gebruiken. De mens is de huurder, en de natuur is voor een tijd zijn huis. Waarom zou hij zichzelf buitensluiten uit een van de kamers? Waarom zou hij weigeren te proeven van een van de gereinigde spijsen die de grote Vader op tafel heeft gezet? Toch is onze hoofdtak de Schrift te bestuderen. De hoofdtak van de smid is paarden te beslaan; laat hij ervoor zorgen dat hij dat kan. Want al zou hij een engel een gouden gordel kunnen omdoen, als smid schiet hij tekort als hij geen hoefijzer kan maken en aanbrengen. Het stelt weinig voor dat u de schitterendste poëzie zou kunnen schrijven – wat u misschien ook kunt – als u geen goede en doeltreffende preek kunt houden, die heiligen troost en zondaars overtuigt. Bestudeer de Bijbel, lieve broeders, door en door, met alle hulpmiddelen die u maar kunt krijgen. Bedenk dat de hulpmiddelen die nu binnen bereik van gewone christenen liggen, veel uitgebreider zijn dan in de tijd van onze vaders. Daarom moet u grotere bijbelkenners zijn, wilt u uw hoorders voor blijven. Houd u met alle kennis bezig, maar overdenk boven alles dag en nacht de wet van de Heere.

Zorg dat u goed onderlegd bent in de theologie. Trek u niets aan van de spot van hen die haar afkraken omdat ze er niets van weten. Veel predikers zijn geen theologen; vandaar de fouten die ze maken. Het kan de levendigste evangelist geen kwaad om ook een gedegen theoloog te zijn, en het kan hem vaak voor grove blunders behoeden. Tegenwoordig horen we mensen één enkele zin uit de

Schrift uit zijn verband rukken en uitroepen: 'Eureka! Eureka!', alsof ze een nieuwe waarheid hadden gevonden. Toch hebben ze geen diamant ontdekt, maar alleen een stuk gebroken glas. Stel dat ze geestelijke dingen met geestelijke hadden kunnen samenvoegen, dat ze de analogie van het geloof hadden begrepen en dat ze vertrouwd waren geweest met de heilige geleerdheid van de grote bijbelonderzoekers uit vroeger eeuwen. Dan zouden ze niet zo snel met hun wonderbaarlijke kennis hebben gepronkt. Laten we grondig vertrouwd zijn met de grote leerstukken van het Woord van God, en laten we machtig zijn in het uitleggen van de Schriften. Ik ben ervan overtuigd dat geen prediking zo lang standhoudt of een gemeente zo goed opbouwt als de verklarende. De vermanende toespraak helemaal opgeven ten gunste van de verklarende zou doorschieten naar een ongerijmd uiterste. Maar ik kan u niet ernstig genoeg verzekeren: wil uw bediening blijvend nuttig zijn, dan moet u schriftverklaarders zijn. Daarvoor moet u het Woord zelf begrijpen en het zo kunnen toelichten dat de mensen door het Woord worden opgebouwd. Wees meester over uw Bijbel, broeders. Welke andere werken u ook niet hebt doorzocht, wees thuis in de geschriften van de profeten en apostelen. 'Het woord van Christus wone rijkelijk in u.'

Nu ik dat de voorrang heb gegeven: verwaarloos geen enkel kennisgebied. De aanwezigheid van Jezus op aarde heeft het hele rijk van de natuur geheiligd, en wat Hij gereinigd heeft, moet u niet gemeen maken. Alles wat uw Vader gemaakt heeft, is van u, en u moet ervan leren. U

kunt het dagboek van een natuuronderzoeker lezen, of het reisverslag van een ontdekkingsreiziger, en er profijt van hebben. Ja, zelfs een oud kruidenboek of een handboek over alchemie kan u, net als de dode leeuw van Simson, honing opleveren. Er zitten parels in oesterschelpen, en er groeien zoete vruchten aan doornige takken. De paden van de ware wetenschap, vooral van de natuurlijke historie en de plantkunde, druipen van vettheid. De geologie zit vol schatten, voor zover zij feit is en geen verzinsel. De geschiedenis – wonderbaar zijn de taferelen die zij aan u voorbij laat trekken – is bij uitstek leerzaam. Ja, elk deel van Gods heerschappij in de natuur wemelt van kostbare lessen. Houd u met alle kennis bezig, naargelang u de tijd, de gelegenheid en de bijzondere aanleg hebt. Aarzel niet om dat te doen uit vrees dat u zich tot een te hoog niveau zult opleiden. Wanneer de genade overvloedig is, zal geleerdheid u niet opblazen of afbreuk doen aan uw eenvoud in het evangelie. Dien God met de opleiding die u hebt, en dank Hem dat Hij door u heen blaast als u een ramshoorn bent. Maar als er een mogelijkheid is dat u een zilveren trompet wordt, kies daar dan liever voor.

Ik zei dat we vervolgens altijd moeten leren onderscheid te maken tussen dingen die verschillen. Juist in deze tijd moet daar met grote nadruk op worden aangedrongen. Velen lopen achter nieuwigheden aan, betoverd door alles wat nieuw is. Leer te oordelen tussen de waarheid en haar namaak, dan zult u niet worden misleid. Anderen kleven aan oude leringen zoals

napslakken aan de rots, terwijl dat misschien alleen oude dwalingen zijn. Daarom: 'Beproeft alle dingen' en 'behoudt het goede.' Het gebruik van de zeef en de wan valt sterk aan te bevelen. Stel dat iemand de Heere heeft gevraagd hem heldere ogen te geven, zodat hij de waarheid ziet en haar draagwijdte onderscheidt. En stel dat hij door voortdurende oefening van zijn vermogens een zuiver oordeel heeft verkregen. Zo iemand is geschikt om een leider te zijn van het leger van de Heere; maar niet alle predikanten zijn zo toegerust. Het is pijnlijk te zien hoevelen alles omarmen, als het hun maar met ernst wordt voorgehouden. Ze slikken het medicijn van elke geestelijke kwakzalver die brutaal genoeg is om oprecht te lijken. Ik zeg tegen u wat Paulus aan de Korinthiërs schreef: 'Broeders, wordt geen kinderen in het verstand'; toets alles wat aanspraak maakt op uw geloof. Vraag de Heilige Geest u het vermogen te geven om goed en kwaad te onderscheiden. Zo zult u uw kudde ver van giftige weiden houden en hen naar veilige weidegrond leiden.

Maar als u de kracht hebt om kennis te verwerven en ook om te onderscheiden, zoek dan vervolgens het vermogen om wat u geleerd hebt te bewaren en vast te houden. Helaas roemen sommige mannen er in deze tijd in dat ze windhanen zijn. Ze houden niets vast; ze hebben in feite ook niets wat het vasthouden waard is. Gisteren geloofden ze iets, maar niet wat ze vandaag geloven, en ook niet wat ze morgen zullen geloven. Wie zou kunnen zeggen wat ze zullen geloven wanneer de maan haar horens weer vult, zou een groter profeet zijn dan Jesaja.

Want ze veranderen voortdurend en lijken onder diezelfde maan geboren te zijn en in haar wisselende stemmingen te delen. Deze mannen zijn misschien zo eerlijk als ze beweren, maar wat heb je aan hen? Ze zijn als goede bomen die vaak worden verplant: ze zijn misschien van edele aard, maar ze dragen niets. Hun kracht gaat op aan wortelen en opnieuw wortelen; ze hebben geen sap over voor vrucht. Zorg dat u de waarheid hebt, en zorg er dan voor dat u haar vasthoudt. Sta open voor nieuwe waarheid, als het werkelijk waarheid is. Maar wees heel voorzichtig voordat u instemt met de gedachte dat er een beter licht is gevonden dan dat van de zon. Wie nieuwe waarheid langs de straat uitvent, zoals de jongens een nieuwe editie van de avondkrant, is doorgaans van twijfelachtig allooi. De schone maagd van de waarheid blanket haar wangen niet en versiert haar hoofd niet zoals Izebel, om elke nieuwe filosofische mode te volgen. Zij is tevreden met haar eigen natuurlijke schoonheid, en in haar verschijning is zij dezelfde, gisteren en heden en in eeuwigheid.

Wie vaak verandert, moet meestal zelf veranderd worden, en dan in de diepste zin van het woord. Onze heren van het 'moderne denken' richten onberekenbare schade aan bij de zielen van mensen. Onsterfelijke zielen worden verdoemd, en ondertussen spinnen deze mannen theorieën. De hel spert haar muil wijd open en verzwelgt met haar open mond ontelbaren. En intussen zijn zij die de tijding van het heil zouden moeten verspreiden 'nieuwe denklijnen aan het volgen'. Hooggecultiveerde

zielenmoordenaars zullen merken dat hun geroemde 'cultuur' op de dag van het oordeel geen verontschuldiging is. Laten we om Gods wil weten hoe mensen behouden moeten worden, en aan het werk gaan. Eindeloos beraadslagen over de juiste manier van broodbakken, terwijl een volk sterft van de honger, is verfoeilijk gebeuzel. Het wordt tijd dat we weten wat we moeten onderwijzen, of anders ons ambt neerleggen. 'Altijd leren, en nimmermeer tot kennis der waarheid kunnen komen' is het motto van de slechtste mensen, niet van de beste. Moeten zij ons voorbeeld zijn? 'Ik vorm mijn geloofsbelydenis elke week opnieuw', bekende een van deze godgeleerden mij eens. Waarbij zal ik zulke onvaste mensen vergelijken? Zijn ze niet als die vogels die bij de Gouden Hoorn rondvliegen en vanuit Constantinopel te zien zijn? Van hen wordt gezegd dat ze altijd in de lucht zijn en nooit rusten. Niemand heeft ze ooit op het water of op het land zien neerstrijken; ze blijven altijd zwevend in de lucht hangen. De inwoners noemen ze 'verloren zielen', die rust zoeken en die niet vinden. Mij dunkt dat mannen die zelf geen rust hebben in de waarheid – als ze al niet zelf onbekeerd zijn – in elk geval hoogst onwaarschijnlijk het middel zullen zijn om anderen te behouden. Wie geen zekere waarheid te vertellen heeft, moet zich niet verbazen als zijn hoorders weinig waarde hechten aan wat hij zegt. We moeten de waarheid kennen, haar begrijpen en haar stevig vasthouden, anders kunnen we de mensenkinderen niet van dienst zijn.

Broeders, ik draag u op: zoek te weten, en als u weet, te onderscheiden. Als u hebt onderscheiden, draag ik u op: 'behoudt het goede.' Houd de drie processen voortdurend gaande: de schuur vullen, het graan wannen en het in de graanzolders opslaan. Zo zult u verstandelijk 'voorwaarts gaan'.

II. We moeten ook voorwaarts gaan in onze bekwaamheden als spreker.

Ik begin onderaan, maar al deze zaken zijn belangrijk. Het zou jammer zijn als zelfs de voeten van dit beeld van leem waren. Niets is onbelangrijk wat ons grote doel ook maar enigszins kan dienen. Alleen door gebrek aan een spijker verloor het paard zijn hoefijzer en werd het ongeschikt voor de strijd. Dat hoefijzer was maar een onbetekenend randje ijzer dat op de grond sloeg. Toch had de hals die met donder bekleed was geen nut meer toen het hoefijzer weg was. Iemand kan onherstelbaar ongeschikt raken voor geestelijke bruikbaarheid, niet omdat hij tekortschiet in karakter of gezindheid, maar omdat hij verstandelijk of als spreker faalt. Daarom merk ik nogmaals op dat we moeten groeien in onze manier van spreken.

Niet ieder van ons kan spreken zoals sommigen dat kunnen, en zelfs zij kunnen niet spreken naar hun eigen ideaal. Als hier een broeder is die denkt dat hij preekt zoals hij hoort te preken, zou ik hem aanraden er helemaal mee op te houden. Dan zou hij even wijs handelen als de grote schilder die zijn palet brak en tegen

zijn vrouw zei: 'Mijn schilderdagen zijn voorbij, want ik ben tevreden over mezelf; daarom weet ik zeker dat mijn kracht verdwenen is.' Welke andere volmaaktheid ook bereikbaar mag zijn, ik weet zeker dat wie denkt dat hij volmaaktheid in de welsprekendheid heeft bereikt, woordenvloed aanziet voor welsprekendheid en woordenkraam voor argumentatie. Wat u ook weet, u kunt geen werkelijk bekwame predikanten zijn als u niet 'bekwaam om te leren' bent. U kent waarschijnlijk allemaal predikanten die hun roeping hebben gemist en duidelijk geen gaven voor de prediking hebben; zorg ervoor dat niemand dat van u denkt. Er zijn broeders in de bediening wier spreken ondraaglijk is. Of ze zeuren u dood, of ze laten u inslapen. Geen chloreaal kan ooit tippen aan de slaapverwekkende kracht van hun betoog. Geen mens zou het lang kunnen verdragen naar hen te luisteren, tenzij hij met oneindig geduld begiftigd is. De natuur doet er dan ook goed aan het slachtoffer verlossing te schenken door de slaap. Laatst hoorde ik iemand zeggen dat een zekere prediker niet meer gaven voor de bediening had dan een oester. Naar mijn oordeel was dat laster tegen de oester. Want dat achtenswaardige tweekleppige dier betoont grote wijsheid in zijn openingen, en het weet ook wanneer het moet sluiten. Als sommige mannen veroordeeld werden om hun eigen preken aan te horen, zou dat een rechtvaardig oordeel over hen zijn. Maar ze zouden al snel met Kaïn uitroepen: 'Mijn misdaad is groter, dan dat zij vergeven worde' (Engels: 'My punishment is greater than I can bear'). Laten

we niet onder hetzelfde oordeel vallen door fouten in onze prediking die we kunnen verhelpen.

Broeders, we moeten een heldere stijl ontwikkelen. Wanneer iemand mij niet duidelijk maakt wat hij bedoelt, komt dat doordat hij zelf niet weet wat hij bedoelt. Een gemiddelde hoorder die de gedachtegang van de prediker niet kan volgen, moet zich daar niet druk om maken. Hij moet de prediker de schuld geven, want het is diens taak de zaak duidelijk te maken. Als u in een put kijkt die leeg is, lijkt hij heel diep; maar als er water in staat, ziet u het glinsteren. Ik geloof dat veel 'diepe' predikers alleen zo diep zijn omdat ze lijken op droge putten met helemaal niets erin. Er liggen alleen rottende bladeren, een paar stenen en misschien een dode kat of twee. Als er levend water in uw prediking is, mag die heel diep zijn, want het licht van de waarheid zal haar helderheid geven. Doe in elk geval uw best om eenvoudig te zijn, zodat uw hoorders de waarheden die u onderwijst gemakkelijk kunnen aannemen.

We moeten niet alleen een heldere, maar ook een krachtige stijl ontwikkelen; we moeten met kracht spreken. Sommigen denken dat dit bestaat in hard spreken, maar ik kan hun verzekeren dat ze zich vergissen. Onzin wordt er niet beter op door hem uit te brullen. God vraagt niet van ons dat we schreeuwen alsof we drie miljoen mensen toespreken, terwijl we er maar driehonderd voor ons hebben. Laten we krachtig zijn door de voortreffelijkheid van onze inhoud en door de

geestkracht die we in de voordracht leggen. Kortom, laat ons spreken natuurlijk en levend zijn. Ik hoop dat we de kunstjes van beroepsredenaars hebben afgezworen: het jagen op effect, de bestudeerde climax, de vooraf geregelde pauze, het theatrale paraderen, het declameren van woorden en wat al niet meer. U kunt dat zien bij bepaalde hoogdravende godgeleerden die nog steeds op de aardbodem rondlopen. Mogen zulke predikers spoedig uitgestorven dieren zijn. En mogen wij allemaal een levende, natuurlijke, eenvoudige manier leren om het evangelie uit te spreken. Want ik ben ervan overtuigd dat zo'n stijl er een is die God waarschijnlijk zal zegenen.

Naast vele andere dingen moeten we overredingskracht ontwikkelen. Sommige van onze broeders hebben grote invloed op mensen, terwijl anderen met grotere gaven die missen. Die laatsten lijken niet dicht bij de mensen te komen; ze kunnen hen niet grijpen en hun iets laten voelen. Er zijn predikers die in hun preken hun hoorders als het ware een voor een bij de knoop van hun jas nemen en de waarheid recht hun ziel in drijven. Anderen spreken zo algemeen en zijn daarbij zo koud, dat je zou denken dat ze bewoners van een verre planeet toespreken, die het allemaal weinig aangaat. Leer de kunst om met mensen te pleiten. Dat zult u goed doen als u vaak de Heere ziet. Als ik het mij goed herinner, vertelt het oude klassieke verhaal het volgende. Toen een soldaat op het punt stond Darius te doden, riep diens zoon, die van kindsbeen af stom was geweest, plotseling

verrast uit: 'Weet u niet dat hij de koning is?' Zijn zwijgende tong werd losgemaakt door liefde voor zijn vader. Zo mag ook onze tong wel vurige woorden vinden wanneer wij de Heere voor de zonde gekruisigd zien. Als er enige spraak in ons is, zal dit haar wekken. Ook de kennis van 'den schrik des Heeren' moet ons aansporen de mensen te bewegen. We kunnen niet anders dan met hen pleiten dat zij zich met God laten verzoenen. Broeders, let op hen die zondaars voor Jezus winnen, ontdek hun geheim, en rust niet voordat u dezelfde kracht hebt. Misschien vindt u hen heel eenvoudig en alledaags; maar als u ziet dat ze werkelijk vruchtbaar zijn, zeg dan tegen uzelf: 'Die methode is goed voor mij.' Maar stel dat u naar een prediker luistert die veel bewonderd wordt, en bij navraag blijkt dat onder zijn bediening geen zielen tot zaligheid bekeerd worden. Zeg dan tegen uzelf: 'Deze stijl is niets voor mij, want ik zoek niet groot te zijn, maar werkelijk nuttig.'

Laat uw welsprekendheid dus voortdurend groeien in helderheid, kracht, natuurlijkheid en overredingskracht. Probeer, lieve broeders, een manier van spreken te krijgen waarmee u zich aan uw gehoor aanpast. Daar hangt veel van af. Een prediker die een ontwikkelde gemeente zou toespreken in de taal die hij tegenover een groep straatventers zou gebruiken, zou zich een dwaas tonen. En wie aan de andere kant afdaalt onder mijnwerkers en kolendelvers met technische theologische termen en salonuitdrukkingen, gedraagt zich als een idioot. De spraakverwarring bij Babel was

grondiger dan we denken. Ze gaf niet alleen grote volken verschillende talen, maar maakte ook dat de taal van elke klasse verschilde van die van de andere. Een kerel van de vismarkt van Billingsgate verstaat een fellow van Brasenose niet. Welnu, omdat de straatventer de taal van de universiteit niet kan leren, moet de student de taal van de straatventer leren. 'Wij gebruiken de taal van de markt,' zei Whitefield, en dat strekte hem tot grote eer. Maar toen hij in de salon van de gravin van Huntingdon stond, en zijn woorden de ongelovige edellieden boeiden die zij had meegebracht om hem te horen, nam hij een andere stijl aan. Zijn taal was in beide gevallen even eenvoudig, omdat ze voor zijn gehoor even vertrouwd was. Maar hij gebruikte niet de ipsissima verba; anders zou zijn spreken in het ene of het andere geval zijn eenvoud hebben verloren. Het zou dan voor de adel straattaal zijn geweest of voor de menigte Grieks. In onze manier van spreken moeten we ernaar streven 'allen alles' te worden. Hij is de grootste meester in de welsprekendheid die elke klasse mensen kan toespreken op een manier die past bij hun omstandigheden en die hun hart waarschijnlijk zal raken.

Broeders, laat niemand ons overtreffen in spreekkracht; laat niemand ons voorbijstreven in de beheersing van onze moedertaal. Geliefde medesoldaten, onze tongen zijn de zwaarden die God ons gegeven heeft om voor Hem te gebruiken. Zo wordt ook van onze Heere gezegd: 'Uit Zijn mond ging een tweesnijdend scherp zwaard.' Laat deze zwaarden scherp zijn. Ontwikkel uw

spreekvaardigheid en behoor in het spreken tot de besten van het land. Ik spoor u hier niet toe aan omdat u er opvallend in tekortschiet; integendeel. Iedereen zegt namelijk tegen mij: 'We herkennen uw collegemannen aan hun eenvoudige, vrijmoedige manier van spreken.' Daaruit maak ik op dat u de gave ruimschoots in u hebt, en ik smeeek u: doe moeite om haar te vervolmaken.

III. Broeders, met nog meer ernst moeten we voorwaarts gaan in morele eigenschappen.

Laat de punten die ik hier noem, raken wie ze nodig heeft. Maar ik verzeker u dat ik daarbij niemand van u in het bijzonder voor ogen heb. Wij verlangen de hoogste vorm van bediening te bereiken. Maar ook als wij de verstandelijke bekwaamheden en de bekwaamheden als spreker verwerven die ik heb genoemd, zullen we falen als we niet ook hoge morele eigenschappen bezitten. Er zijn kwaden die we moeten afschudden, zoals Paulus de adder van zijn hand schudde. En er zijn deugden die we koste wat het kost moeten verwerven. Zelfverwenning heeft haar duizenden verslagen. Laten we beven, opdat we niet door de hand van deze Delila omkomen. Laten we elke hartstocht en elke gewoonte in de juiste toom houden. Als wij geen meester zijn over onszelf, zijn we niet geschikt om leiders te zijn in de Kerk van Christus.

We moeten ook elke gedachte aan eigen gewichtigheid afleggen. God zal de man niet zegenen die zichzelf groot vindt. Wie zelfs roemt in het werk van God de Heilige Geest in zichzelf, komt gevaarlijk dicht bij

zelfverheerlijking. ‘Laat u een vreemde prijzen, en niet uw mond’; en wees heel blij als die ander zo verstandig is zijn mond te houden.

We moeten ook ons temperament goed in bedwang houden. Een krachtig temperament is niet helemaal verkeerd. Mannen die zo soepel zijn als een oude schoen, zijn meestal even weinig waard. Ik zou niet tegen u zeggen: ‘Beste broeders, heb een temperament.’ Maar ik zeg wel: ‘Als u er een hebt, beheers het dan zorgvuldig.’ Ik dank God als ik zie dat een predikant genoeg vuur heeft om verontwaardigd te zijn over onrecht en pal te staan voor het recht. Toch is een temperament een scherp stuk gereedschap, en het snijdt vaak de man die het hanteert. ‘Bescheiden, gezeggelijk’, liever kwaad verdragen dan het aandoen: dat moet onze geest zijn. Als een broeder hier van nature te snel overkookt, laat hij er dan op letten dat hij, wanneer dat gebeurt, niemand anders verbrandt dan de duivel. En laat hij dan zo hard overkoken als hij wil.

Wij moeten – sommigen van ons in het bijzonder – onze neiging tot lichtzinnigheid overwinnen. Er is een groot onderscheid tussen heilige blijmoedigheid, die een deugd is, en die algemene lichtzinnigheid, die een ondeugd is. Er is een lichtzinnigheid die niet genoeg hart heeft om te lachen, maar met alles speelt. Die is oppervlakkig, hol en onecht. Een hartelijke lach is net zomin lichtzinnigheid als een hartelijke huilbui. Ik heb het over dat religieuze vernisje dat veel pretendeert, maar dun is: oppervlakkig en onoprecht in de gewichtigste

zaken. Godsvrucht is geen grap, en ook geen loutere vorm. Pas op dat u geen toneelspelers bent. Geef ernstige mensen nooit de indruk dat u niet meent wat u zegt en alleen maar beroepskrachten bent. Brandend aan de lippen en ijskoud in de ziel zijn, is een kenmerk van verwerping. God bewaar ons ervoor overdreven verfijnd of oppervlakkig te zijn. Mogen wij nooit de vlinders in de hof van God worden!

Tegelijk moeten we alles vermijden wat lijkt op de woestheid van de dweperij. Er lopen religieuze mensen rond die, daar twijfel ik niet aan, uit een vrouw geboren zijn, maar die door een wolf gezoogd lijken te zijn. Ik heb hun met die vergelijking geen oneer aangedaan. Werden Romulus en Remus, de stichters van de stad Rome, immers niet op die manier gevoed? Sommige strijdlustige mannen van dit slag hebben de kracht gehad om hele denkrichtingen te stichten. Maar menselijke vriendelijkheid en broederliefde passen beter bij het Koninkrijk van Christus. We moeten niet voortdurend de wereld rondgaan om ketterijen op te sporen, zoals terriërs die naar ratten snuffelen. En we moeten niet altijd zo zeker zijn van onze eigen onfeilbaarheid dat we kerkelijke brandstapels oprichten om iedereen te roosteren die van ons verschilt. Weliswaar niet met takkenbossen, maar met die jeneverkolen die bestaan uit sterk vooroordeel en wrede achterdocht.

Daarnaast zijn er maniertjes, stemmingen en gewoonten die ik nu niet kan beschrijven, maar

waartegen we moeten strijden. Kleine gebreken kunnen namelijk vaak de oorzaak van mislukking zijn, en ervan afkomen kan het geheim van succes zijn. Beschouw niets als klein wat u ook maar een beetje nuttiger maakt. Reinig de tempel van uw ziel van de stoelen van hen die duiven verkochten, net zo goed als van de handelaars in schapen en ossen.

En, beste broeders, we moeten bepaalde morele vermogens en gewoonten verwerven, net zoals we hun tegenhangers moeten afleggen. Wie geen oprechtheid van geest heeft, zal nooit veel voor God doen. Als wij ons laten leiden door berekening, als er voor ons nog een andere manier van handelen is dan de rechte weg, zullen we binnen afzienbare tijd schipbreuk lijden. Neem u voor, beste broeders, dat u arm kunt zijn, dat u veracht kunt worden, dat u zelfs uw leven kunt verliezen, maar dat u niets kroms kunt doen. Laat voor u de enige berekening eerlijkheid zijn.

Moge u ook dat grote morele kenmerk bezitten: moed! Daarmee bedoel ik geen brutaliteit, onbeschaamdheid of verwaandheid. Ik bedoel echte moed om rustig het goede te doen en te zeggen, en om koste wat het kost rechtdoor te gaan, ook al is er niemand die een goed woord voor u overheeft. Het verbaast me hoeveel christenen bang zijn om hun broeders de waarheid te zeggen. Ik dank God dat ik dit kan zeggen: er is geen lid van mijn gemeente, geen ambtsdrager in de gemeente en geen mens in de wereld tegen wie ik bang ben in zijn gezicht te zeggen wat ik

achter zijn rug zou zeggen. Onder God dank ik mijn positie in mijn eigen gemeente aan het ontbreken van alle berekening en aan de gewoonte altijd te zeggen wat ik meen. De methode om het iedereen naar de zin te maken is even gevaarlijk als slecht. Als u tegen de een het ene zegt en tegen de ander iets anders, zullen ze op een dag hun ervaringen vergelijken en u doorzien. Dan zult u veracht worden. De man met twee gezichten wordt vroeg of laat het voorwerp van minachting, en terecht. Vermijd dat dus vóór alles. Als u vindt dat u iets over iemand moet zeggen, laat dan dit de maatstaf zijn voor wat u zegt: ‘Hoeveel durf ik in zijn gezicht te zeggen?’ We mogen ons geen woord meer veroorloven dan dat, als we kritiek hebben op wie dan ook. Als dat uw regel is, zal uw moed u uit duizend moeilijkheden redden en u blijvend respect opleveren.

Moge u, met die oprechtheid en die moed, beste broeders, ook een onoverwinnelijke ijver geschonken worden! Ijver: wat is het? Hoe zal ik het beschrijven? Bezit het, en u zult weten wat het is. Laat u verteren door liefde voor Christus, en laat die vlam onophoudelijk branden. Niet zo dat ze oplaait op openbare bijeenkomsten en uitdooft in het dagelijkse routinewerk. We hebben onverzettelijke volharding nodig, taaie ijver, en een combinatie van heilige koppigheid, zelfverloochening, heilige zachtmoedigheid en onoverwinnelijke moed.

Blink ook uit in één vermogen dat zowel verstandelijk als moreel is: het vermogen om al uw krachten te richten op het werk waartoe u geroepen bent. Verzamel uw gedachten, roep al uw vermogens bijeen, bundel uw energie, richt uw capaciteiten op één punt. Leid alle bronnen van uw ziel in één bedding, zodat ze voortstromen in één onverdeelde stroom. Sommige mannen missen deze eigenschap. Ze versnipperen zichzelf en falen daardoor. Stel uw bataljons samen en werp ze op de vijand. Probeer niet groot te zijn in dit en groot in dat, om 'alles bij vlagen en niets lang' te zijn. Laat liever uw hele wezen gevangen leiden door Jezus Christus, en leg alles neer aan Zijn dierbare voeten, Die voor u bloedde en stierf.

IV. Boven dit alles moeten we voorwaarts gaan in geestelijke bekwaamheden: de genadegaven die de Heilige Geest Zelf in ons moet werken. Dit is de hoofdzaak, daar ben ik zeker van. Andere dingen zijn kostbaar, maar dit is onbetaalbaar.

We moeten in de eerste plaats onszelf kennen. De prediker moet goed thuis zijn in de kennis van het hart, de wijsbegeerte van de innerlijke ervaring. Er zijn twee scholen van bevinding, en geen van beide wil van de andere leren. Laten wij echter bereid zijn van allebei te leren. De ene school spreekt over het kind van God als iemand die de diepe verdorvenheid van zijn hart kent, die de walgelijkheid van zijn natuur begrijpt en dagelijks voelt dat in zijn vlees geen goed woont. 'Die man heeft het

leven van God niet in zijn ziel,' zeggen de mannen van deze school, 'als hij dit niet kent en voelt, en het niet dag na dag voelt door bittere en pijnlijke ervaring.' Het is zinloos om met hen te spreken over vrijheid en blijdschap in de Heilige Geest; daar willen ze niets van weten. Toch moeten we van deze eenzijdige broeders leren. Ze weten veel wat gekend moet worden, en wee de predikant die hun reeks waarheden negeert! Maarten Luther zei altijd dat de aanvechting de beste leermeester is voor een predikant. Aan die kant van de zaak zit waarheid.

Gelovigen van een andere school staan veel stil bij het heerlijke werk van de Geest van God, en dat terecht en tot zegen. Zij geloven in de Geest van God als een reinigende kracht, Die de Augiasstal van de ziel uitveegt en er een tempel voor God van maakt. Maar vaak spreken zij alsof ze opgehouden zijn met zondigen of geen last meer hebben van verzoeking. Ze roemen alsof de strijd al gestreden en de overwinning al behaald is. Toch moeten we ook van deze broeders leren wat we kunnen. Alle waarheid die zij ons kunnen leren, willen we kennen. Laten we vertrouwd raken met de bergtoppen van de verlossing en de heerlijkheid die daarop schijnt: de Hermons en de Thabors, waar we met onze Heere van gedaante veranderd kunnen worden. Wees nooit bang te heilig te worden of te vol van de Heilige Geest.

Ik zou willen dat u naar alle kanten wijs bent, en dat u de mens kunt bijstaan in zijn strijd en in zijn vreugde, als iemand die met allebei die ervaringen vertrouwd is. Weet

waar Adam u heeft achtergelaten; weet waar de Geest van God u heeft geplaatst. Ken het ene niet zo eenzijdig dat u het andere vergeet. Ik geloof dat, als er mensen zijn die waarschijnlijk zullen uitroepen: 'Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?', dat altijd de dienaren van het evangelie zullen zijn. Wij moeten immers in alle dingen verzocht worden, zodat we anderen kunnen troosten. Vorige week zag ik in een treincoupé een arme man zitten met zijn been op de bank. Een beambte zag hem toevallig zo zitten en merkte op: 'Die kussens zijn er niet om uw vuile laarzen op te leggen.' Zodra de conducteur weg was, legde de man zijn been weer omhoog en zei tegen mij: 'Die heeft vast nooit zijn been op twee plaatsen gebroken, anders zou hij niet zo bits tegen me zijn.' Ik heb broeders horen oordelen die een gemakkelijk leven hadden en een goed inkomen genoten. Ze veroordeelden anderen die zwaar beproefd werden, omdat die niet op hun manier konden juichen. Dan voelde ik dat zij niets wisten van de gebroken botten die anderen hun hele pelgrimsreis lang moeten meedragen.

Broeders, ken de mens, in Christus en buiten Christus. Bestudeer hem op zijn best, en bestudeer hem op zijn slechtst. Ken zijn anatomie, zijn geheimen en zijn hartstochten. Deze kennis kunt u niet uit boeken halen. U moet mensen persoonlijk kennen als u hen wilt helpen in hun uiteenlopende geestelijke ervaringen. Alleen God kan u de wijsheid geven die u nodig hebt om wijs met hen om

te gaan. Maar Hij zal die u geven als antwoord op het gelovige gebed.

Van alle geestelijke verworvenheden is het boven alles nodig Hem te kennen. Die het zekere geneesmiddel is voor alle menselijke ziekten. Ken Jezus. Zit aan Zijn voeten. Overdenk Zijn natuur, Zijn werk, Zijn lijden, Zijn heerlijkheid. Verheug u in Zijn tegenwoordigheid; heb dag aan dag gemeenschap met Hem. Christus kennen is de voortreffelijkste van alle wetenschappen begrijpen. U kunt niet anders dan wijs zijn als u omgaat met de vleesgeworden Wijsheid. Het kan u niet aan kracht ontbreken als u voortdurend gemeenschap hebt met God. Laat dit uw verlangen zijn:

*'Ik zoek, mijn God, de omgang met U;
tot aan Uw troon kom ik;
ik laat mijn vreugden, laat mijn zonden,
en zoek in U mijn thuis.'*

Woon in God, broeders. Ga niet alleen af en toe naar Hem toe, maar blijf in Hem. In Italië zeggen ze: waar de zon niet binnenkomt, komt de dokter. Waar Jezus niet schijnt, is de ziel ziek. Koester u in Zijn stralen, en u zult krachtig zijn in de dienst van uw Heere.

Afgelopen zondagavond had ik een tekst die mij overmeesterde: 'Niemand kent den Zoon dan de Vader.' Ik vertelde de mensen dat arme zondaars die tot Jezus waren gegaan en Hem vertrouwden, dachten dat ze Hem kenden, maar dat ze maar een klein beetje van Hem kenden. Heiligen met zestig jaar ervaring, die elke dag

met Hem gewandeld hebben, denken dat ze Hem kennen. Maar ze beginnen Hem nog maar net te kennen. De volmaakte geesten voor de troon, die Hem al vijfduizend jaar onophoudelijk aanbidden, denken misschien dat ze Hem kennen, maar ze kennen Hem niet ten volle. 'Niemand kent den Zoon dan de Vader.' Hij is zo heerlijk dat alleen de oneindige God volledige kennis van Hem heeft. Daarom zal er geen grens zijn aan onze studie en geen enghartigheid in onze gedachtegang, als we onze Heere het grote onderwerp maken van al ons denken en onderzoeken.

Dus, broeders, als vrucht van deze kennis moeten wij, als wij sterke mannen willen zijn, aan onze Heere gelijkvormig worden. O, om aan Hem gelijk te zijn! Gezegend zij dat kruis waaraan we zullen lijden, als we lijden omdat we aan de Heere Jezus gelijk gemaakt worden. Als wij gelijkvormigheid aan Christus verkrijgen, zal er een wonderlijke zalving op onze bediening rusten. En wat is een bediening zonder die zalving waard? Kortom, we moeten werken aan heiligheid van karakter. Wat is heiligheid? Is het niet heelheid van karakter? Een evenwichtige toestand waarin er geen gebrek is en geen overdaad. Het is geen moraal, want dat is een koud, levenloos standbeeld; heiligheid is leven. U moet heiligheid hebben. En, beste broeders, misschien schiet u tekort in verstandelijke bekwaamheden (al hoop ik van niet). Misschien hebt u maar een bescheiden mate van welsprekendheid (al vertrouw ik van niet). Reken er dan toch op: een heilig leven is op zichzelf een wonderlijke

kracht en zal veel tekorten goedmaken. Het is in feite de beste preek die de beste man ooit kan houden. Laten we ons voornemen dat we alle reinheid die te krijgen is, zullen hebben. Laten we ons voornemen dat we alle heiligheid die te bereiken is, zullen verkrijgen, en dat alle gelijkenis met Christus die in deze wereld van zonde mogelijk is, beslist in ons zal zijn door de krachtige werking van de Geest van God. Moge de Heere ons allen, als College, opheffen naar een hoger plan, en Hem zal de eer toekomen!

V. Mijn boodschap is nog niet af, want ik heb verder te zeggen: ga voorwaarts in het daadwerkelijke werk.

Per slot van rekening zullen we eerder gekend worden aan wat we gedaan hebben dan aan wat we gezegd hebben. Ik hoop dat, net als bij de apostelen, onze 'Handelingen' ons gedenkteken zullen zijn. Er zijn goede broeders in de wereld die onpraktisch zijn. De grote leer van de wederkomst laat hen met open mond naar de lucht turen. Ik zou haast zeggen: 'Gij mannen van Plymouth, wat staat gij en ziet op naar den hemel?' Het feit dat Jezus Christus terugkomt, is geen reden om naar de sterren te staren, maar om te werken in de kracht van de Heilige Geest. Wees niet zo in beslag genomen door bespiegelingen dat u een bijbellezing over een duister gedeelte in de Openbaring verkiest boven lesgeven op een armenschool of het spreken over Jezus tot de armen. We moeten ophouden met dagdromen en aan het werk gaan. Ik geloof in eieren, maar er moeten wel kuikens uit

komen. Het maakt mij niet uit hoe groot uw ei is; het mag een struisvogelei zijn als u wilt. Maar als er niets in zit, ruim dan alstublieft de schaal op. Als er iets voortkomt uit uw bespiegelingen, dan zegene God ze. En ook als u in die richting een eind verder zou gaan dan ik verstandig vind, God zij er toch voor geprezen als u daardoor nuttiger wordt!

We willen feiten: daden verricht, zielen gered. Het is allemaal goed en wel om verhandelingen te schrijven, maar welke zielen hebt u mogen behoeden voor de weg naar de hel? Uw uitstekende leiding van uw school boeit me, maar hoeveel kinderen zijn daardoor in de gemeente gebracht? We horen graag over die bijzondere bijeenkomsten, maar hoeveel mensen zijn daar werkelijk uit God geboren? Worden de heiligen opgebouwd? Worden zondaars bekeerd? Heen en weer zwaaien op een hek met vijf spijlen is geen vooruitgang, al lijken sommigen dat te denken. Ik zie hen als in een soort eeuwig Elysium, terwijl ze voor zichzelf en hun vrienden neuriën: 'Wij hebben het heel behaaglijk.' God bewaar ons ervoor behaaglijk te leven terwijl zondaars wegzinken in de hel! Wie in Zwitserland over de bergwegen reist, ziet voortdurend de sporen van de boorstang. Zo zouden er in het leven van elke predikant sporen van zwaar werk moeten zijn. Broeders, doe iets; doe iets; DOE IETS. Terwijl commissies hun tijd verspillen aan resoluties: doe iets. Terwijl genootschappen en verbonden statuten opstellen: laten wij zielen winnen. Te vaak discussiëren we en discussiëren we en discussiëren we, terwijl Satan

alleen maar in zijn vuistje lacht. Het wordt tijd dat we ophouden met plannen maken en iets zoeken om te plannen. Ik bid u: wees mannen van de daad, allemaal. Ga aan het werk en houd u mannelijk. Het idee van de oude Soevorov over oorlog is ook het mijne: 'Voorwaarts en toeslaan! Geen theorie! Aanvallen! Colonne vormen! Bajonet op, en storm recht op het hart van de vijand af.' Ons ene doel is zondaars te redden. Daarover moeten we niet alleen praten, maar dat moeten we tot stand brengen in de kracht van God.

VI. Tot slot, en hier ga ik een boodschap brengen die zwaar op mij drukt: ga voorwaarts in de keuze van uw werkterrein.

Ik pleit vandaag voor hen die niet voor zichzelf kunnen pleiten, namelijk de grote, ver weg levende massa's van de heidense wereld. Onze bestaande kansels zijn redelijk goed bezet, maar we hebben mannen nodig die op nieuwe fundamenten willen bouwen. Wie wil dat doen? Zijn wij, als een groep trouwe mannen, met een zuiver geweten ten opzichte van de heidenen? Miljoenen hebben nooit de Naam van Jezus gehoord. Honderden miljoenen hebben maar één keer in hun leven een zending gezien en weten niets van onze Koning. Zullen we hen laten omkomen? Kunnen we naar bed gaan en slapen, terwijl China, India, Japan en andere volken verloren gaan? Zijn wij rein van hun bloed? Hebben zij geen aanspraak op ons? We zouden de vraag zo moeten stellen: niet 'Kan ik bewijzen dat ik moet gaan?', maar

‘Kan ik bewijzen dat ik niet moet gaan?’ Als iemand eerlijk kan bewijzen dat hij niet moet gaan, dan is hij vrij, maar anders niet. Welk antwoord geeft u, mijn broeders? Ik leg het u man voor man voor. Ik stel u geen vraag die ik mezelf niet eerlijk gesteld heb. Ik heb gevoeld dat het de gemeenten geweldig zou aansporen als enkele van onze vooraanstaande predikanten zouden uitgaan. En ik heb mezelf eerlijk afgevraagd of ik zou moeten gaan. Na alles tegen elkaar afgewogen te hebben, voel ik me verplicht op mijn plaats te blijven. Ik denk dat het oordeel van de meeste christenen mijn besluit zou bevestigen. Maar ik hoop dat ik graag, gewillig en blijmoedig naar het buitenland zou gaan als ik niet voelde dat ik thuis moest blijven. Broeders, laat uzelf hetzelfde proces doorlopen. De heidenen moeten bekeerd worden. God heeft ontelbare uitverkorenen onder hen; we moeten gaan en hen hoe dan ook opzoeken. Veel moeilijkheden zijn nu weggenomen. Alle landen staan voor ons open en de afstand is bijna weggevallen. Het is waar, we hebben niet de pinkstergave van de talen. Maar talen worden nu gemakkelijk geleerd, en de boekdrukkunst is een volwaardige vervanging van de verloren gave. De gevaren die aan het zendingswerk verbonden zijn, zouden geen echte man moeten tegenhouden, ook al waren ze heel groot. Maar ze zijn nu tot een minimum teruggebracht. Er zijn honderden plaatsen waar het kruis van Christus onbekend is en waar we zonder risico heen kunnen gaan. Wie wil gaan?

De mannen die zouden moeten gaan, zijn jonge broeders met goede gaven die nog geen gezinszorgen op zich hebben genomen. Elke student die het College binnenkomt, zou deze zaak moeten overwegen en zich aan het werk moeten overgeven, tenzij er doorslaggevende redenen zijn om dat niet te doen. Het is een feit dat het zelfs voor de koloniën heel moeilijk is mannen te vinden. Ik heb kansen in Australië gehad die ik moest afslaan. Zo zou het niet moeten zijn. Er is onder ons toch zeker nog wat zelfopoffering, en er zijn toch zeker nog mannen onder ons die bereid zijn voor Jezus in ballingschap te gaan. De zending kwijnt weg bij gebrek aan mannen. Als de mannen er waren, zou de vrijgevigheid van de Kerk in hun behoeften voorzien. Sterker nog, de vrijgevigheid van de Kerk heeft de middelen al verschaft, en toch zijn er niet de mannen om te gaan. Ik zal nooit het gevoel hebben, broeders, dat wij als groep mannen onze plicht hebben gedaan, totdat ik onze kameraden in elk land voor Jezus zie strijden in de voorhoede van de strijd. Ik geloof dat u, als God u beweegt om te gaan, tot de beste zendelingen zult behoren. U zult namelijk de prediking van het evangelie tot het hoofdkenmerk van uw werk maken, en dat is Gods zekere weg tot kracht.

Ik zou willen dat onze gemeenten de gemeente van pastor Harms in Duitsland navolgden, waar elk lid aan God gewijd was, met de daad en waarheid. De boeren gaven de opbrengst van hun land, de arbeiders hun werk. Iemand gaf een groot huis om als zendingsschool te

gebruiken. Pastor Harms kreeg geld bijeen voor een schip, dat hij uitrustte om naar Afrika te varen. Toen zond hij zendelingen uit, en kleine groepen van zijn mensen met hen mee, om christelijke gemeenschappen te vormen onder de Bosjesmannen. Wanneer zullen onze gemeenten even zelfverloochenend en krachtig zijn? Kijk naar de Hernhutters: hoe elke man en vrouw zending wordt, en hoeveel zij daardoor voor de Heere doen. Laten we hun geest overnemen. Is het een goede geest? Dan is het goed dat wij die hebben. Het is niet genoeg dat we zeggen: 'Die Hernhutters zijn heel bijzondere mensen.' Wij moeten ook bijzondere mensen zijn. Christus heeft de Hernhutters niet vollediger gekocht dan ons; zij zijn niet meer verplicht offers te brengen dan wij. Waarom dan deze traagheid? Als we lezen over heldhaftige mannen die alles opgaven voor Jezus, moeten we hen niet alleen bewonderen, maar navolgen. Wie wil hen nu navolgen? Kom ter zake! Zijn er niet sommigen onder u die bereid zijn zich aan de Heere toe te wijden? 'Voorwaarts' is vandaag het wachtwoord! Zijn er geen moedige geesten die de voorhoede willen leiden? Bid allemaal dat de Geest in deze pinkstertijd zal zeggen: 'Zondert Mij af beiden Barnabas en Saulus tot het werk, waartoe Ik hen geroepen heb.'

Broeders, stijg op vleugels van liefde omhoog, en vlieg voorwaarts. Amen.

TOESPRAAK 3

Eigenheid en haar tegendeel

Wijlen de voortreffelijke veldmaarschalk Sir John Burgoyne zat eens in de Tabernacle een lezing van de heer Henry Vincent voor. Hij kweet zich kort maar uitstekend van zijn taak als voorzitter. Hij zei namelijk dat hij zich als voorzitter alleen geroepen voelde om de bel te luiden die het vertrek van de trein aankondigt. Zo ongeveer is ook mijn positie op deze conferentie, alleen weegt de verantwoordelijkheid zwaarder. Uw voorzitter moet niet alleen de trein van goede gedachten en woorden voor deze week op gang brengen. Hij zet ook voor een groot deel de toon, ten goede of ten kwade, voor alles wat volgt. Ik lijk daarom meer op de stemfluit van vroeger. Die gaf de toon aan de zangers op de galerij, en via hen aan de hele gemeente. Ik ben onuitsprekelijk bezorgd dat die toon de juiste zal zijn. Broeders, een zekere mate van verantwoordelijkheidsbesef is nuttig. Op veel manieren maakt het iemand geschikt om het juiste te zeggen. Maar het kan te ver doorslaan. Dan

verootmoedigt het niet alleen het gemoed, maar verplettert het de geest. Het besef van wat er gedaan moet worden, kan u zo overweldigen dat u volstrekt ongeschikt wordt om het te doen. Wat mijn aandeel in de conferentie van vandaag betreft, verkeer ik min of meer in die toestand. Ik verlang ernaar uw ijver aan te vuren en niet te temperen. Ik wil u naar de hoogste geestelijke staat leiden en uw aandacht niet afleiden naar lagere zaken. Deze sterke verlangens overmeesteren mij. Mijn hart overwint mijn hoofd en verstoort de kalmte die zo nodig is om gedachten te vormen en te uiten. Toch zal ik mijn best doen. Ik leg mijzelf in de handen van onze grote Verlichter, de Heilige Geest, zodat Hij door mij kan spreken zoals Hij wil.

Ons onderwerp is tweeledig. Het gaat om een pleidooi voor de persoonlijkheid en, laat ik zeggen, voor ... — een woord dat ik niet precies kan vinden, in het Engels noch in het Latijn. Ik wil laten zien dat ieder van ons een mens op zichzelf is, en vervolgens dat niemand alleen op zichzelf staat. Onze eigenheid en onze gemeenschap, onze persoonlijkheid en onze vereniging met de Heere, ons afzonderlijk bestaan en ons opgaan in Christus: dat zijn de thema's waarover ik wil uitweiden.

Misschien komt mijn ene gedachte beter over als ik u een tekst geef uit 1 Korinthe 15, vers 10: 'Ik heb overvloediger gearbeid dan zij allen; doch niet ik.' 'Ik, doch niet ik.' Ik, ten volle, met alles wat in mij is: Paulus, eens de farizeeër, de lasteraar, de vervolger. Nu is hij

geroepen om apostel te zijn en vindt hij het een reden tot vreugde dat hem 'deze genade gegeven' is, 'om onder de heidenen door het Evangelie te verkondigen den onnaspeurlijken rijkdom van Christus'. Ik, 'in geen ding minder ... dan de uitnemendste apostelen'. En toch niet ik, want ik voel dat ik niets ben, ja, minder dan niets, en 'Christus is alles en in allen'. Zo is het: ik, en toch niet ik.

I. Laat ik dan beginnen met te spreken over onze eigenheid. Lieve broeders, mogen wij allemaal zo ver mogelijk verwijderd blijven van alles wat naar eigenwaan zweemt, want dat is in de hoogste mate verfoeilijk! Laten we hopen dat ijdelheid bij predikanten zeldzaam is. Ijdelheid is de ondeugd van beginners, en bij jonge studenten is ze eerder te verontschuldigen dan bij mannen die het Woord werkelijk onderwijzen. Ervaring, als ze iets waard is, roeit iemands ijdelheid uit. Maar onze natuur is zo slecht dat ze zijn hoogmoed kan doen groeien, wanneer die ervaring met succes gezoet is. Het is moeilijk te zeggen welke zonde groter is, ijdelheid of hoogmoed. Maar we weten wel welke van de twee dwazer en belachelijker is. Een hoogmoedig mens kan nog enig gewicht hebben, maar een ijdel mens is licht als lucht en heeft op niemand invloed. Mogen wij voor beide vormen van eigenwaan bewaard blijven, want ze schaden onszelf en zijn God een gruwel. Een andere vorm van eigenwaan die we moeten vermijden, is het al te vaak naar voren schuiven van het eigen ik. Ik hoop dat onze preken nooit zullen lijken op de preken die eens in een zekere drukkerij werden gezet. De eerste zetter moest de

bedrijfsleider vragen een extra voorraad hoofdletters 'I' te laten komen. De letter 'I' is een edele klinker, maar hij kan te luid klinken. Het grote 'Ik' heeft bij ons allen de neiging op de voorgrond te treden. Zelfs wie naar nederigheid streeft, ontkomt er maar ternauwernood aan. Wordt het eigen ik in de ene vorm gedood, dan staat het in een andere weer op. En helaas bestaat er zoiets als trots zijn op je nederigheid, en roemen dat je nu gereinigd bent van alles wat naar roemen zweemt.

Broeders, God heeft ons misschien in onze verschillende werkkringen tot zegen gesteld. Toch hoop ik dat wij ons daarom niet verbeelden dat wij enorm belangrijk zijn, want dat zijn we werkelijk niet. De haan meende dat de zon elke ochtend vroeg opkwam om hem te horen kraaien, maar wij weten dat Sol dat helemaal niet deed. De wereld draait niet, de zon brandt niet, de maan neemt niet toe en af en de sterren schijnen niet, louter ten bate van een van de broeders hier, hoe voortreffelijk hij op zijn eigen plaats ook mag zijn. De christenheid bestaat er evenmin om ons aan een kansel te helpen, en onze eigen gemeente niet om ons een gehoor en een inkomen te bezorgen. Ja, er bestaat zelfs niet één gelovige om zich uitsluitend in te spannen voor ons gemak en onze eer. Wij zijn te onbeduidend om in Gods onmetelijke heelal van groot belang te zijn. Hij kan met ons werken of zonder ons, en of wij er zijn of niet, Zijn plannen raken er niet door in de war.

Toch is ons onderwerp de eigenheid, en we hopen dat ieder zijn persoonlijkheid zal erkennen en op eervolle wijze zal handhaven. De juiste erkenning van het ego is een thema dat onze aandacht verdient. Ik zal een woord maken, als dat mag. Laat 'egotisme' staan voor de trotse, verwaande, opdringerige zelfheid. Laat 'egoïsme' dan staan voor de nederige, verantwoordelijke en eerlijke zelfheid. Die merkt dat ze bestaat en besluit dan te zijn wat God gebiedt, en op haar best te zijn, tot eer van God. In deze tijd volgen de massa's hun leiders en krijgen stoutmoedige mannen gemakkelijk aanhang. De kudden kunnen zich niet bewegen zonder hun leidhamel, en ruwe onafhankelijkheid vindt men zelden. Dan is het goed voor ons dat we op onszelf staan, hele mensen zijn en niet slechts ledematen van een lichaam. Dan houden we vast aan de onkreukbaarheid van ons persoonlijk denken, ons geweten, onze manier van doen en ons handelen. Tegenwoordig drukken de monopolisten de zelfstandige handelaar bijna uit de markt. De leden van de ene partij prijzen 'hout' aan als het enige materiaal om het huis van de Heere te bouwen. Wie tot een andere richting behoort, roemt met evenveel ijver zijn eigen 'hooi' en 'stoppelen'. Door al hun inspanningen zullen wij ons niet laten bewegen op te houden met bouwen met de weinige 'kostelijke stenen' die de Heere ons heeft toevertrouwd. Zelfs onze broeders die zo voortreffelijk 'goud' en 'zilver' opstapelen, zullen ons niet overhalen onze agaten en karbonkels weg te stoppen. Ieder van ons moet bouwen met het materiaal dat hij heeft. Als het werk waar en

eerlijk is, moeten we anderen niet afkeuren en onszelf niet veroordelen omdat ons werk naar zijn eigen aard is.

Wat deze eigenheid betreft, let in de eerste plaats op de noodzaak van een ernstig besef van ons persoonlijk belang bij het evangelie dat wij prediken. Broeders, wij zullen de Zaligmaker van zondaren nooit beter prediken dan wanneer we voelen dat wij zelf de zondaren zijn die Hij kwam zalig maken. Een boetvaardig treuren over de zonde maakt ons geschikt om bekering te prediken. ‘Soms predikte ik,’ zegt John Bunyan, ‘als een man in ketenen tot mensen in ketenen. Ik hoorde het rammelen van mijn eigen boeien terwijl ik predikte tot hen die gebonden waren met verdrukking en ijzer.’ Preken die uit gebroken harten zijn geperst, zijn vaak het middel tot vertroosting van wanhopige zielen. Het is goed om soms de kansel op te gaan met ‘O God! wees mij zondaar genadig!’ als ons voornaamste gebed. Sommige treurenden worden nooit opgebeurd voordat ze de prediker op zijn eigen borst zien slaan en hem zijn persoonlijk besef van onwaardigheid horen belijden.

Het zou echter niet goed zijn als wij op zo’n laag niveau bleven staan. Wij prediken immers het evangelie en niet de wet. Daarom zijn wij verplicht ons te verheugen, omdat wij de kracht van het bloed van Jezus op ons eigen geweten voelen, dat ons in Hem vrede en vergeving geeft. Onze vreugde zal onze boodschap leven geven. Wij hebben ook geproefd van de honing van de gemeenschap met Jezus. We hebben er misschien niet

met handenvol van gegeten, zoals sommige van onze Simsons hebben gedaan. Maar we hebben op zijn minst, net als Jonathan, het einde van onze staf erin gedoopt, en onze ogen zijn verlicht geworden. Daardoor zien onze hoorders ze van vreugde schitteren, terwijl wij hun vertellen hoe kostbaar Jezus is. Dat geeft nadruk aan ons getuigenis. Wij schieten tekort wanneer we spreken als predikanten en niet als mensen, als predikers in plaats van boetelingen, als theologen in plaats van discipelen. We verliezen de kracht van onze bediening wanneer we ons hoofd te veel op het commentaar laten rusten en te weinig aan de borst van de Zaligmaker. Zo ook wanneer we te veel eten van de boom van de kennis en te weinig van de boom van het leven. Ik ben zelf een zondaar, een zondaar die gewassen is in het bloed en verlost 'van den toekomenden toorn' door de verdienste van mijn Heere en Meester. Dat alles moet vers in ons geheugen liggen. Persoonlijke godsvrucht mag bij ons nooit schraal worden. Denk aan onze eigen persoonlijke rechtvaardiging in de gerechtigheid van Christus en onze persoonlijke heiliging door de inwonende kracht van de Heilige Geest. Denk aan onze levende vereniging met Christus en onze verwachting van de heerlijkheid in Hem, ja, aan onze eigen groei in de genade of onze eigen achteruitgang. Dat alles moeten wij goed kennen en overdenken.

We mogen nooit met een valse stem tot anderen preken door een ervaring te vertellen die we zelf niet hebben gemaakt. Voelen we dat we in enige mate zijn

afgeweken, dan moeten we ons ofwel herstellen tot het vereiste peil, ofwel boetvaardig spreken vanuit de plaats die we werkelijk innemen. Anderzijds, als we in de genade gegroeid zijn, is het zondig om te verbergen wat we geproefd en getast hebben en een geveinsde nederigheid aan te nemen. Ja, dat durven wij niet eens; wij kunnen niet laten te spreken wat Christus ons geleerd heeft. Wij moeten spreken uit de door God gegeven volheid in ons, en niet van een ander lenen; dan maar liever zwijgen. Wij moeten trouw zijn aan onze persoonlijke staat voor God. Misschien laat de Heere de gesteldheid van het hart van Zijn dienaren met opzet wisselen, opdat hun zwervende paden tot de ontdekking van Zijn afgedwaalde schapen leiden. Soms heb ik een stuk van de pelgrimsweg afgelegd dat allerm minst begeerlijk was. Dan heb ik in mijn ziel gezocht: 'Heere, waarom en waartoe gaat het mij zo?' En ik heb gepreekt op een manier die mij in het stof deed liggen, uit vrees dat de Heere niet door mij had gesproken. Al die tijd leidde Hij mij bij de hand op een weg die ik niet kende, ten goede van de Zijnen. Al spoedig kwamen er een of twee naar voren die precies de mensen bleken te zijn die God wilde zegenen. Zij waren bereikt door juist die preek die mij zo veel had gekost en die uit zo'n uitermate bittere ervaring was voortgekomen.

De profeet Ezechiël zei: 'De hand des HEEREN was op mij, en de HEERE voerde mij uit in den geest, en zette mij neder in het midden ener vallei; dezelve nu was vol beenderen.' Zulke wegvoeringen zijn, zo vaak als ze voorkomen, een reden tot lofprijzing. Niet zozeer voor

ons eigen welzijn of onze eigen stichting, als wel tot nut van onze medemensen worden wij weggevoerd naar valleien van dorre beenderen en naar gebeelde binnenkameren. We moeten op deze toestanden van de ziel letten en trouw zijn aan de aandrang die van God komt. Zelf zou ik niet over de blijdschap in de Heere preken wanneer ik mij gebroken van hart voelde. Evenmin zou ik uitweiden over een diep besef van inwonende zonde, terwijl ik mij verheugde in een volkomen besef van reiniging door het Woord. We moeten de Heilige Geest bidden ons persoonlijk leven te verheffen en op peil te houden in zijn verband met onze bediening. Wij moeten altijd bedenken dat we geen leer prediken die alleen maar goed is voor anderen. Het is kostbare waarheid waarvan gebleken is dat ze goed is voor onszelf. Wij mogen geen slaggers aan het hakblok zijn, die voor hungerigen het vlees afhakken waarvan we zelf niet eten. Wij moeten er zelf van eten, en zelfs aan ons gezicht moet te zien zijn hoe voedzaam de spijs is die wij de hongerende mensenkinderen voorzetten.

Broeders, als wij deze persoonlijkheid van het leven in Christus goed in gedachten houden, is het goed dat wij ook onze persoonlijke opdracht om het evangelie te prediken nooit vergeten. Ik hoop immers dat ieder van u zo'n persoonlijke opdracht heeft ontvangen en dat weet. Waarom bent u anders hier? Verlaat de bediening, broeders, als u haar niet van de Heere hebt ontvangen. Ik preek, — ik durf het te zeggen, — omdat ik niet anders kan. Ik kan mij niet inhouden. Er brandt een vuur,

besloten in mijn beenderen, dat mij zal verteren als ik zwijg. Iedere door God gezonden christelijke dienaar is evengoed geroepen om het evangelie te prediken als die apostel tot wie Ananias sprak over ‘de Heere ... namelijk Jezus, Die u verschenen is op den weg’. Dat maakt ons preken tot een ernstige zaak. Stel dat u vanmorgen alleen de trappen van dit College afloopt, en een engel komt u tegemoet. Hij legt zijn hand op u en zegt: ‘De Heere God, de Almachtige, heeft mij gezonden om u de opdracht te geven voortaan het Evangelie te prediken.’ Broeder, u zou voelen dat er een last op u gelegd werd, en toch zou u nieuw vertrouwen en nieuwe gloed voelen. Maar geen engelenhand heeft u aangeraakt, broeder. De Heere Jezus Christus Zelf, Die u met Zijn kostbaar bloed heeft verlost, heeft deze ‘nood’ op u gelegd. De doorboorde hand die u genezing schonk, heeft u voor de dienst van uw Heere aangesteld. Ze heeft u tot een uitverkoren vat gemaakt, om Zijn Naam te dragen. Hoor opnieuw uit Zijn mond de bevelen ‘Weid Mijn schapen’ en ‘Weid Mijn lammeren’, zoals Petrus ze hoorde aan de Zee van Galilea.

Houd die zaak van uw opdracht altijd helder voor ogen. Wie zal zich tegen uw prediking verzetten als de Heere u heeft geboden te prediken? Wie zal u uw boodschap voorschrijven of u dwingen haar te veranderen, als de vleesgeworden Wijsheid u heeft geleerd wat u moet zeggen? U bent goed toegerust om het evangelie te prediken als u met Paulus oprecht kunt zeggen: ‘Want ik heb ook hetzelfde niet van een mens ontvangen, noch geleerd, maar door de openbaring van

Jezus Christus.’ Lieve broeders, juist dat moeten wij voelen. Ik geloof dat u het voelt, en ik wil dat u dat gevoel fris en warm houdt. Koningen beweren, zoals u weet, te regeren bij de gratie Gods. Dat kan zo zijn. God is heel genadig dat Hij sommigen van hen laat regeren. Maar van één ding ben ik zeker: iedere ware dienaar is een verdediger van het geloof, ‘Dei gratia’. ‘Door de genade Gods ben ik, dat ik ben’, als dienaar en als gelovige. Over de wettigheid van vorsten kan twijfel bestaan, en te vaak is een rechtbank nodig om de verkiezing van volksvertegenwoordigers te toetsen. Maar als wij het getuigenis van de Heilige Geest in ons hebben, kan ons koninkrijk niet bewogen en onze verkiezing niet weerlegd worden.

Broeders, wat onze eigenheid betreft, behoren wij groot respect te hebben voor ons eigen arbeidsveld. U die herder bent, bent niet alleen aangesteld om te waken voor zielen, maar om te waken voor de zielen op bepaalde plaatsen. U, broeders, moet als geheel heengaan in de gehele wereld om het evangelie te prediken. Maar ieder van u moet de kudde van Christus weiden waarover de Heilige Geest u tot opziener heeft gesteld. Daar moet u uw voornaamste arbeid besteden, want daar ligt uw voornaamste verantwoordelijkheid. Ik zou willen dat iedere broeder de plaats waarop God hem heeft gezet heel hoog acht. Als ik een schildwacht ben, die het leger op een bepaald punt moet bewaken, weet ik dat elke post in de hele linie belangrijk is. Maar ik moet niet wanen dat de mijne dat niet is. Anders raak ik misschien geneigd te

slapen, en kan de vijand het kamp overvallen op het punt dat ik had moeten bewaken. Ik moet voelen alsof de veiligheid van het hele kamp van mij afhing. Op zijn minst behoor ik zo ijverig en waakzaam te zijn alsof het zo was. U ziet de schakels van die ketting; op elk ervan staat een zekere spanning. Stel dat een van die schakels zou zeggen: 'Ik mag gerust doorroesten. Het maakt niet uit, want er zijn veel andere sterke schakels.' Nee, mijn vriend, de ketting hangt van elke schakel af. Zo rust ook op u een groot gewicht van verantwoordelijkheid voor de volledigheid van het gemeentewerk en voor de volmaakte opbouw van het lichaam van Christus. Ik draag een grote verantwoordelijkheid, dat geef ik toe. Maar ieder van u heeft zijn eigen deel aan verantwoordelijkheid, dat u niet op de schouders van een ander kunt schuiven. Stel dat de hele rest van de wereld gezegend werd, terwijl het gehucht waar u dient onbezocht bleef. Dan zou de algemene opwekking u geen vreugde geven, als uw nalatigheid van uw kleine wijngaard een treurige uitzondering op de regel had gemaakt. U zou zich misschien verheugen over de toename van zegen elders. Maar des te dieper zou uw spijt zijn dat u er thuis niets van had.

Laat ieder bij zijn eigen werk blijven. Als ik voelde dat ik geroepen was om evangelist te zijn en overal het Woord te gaan prediken, zou ik mijn herderschap niet aanhouden. Dat zou onrechtvaardig zijn tegenover de mensen die mij hun herder noemen. Ik verheug mij wanneer ik heel nuttige broeders wijd en zijd zie

rondreizen. Maar ik betreur het wanneer ik zie dat hun gemeenten worden achtergelaten om te verhongeren en uiteen te vallen. Het is een droevige bekentenis van de bruid in het Hooglied: 'Zij hebben mij gezet tot een hoederin der wijngaarden. Mijn wijngaard, dien ik heb, heb ik niet gehoed.' Als we die twee dingen niet allebei kunnen doen, kunnen we het beter niet proberen. Ik wil geen moment een van onze broeders ontmoedigen in de meest uitgebreide arbeid. Hoe verder u kunt gaan, hoe beter, want de hele wereld is uw parochie. Maar dat mag niet ten koste gaan van het werk waartoe u zich hebt verbonden door een herderschap te aanvaarden.

Een geliefde broeder zei eens tegen me: 'Ik wou dat u naar het buitenland ging om daar het Woord te preken.' Als reden voerde hij aan dat mijn gemeente mij meer zou waarderen als ze minder van me had. Ik antwoordde dat ik helemaal niet wilde dat mijn mensen mij nog meer zouden waarderen. Ze gaan in die richting nu al zo ver als veilig is. Ik verzekerde hem dat ik juist thuis zou blijven, uit vrees dat ze me nog meer zouden gaan waarderen. Ik had de hele wereld kunnen rondreizen en veel goed kunnen doen, als dat mijn roeping was geweest. Maar de dag zal het verklaren of ik niet meer op de weg van de plicht en van echte nuttigheid ben geweest door hier thuis instellingen op te bouwen en door het Woord met mijn gedrukte preken veel verder te verspreiden dan ik met mijn stem ooit had gekund. Hoe dat ook zij, broeders: als u weet welk deel van Zijn werk de Heere u heeft toevertrouwd, geef er dan uw hele ziel aan. Onlangs liep

ik door de beroemde porseleinfabriek in Sèvres. Daar zag ik een kunstenaar die een prachtige vaas beschilderde. Ik keek naar hem, maar hij keek niet naar mij. Zijn ogen hadden iets beters te doen dan een vreemde aan te staren. Achter mij liepen verscheidene mensen. Allemaal keken ze naar hem en maakten ze opmerkingen, maar het oog van de werker week geen moment van zijn werk. Hij moest dat tafereel op die vaas schilderen. Wat had hij eraan om op ons te letten, of eraan dat wij op hem letten? Hij bleef bij zijn werk. Zulke verzonkenheid en concentratie zouden we graag zien bij ieder die het werk van de Heere te doen heeft. 'Eén ding doe ik.' Sommigen fronsen, sommigen glimlachen, maar 'één ding doe ik'. Sommigen denken dat zij het beter zouden kunnen, maar 'één ding doe ik'. Hoe zij het zouden kunnen doen, mag hun zaak zijn; de mijne is het in elk geval niet.

Bedenk, beste broeder: als u uw hele ziel geeft aan de taak die u is toevertrouwd, maakt het weinig uit of die taak er wat klein en onbeduidend uitziet. Er kan evenveel vakmanschap blijken uit het maken van een heel klein horloge als uit de bouw van de torenklok. Een klein voorwerp kan zelfs meer verwondering wekken dan een veel groter. Kwaliteit is veel kostbaarder dan kwantiteit. Hebt u ooit in Den Haag het beroemde schilderij gezien dat 'De Stier' van Paulus Potter heet? Het is een van de onsterfelijke schilderijen van de wereld. Wat staat erop? Tja, alleen een stier. Daarnaast nog een man, een boom, een kikker en wat onkruid. Het is maar een stier; ach, maar nergens ter wereld staat een tweede stier op het

doek die eraan kan tippen! Menigeen heeft geprobeerd een prachtig natuurtafereel uit de Alpen of uit Cumberland te schilderen. Of hij heeft zijn penseel beproefd op een groots zeegezicht, met een vloot jachten die op de golven dansen. En het is hem niet gelukt. De onderwerpen waren verheven, maar de kunst was pover. We moeten nooit denken dat we ons werk niet goed kunnen doen, of niet goed hoeven te doen, omdat het onbeduidend lijkt. We hebben Gods hulp nodig om goed te preken, zelfs voor een gemeente van één persoon. Als iets het doen waard is, is het ook waard om het goed te doen. Als u een oversteekplaats moest vegen, zou het goed zijn die beter te vegen dan wie ook. Als u alleen maar in Little Peddlington preekt, laat Little Peddlington dan merken dat u uw best doet en zijn welzijn zoekt. Menige predikant is beroemd geworden, en wat veel beter is, heeft God verheerlijkt, in een gemeente die je op je vingers kon natellen. Een ander stond aan het hoofd van een grote gemeente. In het begin klonk er luid trompetgeschal, maar het eindigde in de stilte en droefheid van volkomen mislukking. Ken uw werk en buig u eroverheen, met heel uw hart en ziel. Of het nu groot is of klein, u zult God tot in eeuwigheid moeten loven als u erin trouw bevonden wordt.

Of het nu stormt of zonnig is, mijn strijdmakkers: houd de vesting! Sommigen proberen hun eigen nalatigheid te verontschuldigen door de tijden de schuld te geven. Wat hebben u en ik met de tijden te maken, behalve dat we onze God daarin moeten dienen? Voor

mensen met een zwaarmoedige aard zijn de tijden altijd slecht. Een geleerde vertelt dat hij eens een passage uit een boek voorlas aan een achtenswaardige heer van de zwaarmoedige soort. Die passage beschreef ‘deze dagen der schelding en der lastering’ (ik geloof dat dat de juiste uitdrukking is). Ook beklagde ze dat ‘de getrouwen weinig geworden zijn onder de mensenkinderen’. ‘Ach, wat waar!’ zei de goede man. ‘Dat is precies het beeld van onze tijd.’ ‘Welke tijd?’ riep de geleerde uit. ‘Deze tijd natuurlijk,’ was het antwoord. ‘Neemt u me niet kwalijk,’ zei de geleerde, ‘maar die woorden zijn zo’n vierhonderd jaar geleden geschreven. Kijkt u zelf maar naar het jaartal van het boek.’ Wat het nut is van schelden op de tijden, is moeilijk te ontdekken, want schelden maakt ze niet beter. Wat hebt u met de tijden te maken? Doe uw eigen werk. Karel XII van Zweden had eens zijn secretaris naast zich zitten, die opschreef wat hij dicteerde. Toen viel er een bom door het dak in de kamer ernaast. De secretaris liet geschrokken zijn pen vallen. Daarop riep de koning: ‘Wat doet u nu?’ De arme man stamelde: ‘Ach, sire, de bom!’ Het antwoord van de koning luidde: ‘Wat heeft die bom te maken met wat ik u vertel?’ U zult zeggen dat het leven van de secretaris in gevaar was. Dat is zo, maar u bent hoe dan ook veilig. U staat immers zij aan zij met Jezus in heilige dienst, en geen kwaad kan u treffen. Blijf waken en blijf werken, tot de laatste dag aanbreekt. Laat de tijden en gelegenheden aan God over en ga door met uw werk. Carlyle spreekt ergens over de huiskrekel die doorgaat met tjirpen terwijl de bazuin van de aartsengel klinkt. Wie

neemt hem dat kwalijk? Als God u een huiskrekel had gemaakt en u had opgedragen te tjirpen, dan kon u niets beters doen dan Zijn wil te volbrengen. Nu Hij u tot prediker heeft gemaakt, moet u in uw roeping blijven. Ook 'al veranderde de aarde haar plaats, en al werden de bergen verzet in het hart der zeeën', zou dat iets aan onze plicht veranderen? Ik denk het niet. Christus heeft ons gezonden om het evangelie te preken. Als ons levenswerk nog niet af is (en dat is het niet), laten we dan onder alle omstandigheden onze boodschap blijven brengen, totdat de dood ons het zwijgen oplegt.

In de vierde plaats moeten we letten op onze persoonlijke geschiktheid, en ernaar streven die altijd in de best mogelijke staat te houden. Er is niet alleen voor ieder mens een werk bestemd, maar ieder mens is ook voor zijn werk toegerust. Mensen worden niet bij duizenden in één mal gegoten; ieder van ons verschilt van de ander. Toen ieder van ons gemaakt was, werd de mal gebroken. Bij sommige mensen is dat een heel gunstige omstandigheid, en ik betwifel sterk of het niet bij ons allemaal een voordeel is. Als we echter vaten zijn tot gebruik van de Meester, mogen we niet kiezen wat voor vat we willen zijn. Er stond een beker op de avondmaalstafel toen onze Heere het pascha at dat Hij zo had begeerd met Zijn discipelen te eten voordat Hij leed. Die beker is zeker geëerd toen hij aan Zijn lippen werd gezet en daarna aan de apostelen werd doorgegeven. Wie zou niet graag zo'n beker zijn? Maar er was ook een waskom die de Meester nam. Daarin goot Hij water, en

Hij waste de voeten van de discipelen. Ik verklaar dat ik geen voorkeur heb of ik de kelk ben of de waskom. Ik zou graag zijn wat de Heere wil, als Hij mij maar wil gebruiken. Maar dit is duidelijk: de beker zou een heel ongeschikte waskom zijn geweest, en de waskom een heel ongepaste beker voor het avondmaal. Dus u, mijn broeder, mag de beker zijn, en ik zal de waskom zijn. Maar laat de beker een beker zijn en de waskom een waskom, en laat ieder van ons precies zijn waarvoor hij geschikt is. Wees uzelf, beste broeder. Want als u uzelf niet bent, kunt u ook niemand anders zijn, en dan bent u dus niemand. De lelijkste tonen in de muziek zijn de valse; elke zuivere klank heeft zijn eigen muziek. In mijn volière zitten veel vogels die heel lieflijk zingen. Maar daartussen zitten drie grasparkieten die zelf niet zingen. Ze bootsen de andere vogels na en bederven zo heel doeltreffend het concert. Hun nabootsing lijkt de natuurlijke muziek van de rest te overstemmen. Wees geen loutere navolger, die de tonen van anderen leent en bederft. Zeg wat God tot u gezegd heeft, en zeg het op uw eigen manier. En als het zo gezegd is, smee dan persoonlijk om de zegen van de Heere erover.

Houd uw geschiktheid voor uw werk op het hoogste peil. Heb niet zo'n haast om te doen dat u vergeet te zijn. Wees niet zo druk met uitdelen dat u nooit iets in u opneemt. Dat is de haast die geen spoed geeft. De oude Nat had een grote stapel hout voor zich en zaagde uit alle macht om die stapel kleiner te maken. Zijn zaag moest nodig geslepen en gezet worden; het was vreselijk zwaar

werk om hem überhaupt door het hout te krijgen. Een eerlijke buurman kwam op hem af en zei: 'Nat, waarom laat je die zaag niet slijpen? Je moet hem in orde laten maken, dan kun je veel meer doen dan nu.' 'Kom zeg,' antwoordde Nat, 'kom me hier niet lastigvallen. Ik heb mijn handen al vol aan het zagen van die stapel hout, zonder ook nog te stoppen om mijn zaag te slijpen.' De les van dit verhaal hoeft ik niet uit te leggen. Neem er nota van en handel er voortaan naar. Het is tijdverspilling, geen tijdwinst, om studie, persoonlijk gebed en een goede voorbereiding op uw werk over te slaan.

Houd uw geschiktheid op peil, vooral in geestelijk opzicht. Wij hebben meer reden om te bidden en onze Bijbel te lezen dan wie ook ter wereld. Toen ik de laatste keer in Keulen was, was het een heel natte dag. Ik had een kamer in het hotel met een bijzonder schilderachtig uitzicht op een openbare pomp. Er viel verder niets te zien, en het regende zo hard dat ik niet weg kon. Dus zat ik brieven te schrijven en wierp af en toe een blik op de oude pomp. Er kwamen mensen met emmers om water te halen. Eén man kwam met een vat op zijn rug en vulde dat. In de loop van een uur kwam die man verscheidene keren terug. Eigenlijk kwam hij bijna even vaak als alle anderen samen, en steeds vulde hij zijn vat helemaal. Hij kwam en kwam en kwam, de hele tijd door. Terecht concludeerde ik dat hij waterverkoper was en anderen van water voorzag. Daarom kwam hij vaker dan wie ook en had hij een groter vat. Dat is precies onze situatie. Omdat wij het levende water naar anderen moeten

brengen, moeten we vaker naar de bron gaan, en met grotere vaten dan de gemiddelde christen. Let dus op de kracht van uw persoonlijke godsvrucht, en bid of u ‘vervuld wordt tot al de volheid Gods’.

Nog één ding: denk aan onze persoonlijke verantwoordelijkheid. Ik zal mij er niet aan wagen hier heel diep op in te gaan. Maar iedere broeder moet bedenken dat het voor zijn eigen persoonlijke verantwoordelijkheid voor God totaal niets uitmaakt hoe goed of slecht een ander zijn werk doet. Sommigen bekritisieren anderen met de stilzwijgende gedachte dat ze daarmee zichzelf prijzen. Als we de werkwijze van andere arbeiders afkeuren, suggereren we immers ongemerkt dat onze eigen werkwijze beter is, of beter zou zijn als we er een hadden. Nu, broeder, misschien is dat zo. Misschien zijn anderen niet wijs, nauwelijks rechtzinnig, dweperig, grillig, en wat dies meer zij. Maar wat hebt u met hen te maken? Voor hun eigen Meester staan of vallen zij, en Gods genade is machtig hen vast te stellen. Maar uw vermeende wijsheid, die u ertoe brengt hen te bekritisieren, kan voor u een strik worden en u ten val brengen. U moet uw werk nog voor God brengen, om het door het vuur te laten beproeven. Er zijn zielen aan u toevertrouwd, en daarvan zult u rekenschap moeten geven. God is niet van plan die zielen door iemand anders te zegenen; door u moeten zij bekeerd worden. Handelt, leeft en preekt u dan zo dat God hen waarschijnlijk door u zal bekeren? Dat is de vraag die ieder van ons moet beantwoorden.

We moeten onze persoonlijke verantwoordelijkheid nu voelen, anders kan die ons op een dag op een krachtige en pijnlijke manier duidelijk worden. Stel dat u door ziekte getroffen wordt en uur na uur woelend op uw bed ligt in de stille nachtwaken. Als u dan even rust hebt van de pijn, of zelfs als u die niet hebt, zult u uw gedachten waarschijnlijk vooral bezighouden met het doorlichten van het werk dat u tot dan toe gedaan of nagelaten hebt. Geloof me, broeders, dat doorlichten is geen genoegen. Bij sommige delen van uw werk blijft u met vreugde stilstaan. U zegt: 'God zij de eer, dit werk is in elk geval met een zuiver hart en tot Zijn eer gedaan, en Hij heeft het gezegend.' U zou erover willen zingen. Maar het lied is nog nauwelijks uit of u moet al huilen over een stuk werk dat afgeraffeld en bevlekt is. U kunt het niet laten te wensen dat u het allemaal opnieuw kon doen. O broeders, we zullen spoedig moeten sterven! Vandaag kijken we elkaar gezond in het gezicht. Maar er komt een dag dat anderen neerkijken op ons bleke gelaat als we in onze kist liggen, en dan kunnen we hun blik niet beantwoorden. Het zal ons dan weinig uitmaken wie er naar ons kijkt. Maar het zal voor eeuwig uitmaken hoe we ons werk tijdens ons leven hebben verricht. 'Gij zijt in weegschalen gewogen; en gij zijt te licht gevonden': zal dat het oordeel zijn over iemand van ons, wanneer we staan voor de Heere God, de Almachtige, Die harten en nieren beproeft van de mensenkinderen? Hij heeft 'te Sion vuur, en te Jeruzalem een oven'. Zijn naijver is het felst tegen hen die het dichtst bij Hem komen. Hij duldt

geen zonde in Zijn meest uitverkoren dienaren. Hij doodde Nadab en Abihu omdat zij vreemd vuur op Zijn altaar brachten, en Hij maakte de valse apostel tot een eeuwig gedenkteken van smaad. Mag de almachtige genade ons trouw bewaren, anders zal de verantwoordelijkheid die op ons rust ons tot stof vermalen!

Ik voel dat deze zaak van de persoonlijkheid u heel ernstig op het hart gebonden mag worden, mijn broeders, in alle vijf de punten ervan; en in alle vijf zal het nuttig zijn. Als we onze persoonlijke verantwoordelijkheid goed voelen, zullen we ons ervan weerhouden anderen te oordelen. We zijn allemaal maar al te snel bereid de rechterstoel te beklimmen. De een oordeelt over zijn naaste en veroordeelt hem omdat er zo weinig mensen aan zijn gemeente zijn toegevoegd. Zelf zou ik bedroefd zijn als ik weinig bekeringen zag, en ik zou mezelf streng berispen. Maar ik zou heel, heel verkeerd doen als ik anderen zonder onderscheid zou veroordelen. De gemeente van onze broeder is misschien kleiner dan de onze. Misschien zijn de harten van de mensen lang verhard door een koude, dode, sleurachtige prediking. Misschien moet er nog heel wat werk worden gedaan voordat ze belangstelling krijgen voor het evangelie, laat staan erdoor geraakt worden. Toen de vos eens pochte dat zij zelf zoveel jongen had, zei de leeuw over haar ene welp: 'Eén, maar die ene is een leeuw!' Mogelijk kan de prediker die één bekeerling heeft, hetzelfde zeggen. De predikant van wie het werk van een heel jaar uitliep op

één bekeerling, en die ene was Robert Moffat, heeft geen schrale oogst binnengehaald.

Aan de andere kant heb ik gemerkt, en ik denk zelfs wat vaker, dat broeders die weinig bekeerlingen hebben, oordelen over hen die er veel hebben. Ook dat zou ophouden als ieder zijn eigen plaats kende, vreugde had in zijn eigen werk en niet afgunstig was op een ander. U zegt: 'Ach, maar al die bekeringen kunnen toch niet allemaal echt zijn!' Waarom niet? Waarom zou hun aantal argwaan wekken? Ik heb maar heel weinig sovereigns in mijn beurs, en bij de Bank of England liggen ze in stapels. Toch vermoed ik dat de kans op een vals exemplaar onder de massa gouden munten die de Bank of England binnenkomen, kleiner is dan onder de paar die in mijn zak of de uwe belanden. Kwantiteit hoeft de kwaliteit niet aan te tasten. Soms heb ik het idee (ik weet niet of het klopt) dat waar heel weinig bekeerlingen aan de gemeente worden toegevoegd, er misschien wat ongeloof in het spel is. Toen ik vanuit Genua over de spoorlijn langs de Corniche reisde, was die op verscheidene plaatsen beschadigd. Op één plek was de spoordijk niet helemaal verwoest, maar wel verzwakt. Daarom lieten ze de wagons er een voor een overheen gaan. Ze vertrouwden de baan niet en lieten er dus niet te veel tegelijk op toe. Ik mag niet oordelen, maar soms denk ik dat broeders die de bekeerlingen zo heel langzaam binnenbrengen, een beetje beven of de reddende genade zoveel mensen wel kan dragen. Het zou niet moeilijk zijn om aan beide kanten vitterig te zijn. Maar dat zullen we niet zijn als we

goed letten op de taak die ons is toevertrouwd en onze eigen behoefte aan Gods hulp voelen.

Onze eigenheid zal ons door Gods genade ervoor bewaren anderen te benijden. Die ondeugd is walgelijk en vreet voort als de kanker. ‘Grimmigheid en overloping van toorn is wreedheid; maar wie zal voor nijdigheid bestaan?’ Ik heb mensen gekend die meningen uitten waarmee ze zichzelf veroordeelden, alleen om anderen schade te doen. Het kon hun niet schelen dat ze zelf omkwamen, zoals Simson, als ze het huis maar op de hoofden van anderen lieten neerstorten. Een oud verhaal vertelt dat een koning twee mannen in zijn paleis uitnodigde. Van een van hen wist hij dat hij een slaaf van de afgunst was. ‘Nu,’ zei hij, ‘ik zal u geven wat u maar wilt, op voorwaarde dat deze man als eerste kiest en zijn metgezel twee keer zoveel krijgt als hij.’ De eerste man was afgunstig. Hij verlangde grote rijkdom, maar hij kon niet verdragen dat de ander het dubbele zou krijgen. Daarom dacht hij erover minder te vragen, maar ook dan bleef zijn metgezel in het voordeel. En zoals de fabel gaat (want misschien was het maar een fabel), kreeg zijn afgunst zozeer de overhand dat hij koos om een van zijn ogen te laten uitrukken, zodat de ander helemaal blind zou worden. Iets dergelijks zie je bij mensen die anderen bestrijden op grond van beginselen die hun eigen werk de doodsteek zouden geven. Broeder, doe dat niet. Als uw naaste door God geëerd wordt, dank God daarvoor. Als u niet zo geëerd wordt, verootmoedig u dan en bid vuriger. Als de zegen niet tot u komt, verheug u er dan toch over

dat hij uw strijdmakker blij maakt. Benijd anderen in geen geval.

Aan de andere kant, beste broeders, moet dit besef van eigenheid ons ervoor behoeden anderen te verachten. Bij een heel zwakke en karig begaafde broeder komt soms de vraag naar onze lippen: 'Heere, maar wat zal deze?' Het antwoord van de Heere is: 'Wat gaat het u aan? Volg gij Mij.' Er zijn veel betere manieren om onze tijd te besteden dan onze broeders te bespotten of te verachten. Een veel edeler werk is het om de zwakken te helpen en de neerslachtigen te bemoedigen.

Beste broeders, over dit eerste punt heb ik genoeg gezegd. Bij het andere zal ik niet zo lang stilstaan, anders zou ik u gaan vermoeien. Wel wens ik dat wat ik gezegd heb, in ons aller hart mag blijven.

II. Nu komen we bij het tegendeel van de eigenheid. Ik ga de oude logici niet nadoen, die konden 'weerleggen, van kant wisselen en dan weer weerleggen'. Wat ik te zeggen heb, staat namelijk niet in oppositie, maar in appositie: het is niet het omgekeerde, maar de tegenhanger. Ik kan geen woord vinden om erboven te zetten. Onze taal is nog onvolmaakt; ze bevat geen tegenhanger van 'eigenheid'. Ik heb gezocht in 'Roget's Thesaurus'. Ik heb meer gedaan: ik heb een levend woordenboek geraadpleegd dat nu onder u is. Maar ik kon het woord niet vinden, en zo'n woord bestaat ook niet, al zou het er moeten zijn. Is er hier iemand die woorden maakt en zo vriendelijk wil zijn een woord voor

mij te smeden dat in oppositie of appositie staat tot het woord 'eigenheid'? Zolang dat niet gebeurd is, moet ik het zonder trefwoord stellen en ga ik verder.

Laten wij allemaal beseffen, beste broeders, dat we niet de enige werkers in de wereld zijn, ook al heeft ieder van ons een taak en is ieder persoonlijk geschikt gemaakt om die te doen. Broeder, u bent niet de enige lamp die de duisternis op aarde verlicht. U bent niet de enige zaaier die het akkerland van de wereld met het goede zaad bezaait. U bent niet de enige bazuin waardoor God Zijn jubeljaar uitroept. Uw hand is niet de enige waardoor Hij de menigten voedt. U bent maar één lid van het mystieke lichaam, één soldaat van het grote leger. Die gedachte moet u bemoedigen en de neerslachtigheid wegnemen die uit eenzaamheid voortkomt. Toen God de vliegen, de sprinkhanen en de rupsen zond om Egypte te veroveren, had Farao elk van die nietige strijders kunnen bespotten. Hij had kunnen zeggen: 'Wat kan deze rups nu doen? Ik tart de Heere en Zijn rupsen.' Maar de rups had kunnen antwoorden: 'Pas op, o koning, want wij zijn met tien duizendmaal tien duizenden! Wij komen in machtige legers en zullen het hele land bedekken. Hoe zwak wij één voor één ook zijn, de Heere zal Zijn almacht tonen door ons aantal te vermenigvuldigen.' Zo ging het ook in de eerste tijd van het christendom. Christenen kwamen in Rome. Het waren een paar arme Joden, en ze woonden onopgemerkt in het getto. Na verloop van tijd waren het er meer. Intussen waren er een paar naar Spanje overgestoken; al gauw waren het er meer. Een paar

hadden Brittannië bereikt; al gauw waren het er meer. De volken werden boos over deze invasie en gingen aan het werk om die plaag van de samenleving te vernietigen, die mensen die de wereld in roer stelden. Ze folterden hen, verbrandden hen en roeiden hen uit. Maar ze bleven komen, in scholen en zwermen. Al werden ze zonder genade gedood, er volgden er altijd meer. De vijanden van God konden onmogelijk standhouden tegen de geweldige menigte die naar voren drong. 'De HEERE gaf te spreken; der boodschappers van goede tijdingen was een grote heerschaar.' Zo is het ook vandaag. U staat niet alleen in het bezingen van Christus' lof. Uw stem is er maar één in een machtig orkest. De hele wereld is vol van Gods lof: 'Hun richtsnoer gaat uit over de ganse aarde, en hun redenen aan het einde der wereld.'

We denken ook niet alleen aan de strijdende kerk. We slaan onze ogen op tot boven het uitspansel en zien daar een nog heerlijker schare. De eer en heerlijkheid van de Meester zijn immers niet alleen toevertrouwd aan werkers hier beneden, die afgemat en moe zijn. Zijn heerlijkheid klinkt uit harpen die nooit vals klinken, bespeeld door handen die nooit bezoedeld zijn. Als College hebben wij in die schare daarboven kameraden van wie de herinnering nog fris is. Ik zal niet veel namen noemen. Maar ik kan nooit onze broeder uit de begintijd vergeten, Alfred Searle, die in zijn karakter zo mooi was als een uitgelezen bloem. Ook Paterson niet, onverzettelijk in zijn volharding, die zichzelf uitputte in zelfverloochenende arbeid. Nooit zullen we onze

apostolische broeder Sargeant vergeten, die een gedenkteken van edelstenen waardig is. En evenmin Benjamin Davies, onvermoeibaar in de zaak van zijn Meester. Als ik doorging met de bijzonder edele lijst van wie zijn opgegaan naar hoger, zou dat alleen droevige gedachten wekken. Mogen wij even trouw blijken als zij waren! Maar we hebben niet alleen met hen gemeenschap; wij zijn één met alle getrouwen. Luther en Calvijn, Wycliffe en Latimer, Whitefield en Wesley zijn onze kameraden, en ook alle heiligen die Jezus Christus gepredikt hebben. Ze zijn nu geen predikers meer, dat is waar. Maar ze verheerlijken God nog steeds, en wel op de edelste manier. Het verkwikt mijn hart te denken aan hen van wie de strijd voor altijd gestreden en gewonnen is. Er wordt verteld dat de vrouwen van Venetië, als hun mannen op de Adriatische Zee aan het vissen zijn, op zoete zomeravonden naar de rand van de zee gaan. Als alles kalm en helder is, beginnen ze een lied te zingen. Ze zingen het eerste couplet met de hoge, zilveren tonen van een vrouwenstem, en dan wachten ze. Ze kunnen geen enkele boot op zee zien; geen zeil tekent zich af op de blauwe Adriatische Zee. Maar even later komt, op geheimzinnige wijze over het water aangedragen, het tweede couplet. Hun mannen zijn uit het zicht, maar niet buiten gehoorsafstand, en zij hebben het tweede deel van het lied opgenomen. Zo zingen ook nu onze vrienden aan de oevers van de hemel ons toe. Luister toch! Dit is het lied:

*'Wij allen die daarboven
in rijken wonen van eindeloze liefde,
prijzen de Naam van Jezus;
Hem zij toegebracht
eer en majesteit,
door heel de eeuwigheid:
Waardig is het Lam!'*

Hebt u die lofzang niet gehoord? Zullen we antwoorden?
Kom, mijn broeders, laten we hun antwoord geven! Laten
we in verrukking zingen:

*'Terwijl u rond de troon
blijmoedig samen zingt
tot lof van Zijn Naam,
maken wij, die Zijn bloed
onze vrede met God voelden verzegelen,
overal Zijn dierbare roem bekend:
Waardig is het Lam!'*

Broeders, we zijn niet alleen. Legioenen engelen zijn
overal om ons heen. Scharen verheerlijkte geesten zien
op ons neer. We zijn omringd door een machtige schare
helpers. We hebben zo'n grote wolk van getuigen rondom
ons. Daarom: 'Laat ons afleggen allen last, en de zonde,
die ons lichtelijk omringt, en laat ons met lijdzaamheid
lopen de loopbaan, die ons voorgesteld is; ziende op ...
Jezus.'

Daarnaast is het goed om te bedenken dat we
weliswaar personen zijn en onze persoonlijkheid moeten
bewaren, maar dat we toch slechts werktuigen zijn om
Gods raadsbesluiten te volvoeren. Los van God zijn wij

helemaal niets. En God zij geloofd: we zijn niet los van Hem. Het is goed om af en toe, uit pure vermoeidheid, terug te vallen op de grote waarheid van Gods voorbeschikking. Voor sommige mensen is die een bed voor hun luiheid; voor ons moet ze een rustbank zijn om ons te verkwikken. Uiteindelijk geschiedt Gods wil. Zijn diepe, eeuwige, onveranderlijke raadsbesluiten worden volbracht. Het woeden van de hel en de vijandschap van mensen: geen van beide kan de loop van de eeuwige besluiten tegenhouden. God doet naar Zijn wil, niet alleen met het heir van de hemel, maar ook met de bewoners van deze lagere wereld. Hij laat de grimmigheid van de mens Hem loffelijk maken, en uit het kwaad brengt Hij het goede voort.

Het is heel gezegend om te voelen dat God achter u staat, dat God in u is en dat Hij met u meewerkt. In de eerste tijd van zijn prediking in Hamburg werd de heer Oncken vele keren voor de burgemeester gebracht en gevangengezet. Op een dag zei die magistraat in heel bittere bewoordingen tegen hem: 'Meneer Oncken, ziet u die pink?' 'Ja, meneer.' 'Zolang die pink nog omhoog kan, meneer, zal ik u eronder houden.' 'Ach,' zei de heer Oncken, 'ik denk niet dat u ziet wat ik zie. Ik zie niet alleen een pink, maar een grote arm, en dat is de arm van God. Zolang die arm kan bewegen, zult u mij nooit eronder krijgen.' Al het verzet tegen de ware dienaar van Christus komt uiteindelijk niet verder dan de pink van de burgemeester. De kracht die met ons is, is daarentegen die eeuwige en almachtige arm waarvan de krachten

hemel en aarde dragen. We hoeven dus niet bang te zijn. Gods aanwezigheid maakt ons moedig. Laat de ulaan uit de laatste oorlog ons voorbeeld zijn. Stel u hem voor: een eenzame man, dapper en kalm, op een snel paard. Hij rijdt over een van die eindeloze Franse wegen waar geen enkele afwisseling is, behalve dat de ene populier soms een halve duim hoger is dan de andere. Hij rijdt hard en zonder vrees, al zijn er aan alle kanten vijanden. Die ene man trekt door een gehucht en jaagt iedereen schrik aan. Hij rijdt een stad binnen. Is hij niet roekeloos? Helemaal alleen is hij naar het stadhuis gereden en heeft hij bedden en voorraden geëist. Waarom is hij zo vrijmoedig? Ze zijn duidelijk allemaal bang voor hem. Vraag de man waarom hij zo onverschrokken is, en hij antwoordt: 'Er is een leger achter mij, daarom ben ik niet bang.' Zo moet ook u, beste broeder, een van de ulanen van de Heere God, de Almachtige, zijn. Wees nooit bang, want de eeuwige God zal uw achtertocht zijn. 'Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde,' zegt onze Bevelhebber. 'Gaaf dan henen, onderwijst al de volken, dezelve dopende in de Naam des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes.' Ik heb het gevoel alsof Hij hier vanmorgen is, u aanziet als Zijn soldaten en zegt: 'Overwin in Mijn Naam.' Ga dan, mijn broeders, rijd naar die dorpen en wek ze op. Ga naar die steden en roep ze op zich over te geven. Ga naar de grote steden en zeg tegen de mensen daar: 'Christus eist dat u uw hart aan Hem overgeeft.' Doe dat, en Hij zal uw woord krachtig laten werken.

In verband met deze zaak van de eigenheid is het goed om te beseffen dat de Geest van God in ons is. Ik ben wat ik ben; maar ik ben veel meer dan ik ben, want in mij woont de Heilige Israëls. 'Weet gij niet, dat gij Gods tempel zijt, en de Geest Gods in ulieden woont?' Niet het buitenverblijf, het berghuisje van een reizend personage dat er een tijdje zal vertoeven: uw lichaam is een tempel van de Heilige Geest. Dat moet ons respect voor onszelf geven. Begrijp mij goed en vat die uitdrukking niet verkeerd op. U moet beseffen dat wat u doet onder de invloed van de Goddelijke Geest, niet zo'n zwak werk is als het anders zou zijn. Waar de Geest van God is, is er kracht om Gods raadsbesluiten te volvoeren. Het is veel beter zes woorden door de Geest te spreken dan zesduizend zonder Hem. Een preek moet je niet beoordelen naar de woorden; een zekere innerlijke kracht is haar ziel en leven. Gods oordeel over een preek zal ernaar zijn hoeveel er onder de bladeren ervan schuilging van de echte bloem en vrucht van de inwonende Geest. Beste broeders, ik heb iemand horen zeggen: 'Ik heb die en die horen preken, en er zat echt niets in; toch waren heel veel mensen onder de indruk.' Precies. God heeft geen beschilderde tempel nodig. Om gebrandschilderd glas en allerlei versieringen en uiterlijke pracht geeft Hij niets. Wie anders denkt, is paaps, of hij dat nu denkt over tempels met handen gemaakt of over de tempels van ons mens-zijn. Bestaat er niet een pausdom van het verstand en een pausdom van de welsprekendheid? Daardoor denken we dan dat God niet woont in de ongeschoolde of

hakkellende spreker, maar alleen bij vlotheid en sierlijkheid.

Waar God verkiest te wonen, daar is een paleis; Zijn aanwezigheid maakt de plaats waar Hij woont heerlijk. Is er iets heel bijzonders aan de bouwstijl van Shakespeares huis in Stratford-on-Avon? Toch komen bewonderaars van de grote dichter van de wereld van de uiterste einden van de aarde, omdat Shakespeare daar ooit gewoond heeft. Stel dat Shakespeare er nu woonde! Wat zouden zijn bewonderaars dan doen? Nu, broeders, vandaag zijn ons arme, nederige gestel, onze gestalte en ons lichaam, hoe die ook zijn, tempels van de Heilige Geest. Het is niet alleen zo dat Hij daar geweest is. Dat feit alleen al doet ons eerbied hebben voor zelfs de as van de heiligen. Maar Hij is er nu. Mogen wij nooit Zijn afwezigheid hoeven te betreuren! U ziet vaak een mooi huis waarvan de eigenaar overleden is; alleen zijn portret hangt nog aan de muur. Maar onze vreugde is dat de levende Christus nu in ons is door de kracht van Zijn Geest. Enkele jaren geleden ging ik in Rome naar het klooster naast de Sint-Onofrikerk. Ze lieten me daar de kamers zien waar Tasso gewoond had. Ze hadden zijn beeltenis zo kundig op de muur getekend, dat het precies leek alsof Tasso er zelf was. Ook zijn bed, zijn pen en zijn inktpot waren er, en wat van het papier waarop hij schreef. Maar er waren geen nieuwe strofen van 'Het verlorene Jeruzalem' te horen. Zo kunnen ook wij de beeltenis van Christus hebben in onze theologische kennis van Hem en in ons vermogen om voor Hem te spreken. We kunnen de pen hebben

waarmee Hij placht te schrijven. We kunnen het papier hebben waarop Hij gewoon was te schrijven: harten die belangstelling hadden voor het evangelie. Maar er komt geen 'Verloste Jeruzalem' tot stand, tenzij Jezus Zelf er is. Broeders, we moeten Christus in ons hebben, de Hoop der heerlijkheid, en de Geest Die in ons woont, het reine, altijd stromende leven. Anders wordt ons leven een mislukking. O Heere, blijf bij ons en blijf in ons!

Ik moet besluiten met de opmerking dat het iets heel heerlijks is om te beseffen dat al het werk dat we doen, het werk van Jezus Christus is. Alle schapen die we moeten hoeden, zijn Zijn schapen. De zielen die we tot Hem moeten brengen, zijn met Zijn bloed gekocht. Het geestelijke huis dat gebouwd moet worden, is bestemd als Zijn woning. Het is allemaal van Hem. Ik werk met vreugde voor mijn Heere en Meester, omdat ik een gezegende gemeenschap van belangen met Hem voel. Dat is niet mijn zondagsschool, het is die van mijn Heere, en Hij zegt: 'Weid Mijn lammeren.' Het is niet mijn gemeente, maar de Zijne, en Hij roept: 'Weid Mijn schapen.' Het mijne is het Zijne en het Zijne is het mijne; ja, alles is van Hem. In de tijd dat knechten nog echte knechten waren en aan hun meesters gehecht, had een van onze edelen een oude butler in dienst. Die had al bij zijn vader gediend en begon grijs te worden. De edelman vond het vaak heel gemakkelijk hoe de goede oude man alles wat van zijn meester was, als zijn eigen bezit beschouwde. Toen ik het verhaal hoorde, vond ik het niet alleen leuk, het raakte ook mijn hart. Zijne lordschap

vroeg hem eens: 'John, van wie is die wagen die daar net volgeladen met goederen is aangekomen?' 'O,' zei hij, 'die is van ons. Dat zijn goederen uit ons huis in de stad.' Zijne lordschap glimlachte. Toen er een rijtuig de oprijlaan opkwam, zei hij: 'John, van wie is die koets die het park in rijdt?' 'O,' zei hij, 'dat is ons rijtuig.' 'Maar John,' zei de meester, 'er zitten kinderen in; zijn dat onze kinderen?' 'Ja, mylord, het zijn onze kinderen, God zegene ze! Ik loop er even heen en breng ze binnen.' Mijn Heere Jezus, hoe zou ik zo onbeschaamd durven zijn iets op te eisen wat van U is? En toch, als ik naar Uw Gemeente kijk, ben ik zo volkomen Uw dienaar en zo helemaal in U opgegaan, dat ik haar als de mijne beschouw én als de Uwe. Dan ga ik Uw geliefden dienen. Ja, Heere, en al deze broeders van mij gaan ook. Ga met ons mee, Heere, om Uw liefde! Amen.

TOESPRAAK 4

Hoe wij de kwaden van deze tijd tegemoet moeten treden

Geliefde vrienden, ik heet u allen van harte welkom. In de gebeden die zijn opgezonden, heb ik al een zegen ontvangen. Ik denk dat wij in het eerste, gewijde uur van onze bijeenkomst allemaal het onderpand van een goddelijke verkwikking hebben gesmaakt. Laten wij in het gelovige vertrouwen blijven dat Hij, Die ons al heeft willen bezoeken, bij ons zal blijven totdat de tijd komt dat wij allen zeggen: 'Laat ons van hier gaan.'

In een paar woorden kan ik nauwelijks aangeven waar mijn toespraak heen gaat. Het onderwerp, of de reeks onderwerpen, ontdekt u gaandeweg. Maar als één regel het zou kunnen samenvatten, dan is het deze: hoe wij de kwaden van deze tijd tegemoet moeten treden.

Voor zover ik mij herinner, is elk jaar een buitengewoon kritieke periode geweest. En voor zover ik in de geschiedenis kan zien, heeft er bijna elk halfjaar wel

een of andere vurige geest geschreven over 'de huidige ernstige crisis'. Er zijn mensen die altijd geloven in het dreigende gevaar voor het heelal in het algemeen en voor de Kerk van God in het bijzonder. Wie altijd 'Wee! Wee!' roept, verwerft zeker een bepaalde populariteit. Ten tijde van de pest liep Solomon Eagle naakt door de straten van Londen, met een pan gloeiende kolen op zijn hoofd, en riep: 'Wee! Wee!' Profeten die hem geestelijk navolgen, worden voor trouw gehouden, al hebben ze waarschijnlijk vooral last van hun maag. Wij zijn niet van dat slag. Wij durven onze ogen niet te sluiten voor de kwaden die ons omringen, maar wij kunnen de goddelijke kracht boven ons zien. Wij kunnen die ook met ons voelen, terwijl zij haar genadige bedoelingen uitwerkt. Tegen ieder van u zeggen wij wat de Heere tot Jozua zei in het hoofdstuk dat wij zojuist gelezen hebben: 'Verschrik niet, en ontzet u niet; want de HEERE, uw God, is met u alom, waar gij heengaat.' Wij vertrouwen op de levende God, Die Zijn eigen zaak uiteindelijk de overwinning zal geven.

Toch is het verstandig om toe te geven dat deze dagen hun eigen bijzondere gevaren en beproevingen hebben. De caleidoscoop verschuift, en de taferelen voor onze ogen veranderen, ten goede of ten kwade. Het goede kent oneindig veel vormen, en het kwade ook. Wij worden niet gekweld zoals onze puriteinse voorvaderen. Zij kregen te maken met vervolging en onderdrukking die ons onze burgerrechten en onze vrijheid om God te dienen zouden afnemen. Bij ons heeft het kwaad een heel andere gedaante aangenomen, en wij moeten het tegemoet

treden zoals wij het aantreffen. Het front is verlegd, maar denk niet dat de strijd minder zwaar zal zijn. Ik verwacht een hardere worsteling dan wij ooit hebben gevoerd, en daarop moeten wij voorbereid zijn. Tijdens een veldslag zag men de hertog van Wellington langs de linies naar een bepaald deel van het slagveld rijden. Een soldaat zei tegen zijn makker: 'Daar gaat de hertog, dan gaat het er zeker heet aan toe.' Broeders, wij hebben bewijs dat de Heere Jezus bij ons is. Laten wij dus de slagorde opstellen. Hij is geen generaal die alleen voor de parade rondrijdt. Waar Hij ook komt, Hij komt om te strijden, en wij kunnen verwachten dat het er heet aan toe zal gaan. Wanneer Hij Zijn zwaard aan de heup gordt en uitrijdt op Zijn witte paard, kunt u ervan verzekerd zijn dat Zijn zwaard zwaar zal treffen. Zijn pijlen zullen dicht en snel vliegen, terwijl Zijn vijanden aan de andere kant woedend te keer zullen gaan.

Als eerste van de kwaden van deze tijd moeten wij de terugkeer van het bijgeloof noemen. Het ritualisme is onder ons opgeschoten en heeft zich verspreid, zoals de meeste onkruiden doen. Ik neem aan dat de alwetendheid het van het rooms-katholicisme kan onderscheiden. Maar het is ook waarschijnlijk dat de alwetendheid er meer gelijkenis met het rooms-katholicisme in ziet dan wij. Het verspreidt zich helaas, het verspreidt zich overal. Het komt onze evangelische broeders in de Kerk van Engeland goed uit om te spreken van 'een luidruchtige minderheid die het ritualisme beoefent'. Zij herinneren ons eraan dat elk kerkgenootschap zijn moeilijkheden

heeft. Maar voor ons, als onpartijdige toeschouwers, lijkt het levendigste en krachtigste deel van de Anglicaanse Kerk juist het deel dat door deze dwaling is besmet. Het verschil tussen de twee partijen is opvallend: de ritualisten zijn moedig als leeuwen, en de evangelischen zijn bang als hazen. U hoeft maar de kerken hier vlak in de buurt binnen te gaan, of die in grote steden zoals Brighton. Dan ziet u de kracht, de stuwkracht, de vastberadenheid, kortom: de verfoeilijke levenskracht van het ritualisme. Deze mannen prediken elke leerstelling van Rome, behalve de onfeilbaarheid van de paus en misschien het celibaat van de geestelijkheid. Op dat laatste punt bewijzen bepaalde jongens en meisjes met blozende wangen in de tuin van de pastorie dat veel anglicanen degelijk protestants zijn. Ik ben ervan overtuigd dat er in de Kerk van Rome veel priesters zijn die meer evangelie prediken, en het beter begrijpen, dan deze zogenaamde priesters in de Kerk van Engeland.

Het ergste is dat de groei van het sacramentalisme in de staatskerk niet te vergelijken is met de groei van een maretak of een zwam op een eik. Het is een echte en wettige tak van de moederstam. Er leeft geen mens, en er heeft nooit een mens geleefd, en er kan er nooit een leven, die het hele 'Book of Common Prayer' in zijn natuurlijke betekenis gelooft. Dat kan alleen met een kunstgreep zoals die van de twee nonnen. Zij hadden een muilezel geleend die niet vooruit wilde zonder dat er tegen hem gevloekt werd. Geen van beiden kon zo goddeloos zijn om te vloeken. Daarom sprak de ene

goede zuster de eerste lettergreep uit van het Franse woord *sacre*, en de andere maakte het af. Zo kregen ze met z'n tweeën de muilezel aan de gang. Zo moet het ook gaan met het geloof in het gebedenboek: niemand kan het in zijn eentje helemaal geloven. Misschien lukt het de hoogkerkelijken, de laagkerkelijken en de vrijzinnigen samen. Maar als ik op de punt van de bajonet gedwongen werd te verklaren dat een van de partijen een greintje beter met het gebedenboek overeenstemt dan de andere, dan moest ik mij uitspreken voor de hoogkerkelijke partij. Het is waar dat de Artikelen tegen hen zijn, maar wat zijn de Artikelen? Die worden misschien één keer in een mensenleven voorgelezen. Het kwaad zit in de catechismus en het dienstboek, die voortdurend in gebruik zijn. Wij hebben niet te maken met een kwaad dat als een woekerplant parasiteert, maar met een natuurlijke uitloper van de nationale wijnstok. Die zal blijven zolang het 'Book of Common Prayer' niet herzien wordt. En wanneer zal het herzien worden?

Daarbij komt dat dit kwaad wordt bevorderd door mannen die het menen. Ze zijn door en door ernstig. Ik geloof dat er onder hen een overblijfsel is dat, ondanks al hun ceremoniedienst en poppenkast, oprecht gelooft in de Heere Jezus Christus. Naast hen staat een menigte die alleen gelooft in houdingen, verkleedpartijen, draperieën en al dat soort rommel. Toch is er ook een begenadigde groep. Hun lieflijke geest ademt in heilige liederen en in vrome uitingen over onze Heere in de trant van Herbert, die wij niet graag zouden missen. Als partij zijn zij ernstig.

Zij omreizen zee en land om één proseliet te maken, en groot zijn de offers die zij brengen voor de zaak die zij hebben omarmd. Mijn broeders, dit stelsel is stevig verschanst, en u moet het uit zijn stellingen verdrijven.

Bovendien sluit dit bijgeloof aan bij de aangeboren afgoderij van het menselijk hart. Het biedt het oog en de smaak bevrediging. Het stelt een zichtbare priester en uiterlijke tekenen in, en daar hunkert het gevallen hart van de mens naar. Het belooft de mens het denken te besparen door een uiterlijke eredienst aan te bieden en een priester te leveren die zijn godsdienst voor hem uitvoert. Maar helaas: het trekt de mens weg van het werkelijke en geestelijke. Het troost hem zonder ware wedergeboorte. Het houdt hem met hoop op de been, terwijl hij zich niet aan de gerechtigheid van Christus heeft onderworpen.

Een tweede kwaad, dat ik als even verschrikkelijk beschouw, is het welig tierende ongeloof. Ik spreek nu niet over die grove soort ongeloof die de Schrift beschimpt en de Naam van de Heere onze God lastert. Zo'n duivel richt niet veel schade aan; hij is te zwart, te duidelijk een duivel uit de hel! Er gaat nu een gevaarlijker geest rond. Hij dringt de kerken van de nonconformisten binnen en klimt op hun kansels. Vooral het getuigenis van sommigen die menen iets te zijn, verdraait hij. Zij worden als leiders beschouwd door hen die zichzelf mannen van cultuur en verstand vinden. Macaulay zei terecht dat de theologie onveranderlijk is. Maar deze mannen spreken

die mening voortdurend op de meest praktische manier tegen, want hun theologie is wispelturig als de wind. Om grenspalen wordt gelachen, en vaststaand onderwijs wordt veracht. 'Vooruitgang' is hun wachtwoord, en we horen het ad nauseam herhalen. Wij zijn er ver van af te ontkennen dat mensen vooruit moeten gaan in de kennis van de waarheid, want daar streven wij zelf naar. Door de dagelijkse ervaring, door studie en door het onderwijs van de Heilige Geest vertrouwen wij dat wij daar in een bescheiden mate in groeien. Maar woorden moeten uitgelegd worden. Wat wordt hier met 'vooruitgang' bedoeld? Welke kant gaat die op?

Al te vaak is het vooruitgang weg van de waarheid, en dat betekent, vertaald: achteruit vooruitgaan. Zij spreken van hoger denken, maar het is een opstijgen naar beneden. Ik moet hun termen wel gebruiken en over vooruitgang spreken. Maar hun vooruitgang is een weggaan van de plaats waar wij naar verlangen, niet een gaan naar die plaats. Het is duidelijk een vooruitgang weg van het nut. Zij nodigen ons uit hen te volgen in hun opmars naar een dor socinianisme, want daarheen neigt de nieuwe theologie, of naar iets ergers. Wij kennen op dit moment bepaalde oude kapellen die gesloten zijn. Voor de deur groeit het gras, en boven de deur staat de naam 'Unitarian Baptist Chapel'. Er is wel gezegd dat iemand een weldoener van de mensheid is als hij twee grassprietten laat groeien waar eerst maar één groeide. Toch hebben wij geen enkele behoefte om onze banken leeg te maken om meer gras te laten groeien. Wij hebben

ook bepaalde andere kapellen op het oog die nog niet zo ver gevorderd zijn. Daar wonen de spinnen in heerlijke rust, en zijn er meer banken dan mensen. Een legaat houdt de mond van de predikant wel open, maar er zijn maar weinig open oren om toe te spreken.

Het is vrij zeker dat Christus daar niet verhoogd wordt, want Hij trekt er niet allen tot Zich. Er is geen aantrekkingskracht, geen kracht, geen invloed ten goede. Het is een bevroren godsdienst, en wij hebben er niet de minste behoefte aan een uitstapje te maken naar die zee van oeroud ijs. ‘Meneer,’ zeggen wij tegen de prediker, ‘u bent ontzettend knap. We vragen ons vaak af hoe één klein hoofd alles kan bevatten wat u weet. Maar ondanks al uw knapheid kunnen wij het oude, oude evangelie niet opgeven, want de vruchten van uw prediking bekoren ons niet. Waar zijn uw bekeerlingen? Waar zijn uw hoorders? Waar zullen uw leden straks te vinden zijn?’ Händel speelde eens het orgel in een dorpskerk. Aan het eind van de dienst speelde hij een naspel van zo’n gehalte dat alle mensen bleven staan om ernaar te luisteren. De oude organist was verontwaardigd en zei: ‘Laat dat orgel nu maar met rust. U krijgt de mensen er niet mee de kerk uit. Laat mij het maar doen.’ Deze vooruitstrevende heren krijgen de mensen zeker de kerk uit. Hun gave om te verstrooien is verbazingwekkend. Zet hen neer in een hartelijke christelijke gemeenschap en kijk of zij die niet verstrooien en verdelen. Plaats hen in welke stad u maar wilt. In het begin trekken zij misschien mensen aan, want sommige mensen worden aangetrokken door elke

nieuwigheid, hoe verkeerd ook. Maar na korte tijd is er, omdat er geen leven is, ook geen kracht om de mensen vast te houden. Wij herinneren ons het experiment van Daventry onder die bij uitstek godvrezende man, dr. Doddridge. Wij voelen er onder geen enkele omstandigheid voor iets dergelijks te proberen. Die waardige man legde 'de lieve jongemannen' die naar zijn college kwamen geen leerstellingen op. Hij koos ervoor hen de argumenten van beide kanten te laten horen, zodat zij zelf konden kiezen. Het resultaat was even rampzalig als wanneer dwaling was onderwezen, want niets is erger dan lauwheid ten opzichte van de waarheid. De dissenters raakten verslapt door een halfslachtig liberalisme. Er kwam een geslacht van socinianen, onder wie het nonconformisme bijna de geest gaf. Zowel de General als de Particular Baptists hebben genoeg gehad van deze kwade zuurdesem. Wij voelen er niets voor die opnieuw in het brood van het volk te doen.

Bovendien worden wij uitgenodigd ons te laten leiden door mannen die niet geschikt zijn om leiders te zijn. Ik heb met veel belangstelling afgewacht of het moderne denken in staat zou zijn een man voort te brengen: een man van betekenis, met een diepe geest en een filosofisch genie. Maar waar is hij? Waar is de man die een school sticht en zijn tijdgenoten in zijn macht heeft? Een man voor wie de rechtzinnigen beven, een grote Goliath, met kop en schouders boven zijn tijdgenoten uit? Er zijn er werkelijk die denken dat zij macht hebben. Die hebben zij ook, onder jongheren bij wie de snor op het punt staat

door te breken. Maar zij hebben geen invloed op hen die hun Bijbel lezen, ervaring hebben opgedaan en gewend zijn 'de geesten te beproeven'.

De grote lichten zijn de letterkundigen die artikelen schrijven in bepaalde tijdschriften. Die zijn de orakels van de elite, of van hen die zichzelf daartoe rekenen. Ik vraag mij af hoeveel exemplaren van deze kostbare tijdschriften er verkocht worden. Maar dat is natuurlijk van weinig belang, want het niveau van hun lezers is zo hoog! Kijk eens hoe iemand zich voordoet omdat hij zo'n tijdschrift leest! Zijn deze dingen zo ontzettend knap? Ik kan het niet zien. Vroeger hoorde ik dat evangelische schrijvers gemeenplaatsen produceerden. Ik geloof dat dat zo was. Maar zij hebben vast nooit waterigere onzin geschreven dan wat tegenwoordig tegen het rechtzinnige geloof wordt gepubliceerd. Alleen wordt het, ziet u, in zo'n met Latijn doorspekt jargon opgediend dat men de duisterheid ervan voor diepzinnigheid houdt. Als u de tijd en het geduld hebt om iets te lezen van wat de heren van het moderne denken schrijven, dan bent u het al snel moe. U wordt moe van hun woordenspinnerij, van het oplappen van oude ketterijen tot oorspronkelijke gedachten en van het algemene mystificeren van eenvoudige dingen. Er is maar een man van kracht nodig om hen als pottenbakkersvaten aan stukken te slaan. Maar dan zou het resultaat alleen een hoop potscherven zijn. 'Laat ons een man zien die het volgen waard is,' zeggen wij, 'en als u dat doet, zullen we hem niet volgen, maar met hem strijden. Op dit moment is het niet

waarschijnlijk dat wij Calvin, Paulus en Augustinus verlaten om u te volgen.'

Broeders, wij worden met grote aandrang uitgenodigd het ouderwetse geloof van onze voorvaders te verlaten vanwege de vermeende ontdekkingen van de wetenschap. Wat is wetenschap? De methode waarmee de mens zijn onwetendheid probeert te verbergen. Zo zou het niet moeten zijn, maar zo is het wel. U mag in de theologie niet dogmatisch zijn, mijn broeders, dat is zondig. Maar voor wetenschappelijke mannen is het de juiste houding. U mag nooit iets heel stellig beweren. Maar wetenschappers mogen vrijmoedig beweren wat zij niet kunnen bewijzen, en een geloof eisen dat veel lichtgeloviger is dan het onze. Jawel, u en ik moeten onze Bijbel nemen en ons geloof vormen en kneden naar de steeds wisselende leringen van zogenaamd wetenschappelijke mannen. Wat een dwaasheid is dat! De opmars van de valselijk genaamde wetenschap door de wereld is te volgen aan ontmaskerde drogredenen en verlaten theorieën. Vroegere onderzoekers, eens aanbeden, worden nu bespot. De voortdurende ontmaskering van valse hypothesen is algemeen bekend. U kunt zien waar de geleerden hun kamp hebben opgeslagen aan het puin dat zij hebben achtergelaten: veronderstellingen en theorieën, zo talrijk als gebroken flessen. De kwakzalvers die in het ene tijdperk de geneeskunde beheersten, worden in het volgende veracht. Zo is het gegaan, en zo zal het gaan, met uw atheïstische geleerden en zogenaamde wetenschappers.

Maar zij wijzen ons op feiten. Schamen zij zich nog niet om dat woord te gebruiken? Wonderlijke feiten, op bestelling gemaakt en naar hun wil verdraaid, om de werkelijke feiten omver te werpen die de pen van God Zelf heeft opgetekend! Laat mij citeren uit ‘Is the Book Wrong?’ van de heer Hely Smith, een brochure die het verdient op grote schaal gelezen te worden:

‘Diep in de rivierafzettingen in de delta van de Nijl werden bijvoorbeeld bepaalde scherven aardewerk gevonden. Aardewerk veronderstelt natuurlijk pottenbakkers. Maar sir Charles Lyell besliste dat deze modderafzettingen 18.000 jaar nodig moeten hebben gehad om zich op te hopen. Dus moeten er minstens 7.000 jaar vóór de schepping van de mens, zoals de Schrift die vermeldt, mensen zijn geweest die de bezigheden van het beschaafde leven uitoefenden. Welk duidelijker bewijs kon men verlangen dat het Boek het mis had? Want wie zou het wagen sir C. Lyell ervan te verdenken dat hij zich in zijn werk vergiste? Toch had hij zich vergist. In dezelfde modderafzettingen, op dezelfde diepte waar dit “pre-adamitische aardewerk” was ontdekt, kwam namelijk ook een baksteen tevoorschijn met het stempel van Mohammed Ali! [En toch moesten wij de Bijbel aanpassen aan dat “feit”, een modderig feit!] Verder werden in 1858 enkele merkwaardig gevormde stukken vuursteen ontdekt in wat “de beroemde grot van Brixham” is genoemd. Er werd meteen besloten dat de vuurstenen sporen van menselijk vakmanschap vertoonden. Omdat ze samen met de beenderen van uitgestorven dieren werden gevonden, werd ook meteen als bewezen beschouwd dat de mens in onmetelijk verre tijdperken moet

hebben bestaan. Van dit bewijs werd gezegd dat het “heel West-Europa had omgewenteld op het punt van de ouderdom van de mens”. De geschiedenis van deze vuurstenen is opmerkelijk. Veertien jaar lang werden ze achter slot en grendel bewaard in de vertrekken van de Geological Society. Maar de nieuwsgierigheid van het publiek werd bevredigd met gipsafgietsels die in de grot werden getoond, en met geïllustreerde beschrijvingen die in een indrukwekkend boekdeel werden gepubliceerd. Volgens het bewijs dat zo aan het publiek werd aangeboden, leek er geen twijfel meer over te zijn dat deze vuurstenen de sporen droegen van de geest en de hand van de mens. Zo werd de mens in verband gebracht met een pre-adamitisch dierenras. De zaak van de waarheid is dank verschuldigd aan de heer Nicholas Whitley, eresecretaris van de Royal Institution of Cornwall. Hij had de scherpzinnigheid om te vermoeden dat er iets niet klopte, de volharding om zijn vermoedens na te gaan en de moed om het resultaat bekend te maken. Dat resultaat was eenvoudig, maar veelzeggend. De gipsafgietsels, de tekeningen en de beschrijvingen waren niet de afgietsels, tekeningen of beschrijvingen van de echte vuurstenen die in de grot waren gevonden! De originelen waren, op een of twee na, duidelijk zuiver natuurlijke vuurstenen. Wie de landschapsstenen heeft gezien, en de wonderlijke gelijkenis met menselijke gezichten op onbereikbare rotsen, zal niet geneigd zijn de hele openbaring omver te werpen vanwege een of twee merkwaardig gevormde stenen die samen met de resten van uitgestorven dieren werden gevonden. Als de zaak niet zo zwak was geweest, waarom was het dan nodig om haar te versterken en aan te vullen door het publiek valse

voorstellingen voor te leggen? Wat al deze vermeende vuurstenen werktuigen, speren en pijlpunten betreft die op verschillende plaatsen zijn gevonden, kan hier ook wel de openhartige bekentenis van dr. Carpenter worden vermeld. Hij heeft ons vanaf de voorzittersstoel van de Royal Academy verteld dat er “geen logisch bewijs kan worden aangevoerd dat de bijzondere vormen van deze vuurstenen hun door mensenhanden zijn gegeven”.’

Zo blijven de zeepbellen uiteenspatten, en ondertussen worden er nieuwe geblazen. Van ons wordt verwacht dat wij geloven in alles wat er komt en met open mond afwachten wat er nu weer volgt. Maar wij zullen niet zomaar neervallen en het beeld van de menselijke wijsheid aanbidden, ondanks alle pijpen, citers, vedels, psalters, akkoordgezangen, weekbladen, kwartaaltijdschriften en snoevende professoren. Laat ons een wetenschapper zien die die naam waardig is. Dan zullen we hem nog niet volgen als hij het waagt de geopenbaarde waarheid te weerstaan. Maar laat ons dan tenminste iemand zien in wie het volgende geslacht zal geloven. Op dit moment leeft er niet één die het waard is vergeleken te worden met Newton en andere meesterlijke geesten die eerbied hadden voor de Schrift. Vergeleken met hen zijn deze mannen slechts schijngeleerden. Ziet u, mijn broeders, wij moeten strijden tegen ongeloof, wetenschappelijk en anderszins, en wij moeten het tegemoet treden in de Naam van de Heere.

Een ander duidelijk kwaad van onze tijd is niet zo ernstig, maar wel buitengewoon hinderlijk. Ik bedoel de geest van versplintering die delen van de Kerk van God aantast en op sommige plaatsen veel wrevel en tweedracht veroorzaakt. Vroeger sloot een man zich na zijn bekering vanzelfsprekend aan bij de gemeente waarmee hij het meest overeenstemde. Daar werkte hij dan voor de Heere. Maar nu wil een broeder niet naar de plaats gaan waar de meeste christenen in de stad of het dorp samenkomen. Hij houdt liever een bijeenkomst in zijn eigen kamer, om te laten zien dat hij een afkeer heeft van sektarisme en gelooft in christelijke eenheid. Hij wil niet werken met een erkende organisatie, omdat die kerkelijk gebonden is. Daarom voelt hij zich verplicht een eigen kerkgenootschapje te vormen. Wij willen deze broeders niet in een boze geest verbieden, omdat zij 'met ons niet volgen'. Maar wij kunnen niet verbergen dat zij door zo alleen te werken zichzelf schaden. Ze verzwakken onze gemeenten en ontnemen ons hen die onze beste helpers zouden moeten zijn. Ik vrees dat sommigen gebeten zijn door het idee dat werk buiten de gemeente nuttiger is dan geregelde inspanningen. Maar ik hoop dat een beetje ervaring velen van hen iets beters zal leren. Christelijke arbeid die losstaat van de gemeente, is als zaaien en maaien zonder een schuur om de vruchten van de oogst in op te slaan. Zij is nuttig, maar onvolledig. Ik vertrouw erop dat het kwaad van deze Ismaëlitische ondernemingen geleidelijk vanzelf zal genezen. Maar ondertussen gaat het door, en liefdevolle, ernstige

mensen worden uit onze gemeenschap weggelokt. Aan de andere kant is het voor sommige broeders, die ‘menen iets te zijn, daar zij niets zijn’, een goede zaak dat zij een werkterrein kunnen vinden. Daar zullen zij ons waarschijnlijk minder last bezorgen dan dichterbij huis. Sommige mensen munten uit in een soort vroomheid die je ‘ekstervroomheid’ zou kunnen noemen: zij zijn het gelukkigst waar zij het meest kunnen praten. Zij horen zichzelf graag spreken en kunnen zingen: ‘Hoe heerlijk is die klank!’ Dat soort mensen is het best op hun plaats in bijeenkomsten die zij zelf bijeenroepen. Hiermee hebben wij te maken. Voor sommige broeders is het een oorzaak van hartzeer, en het heeft hen in zielsverdriet neergebogen. Menige ernstige predikant kan daarvan getuigen.

Het vierde kwaad is er een waarop ik uw bijzonder ernstige aandacht vestig: de groei van de goddeloosheid in het land, vooral in twee vormen die wij niet over het hoofd mogen zien. De eerste is de groeiende wereldsgezindheid onder belijdende christenen. Zij geven zich op veel manieren over aan verkwisting: in weelderige gewoonten, kleding, rijtuigen, feestmalen enzovoort. Zo verspillen zij het goed waarover zij rentmeesters zijn. Als iemand royaal geeft voor de zaak van God, vind ik het heel dwaas om hem te verbieden ook op andere manieren royaal uit te geven, want mensen geven doorgaans naar verhouding uit. Het zou absurd zijn om een ellendige vrek, die niets geeft aan God of mens, als voorbeeld te stellen voor iemand die royaal uitgeeft. Maar er is te veel

opzichtige verkwisting in omloop. Die verspilt het geld van de Meester aan wereldse vermaken en twijfelachtige ontspanningen, ja, aan ontspanningen die erger zijn dan twijfelachtig. Sommigen die dienaren van Christus worden genoemd, hebben in deze dagen zelfs vermaken verdedigd waarvan moralisten vonden dat ze die moesten opgeven. Laten we hopen dat zulke predikanten die vergissing niet herhalen. Wij moeten in onze omgang met dit groeiende kwaad voorzichtig en wijs, en toch beslist zijn. Anders verliezen de gemeenten al hun geestelijkheid.

Maar hebt u daarnaast niet met afschuw gezien hoe de nationale zonde van de dronkenschap in het hele land toeneemt? Kijk alleen maar naar de rekening voor sterkedrank! Zo'n bedrag kan niet jaar na jaar worden uitgegeven zonder een verschrikkelijke lijst van dronkenschap, misdaad, ziekte en dood op te leveren. Tien jaar geleden dronken de mensen vrijwel zeker al ruim genoeg. Waaraan moeten wij dan dit steeds groeiende verbruik toeschrijven? Het kwaad is ronduit ontstellend. Ik beschouw de wet die de verkoop van wijn en sterkedrank bij de kruidenier toestaat als een van de schadelijkste stukken moderne wetgeving. Tot mijn diepe smart weet ik dat de zonde van dronkenschap onder vrouwen in sommige gevallen is opgewekt en in andere gevallen is bevorderd door deze gemakkelijke en fatsoenlijke manier om aan sterkedrank te komen. Dat vrouwen drinken, vinden zelfs mannen walgelijk die zich er zelf vrijelijk aan te buiten gaan. Is het werkelijk schandelijker dat vrouwen dronken zijn dan mannen? Zo

lijkt het wel. En dat het kwaad onder hen zo vaak voorkomt, bewijst dat de kanker van de drank steeds dichter bij het hart van het volkslichaam komt.

Ik was in Frankrijk, bij het carnaval in Menton, en het viel mij telkens weer op dat ik geen enkel teken van dronkenschap zag. De hele dag vermaakten de boeren en de stedelingen zich met maskers, muziek en confetti, vermaak dat bij kleine kinderen past. Maar ik zag geen dronkenschap, en ik denk ook niet dat die er was. En toch is Frankrijk een rooms land. Moeten wij er niet van blozen dat het ons overtreft in zo'n gewone deugd als matigheid? Een van mijn vrienden zei tegen mij: 'Als dit carnaval in Engeland was gehouden, zouden al deze mensen dronken zijn geweest voordat de optocht begon.' Enkele jaren geleden verbleef ik op het eiland Helgoland. Daar zag ik met spijt een regel dat er niet meer dan vier Engelse zeelieden tegelijk aan wal mochten komen, en dan moest elk van hen nog door een soldaat worden begeleid tot hij terug was bij de boot. Ik zag kerngezonde, flinke zeelieden het stadje binnenkomen en de straat op lopen. Maar hoe anders waggelden ze terug, en hoe moeilijk leek het om hen veilig weg te krijgen! Moeten onze landgenoten om hun dronkenschap de spot van de mensheid worden? De wereld zal schande gaan roepen over de christelijke kerk, tenzij er in deze zaak iets wordt gedaan. Denk aan het lijden en de armoede die voortkomen uit het geld dat door deze ondeugd wordt verspild, en aan de misdaad die er onvermijdelijk uit volgt. Het hele land stinkt voor het aangezicht van de Heere en

is door deze zonde verdorven. Als christenen niet arbeiden om dit kwaad te stuiten, wie zal het dan doen? Als predikanten niet naar hun uiterste vermogen een geneesmiddel proberen toe te passen, zal de wereld denken dat hun protest tegen het ongeloof en andere kwaden niet erg oprecht is. Wie niet roept tegen de wolf, kan toch moeilijk vijandig staan tegenover de leeuw.

Dat zijn de kwaden. Nu het geneesmiddel. Wat moeten wij doen tegenover dit bijgeloof, dit ongeloof, deze versplintering en deze groeiende wereldsgezindheid en dronkenschap? Ik heb maar één geneesmiddel voor te schrijven: dat wij het evangelie van onze Heere en Heiland Jezus Christus prediken, in heel zijn lengte en breedte van leer, gebod, geest, voorbeeld en kracht. Eén middel geven voor veel ziekten van het lichaam, is het werk van een kwakzalver. Maar zo is het niet in de zaken van de ziel. Het evangelie is namelijk zo goddelijk samengesteld dat het opgewassen is tegen alle kwaden van de mensheid, hoe verschillend die ook zijn. Wij hoeven alleen het levende evangelie te prediken, en dan het hele evangelie, om alle kwaden van deze tijd tegemoet te treden. Als het evangelie op de hele aarde volledig werd aangenomen, zou het alle slavernij en alle oorlog wegvagen, en een einde maken aan alle dronkenschap en alle maatschappelijke kwaden. Ja, u kunt geen enkele zedelijke vloek bedenken die het niet zou wegnemen. Zelfs lichamelijke kwalen, omdat veel daarvan indirect uit de zonde voortkomen, zouden sterk worden verzacht, en sommige zelfs voorgoed verdwijnen. De geest van het

evangelie maakt dat men oog krijgt voor alles wat het welzijn van de naaste raakt. Zo zou hij hygiënische en maatschappelijke hervormingen bevorderen, en zouden de bladeren van de boom, die tot genezing van de volken zijn, hun weldadige werk doen. Houd vast aan het evangelie, broeders, dan houdt u vast aan het ene, algemene, nooit falende geneesmiddel. U hebt gelezen over belegeringen waarbij de arme inwoners waren uitgemergeld tot geraamten, en waarbij koortsen en ziekten heersten die op andere tijden nauwelijks voorkwamen. Wanneer de stad zich ten slotte had overgegeven en u de mensen wilde geven wat in al hun noden zou voorzien, dan zou u beginnen met hun voedsel te geven. Honger ligt aan de wortel van de koorts, honger heeft ook de andere ziekten veroorzaakt, mager en grimmig als ze zijn. En wanneer het gestel door voedsel weer is opgebouwd, zal het de meeste andere kwalen van zich afschudden. Geef de menigte het brood van het leven, en de kwalen en ziekten van de gevallen mensheid zullen op goddelijke wijze worden weggenomen. Daarvan ben ik zeker.

Het is duidelijk genoeg dat het evangelie opgewassen is tegen het bijgeloof. In de Openbaring lezen wij: 'Zij is gevallen, zij is gevallen, Babylon', en wij zien haar als een molensteen in de zee geworpen. Maar was dat niet omdat, zoals wij kort daarvoor lezen: 'Ik zag een anderen engel, vliegende in het midden des hemels, en hij had het eeuwige Evangelie, om te verkondigen dengenen, die op de aarde wonen'? Tussen de vlucht van de engel en de val

van Babylon bestond een nauw verband. Stel dat u een ruïne binnengaat en het gekras van de uilen en de aanwezigheid van de vleermuizen niet kunt verdragen, en dat u ze wilt verjagen. Als u dan het gezegende licht in de verlaten zalen kunt laten schijnen, zullen de vleermuizen en uilen al snel hun vleugels vinden. Laat de fakkels in elke hoek oplaaien, en de schepselen van de duisternis zullen het toneel verlaten. Wilt u een einde maken aan de doopwedergeboorte, de leugen aller leugens? Verkondig dan de geestelijke wedergeboorte door de Heilige Geest, en verhoog het werk van de Geest van de Heere. Wilt u de mensen laten doorzien dat het roomse en anglicaanse priesterschap schijn is? Verkondig dan het eeuwige priesterschap van onze grote Melchizedek. Als u een einde wilt maken aan het geloof in sacramenten, verkondig dan het wezen zelf, waarvan de inzettingen nooit meer dan de schaduw kunnen zijn. U zult merken dat de mensen zich van de draf afwenden wanneer u hun vaste spijs voorzet, terwijl God door Zijn Geest met u is om hun de wijsheid te geven de dingen te onderscheiden die van elkaar verschillen.

Wat dat ongeloof betreft, mijn broeders: ik getuig dat de prediking van het evangelie daar goed tegen opgewassen is. Ik sprak eens met een collega-predikant over het aantal jonge mannen dat in de ene of andere vorm van dwaalleer vervalt. Toen ik hem vertelde dat ik daar maar heel weinig last van had, antwoordde hij: 'Dat geloof ik graag. Het calvinisme jaagt hen weg; het geeft hun niet genoeg ruimte. Zo'n man zou niet vaak naar u

komen luisteren.’ Nu durf ik te zeggen dat bij sommige prediking duiventillen worden klaargezet voor de vogels van de twijfel. Dan verbaast het mij niet dat ze als een wolk komen aangevlogen, als duiven tot hun vensters. Predik de leer van de genade, lieve broeders, en wie uw Heere niet liefheeft, zal óf zelf veranderen, óf van predikant veranderen. Predik het evangelie heel beslist en vastberaden, wat de mensen ook van u zeggen, en God zal met u zijn. Sommigen zouden willen dat wij de Bijbel behandelen als een klokkenspel dat vanuit een kerktoeren klinkt, en dat wij alles kunnen laten zeggen wat wij maar willen. Laten wij de Schriftuurlijke waarheid liever laten klinken als een bazuin die een zeker geluid geeft. Dan weten de mensen dat er een betekenis in zit, en leren zij tegelijk wat die betekenis is.

Ik geef de vooruitstrevende heren een spreuk om op hun wapenschild te laten graveren. Ik hoop dat zij mij er erg dankbaar voor zullen zijn. Het is deze: ‘Altijd leren.’ Zij beroemen zich erop dat zij altijd leren. Neem het aan, heren, maar neem het dan helemaal: ‘die altijd leren, en nimmermeer tot kennis der waarheid kunnen komen’ (2 Timotheüs 3:7). Zij geven zelf toe dat zij niet tot vaste kennis komen. Zij vertellen ons namelijk steeds dat zij wat zij vandaag leren, morgen misschien weer verwerpen, omdat er een ontwikkelingsproces gaande is. Zo kunnen zij, begonnen bij de oester van het calvinisme, nog uitkomen bij het allerhoogste mensdom van het atheïsme. Want waar zou het anders ophouden? Predik de waarheid

met heel uw hart, zoals God die u leert, en deze plaag zal worden opgehouden.

Wat de versplintering betreft: ik ken geen betere manier om Gods volk bij elkaar te houden dan hun volop geestelijk voedsel te geven. Een eenvoudige herder zei dat hij zijn schapen aan hun tanden vastbond. Hij gaf hun namelijk zo'n goed voer dat ze nergens beter konden vinden, en daarom bleven ze bij hem. Laat dat onze gewoonte zijn, zoals de Heilige Geest ons zal helpen. Laten wij ook door onze prediking eraan werken de gemeenschap in de gemeente veel echter te maken. Hebben wij niet vaak de opmerking gehoord, misschien een vergeeflijke: 'Ik ga nooit meer naar een gemeentevergadering'? Waarom zou het zo moeten zijn? Een oud verhaal geeft mij een illustratie. Een predikant moest iemand begraven en wist niet of hij in de dienst het woord 'broeder' of 'zuster' moest gebruiken. Daarom wendde hij zich tot een van de rouwenden en vroeg: 'Is het een broeder of een zuster?' 'Helemaal geen familie, meneer,' was het prompte antwoord, 'alleen een kennis.' Wij hebben het altijd over geliefde broeders en zusters. Maar hoeveel echte broederschap is er, als je goed kijkt, in de meeste gemeenten? Komt het niet hierop neer: 'Helemaal geen familie, alleen een kennis'? Verbaast het u dat mensen een eigen kleine samenkomst beginnen, waar zij hopen wat meer gemeenschap te vinden? Probeer de gemeenschap in de gemeente vol leven en liefde te maken door het evangelie van liefde en broederschap te prediken en te leven. Wees voor uw mensen als een vader

onder zijn kinderen, of als een oudere broer onder zijn broers. Dan kunt u voor hen tot zegen zijn en tegelijk het kwaad van de versplintering tegemoet treden.

Wat die verschrikkelijke zaak van de dronkenschap betreft: ik geloof dat er veel middelen zijn om de ziekte te verlichten. Maar ik ben er even zeker van dat er geen volledige en overal toepasbare genezing voor is, behalve het evangelie. De beste manier om een man nuchter te maken, is hem aan de voet van het kruis te brengen. Het is een praktische vraag, die het overdenken zeker waard is, of het niet nodig kan zijn hem eerst nuchter te krijgen om hem daar te brengen. Wij kunnen immers niet verwachten dat mensen tot bekering komen terwijl ze dronken zijn. Misschien vindt u het verstandig alle hulpmiddelen krachtig te gebruiken die de matigheidsbeweging zo ruimschoots heeft aangereikt. Maar of u daar persoonlijk mee instemt of niet: als u anderen ernstig ziet strijden tegen de demon van de drank, minacht hen dan niet, ook al gebruiken zij wapens die u niet bewondert. Behandel hen als bondgenoten. Laat uw eigen persoonlijke gewoonten zo zijn dat ze bijdragen aan de omverwerping van het kwaad, en dat ze hen bemoedigen die daaraan werken. Laat de strekking en de toon van uw gesprekken altijd vriendelijk zijn tegenover de man die tegen deze vijand vecht, ook al komt hij niet op uw podium. De vijand is namelijk zo sterk en zo allesverslindend dat geen enkele oprechte helper mag worden versmaad. Maar uiteindelijk is het evangelie het naaldgeweer in deze strijd. Al kon u elke man in

Engeland de gelofte van geheelonthouding laten tekenen, dan nog kon u de nuchterheid niet voor langere tijd veiligstellen, want geloften worden maar al te vaak gebroken. Maar als het hart van mensen verandert en zij gaan geloven in de Heere Jezus Christus, dan krijgt hun geestelijk gestel door de goddelijke genade de veerkracht van vaste beginselen. Dan worden beloften gehouden en ondeugden verlaten.

Tot hier toe bent u mij gevolgd in de algemene waarheid. Nu wil ik u enkele praktische vermaningen geven. Het oude, oude evangelie moet worden gepredikt. Het moet niet worden afgedraaid zoals deuntjes uit een draaiorgel, maar op de allerbeste manier worden gepredikt. En door Gods zegen moeten wij de gemeente zo opbouwen dat wijzelf en onze medeleden het getuigenis van het evangelie bevestigen, en het van harte en eensgezind verbreiden.

Om te beginnen moeten wij meer kennis van het evangelie hebben. Niet elke predikant begrijpt het evangelie. Veel predikanten die de grondbeginselen ervan begrijpen, hebben nooit geprobeerd het geheel te omvatten en te prediken. En zelfs wie er het meest van weet, moet het nog beter leren begrijpen. U moet het hele evangelie prediken. Het weglaten van een leerstuk, een inzetting of een gebod kan heel schadelijk blijken. Zelfs punten die anderen onbelangrijk vinden, mogen niet onbelangrijk zijn voor de man die zijn dienst ten volle wil vervullen.

Wees bijvoorbeeld trouw in uw getuigenis over de doop van gelovigen. Als dat deel van uw getuigenis wegvalt, zal er een bestanddeel ontbreken dat onmisbaar is tegenover het bijgeloof. Op het eerste gezicht lijkt het misschien alsof u een ondergeschikt leerstuk best zonder schade kunt weglaten. Doe dat toch niet. Want de God Die het in het Woord heeft gezet, is volmaakt wijs, en dus is wie het weglaat geen wijs man. Vervul uw hele opdracht: 'lerende hen onderhouden alles, wat Ik u geboden heb', zegt uw Heere. Predik het evangelie in het noorden, zuiden, oosten en westen. Maar zorg dat u het hele evangelie predikt, voor zover God het u heeft geleerd, en predik niets anders.

Om dit te bereiken, zijn wij verplicht te zoeken en te studeren, zodat wij steeds meer van het geïnspireerde Woord kennen. Hebt u niet gemerkt dat het kostbare evangelie lijkt op een grot? U moet daar binnengaan met de fakkel van de Heilige Geest, Die alleen u alle dingen kan tonen. Was u niet verbaasd toen u in de eerste zaal stond en het heldere, zachte, zilveren licht zag? Wat een schatten waren er om u heen! Alle wanden waren platen zilver, en aan het gewelf hing filigraanwerk van dat kostbare metaal. 'Ik heb het gevonden! Ik heb het gevonden!' riep u van louter vreugde. Maar juist toen tikte een van de stralende gestalten u op de schouder en zei: 'Kom hier, en ik zal u grotere dingen tonen dan deze.' U ging door een poort die u tot dan toe niet had opgemerkt, en zie, daar opende zich een andere zaal, hoger en ruimer dan de vorige. De vloer, het gewelf en de neerhangende

druipstenen waren allemaal van goud, zuiver goud, als doorzichtig glas. Toen zei u: 'Nu ben ik het binnenste heiligdom van de waarheid binnengegaan.' Toch was er nog meer te zien. Want weer raakte de stralende gestalte u aan, weer vloog een geheime deur open, en u stond in een enorme hal waar elke soort edelsteen u tegemoet fonkelde. Robijnen, jaspissen, smaragden en amethisten wedijverden in schoonheid met elkaar. En in een gloed van licht deden het vreselijke kristal en allerlei uitgelezen edelstenen de grot schitteren als duizend uitspansels vol sterren. Toen stond u pas echt verwonderd.

En nu denkt u misschien, nu u zulke schatten hebt gezien, dat er niets meer overblijft. Maar nog geen sterveling heeft Gods heerlijkheid ten volle gezien, en de goddelijke Geest wacht om u door studie en gebed te leiden tot een nog helderder zicht op de diepten Gods.

Om het evangelie goed te prediken, moeten wij het zo kennen dat wij er in de praktijk mee vertrouwd zijn. Wij moeten het in ons hart hebben en, zoals het gezegde luidt, ook op ons duimpje kennen. Wij moeten rijk zijn om schatten te kunnen uitdelen. Wij moeten goed onderwezen schriftgeleerden zijn, zodat wij bekwaam zijn om te leren. Laten wij hier goed op letten, lieve broeders. Hebben sommigen van u hun persoonlijke studie, hun omgang met God en hun diepe onderzoek van het Woord enigszins verwaarloosd? Ik bid u, doe dat niet. U kunt misschien een tijdje vooruit met de voorraad die u in huis hebt, maar die raakt snel op of gaat beschimmelen.

Verzamel elke morgen vers manna; verzamel het vers uit de hemel. Manna uit de gomer van een broeder is heel goed als ik niet kan gaan waar het valt. Maar Gods regel is dat ieder zijn eigen gomer vult. Leen gerust uit boeken, maar predik geen boeken; predik het levende Woord. Verwerf veel innerlijke kennis, en deel die dan uit aan uw mensen.

Ten tweede moeten wij zoeken naar een diepere en meer experimentele kennis van het evangelie. Het woord 'experimenteel' is door de theologie gesmeed, maar het is niet juist, want de ware godsdienst is geen experiment. Hij is toch een vaststaand feit, een kracht waarvan men de uitwerking veilig kan voorspellen, want geen oorzaak brengt haar gevolg zekerder teweeg. Maar wij bedoelen 'experiëntieel', wat uit de ervaring voortkomt. Vergeef mij deze onfraaie nieuwe munt. Kent iemand een waarheid van het evangelie wel echt voordat hij haar uit ervaring kent? Is dat niet de reden waarom Gods dienaren door zoveel beproevingen moeten gaan, zodat zij werkelijk veel waarheden leren die zij anders niet zouden vatten? Leren wij veel bij zonnig weer? Hebben wij niet het meeste profijt van stormachtige tijden? Hebt u het niet zo ervaren? Uw ziekbed, het verlies van een dierbare, uw neerslachtigheid heeft u in veel dingen onderwezen die rust en vreugde u nooit hebben toegefluisterd. Ik veronderstel dat wij evenveel zouden moeten leren door vreugde als door verdriet. Ik hoop ook dat veel betere dienaren van mijn Heere dat doen. Maar helaas, anderen

van ons doen dat niet; de verdrukking moet worden ingeroepen om de les erin te slaan.

Broeders, een predikant die het Woord van God hanteert als iemand die het heeft beproefd en waar bevonden, wordt door zijn gemeente direct herkend. Zelfs de onbekeerden herkennen de hand van de geoefende heelmeeester van zielen. Stel dat een vrouw die nog nooit iemand had verpleegd, tijdens een ziekte aan uw bed kwam om voor u te zorgen. U zou het merken zonder dat iemand het u vertelde. Maar let eens op de ervaren verpleegster. Zie hoe wonderlijk zij uw kussen opschudt! Wat een kunst heeft zij in het aanleggen van verband! Hoe zacht als dons zijn haar vingers wanneer zij het gewonde vlees aanraakt! En als zij ooit zelf heeft geleden zoals u nu, hoe vriendelijk zegt zij dan: 'Ach, ik weet hoe u lijdt! Ik begrijp dat gevoel, want ik heb hetzelfde gevoeld.' U voelt dan dat deze verpleegster precies degene is die u nodig had. Er is een manier van spreken over het evangelie, over zijn voorrechten en plichten, die het hart helemaal niet raakt. Ik las eens de volgende kritiek op een zekere prediker. Ik vind haar op hem helemaal niet terecht, en daarom noem ik zijn naam niet. Maar de opmerkingen luiden als volgt: 'Hij preekt alsof u geen vader of moeder hebt, geen zuster of broer, geen vrouw of kind, geen menselijke worstelingen en verwachtingen; alsof het grote doel van de prediking is u vol te stoppen met bijbelse betweterij, en niet om u een beter, wijzer en sterker mens te maken dan u was. Misschien is de kerk juist daarom wel zo vol. U hoeft niet

te beven dat uw hart geraakt wordt en dat uw lievelingszonde verdort onder de verontwaardigde veroordelingen van de prediker. Hij is ver weg in Genesis of in de Openbaring en vertelt u wat de eerste mens deed, of wat de laatste mens zal doen. Misschien geeft hij u een belijdenis die schriftuurlijk en juist is, maar die u niet boeit, want er zit geen leven, geen liefde en geen kracht in. Ze past net zo goed bij de lege ruimte als bij dit reusachtige Babel van concurrentie, misdaad en onrecht, waarin wij leven en ons bewegen.'

Zo'n kritiek zou terecht op veel predikers van toepassing zijn. Zij behandelen het evangelie niet als iets praktisch, of als een werkelijkheid die de mensen voor hen direct aangaat. Al ging het evangelie alleen over een paar ongeklede mensenkinderen in de wildernis van Australië, dan nog zouden zij er niet minder belangstelling voor kunnen tonen. Een smekende, bevindelijke preek kunnen wij van hen niet verwachten, zelfs niet het eenvoudige evangelie. Behalve dan voor zover zij zich af en toe verwaardigen zich tot de nederigen te voegen. Dan dalen zij af uit de verheven rust waarin hun hoogheden leven, om een paar van de verdorvenheden van de lagere standen in ogenschouw te nemen! Zo kan het niet.

Nee, wij moeten persoonlijke ervaring hebben van de dingen van God. Onze eigen verdorvenheid moeten wij voelen en betreuren. En de heerlijke kracht van Gods genade en de wonderbare rijkdom van Christus moeten

wij steeds meer in onze eigen ziel gaan beleven, als wij met kracht willen prediken en de kwaden van deze tijd tegemoet willen treden.

Ten derde moet ik zeggen dat wij nog bestendiger bij het evangelie moeten blijven. Ik ken geen gehoor dat dit minder nodig heeft dan u hier. Toch wil ik 'door vermaning uw oprecht gemoed' opwekken. Het is de moeite waard op te wekken wat oprecht is; wat niet oprecht is, laat men beter met rust. Omdat u deze dingen hebt, wil ik u aansporen ze nog overvloediger te hebben. Vaak, heel vaak moeten wij de eenvoudige grondbeginselen van het evangelie onderwijzen. Het is verbazingwekkend hoe weinig de grote massa het evangelie begrijpt, na alle prediking die er in Engeland is geweest. Ze zijn nog kinderen en moeten het abc van het evangelie van Christus horen. Blijf het meest bij de onderwerpen die het meest zielen redden, broeders, bij de onderwerpen die de mensen in de praktijk nut doen. Blijf dicht bij het kruis van Christus. Wijs voortdurend op het verzoenend offer en op de leer van de rechtvaardiging door het geloof. Wanneer die op de juiste manier worden gepredikt, gebeurt dat nooit zonder Gods goedkeuring. Elke waarheid is belangrijk; geef haar haar rechtmatige plaats. Maar laat geen enkele bijkomende waarheid u wegtrekken van de eerste. Aristoteles vertelt ons in zijn wonderlijk onnatuurlijke natuurlijke historie dat op Sicilië de kruiden in de bossen en velden zo buitengewoon zoet geuren dat de honden het spoor van hun prooi helemaal kwijtraken. Daardoor kunnen ze niet

jagen. Laten wij ons hoeden voor zulke kruiden. Voor ons verstand, en zeker voor het mijne, gaat er een grote bekoring uit van poëzie, van ware wetenschap, van metafysica en dergelijke. Maar ik vertrouw, lieve broeders, dat u honden met zo'n scherpe neus zult blijken te zijn dat de geur van geen van deze dingen u verhindert de zielen van mensen op de voet te volgen. Op hen jaagt u immers op bevel van uw Meester. Velen worden ongetwijfeld van het eigenlijke doel afgeleid. Wanneer zij zich aan lichtzinnig gefilosofeer hebben overgegeven, denken zij dat zij hun medechristenen zijn ontgroeid. Maar weest u niet zo gezind.

Er was eens een vrouw die druk bezig was haar schilderijen en haar mooiste meubelstukken uit haar brandende huis te halen. Ze had lang en hard gewerkt om haar kleine schatten te redden. Toen schoot het haar opeens te binnen dat een van haar kinderen ontbrak. Het kind was in het brandende huis achtergebleven. Toen de moeder terugrende, was die kamer al lang verteerd en was het kind ongetwijfeld omgekomen. Toen wrong ze haar handen en beklagde bitter haar dwaasheid. Ze leek elk meubelstuk dat ze gered had te vervloeken. Ze wenste dat ze het nooit gered had, omdat ze haar kind verloren had door voor zulke prullen te zorgen. Zo zal ook elk stukje merkwaardige geleerdheid, elk aardig spreekwoord en elke diepe leerstelling die u uit het vuur weet te redden, uw geweten alleen maar aanklagen als u de zielen van mensen laat omkomen. Zij moeten gered worden. Het is oneindig veel beter dat vijftig van die

bewonderenswaardige preken over een moeilijk punt blijven liggen tot we dood zijn, dan dat we ze tevoorschijn halen en vijftig zondagen verspillen, terwijl kostbare zielen wachten op de goede boodschap van genade.

Ik heb me vaak afgevraagd waarom bepaalde preken ooit gehouden zijn. Wat had de prediker voor ogen toen hij ze in elkaar zette? Ik wil de predikers niet verdenken van de wens zichzelf te tonen. Maar wat ze anders deden, weet ik niet. Caligula liet zijn legioenen met tromgeroffel en trompetgeschal, met adelaars en vaandels, naar het strand marcheren om schelpen te rapen! Zulke preken zijn er ook: tromgeroffel, trompetgeschal, wapperende vlaggen, en dan schelpen! Er wordt een prachtig verhaal verteld over de beroemde Bernardus. Op een dag preekte hij voor een gemeente met wonderlijke welsprekendheid en dichterlijke taal. Hij betoverde iedereen. Maar toen de preek afgelopen was, zag men Bernardus onrustig weglopen. Hij dwaalde de wildernis in en bracht de nacht alleen door. Hij vastte, omdat hij zo bedroefd was. De volgende dag stond hij op het uur van de prediking klaar en hield een alledaagse preek. De voorname heren die de dag ervoor naar hem geluisterd hadden, vonden er niets aan. Maar de armen onder het volk begrepen zijn woorden en dronken ze in. Hij hoorde de afkeuring van de critici wel, maar men zag hem met een glimlach op zijn gezicht weglopen en zijn brood met vreugde eten. Toen iemand hem vroeg waarom, zei hij: 'Heri Bernardum; hodie Jesum Christum.' 'Gisteren preekte ik Bernardus, maar vandaag Jezus Christus.' Ook u, mijn broeders, zult

gelukkig zijn wanneer u hun Jezus verkondigd hebt. Wie er ook fronst, uw slaap zal zoet zijn, want uw Meester zal u aangenomen hebben.

Blijf dus steeds meer en meer bij het evangelie. Geef de mensen Christus, en niets dan Christus. Verzadig hen ermee, ook al zouden sommigen zeggen dat u hen ook doet walgen van het evangelie. Zet bij elke maaltijd het zout op tafel, zonder voor te schrijven hoeveel ze moeten nemen. Als ze het niet lusten (en er zijn schepsels die geen zout kunnen verdragen), geef hun er dan des te meer van, want dat is naar de zin van uw Heere.

Ik wil daaraan toevoegen dat we in onze prediking steeds ernstiger en praktischer moeten worden. Wat in die alinea staat die ik u zojuist voorlas over een zekere godgeleerde, mag nooit van ons gezegd kunnen worden. We moeten preken als mensen tot mensen, niet als godgeleerden voor geestelijkheid en adel. Preek recht op hen af. Het heeft geen zin uw geweer in de lucht af te vuren als u het hart van mensen wilt doorboren. Fraai met uw sabel zwaaien is al zo vaak gedaan dat u het niet hoeft te herhalen. Uw werk is: aanvallen, recht op het hart en het geweten af. Vuur recht op het midden van de vijand. Mik op effect. 'O, o!' zegt u, 'ik dacht dat we dat nooit mochten doen.' Nee, niet in de verdraaide betekenis van het woord. Maar in de goede zin moet u wel op effect mikken: effect op het geweten en op het hart. Sommige predikers doen me denken aan de beroemde Chinese jongleurs voor wie nog niet zo lang geleden overal

reclame werd gemaakt. De een stond tegen een muur en de ander gooide messen naar hem. Het ene mes boorde zich net boven zijn hoofd in de plank, het andere vlak bij zijn oor. Onder zijn oksel en tussen zijn vingers staken heel wat dodelijke wapens uit. Wat een kunst om tot op een haarbreedte nauwkeurig te gooien en nooit te raken! Hoevelen onder ons hebben een wonderlijke vaardigheid in missen! 'Wees niet bang,' zegt de prediker, 'ik word nooit persoonlijk. Ik deel nooit rake steken uit.' Sta heel stil, mijn vriend! Spreid uw armen! Spreid uw vingers! Uw predikant heeft heel lang geoefend. Hij weet precies hoe hij moet vermijden u ook maar in het minst lastig te vallen met een waarheid die al te persoonlijk wordt. Broeders, leg u op die kunst toe als u veroemd wilt worden en als u wilt dat ook uw hoorders verloren gaan. Maar als u het middel wilt zijn om zowel uzelf als hen die u horen te behouden, roep dan tot uw Heere om trouw, om praktische zin en om echte kracht die het hart beweegt. Speel nooit spelletjes met de prediking en draai nooit om de hete brij heen. Ga er recht op af en meen het altijd. Plutarchus vertelt ons van twee mannen in Athene die voor een openbaar ambt waren voorgedragen. De een stond bekend om zijn welsprekendheid. Om de verkiezing te winnen beschreef hij wat hij kon en zou doen als de burgers hem kozen. Hij zou hen met zijn mooie beloften betoverd hebben, maar ze kenden hem te goed. Zijn tegenstander was een man van weinig woorden. Hij zei eenvoudig: 'Alles wat deze heer gezegd heeft, ben ik van

plan te doen.' Wees dan van die soort: niet alleen sprekers van het Woord, maar ook daders.

Hebt u niet tientallen preken gehoord over het evangelie en over wat het evangelie zal doen? Is het niet groots om op een openbare bijeenkomst een schitterende beschrijving te geven van wat het evangelie tot stand heeft gebracht en nog tot stand zal brengen, ook al hebt u zelf niets bijgedragen aan dat grootse resultaat? Maar wat heeft het voor zin om óver het evangelie te preken? Laten we het evangelie zelf preken. Hoop niet de vijand schrik aan te jagen met een beschrijving van een Kruppkanon. Rij uw geschut naar voren en open het vuur. Wees niet tevreden met het beschrijven van overtuiging van zonde. Arbeid in de kracht van de Geest om die overtuiging meteen teweeg te brengen. Stel u niet tevreden met het schilderen van de vrede die volgt op het geloven. Preek de waarheid die mensen moeten geloven, zodat ze de vrede die u beschrijft ook werkelijk ontvangen. We hebben meer nodig van wat ik 'doe-prediking' noem, en minder van de 'praat-prediking'. Leg u er vastberaden op toe met mensen te worstelen, tot in zielsangst toe. Toon hun hun zonde. Zet die voor hen neer en zeg: 'Zondaars, is dit geen zonde? Bent u zo blind dat u het niet kunt zien? Als u het niet kunt zien, zal ik over uw blindheid treuren en de eeuwig gezegende Geest bidden uw ogen te openen. En zondaars, ziet u Christus niet? Ik heb Hem gezien! Het was het meest gezegende gezicht dat ik ooit aanschouwde, want Zijn wonden zijn mijn genezing en Zijn dood is mijn leven. Ik heb u niets anders te tonen dan

Christus, mijn Meester. Maar één blik op Hem zal u behouden. Ik zal de Heilige Geest bidden u te verlichten. Maar als u het niet begrijpt, zal dat de schuld zijn van uw verstand en niet van mijn taal.' We hebben preken gehoord waarin de predikant God bad zielen te behouden. Maar tenzij Hij afweek van Zijn gewone wetten van handelen, was het zelfs voor de almachtige God niet mogelijk zulke preken voor dat doel te gebruiken. Ze bestonden namelijk uit niets dan spelen met woorden, of uit een uiteenzetting van een of ander nietig meningspunt, of uit het wegfilosoferen van de bedoeling van de Geest. Bid de Heere dat Hij uw hoorders behoudt, en ga hen dan te lijf alsof u hen zelf kon behouden. Vertrouw op God, en gebruik dan logische argumenten die het oordeel kunnen overtuigen, en ontroerende oproepen die het hart kunnen raken. Dan zult u, als gevolgen van oorzaken afhangen, die gevolgen ook zien ontstaan, terwijl Gods hand met u is.

Ik hoef u nauwelijks te zeggen, broeders, dat we in de prediking van het evangelie steeds eenvoudiger en duidelijker moeten worden. Ik denk dat we al tamelijk duidelijk en eenvoudig zijn. Maar soms raken jonge mannen in de ban van een beroemde prediker met een grootse, verheven of ingewikkelde stijl. Ze zien hoe schitterend hij het doet. Terwijl ze toekijken, verwonderen ze zich, en geleidelijk besluiten ze die stijl ook eens te proberen. Dus trekken ze de zevenmijlslaarzen aan, zo groot dat ze erin zouden kunnen wonen. Het resultaat is belachelijk, ja, erger nog:

het is geestelijk nutteloos. Wanneer iemand het groots probeert te doen, met gekunstelde zinnen, hoogdravende taal en een statige houding, moet en zal dat op niets uitlopen. Bij sommige jonge heren bestaat ook de neiging om zich te verliezen in overvloedige citaten uit gedichten. Er zijn oververfijnde jongemannen die vermoedelijk geboren zijn met een roos tussen de lippen, terwijl er een nachtegaal boven hun bed zong toen hun eerste kinderhuilen werd gehoord. Ze lijken gewijd te zijn aan het verhevene en het schone. Elke bries voert hun van de bergen van Arabië de zoete geuren van dichtertelijke gedachten toe. Over een man van deze school schreef Samuel Butler:

| *Want, wat retoriek betreft: hij kon zijn mond
niet openen, of er vloog een stijfiguur uit.*

Die manier van spreken is heel fraai, broeders, maar laat u er niet door verleiden. Mijd zoveel u maar kunt alle gekunstelde redenaarskunst, of wat onnozelen tegenwoordig voor welsprekendheid aanzien. Het woord wordt schandelijk misbruikt. Maar in de gangbare betekenis van het woord is welsprekendheid het allerverfoeilijkste wat er is. Spreek uit uw hart en trek u niets aan van welsprekendheid. Spreek niet op de manier van de redenaar. Spreek als iemand die zielen liefheeft, en dan zult u echte welsprekendheid hebben. De redenaarskunst die zich verbindt met de dansmeester, die voor de spiegel oefent en dol is op klassieke citaten en duistere verzen van onbekende dichters, moet u voor

altijd verafschuwen. Verloren zondaars hebben uw poëzie niet nodig, zij hebben Christus nodig. Bent u dichtertlijk aangelegd, berijd dan uw poëzie, maar laat haar niet u berijden. Wat u te doen hebt, is het middel zijn om zielen te behouden, en daar moet u goed op letten. Als soldaten een veldslag kunnen winnen en tegelijk lieflijk kunnen zingen, laat hen dan vooral zingen. Maar als het gebeurt dat ze, terwijl ze op de harmonieën letten, een slag naar hun vijanden missen, laat het zingen dan meteen ophouden. Kom, jonge krijger, laat uw kwartnoten en achtste noten varen en spring in het zadel! Beschouw uw kansel als uw strijdros. Stort u in de strijd zoals Khaled van ouds, die met onverschrokken moed naar links en rechts toesloeg. Als u dan terugkomt, zult u meer eer van uw Meester ontvangen dan hij die thuisbleef om de pluimen van zijn helm te schikken. Ten slotte trok die, schitterend opgedirkt, ten strijde, alleen om thuis te komen zoals die roemloze held over wie de dichter zingt:

| *De koning van Frankrijk, met veertigduizend man,
trok een heuvel op, en kwam er zo weer af.*

Ik moet snel verder. Als we het evangelie willen laten ingaan tegen de kwaden van de tijd, moeten we er goed voor zorgen dat we het ook buiten de kansel in ons leven laten zien. Ik dank God dat ik van tal van broeders hier weet dat het evangelie dat zij preken in hun leven zichtbaar wordt door hun zelfverloochening en zelfopoffering. Het verrukt mij als ik een broeder hoor zeggen: 'Ik heb mijn plaats verlaten om naar een

gemeente te gaan waar ik twintig pond per jaar minder zou verdienen. Ik voelde namelijk dat daar een ruimer arbeidsveld voor me lag, en dat ik daar niet op het fundament van een ander zou bouwen, maar nieuw gebied voor Christus zou veroveren.' Ik roem in Gods genade die zichtbaar is bij velen van u, vanwege uw ijver, uw volharding in armoede en uw geloof in God. De Heere zal u zegenen. Het verblijdt mijn ziel te bedenken dat de geest van de apostelen en de martelaren in velen van u is. U brengt offers voor Christus en zwijgt erover. U bent tevreden met grootse daden, ook al maakt niemand ze bekend. Ga door, mijn broeders, in de Naam van de Heere. Ik hoop dat u niet meer hoeft te lijden dan nodig is. Maar waar het nodig is, aanvaard het lijden dan met vreugde. Als we niet kunnen overwinnen zonder een paar man te verliezen, laten we dan geen ogenblik aarzelen. Als we deze Malakoff niet kunnen innemen zonder de loopgraaf met lijken te vullen, laten we er dan in springen. Laten we nooit terugdeinzen voor armoede, smaad of zwaar werk. Laten we vastbesloten zijn dat de oude vlag tot op de top van de vesting gedragen wordt. In de Naam van de Heere Jezus Christus zal de dwaling onder de voet vertreden worden, zoals het stro verdorst wordt tot mest. Het is een zaak die uw uiterste ijver waard is. Al kon u op één dag uw bloed vergieten in duizend martelaarschappen, de zaak verdient het. Het is de zaak van God, de zaak van Christus, de zaak van de mensheid. Preek het evangelie, broeders, preek het helemaal, en preek het met de Heilige Geest, Die van de hemel

gezonden is. Dan zult u nog het middel zijn om deze verloren wereld te helpen behouden. Maar God geve u genade om in de geest van het evangelie te leven, want anders zult u zeker falen.

Ik vrees dat er predikanten zijn die een kansel bestijgen met de bedoeling daar te blijven plakken. Ze zijn niet van hun plaats te krijgen, en ze krijgen de mensen ook nooit in beweging. Soms wordt tegen me opgemerkt: 'Sommige van uw mannen verhuizen nogal vaak.' 'Ja,' antwoord ik, 'velen zullen het naspeuren, en de wetenschap zal vermenigvuldigd worden.' (Engels: 'many shall run to and fro', 'velen zullen heen en weer trekken'.) Ik houd van de zelfopoffering van een man die voelt dat hij kan vertrekken, en die ook zal vertrekken wanneer hij elders meer goed kan doen. Vertrek of blijf nooit om zelfzuchtige redenen, maar houd u beschikbaar voor elke wenk en elke roep van uw grote Aanvoerder. Een oude Schotse predikant zag eens, zo vertelde hij zelf, toen hij voortreed iets aankomen waarvan hij erg schrok. Het was een zigeuner die boven op een ezel zat, die hij hoog met takkenbossen had beladen. Het dier waarop de predikant reed, schrok net zo goed als zijn berijder. Het zette zijn hoeven stevig neer en legde zijn oren plat, zoals beminnelijke paarden dat doen! 'En,' zei de predikant toen hij het vertelde, 'ik bereidde me op een val voor, zodat ik wat zachter viel.' 'Maar,' zei een vriend, 'ik zou afgestapt zijn.' Die gedachte was nooit bij de brave man opgekomen. Zo is het met sommige predikanten: ze bereiden zich erop voor door hun gemeente ontslagen te

worden, maar nemen zich nooit voor uit eigen beweging te vertrekken. Ik weet van een broeder, niet van onze Conferentie, die tegen zijn gemeente zei toen die met grote ernst probeerde van hem af te komen: 'Het was de Geest van God Die mij hier gebracht heeft. Ik zal nooit weggaan voordat de Geest van God mij leidt om te vertrekken, en dat zal nog heel lang duren.' Die laatste zin wierp een verdenking op alles wat eraan voorafging. Hij kon toch zeker niet voorspellen wat de bedoeling van de Geest zou zijn. Blijf of vertrek, broeders. Ga naar Afrika, of Amerika, of Australië, of trek van John o' Groat's House naar Land's End, als u maar uw roeping vervult en God verheerlijkt. Wees heilig, wees vol genade, wees biddend, wees onbaatzuchtig, wees als de Heere Jezus. Alleen zo zal uw leven in overeenstemming zijn met het evangelie dat u geroepen bent te preken.

Nog één ding, en het is dit. Laten we, geliefde broeders, proberen helemaal doordrenkt te raken van het evangelie. Ik merk altijd dat ik het best kan preken wanneer het me lukt in mijn tekst te liggen weken. Ik neem graag een tekst en zoek de betekenis en de samenhang ervan uit, en zo meer. Wanneer ik me erin gebaad heb, ga ik er graag in liggen en laat ik hem in me doordringen. Hij maakt me zacht of maakt me hard, of doet met mij wat hij maar doen moet, en dan kan ik erover spreken. U hoeft niet zo nauw te kijken naar woorden en uitdrukkingen als de geest van de tekst u vervuld heeft. De gedachten springen dan vanzelf naar buiten en vinden zelf hun kleding. Raak doordrenkt van

specerijen, en u zult ernaar ruiken. Een zoete geur zal van u afdruppelen en zich naar alle kanten verspreiden. Dat noemen wij zalving. Luistert u niet graag naar een broeder die in gemeenschap met de Heere Jezus blijft? Zelfs een paar minuten met zo'n man zijn verkwikkend, want net als bij zijn Meester druipen zijn voetstappen van vettheid. Woon in de waarheid en laat de waarheid in u wonen. Laat u in haar geest en invloed dopen, opdat u daarvan aan anderen kunt meedelen. Als u het evangelie niet gelooft, preek het dan niet, want u mist een wezenlijke bekwaamheid. Maar ook als u het wel gelooft, preek het niet voordat u het in uzelf hebt opgenomen, zoals de pit de olie opzuigt. Alleen zo kunt u een brandende en lichtende kaars zijn. Voor mij persoonlijk is het evangelie meer dan een zaak van geloof. Het is zo met mijn wezen vermengd dat het een deel van mijn bewustzijn is geworden, een wezenlijk deel van mijn geest, dat nooit meer van mij weggenomen kan worden. Het geloof in de oude, rechtzinnige belijdenis is voor mij nu geen kwestie van keuze meer. Er wordt mij vaak gezegd dat ik de verschillende nieuwe opvattingen die zo voortdurend naar voren worden gebracht, uitvoerig zou moeten onderzoeken. Ik sla die uitnodiging af. Ik kan ze ruiken, en dat is voor mij genoeg. Ik bespeur er niets in wat God verheerlijkt of Christus groot maakt, maar wel veel wat de menselijke natuur opblaast. Ik verklaar dat de geur mij genoeg is.

*Al vallen alle vormen die mensen bedenken
mijn geloof aan met verraderlijke kunst,
ik noem ze ijdelheid en leugens,
en bind het evangelie aan mijn hart.*

Ik hoop dat de waarheden van het evangelie ons leven zijn geworden. De ervaring heeft ze met ons wezen verweven. Word maar eens door pijn neergeveld, en dan zal niets u genoeg zijn behalve de werkelijkheden van de genade. Bind de filosofie om een pijnlijk hart en kijk of ze de zielsangst verlicht. Neem een teug modern denken en kijk of dat de wanhoop geneest. Ga naar sterfbedden, waar mensen de eeuwigheid in kijken, en kijk of de beginselen van de sceptische school de zieke kunnen helpen triomfantelijk te sterven.

Broeders, ik smee u: blijf bij het oude evangelie, laat uw ziel ermee vervuld worden en laat u er dan door in vuur en vlam zetten! Wanneer de pit doordrenkt is, laat de vlam er dan bij gebracht worden. Vuur uit de hemel is nog altijd wat deze tijd nodig heeft. Men noemt het 'vaart', en er is niets wat zo'n vaart heeft. Want wanneer er eenmaal vuur uitbreekt op een uitgestrekte prairie of in een bos, moet alles wat droog en verdord is verdwijnen voor zijn verschrikkelijke opmars. Moge God Zelf, Die een verterend vuur is, altijd in u branden zoals in het braambos bij Horeb! Als alle andere dingen gelijk zijn, zal die man het meest doen die het meest van het goddelijke vuur heeft. Dat ongrijpbare, geheimzinnige element dat vuur heet: wie weet wat het is? Het is een onvoorstelbaar machtige kracht. Misschien is het de drijvende kracht

achter alle krachten, want licht en warmte van de zon zijn de ziel van alle kracht. Zeker is vuur, zoals het in God is en over Zijn dienaren komt, almachtige kracht. De gewijde vlam zal u misschien verteren. Ze kan de lichamelijke gezondheid opbranden door een al te grote gloed van de ziel, zoals een scherp zwaard de schede verslijt. Maar wat zou dat? De ijver van Gods huis heeft onze Meester verslonden, en het is maar een kleinigheid als die ook Zijn dienaren verteert. Als we door overmatig werk sterven voordat we de gemiddelde leeftijd van een mens bereiken, uitgeput in de dienst van de Meester, dan zij God de eer: dan zullen we zoveel minder van de aarde en zoveel meer van de hemel hebben! En stel dat we omwille van Christus beschimpt, verkeerd voorgesteld en belasterd worden. Dan zij God de eer dat we een goede naam hadden om voor Hem te verliezen, en geloofd zij onze Heere, Die ons waardig geacht heeft die te verliezen! Sta van binnen in vuur en vlam met volkomen toewijding aan God, en dan zult u op de kansel in lichterlaaie staan.

Daar zijn de kwaden, broeders. Ik heb geprobeerd ze u voor te stellen, en u zult ze niet vergeten. Maar we hebben er maar één geneesmiddel voor: preek Jezus Christus, en laten we dat steeds meer doen. Langs de weg, in het kleine zaaltje, in de schouwburg, waar dan ook, overal, laten we Christus preken. Schrijf boeken als u wilt, en doe al het andere wat in uw macht ligt. Maar wat u verder ook niet kunt doen, preek Christus. Als u uw mensen niet altijd bezoekt (al bid ik God dat u daarin niet

te berispen zult zijn), zorg er dan in elk geval voor dat u het evangelie preekt. De duivel kan de evangelieprediking niet uitstaan. Niets zit hem zo dwars als prediking. De paus kan er niet tegen. Niets maakt hem zo ziek als prediking. Prediking is ons grote wapen, gebruik het dus voortdurend. Prediking is de stormram van de Heere, waarmee de muren van het oude Babylon tot op hun fundamenten geschokt worden. Werk ermee door, broeders, werk door. Preek, preek, preek, preek, preek, preek, totdat u niet meer kunt preken. Ga dan naar boven om in de hemel Gods lof te zingen en aan de engelen de wonderen van de verlossende liefde bekend te maken.

TOESPRAAK 5

‘Een nieuwe koers’

Geliefde mededienaren van Christus, ons werk vraagt van ons dat ons hart in de best mogelijke staat is. Ook als wij op ons best zijn, zijn wij al zwak genoeg. Daarom willen wij niet onder ons hoogste peil zakken. Als werktuigen danken wij al onze bruikbaarheid aan de hand van God. Maar gereedschap moet altijd in orde gehouden worden. Daarom willen wij dat onze geest vrij is van roest, en dat ons verstand een scherpe punt en een scherpe snede heeft, zodat het direct gehoor geeft aan de wil van de Meester. Ik vrees dat wij ons niet altijd op peil houden. Daarom zal het onderwerp van de toespraak van vanmorgen zijn: ‘Een nieuwe koers’. Met andere woorden: een vernieuwing, een opwekking, een nieuw begin, een terugkeer tot onze eerste liefde, ja, tot de liefde van onze ondertrouw, toen onze ziel voor het eerst aan het werk van onze Verlosser verbonden werd.

Dit onderwerp is voor ons allen hoogst noodzakelijk, want het proces van aflopen gaat bijzonder gemakkelijk.

Laat ik daar een paar minuten over spreken. Aflopen vraagt geen zorg of inspanning. Het kan gebeuren zonder dat wij het willen. Het kan zelfs in zekere mate gebeuren tegen onze wil in. Wij kunnen achteruitgaan en vervallen zonder het ook maar te merken. Dat gaat des te gemakkelijker als wij menen dat wij rijk en verrijkt geworden zijn. Volgens een wet die onze hulp niet nodig heeft, zakken wij naar een lager niveau. Draai de gewichten niet op, en de raderen houden spoedig op met draaien. Dan blijft de oude klok op de trap stilstaan: roerloos, nutteloos, zwijgend en dood, als een doodkist die rechtop is gezet. Een boerderij in goede staat houden vraagt voortdurend werk en waakzaamheid. Maar het land zo laten uitputten dat er nog geen leeuwerik van kan leven, is heel eenvoudig. Elke luiaard kan dat. Laat het gewoon met rust, of haal er oogst na oogst van af zonder het mest of rust te geven. Dan verandert u vruchtbare akkers in onvruchtbaarheid en maakt u van een tuin een woestijn. Zo is het ook met onszelf. Draai uw ziel maar niet op met dagelijks gebed, en u loopt spoedig af. Verwaarloos maar de verzorging van het hart, en doornen en distels groeien ongevraagd op. Verwaarloos uw innerlijk leven, en uw hele wezen gaat achteruit.

Ik weet niet, mijn broeders, of wij bij iemand van ons kunnen verwachten dat zijn energie voortdurend op volle kracht blijft. Ik vermoed dat zelfs wie brandt als een serafijn momenten kent waarin de vlam wat afneemt. De zon zelf is niet altijd even krachtig. Zo is ook de man die als een schijnend licht voortgaat en licht tot de volle dag

toe, niet altijd even helder en niet altijd op zijn middaghoogte. De natuur houdt de zee niet eeuwig op vloed. Er komen ebben tussen, en de oceaan rust een poos voordat hij terugkeert tot de volheid van zijn kracht. De plantenwereld heeft haar winter en geniet van een lange slaap onder haar deken van sneeuw. Die eb en die winter zijn geen verloren tijd. Vloed en zomer hebben veel te danken aan eb en vorst. Omdat wij met de natuur verwant zijn, vermoed ik dat ook wij onze wisselingen zullen hebben en niet steeds op dezelfde hoogte zullen blijven. Geen mensenleven is één en al hoogtepunt. Laten wij niet moedeloos worden als onze geest op dit moment laag staat. Het getij van het leven komt weer op zoals vroeger en kan zelfs een hoger punt bereiken. Misschien staan wij daar zonder bladeren en schijnbaar zonder leven, en is onze ziel als een boom in de winter geworden. Laten wij dan niet denken dat de bijl ons zal omhakken. Onze stam is in ons, ook al hebben wij onze bladeren verloren. Binnenkort breekt de zangtijd aan. Dan zullen wij de weldadige warmte van de terugkerende lente voelen, en zal ons leven opnieuw met bloesem bedekt en met vrucht beladen zijn.

Het zal niet vreemd zijn als er in ons geestelijk werk perioden van stilte en rust zijn, want wij zien hetzelfde in het leven van de mensen. Ook wie het vurigst naar aardse doelen jaagt en beslist geen gebrek aan ernst in zijn inspanningen kan worden verweten, weet dat er volgens een soort wet slappe tijden komen. Dan valt de handel onvermijdelijk stil. Het is niet de schuld van de koopman

dat hij de handel soms moet aanzwengelen, en dat die daarna even slap blijft als altijd. Het lijkt de regel te zijn dat er jaren van grote voorspoed zijn en daarna jaren van achteruitgang. De magere koeien eten nog steeds de vette koeien op. Als de mensen niet waren wat zij zijn, zou er misschien een blijvende, gelijkmatige vooruitgang kunnen zijn. Maar het is duidelijk dat wij dat punt nog niet bereikt hebben.

Wat het godsdienstige leven betreft, laat de geschiedenis ons zien dat kerken hun bloeitijd hebben, en dan weer hun tijden van droogte. Zo is het de algemene Kerk ook vergaan. Zij heeft haar Pinksterfeesten gehad, haar Reformaties en haar opwekkingen. Daartussen lagen droevige tijden van stilstand, waarin er veel meer reden was om te klagen dan om te juichen, en waarin het Miserere beter paste dan het Halleluja. Ik zou daarom niet willen dat een broeder zichzelf veroordeelt als hij zich op dit moment niet bewust is van alle levendigheid van zijn jeugd. Misschien keert die terug voordat onze bijeenkomsten eindigen. Ik zou willen dat de landman naar de lente verlangt, maar toch niet wanhoopt vanwege de kou van nu. Zo zou ik willen dat iemand elke mate van achteruitgang betreurt, maar toch niet moedeloos wordt. Als iemand in de duisternis wandelt en geen licht heeft, laat hij dan op God vertrouwen en van Hem betere dagen verwachten.

Toch vrees ik, ook als ik met dit alles rekening houd en alle ruimte en korting toesta, dat velen van ons niet op de

juiste hoogte blijven, maar onder het peil zakken. Veel dingen werken daaraan mee, en het kan ons goed doen daarover na te denken. Een zekere mate van geestelijk aflopen kan zuiver lichamelijk zijn. Het kan voortkomen uit het vervliegen van onze jeugdige kracht. Sommigen van u genieten nog alle kracht van hun vroege mannenjaren. U bent snel ter been als de reeën in het veld en vlug in uw bewegingen als vogels in de vlucht. Maar anderen van ons hebben al een grijze tint in hun haar, en de middelbare leeftijd heeft ons bezadigd gemaakt. Ons oog is nog niet donker geworden, en onze kracht is nog niet vergaan. Toch zijn de flits en de vlam van onze jeugd verdwenen. In onze manier van spreken en handelen missen de mensen die morgendauw die de glorie was van de jonge uren van het leven. Oudere mannen zijn geneigd jonge kerels belachelijk te maken omdat zij te ijverig zijn. Laten de jongeren dat niet met gelijke munt terugbetalen, maar zich er zorgvuldig voor hoeden ooit de oudere broeders van een overmaat aan vuur te beschuldigen. Zo'n laster zou zelfs de boosaardigheid toch niet durven verzinnen.

Wat mij betreft: ik was graag een jonge man gebleven als dat had gekund, want ik vrees dat ik er door het bewaren beslist niet beter op ben geworden. Och, had ik maar weer de veerkracht van geest, de zwier, de moed en de hoopvolheid van vroeger! Mijn dagen van vliegen zijn veranderd in dagen van lopen, en mijn lopen zakt af naar een nog bedaarder tempo. Het is enigszins bemoedigend dat de Schrift lijkt aan te geven dat dit vooruitgang is.

Want dit is de volgorde die zij voor de heiligen voorschrijft: 'Zij zullen opvaren met vleugelen, gelijk de arenden'; weg zijn zij, uit het zicht. Bij uw eerste preken: hoe voer u op! Uw eerste evangelisatiepogingen: wat waren dat een vluchten! Daarna ging u langzamer en toch verbeterde uw tred. Maar die werd gelijkmatiger, en misschien ook trager, zoals geschreven staat: 'Zij zullen lopen, en niet moede worden; zij zullen wandelen, en niet mat worden.' God geve dat wij niet mat worden. En als onze dagen van lopen voorbij zijn, mogen wij dan met God wandelen zoals Henoch deed, totdat de Heere ons thuishaalt!

Een andere oorzaak die vaak tot het afnemen van onze kracht bijdraagt, is dat het succes van het begin kan ophouden. Ik bedoel niet dat het altijd zo gaat. Maar meestal zijn er, als iemand naar een nieuw arbeidsveld gaat, veel delen die nog niet gemaaid zijn. Hij haalt een grote oogst binnen, die hij later niet meer vindt omdat er minder te maaïen is. Als u een kleine vijver hebt, kunt u niet steeds evenveel vis blijven vangen als in het begin, omdat er niet zoveel vissen meer over zijn. In Londen zitten wij als het ware in een oceaan, en kunnen wij onze netten uitwerpen zo vaak wij willen. Maar in een klein stadje of dorp kan iemand zijn eigenlijke bekeringswerk al spoedig gedaan hebben, als de Heere hem rijk zegent. Als er dan na een tijd niet meer zielen behouden worden, kan dat komen doordat er maar weinig onbekeerden onder zijn bediening komen. God kan de broeder allen gegeven hebben die Hij op die plaats door hem wilde zegenen. Dan

kan het verstandig zijn dat hij in andere wateren gaat vissen. Ik heb gelezen over een vuurtorenwachter die een touw om de vuurtoren legt. Aan dat touw bevestigt hij een aantal lijnen met haken. Bij hoog water liggen die allemaal onder water, en op gunstige momenten bijten de vissen. Als het water zakt, is de vuurtoren behangen met allerlei soorten vis. Daar hangen ze, en de geslaagde visser hoeft alleen nog de buit te verzamelen. Zo ging het ook bij ons in het begin. Wij deden aas aan onze haken en haalden onbeperkt vis binnen. Maar misschien tuurt de vuurtorenwachter later vanuit zijn toren naar buiten en kan hij niets zien. De mist is dicht, de onweerswolk is rond zijn licht neergedaald en de wind raast woedend. Hij moet alle deuren en ramen dichthouden, anders zou hij het niet overleven. Dan vindt hij het zwaar om vuurtorenwachter te zijn, en wenst hij dat hij aan wal was. Ook wij verkeren soms in een dergelijke toestand. Men vraagt ons: 'Wachter! wat is er van den nacht?' En het antwoord luidt: 'Er komt geen morgen; de nacht wordt dieper en de duisternis dichter.' Wij halen niet elke dag het net vol grote vissen aan land. Wij maken trieste tussentijden mee van vruchteloos zwoegen, en dan is het geen wonder dat iemands geest in hem bezwijkt.

Ook de natuurlijke slijtage van een actief leven draagt bij aan ons aflopen. Sommige mensen in onze gemeenten denken dat wij weinig of niets te doen hebben dan op de kansel te staan en twee of drie keer per week een stroom woorden uit te storten. Maar zij zouden moeten weten dat zij armzalige preken zouden krijgen als wij niet veel

tijd aan ijverige studie besteedden. Ik heb gehoord van een broeder die op de Heere vertrouwt en niet studeert. Maar ik heb ook gehoord dat zijn gemeente niet op hem vertrouwt. Ik heb zelfs vernomen dat zij willen dat hij met zijn geïnspireerde toespraken ergens anders heen gaat. Zij zeggen namelijk dat zijn praatjes al armzalig genoeg waren toen hij wel studeerde. Maar nu hij hun geeft wat het eerst op zijn lippen komt, is het helemaal ondraaglijk. Als iemand preekt zoals hij moet preken, zal zijn werk meer van hem vergen dan enig ander werk onder de hemel. Als u en ik ons aan ons werk en onze roeping wijden, ook al is het onder weinig mensen, dan zal dat zeker een wrijving van de ziel en een slijtage van het hart veroorzaken die zelfs de sterkste merkt. Ik spreek als iemand die uit ervaring weet wat het is om in de dienst van de Meester volkomen uitgeput te raken. Hoe gewillig wij in de geest ook zijn, het vlees is zwak. Hij Die voor Zijn slapende dienaren in de hof een tedere verontschuldiging gaf, weet wat maaksel wij zijn en is gedachtig dat wij stof zijn. Wij hebben het nodig dat de Meester af en toe tegen ons zegt: 'Komt gijlieden in een woeste plaats hier alleen, en rust een weinig.' En dat zegt Hij ook, want Hij is geen harde opzichter. Wie er ook de zweep mag gebruiken en het vermoeide paard in het tuig laat sterven, onze zachtmoedige Heere doet dat niet.

Daarnaast lopen wij heel gemakkelijk af doordat onze plicht door de eentonigheid ervan sleur wordt. Als wij niet oppassen, zeggen wij al gauw tegen onszelf: 'Alweer maandagavond, ik moet een toespraak houden op de

bidstond. Donderdagavond, en ik moet preken, terwijl ik nog geen onderwerp heb! Zondagmorgen, zondagavond: ik moet alweer preken! Ja, alweer preken! En dan zijn er nog al die extra afspraken. Het is altijd maar preken, preken, preken! Ik ben altijd aan het preken. Wat een vermoeyenis is het!' Preken behoort een vreugde te zijn, en toch kan het een karwei worden. Voortdurend preken zou voortdurend genieten moeten zijn. Maar als de hersenen moe zijn, vliegt het plezier weg. Net als de zieke jongen in de dagen van de profeet staan wij klaar om uit te roepen: 'Mijn hoofd, mijn hoofd!' Wij vragen: 'Hoe kunnen wij fris blijven?' Het is moeilijk om zoveel voort te brengen met zo weinig vrije tijd om te lezen. Het is bijna net zo erg als tichelstenen maken zonder stro. Niets kan ons in de frisheid van ons begin bewaren dan de dagelijkse zalving van de Geest.

Het verbaast mij niet dat sommige broeders aflopen doordat zij de omgang missen met anderen van een warm hart en een verwante geest. Ik geef u nog een voorbeeld van een vuurtoren. Een heer die de wachters van een eenzaam licht bezocht, zei tegen een van hen: 'Ik veronderstel dat jullie in deze toren toch eigenlijk heel gelukkig zijn?' 'Wij zouden gelukkig kunnen zijn,' antwoordde de man, 'als wij eens met elkaar een praatje maakten. Maar mijn maat en ik hebben al een maand geen woord met elkaar gewisseld.' Misschien bent u verbannen naar een plaats op het platteland, waar u geen hoger of zelfs geen gelijkwaardig verstand hebt om mee te praten, en geen intellectuele of geestelijke vriend dichtbij. Dan

kan ik met u meevoelen. 'Ijzer scherpt men met ijzer; also scherpt een man het aangezicht zijns naasten.' Als dat scherpen ontbreekt, is het geen wonder dat de geest bot wordt. Wij kunnen niet alleen leven, broeders, en toch is een vreselijke eenzaamheid in onze hogere zorgen een van onze zwaarste beproevingen. Och, had ik maar een verwante geest om mee te spreken! Het ergste is dat wij maar weinigen hebben die ons met hun gesprekken verkwikken, maar velen die ons met hun gekwebbel ergeren. Wanneer wij zo graag naar verheven onderwerpen zouden worden opgetild, merken wij dat wij omlaag worden getrokken door de saaie roddel van een gehucht. Is het een wonder dat wij in zo'n omgeving kracht verliezen en aflopen?

Toch, beste broeders, geeft geen van deze dingen ons een excuus om in een lage staat te vervallen. Het kan heel goed waar zijn dat het verslappen van ons verstand het gevolg is van onze zwakke geestelijke toestand. Misschien hebben wij onze eerste liefde verlaten. Misschien zijn wij afgedwaald van de eenvoud van ons geloof, zijn wij in ons hart afgeweken en hebben wij de Heilige Geest bedroefd. Dan wandelt onze God in tegenheid met ons, omdat wij in tegenheid met Hem wandelen. Misschien wordt de regen ingehouden omdat het gebed is ingehouden. Misschien is de hemelse wind opgehouden met waaien omdat wij te traag waren om het zeil te spreiden. Is er geen ongeloof geweest dat de zegen verhinderde? Wij spreken vaak over ongeloof alsof het een kwaal is waar je medelijden mee moet hebben, in plaats van een misdaad die veroordeeld

moet worden. Hij heeft de geheimen van Zijn hart voor ons ontsluit. Ik zou bijna zeggen dat Hij Zich extra moeite heeft getroost om ons op een buitengewone en ongewone manier te zegenen. Als wij Hem dan tot een leugenaar maken, moet dat het hart van de grote Vader pijn doen. Misschien voelen wij minder liefde voor Jezus dan vroeger, minder ijver in het doen van Zijn werk en minder zielenneed over anderen. Als dat zo is, is het geen wonder dat wij minder van Gods tegenwoordigheid genieten en spoedig terneergeslagen zijn. Als de wortel niet sterk is, hoe kunnen de takken dan bloeien?

Kan er bij het ongeloof ook geen toegeeflijkheid aan onszelf zijn gekomen? Hebben wij het vlees verzorgd? Zijn wij de vertrouwelijke omgang met Jezus kwijtgeraakt die wij vroeger genoten? Hebben wij de toewijding geschonden waarmee wij begonnen? Als dat zo is, zal de blauwe schimmel zich op de aangetaste plek vastzetten. Zelfzucht zal onze kracht aantasten en onze bruikbaarheid vernietigen. Ik zal niet veronderstellen dat dit bij iemand van u het geval is. Of liever, ik zal het alleen veronderstellen en het een veronderstelling laten blijven.

Het is een vreselijk feit dat dit aflopen soms in een ramp eindigt. Na heimelijke afkerigheid komt er een zonde die openlijk bekend wordt, en de mensen roepen: 'Schande!' Toch is niet die ene zonde het droevigste ervan, maar de algemene toestand van het hart van die man. Niemand wordt in één keer slecht. Het is waar dat de ene bliksemflits zijn slachtoffer doodde. Maar de

schicht zou niet zijn ingeslagen als de elementen zich niet eerst tot onweer hadden samengepakt. Het openlijke schandaal is alleen de ontplooiing van wat al in de man zat. De wortel van het kwaad ligt nog dieper. Als wij horen van iemand die zijn naam door een verrassende dwaasheid te gronde heeft gericht, mogen wij in de regel vermoeden dat dit onheil maar één zwavelstraal was uit een bodem vol vulkanisch vuur. Of, om een ander beeld te gebruiken: één brullende leeuw uit een hol vol wilde dieren. Zoals u op uw knieën dag en nacht zou roepen dat u geen zedelijke ramp mag overkomen, wees dan ook op uw hoede voor de zonde die ertoe leidt. Wees op uw hoede voor de afkerigheid die erin uitloopt. Want als de oorzaak er niet is, volgt het gevolg ook niet. De Heere zal ons bewaren als wij dag aan dag tot Hem roepen om onze weg te reinigen.

Er is een kwaad onder de zon dat even verschrikkelijk is als een openlijke ramp. Op de lange duur doet het de kerk zelfs nog meer kwaad. Dat is wanneer de bediening van een man door en door is aangetast door geestelijke droogrot. Ik hoorde eens een oude Indiëganger beschrijven hoe meubels door de witte mieren kunnen worden opgevreten. De mieren komen het huis binnen en eten alles op. Toch lijkt het alsof er niets is aangeraakt. De boekenkasten staan precies waar ze stonden, en de koffers en al het andere zijn precies zoals ze waren. Tenminste, zo lijkt het voor het oog. Maar zodra u ze aanraakt, vallen ze allemaal in stukken uiteen, want de mieren hebben ze van binnen uitgevreten. Zo blijven

sommige mannen nog in de bediening, terwijl de ziel van hun bediening is verdwenen. Zij hebben de naam dat zij leven, en zij zijn dood. Wat kan erger zijn dan die toestand? Je zou bijna liever een ontploffing hebben, zodat het maar voorbij is. Dat is beter dan te zien hoe mannen de vorm van de godsdienst blijven ophouden nadat de levende godzaligheid verdwenen is. Zij verspreiden de dood om zich heen en houden toch vast aan wat men een fatsoenlijke positie noemt. God beware ons voor dit laatste evenzeer als voor het eerste! Als ik een verrotte tak ben, laat mij dan worden afgehakt. Maar aan de boom te hangen, helemaal groen van woekierend korstmos en mos, is betreurenswaardig. Een fatsoenlijke bediening zonder geestelijk leven is weinig beter dan een fatsoenlijke verdoemenis. Moge God ons daarvoor bewaren!

Wanneer mannen in deze toestand verzeild raken, grijpen zij meestal naar een of ander middel om het te verbergen. Het geweten zegt hun dat er iets mis is, en het bedrieglijke hart doet zijn best om dat te verbergen of te verbloemen. Sommigen doen dat door zich met stokpaardjes bezig te houden in plaats van het evangelie te prediken. Zij kunnen het werk van de Heere niet doen, dus proberen zij hun eigen werk te doen. Zij zijn niet eerlijk genoeg om toe te geven dat zij de kracht van het evangelie kwijt zijn, dus berijden zij een stokpaardje. Het is nog een heel milde vorm van kwaad als zij een bijzaak aansnijden waar verder niets mis mee is dan dat die hen van de hoofdzaak afleidt. Er is veel van dat soort

speelgoed, maar ik heb geen tijd om er meer dan één te noemen.

Ik heb bepaalde broeders gekend die zich uitsluitend toelegden op het uitleggen van de profetie. Nu mag een man die vol is van het leven van God de profetie uitleggen zoveel hij wil. Maar er zijn er die hun liefde voor het evangelie verloren hebben. Zij proberen het beetje populariteit dat zij ooit hadden terug te winnen door zich op gissingen over de toekomst te storten. Zij kunnen er volkomen zeker van zijn: als zij de mensen geen goed kunnen doen door hen naar de kribbe en het kruis te brengen, dan wordt het een volslagen mislukking als zij zich met de zegels en de fiolen bezighouden. Is het u ooit opgevallen dat er in de commentaren van Calvijn geen uitleg van het boek Openbaring staat? Waarom niet? Hij zei: 'Ik heb dat boek niet uitgelegd, omdat ik het niet begrijp.' Soms hoor ik iemand zeggen: 'Ik heb in Mattheüs veel gevonden dat niet bij de Gemeente hoort. Ik ben veel van Romeinen en Galaten ontgroeid, en ik kan niet genieten van de Psalmen, want die reiken niet tot de volmaaktheid van mijn ervaring. Ik wil iets verhevenders en geestelijken, iets diepzinnigers en wonderlijkers.' Dan concludeer ik dat deze broeder zijn laatste streng garen spint en zijn laatste cent aan verstand uitgeeft.

Het heeft mij vermaakt te zien hoe speculanten erin zijn gelopen toen zij het oude schip van het evangelie verlieten om profeten te worden. Het beest uit de Openbaring zou Napoleon I zijn. Daarna dook het

schepsel plotseling weer op in zijn neef, Napoleon III. Na verloop van tijd werd de dodelijke wond genezen en droeg de keizerlijke prins de vreselijke eer van het profetische boek. Maar de prins is nu dood, en de zieners zullen een nieuwe theorie moeten verzinnen. Het zal ongetwijfeld niet lang duren voordat zij dat doen; en intussen kan 'onze Israëlitische afkomst' dienen om de tijd te vullen. In het verhaal van Sindbad de Zeeman wordt verteld dat zij al varend een eiland zagen, en dat zij bij het zien ervan heel blij waren. De bemanning verliet het schip en hield een feestmaal op het eiland. Zij wilden het juist in bezit nemen in de naam van de koning, toen het plotseling begon te trillen en te duiken. Ten slotte ging het helemaal onder, want het was de rug van een walvis en helemaal geen eiland! Ik heb broeders gekend die zich vermaakten op de rug van een of andere nieuwe speculatie, toen de feiten van de geschiedenis zich plotseling tegen hen keerden. Toen ging het hele geval ten onder, net als een walvis. Ik heb een van de onschuldigere stokpaardjes genoemd, maar sommigen hebben zich overgegeven aan grillen die groter onheil hebben aangericht. Speculatie is een graadmeter van de geestelijke armoede van de man die zich eraan overgeeft. Zijn meel is op, dus probeert hij het met gips; hij heeft geen goud of zilver meer, dus slaat hij munten van onedeler metaal. Hij kan niet profeteren 'naar de mate des geloofs', dus laat hij zijn onmetelijke verbeelding werken. Zijn eigen ervaring levert hem geen

onderwerpen voor zijn bediening, en daarom maakt hij luchtige vluchten naar gebieden waarvan hij niets weet.

Veel erger is het wanneer een man zo achteruitgaat in hart en geest dat hij geen beginselen meer overhoudt en helemaal niets meer gelooft. Hij is baptist, maar hij zou heel graag dienen in een gemeente die de kinderdoop bedient. Hij is calvinist, maar hij is niet bekrompen en belooft niemand voor het hoofd te stoten. Hij heeft bepaalde zienswijzen, maar de voornaamste daarvan is dat hij een predikantsplaats 'in het vizier' heeft, en in dat vizier is het salaris de grote bekoring. Hij gaat er prat op dat hij ruimhartig is, ontvankelijk van geest en meer van dat soort dingen. Hij heeft droogrot in zijn ziel! Dat is de ware toedracht, en hij probeert het met deze onzin te verbergen! Zulke personen doen mij denken aan een advertentie van een school in Frankrijk. De slotalinea luidde ongeveer zo: 'De leerlingen zullen onderwezen worden in elke godsdienst die hun ouders kiezen.' Het is verfoeilijk wanneer predikanten zo goed als zeggen dat zij elke godsdienst zullen onderwijzen die de diakenen kiezen. 'Wilt u mij laten weten of de gemeente van een streng calvinisme houdt, of de voorkeur geeft aan het arminianisme?' Het gaat met zulke mensen zoals met de kermisman die de slag bij Waterloo vertoonde. Op de vraag: 'Wie is Wellington en wie is Napoleon?' antwoordde hij: 'Net wie jullie willen, lieverdjes; jullie betalen je centjes en jullie mogen kiezen.' Deze 'brede' kerkmensen staan klaar om elk artikel te leveren waar vraag naar is. Dat is een vreselijke toestand, maar

gewoonlijk blijven de mensen daar niet staan: onder de diepste diepte ligt nog een diepere.

Wanneer het hart van slag is geraakt en het geestelijk leven is weggezakt, vallen mensen al snel in werkelijke leerdwaling. Dat komt niet zozeer doordat hun hoofd verkeerd is, want velen van hen hebben daar niet zo erg gedwaald, maar doordat hun hart in een slechte staat verkeert. Wij zouden van sommige mensen nooit geweten hebben dat zij hersens hadden, als zij die niet in de war hadden gebracht. Zulke afvalligen van het geloof vallen gewoonlijk beetje bij beetje. Zij beginnen ermee dat zij heel weinig over de genade zeggen. Zij delen het evangelie in homeopathische doses uit. Het is wonderlijk hoe een heel klein bolletje evangelie een ziel kan redden, en het is een grote genade dat het zo is, anders zouden er maar weinigen gered worden. Deze snippers evangelie, en de prediker die ze uitdeelt, doen ons denken aan de beroemde hond van de Nijl. De ouden zeiden van hem dat hij zo bang was voor de krokodillen dat hij in grote haast uit de rivier dronk en meteen weer weg was. Deze intellectuele heren zijn zo bang voor de kritische krokodillen dat zij, zodra zij het levende water van het evangelie aanraken, alweer weg zijn. Hun twijfels zijn sterker dan hun overtuigingen. Het ergste is dat zij ons niet alleen heel weinig evangelie geven, maar ons ook veel geven wat geen evangelie is. Daarin lijken zij op muggen. Van muggen heb ik vaak gezegd dat ik het niet erg vind dat zij een beetje van mijn bloed nemen; het gif dat zij mij inspuiten, is de grote reden van mijn ruzie met hen. Dat

iemand mij het evangelie ontrooft, is al erg genoeg; maar dat hij mij doordrenkt met zijn giftige leer, is onverdraaglijk.

Wanneer mensen alle liefde voor het evangelie verliezen, proberen zij het verlies van de aantrekkingskracht daarvan te vergoeden met eigen sprankelende uitvindingen. Zij bootsen het leven na met de kunstmatige glans van cultuur. Zij doen mij denken aan de zoutkristallen die de zoutwoestijnen bedekken. In het hart van Perzië ligt een levenloze vlakte, zo onvruchtbaar en vervloekt dat zelfs zoutplanten er niet gedijen; 'maar het zout zelf vormt, als in bittere spot, zijn kristallen in de vorm van stengels en halmen. Het bedekt de steppe met een tapijt van unieke plantengroei, dat glinstert en schittert als een betoverde prairie in het verblindende licht van de oosterse zon.' Wee de arme gemeenten die deze vervanging van het leven aanschouwen, deze zoutbloei van verfijnde dwalingen en betoverende uitvindingen! Helaas, wat iemand tegenwoordig ook beweert, hij zal geleerde personen vinden die hem daarin steunen! Fontenelle zei altijd dat hij, als hij maar zes filosofen zover kon krijgen dat zij erover schreven, de mensen zou kunnen laten geloven dat de zon niet de bron van licht en warmte is. Ik denk dat er veel waars in die opmerking zit. Men zegt ons: 'Nu, hij is een heel geleerd man, hij is fellow van Brazenface College, en hij heeft een boek geschreven waarin hij de oude dogma's omverwerpt.' Als een geleerd man onzin schrijft, wordt die natuurlijk veel gelezen. Geen mening is

zo krankzinnig of zij wordt in bepaalde kringen geloofd, als zij maar de bescherming geniet van zogenaamde wetenschappers. Ik heb zelf de arbeid gevolgd van de nieuwlichters in de theologie, en ik heb geprobeerd uit hun boeken te halen wat ik kon. Maar het is mij opgevallen hoe opmerkelijk mager de opbrengst van hun nachtelijk denkwerk is. Ik heb aan het strand van Menton gestaan en vissers gezien met mijlen lijn en een enorm net, dat door grote tonnen drijvend werd gehouden en ver op zee te zien was. Een dozijn mannen trekt aan het ene touw, en evenveel anderen trekken aan het andere, om dat grote net aan land te halen. Trekken maar! Ahoi! Trek aan die touwen en breng de vis aan land! Ik geloof dat ik ze bij één gelegenheid een vis heb zien bovenhalen die nog niet zo lang was als mijn pink; maar dat was dan ook een tamelijk geslaagde keer! Onze Duitse vrienden hebben ijverig enorme netten gemaakt, waarmee zij de zee van het denken hebben omsloten. Wat een lawaai was er toen zij ze binnenhaalden, wat een opschudding, wat een beven en flauwvallen onder de oude dames van de christenheid! Maar toen wij hun machtige vangst zagen, was die nog geen tiende van een sardientje! De volgende filosoof die langskwam, heeft met gepaste ernst zijn bril opgezet, nadat hij die uiterst plechtig had gepoetst. Toen heeft hij zijn kritische vork in dit visje gestoken, het omhooggehouden zodat iedereen het kon bewonderen, en een verhandeling gehouden over de soort ervan. Dat duurde totdat een andere, even wijze filosoof verklaarde dat het rot was en het terug in de diepte smeed. Dit

spelletje gaat voortdurend door, en veel jonge predikanten zijn dwaas genoeg geweest om de apostolische visserij op te geven en mee te doen aan deze domme verspilling van denkkraft. Wat hebben zij ooit gedaan, deze twijfelaars, sinds de wereld begon? Wat zullen zij doen? Wat kunnen zij doen? Het enige wat zij nu kunnen, is zich onze kerken in kronkelen en sissen vanaf kansels die eens door rechtzinnigen werden bezet. Zij kunnen geen eigen kerkgebouwen bouwen, zij zouden nog geen muizenval kunnen bouwen. In de regel zit er niet genoeg kracht in hun onderwijs om een gemeente te verzamelen, of om er een vast te houden als die eenmaal verzameld is. Al de levenskracht, energie en vaart die zij bezitten, verbruiken zij als koekoeken door hun eieren te leggen in de nesten die wij met moeite bouwen, want zij kunnen hun eigen nesten niet bouwen.

God verhoede dat wij ooit zouden proberen het verval van ons hart te bedekken met de verzinsels van onze eigenwaan! Ik hoop dat wij, wanneer onze bediening kracht begint te verliezen, op onze knieën en tot onze God gedreven zullen worden, opdat Hij ons door Zijn goede Geest weer levend maakt.

Misschien heb ik te lang stilgestaan bij het eerste deel van mijn onderwerp. Ik wil nu ingaan op de noodzaak van vernieuwende genade. Als iemand van ons van de hoogten is afgedaald, is het tijd dat wij daarheen terugkeren. Als wij onze eerste liefde hebben verlaten, is het hoogst nodig dat wij meteen het vuur van onze jeugd

vernieuwen. Als wij zelfs maar in geringe mate zijn achteruitgegaan, past het ons om hulp te vragen om terug te krijgen wat wij verloren hebben.

Dit is nodig om ons eigen geluk. Ik doe een beroep op iedere broeder wiens hart achteruitgaat, wiens geloof zwak wordt en wiens geest twijfelt: is hij niet ongelukkig? Vindt u niet de zuiverste vreugde en de vastste voldoening in de wandel met God? Inderdaad, wie 'geroepen heiligen' zijn, zijn ertoe veroordeeld ongelukkig te zijn buiten Christus. Dit lot is u onherroepelijk beschoren: als u van Christus afwijkt, moet u afwijken naar de hel, want het is de hel voor u om van Christus af te wijken. Als u dus in enige mate van Christus bent weggezworven, zorg dan dat u meteen naar Hem terugvliegt. Vorig jaar, toen ik in Zuid-Frankrijk verbleef, maakte ik een tochtje te paard in de bergen, naar de voet van Castiglione, een oud, half verlaten stadje. Het was op dat moment helder en zonnig. Terwijl de vrienden die bij mij waren de heuvel opgingen om het plaatsje te bekijken, bleef ik iets lager achter. Ik merkte al gauw dat de wolken van de andere kant van de bergen kwamen, en binnen een paar minuten zat ik in de mist en was ik tot op het bot verkleumd. Ik kon Menton nog net onder de onderkant van de wolken zien liggen, en ik zei tegen mijn knecht: 'Haal de paarden, want ik moet meteen weer naar beneden, de zon in.' Al gauw hing de mist overal om mij heen, en ik haastte mij naar beneden tot ik het zonlicht weer bereikte. Zo moet u zich ook voelen, mijn broeders. Als u in een mist terechtkomt en de kou u bevangt, moet

u zich naar Christus terughaasten. U mag vreugdevol in Hem rusten en elke zegen en troost om u heen vinden. Maar als u naar hoge denkbeelden bent opgeklommen en de koude streken van de speculatie bent binnengegaan, moet u zich weer naar beneden haasten. U moet van het oude evangelie zeggen: 'Ik zie de gezegende plek van mijn rust, en daar ga ik meteen naar terug.' Dat is wijze raad voor wie zich ervan bewust is dat hij zijn troost verloren heeft door de goede oude weg te verlaten.

Wij kunnen het ons, daarvan ben ik zeker, niet veroorloven om achteruit te gaan, want wij zijn nooit al te levend geweest. Onze tekortkomingen, zelfs op ons best, zijn ruim genoeg om ons te waarschuwen voor wat wij zouden zijn als wij slechter waren. Ik kan mij voorstellen dat sommige mensen een deel van hun moed verliezen en toch dapper blijven. Maar als er van de mijne iets zou vervliegen, zou ik werkelijk een lafaard zijn. Er zou nog kracht in Calvijn hebben gezeten, zelfs als de helft van zijn standvastigheid verdwenen was, want hij was een man van een machtig geloof. Maar als ik enige mate van mijn geloof zou verliezen, zou ik een armzalige ongelovige zijn, want ik heb geen korreltje geloof over.

Beste broeders, hebben wij ooit de juiste staat bereikt, vergeleken met ons vroegere ideaal van wat wij hoopten te worden? Weet u nog hoe het was toen u pas op het College of in de bediening kwam? Herinnert u zich hoe hoog u de lat voor uzelf legde? U deed er goed aan het doel hoog te stellen, want als u op de maan richt, schiet u

hoger dan wanneer u op een struik mikt. U deed er goed aan een hoge maatstaf te hebben, maar u doet er niet goed aan erbij achter te blijven. En toch, wie blijft niet zelfs bij zijn eigen ideaal achter? Zou u niet het liefst uw hoofd verbergen wanneer u uzelf naast uw Heere legt? Anderen heeft Hij verlost, en daarom kon Hij Zichzelf niet verlossen. Maar wij zijn erop gebrand onszelf en onze goede naam te beschermen, en wij doen vaak alsof wij zelfbehoud de hoogste natuurwet vinden. Onze Heere heeft een groot tegenspreken van de zondaren tegen Zich verdragen, terwijl wij geprikkeld raken als wij in het minste worden tegengewerkt. Hij had Zijn schapen lief en ging hen achterna als zij afdwaalden; maar wij hebben veel te weinig medelijden, zelfs met hen die op onze roep samenkomen. Wij staan ver, ver, ver beneden de ware heerlijkheid van de Welbeminde, en blijven zelfs achter bij ons armzalige ideaal van Hem. Noch in het verborgene, in Zijn gebeden, noch in het openbaar, in Zijn leven, Zijn bediening of Zijn onderwijs, komen wij zo dicht bij Hem als wij zouden moeten. En toch zou het tekortschieten in gelijkvormigheid aan Hem ons moeten doen blozen en wenen. Wij kunnen het ons dus niet veroorloven om achteruit te gaan.

Ook als wij onszelf niet met onze Meester vergelijken, maar alleen met onze medepredikanten (want sommigen van hen hebben heel edel werk voor Jezus gedaan), komen wij tot dezelfde conclusie. Sommige van onze broeders hebben onder vreselijke ontmoedigingen volgehouden en de Heere trouw gediend. Anderen

hebben zielen voor Christus gewonnen, terwijl het winnen van één ziel hen meer zelfverloochening heeft gekost dan het winnen van honderden sommigen van ons heeft gekost. Ik zou met vreugde aan de voeten kunnen zitten van de toegewijde broeders aan wie ik nu denk. Ik zou tegen hen opzien en God in hen verheerlijken. Zulke mannen zijn te vinden geweest onder mensen met mindere bekwaamheden, beperkte krachten en geringe kennis. Maar hoe hebben zij gewerkt, en hoe hebben zij gebeden, en hoe heeft God hen gezegend! Het kan zijn dat wij, met tienmaal hun bekwaamheid en gelegenheid, lang niet zoveel hebben gedaan als zij. Treuren wij daar niet over? Kunnen wij het ons veroorloven om achteruit te gaan?

Geliefde broeders, wij kunnen het ons niet veroorloven in een staat te blijven die lager is dan de allerbeste; want dan zal ons werk niet goed gedaan worden. Er was een tijd dat wij met al onze kracht preekten. Wat was dat een prediking, toen wij begonnen te preken, vol ijver en leven! Als wij terugkijken, moet onze zelfvernedering wel toenemen wanneer wij merken dat wij in onze jongere jaren echter en vuriger waren dan nu. Wij preken veel beter, zeggen de critici. Wij weten ook dat er meer denkwerk en meer nauwkeurigheid in onze preken zit, en dat wij een betere voordracht hebben dan in onze jonge jaren. Maar waar zijn de tranen van onze vroege bediening? Waar is het gebroken hart van die eerste preken in onze eerste standplaats? Waar is de hartstocht, waar is de zelfvergetelheid die wij vaak

voelden, wanneer wij met elke lettergreep die wij spraken ons hele leven uitstortten? Nu gaan wij soms de kansel op met het voornemen om te doen zoals wij toen deden, net zoals Simson wilde uitgaan als op andere malen, om zich uit te schudden. Hij had de touwen en banden al eerder gebroken, en hij zou dat opnieuw doen; maar de Heere was van hem geweken, en hij was zwak als een ander mens. Broeders, wat als de Heere van ons zou wijken? Wee ons, en wee ons werk!

Niets kan worden gedaan als de Heilige Geest Zich terugtrekt; ja, dan wordt er zelfs niets werkelijk goeds ondernomen. Ik heb mij erover verwonderd hoe sommige mensen het evangelie weten te ontwijken terwijl zij beweren het te prediken. Zij nemen een tekst waarvan je zou denken dat die wel in het geweten moet snijden. Toch slagen zij erin zo te spreken dat zij de onverschilligen niet wakker schudden en de zelfverzekerden niet verontrusten. Zij spelen met het zwaard van de Geest als kunstenaars op de kermis, in plaats van het tweesnijdend zwaard in de harten van de mensen te stoten, zoals soldaten doen in een echt gevecht. Er was eens een man die vele malen een speer naar een stier wierp zonder hem te raken, en het volk floot hem uit. Keizer Gallienus riep de man toen naar zijn zetel, zette hem een krans op het hoofd en zei: 'U bent wel heel knap, dat u zo'n groot doel zo vaak weet te missen.' Wat zullen wij vlechten tot een kroon voor de predikanten die nooit het hart raken, nooit mensen van zonde overtuigen, nooit een farizeeër uit zijn eigen

gerechtigheid verdrijven? Wat voor kroon voor hen die de schuldige nooit zo beïnvloeden dat hij zich als een verloren zondaar aan de voeten van Jezus werpt? Zo iemand kan verwachten dat hij op een dag met schande gekroond wordt om zo'n misdaad. Vlecht intussen de dodelijke wolfskers om zijn slapen. Laat het ons deel zijn te zijn zoals de linkshandige mannen van Benjamin, die 'slingerden met een steen op een haar, dat het hun niet miste'. Daartoe kunnen wij niet komen, tenzij het leven van God in ons is en overvloedig is.

Een man moet voor zichzelf zorgen, alleen al als mens, ter wille van zichzelf en zijn gezin. Maar nog veel meer moet een man die predikant is voor zichzelf zorgen, ter wille van hen die aan zijn zorg zijn toevertrouwd. Men zag eens een kapitein in de Stille Zuidzee voorbij het gewone punt varen waar men de haven indraaide; hij nam een langere maar veiligere koers. Toen iemand tegen hem opmerkte dat hij te voorzichtig was, antwoordde hij: 'Ik heb zoveel zielen aan boord, ik kan mij niet veroorloven enig risico te nemen.' Hoeveel zielen zijn er aan boord van sommige van onze schepen! Hoeveel zielen, ja, ook al is die leer uit de mode, ik herhaal het: hoeveel zielen zijn aan onze zorg toevertrouwd! Geen zielen van schepsels die uitsterven als katten en honden, maar van onschatbare, onsterfelijke wezens! Omdat aan onze bediening, onder God, eeuwige dingen hangen, leven en dood, hemel en hel, hoedanigen behoren wij dan te zijn? Hoe zorgvuldig moeten wij letten op onze innerlijke gezondheid! Hoe vurig moeten wij ernaar verlangen altijd

op ons allerbest te zijn! Als ik chirurg was en een patiënt moest opereren, zou ik het mes en zijn vlees niet willen aanraken als ik misselijk was of als mijn hand trilde. Ik zou in geen andere dan de kalmste, koelste en krachtigste toestand willen zijn op het moment waarop het verschil van een haarbreedte een levenszenuw kan raken en een kostbaar leven kan beëindigen! God helpe alle zielenartsen om altijd op hun best te zijn!

Ik geloof dat de voortgang van Gods zaak in de wereld ervan afhangt of wij in topconditie zijn. Wij zijn 'om zulken tijd als deze is, tot dit koninkrijk geraakt'. Menno Simons werd verwekt om in Holland de doop van gelovigen te prediken en daar de lamp voor God brandend te houden. In ons eigen land hadden mannen als Hansard Knollys, Kiffin, Keach en anderen de moed om voor de Heere de zwaarste last van de strijd te dragen. Even zeker als dat zo is, geloof ik dat u bestemd bent om in rechte lijn hun opvolgers te zijn, als verdedigers van de zuiverste vorm van de evangeliewaarheid. Ons is opgedragen het eeuwige evangelie, dat onze eerbiedwaardige vaders aan ons hebben overgeleverd, door te geven aan het volgende geslacht. Zoals Neander zei: er is een toekomst voor de baptisten. Er is een toekomst voor elke kerk die de inzettingen van God trouw heeft bewaard en vastbesloten is in alle dingen gehoorzaam te zijn aan haar Verbondshoofd. Wij hebben geen aanzien, geen rijkdom en niet de staat achter ons; maar wij hebben iets wat beter is dan dat alles.

Toen men een Spartaan vroeg waar de grenzen van zijn land lagen, antwoordde hij: 'De grenzen van Sparta worden bepaald door de punten van onze speren.' Ook de grenzen van onze kerk worden bepaald door de punten van onze speren, maar onze wapens zijn niet vleeselijk. Waar wij ook komen, prediken wij Christus de Gekruisigde, met Zijn plechtige afkondiging: 'Die geloofd zal hebben, en gedoopt zal zijn, zal zalig worden.' De vragensteller draaide zich om en zei tegen de Spartaan: 'Sparta heeft geen muren.' 'Nee,' antwoordde hij, 'de muren van Sparta zijn de borsten van haar zonen.' Wij hebben voor onze gemeenten geen verdedigingswerken in de vorm van parlements wetten of opgelegde belijdenissen. Maar de wedergeboren harten en toegewijde geesten van mannen die besloten hebben te leven en te sterven in de dienst van Koning Jezus, zijn tot nu toe genoeg geweest. In de hand van de Geest hebben zij ons bewaard voor ernstige dwaalleer. Ik zie geen begin aan dit werk, aan deze strijd voor de waarheid die zo lang geleden begonnen is. En ik zie er geen einde aan, behalve de komst van de Meester en de eeuwige overwinning. Toch zeggen sommige bange mensen dat wij moeten stoppen. De jonge mannen die nu op het College zijn, zouden een vak moeten leren en van de bediening moeten afzien, anders zou Engeland te veel predikanten krijgen. Zij voegen eraan toe dat het geen zin heeft mannen voor het buitenland op te leiden, want het zendingsgenootschap zit in de schulden en moet bezuinigen. God zegene het zendingsgenootschap! Maar

de toestand van een genootschap is niet de grens van onze eigen inzet. Bovendien zal het genootschap zijn last spoedig afwerpen. Als u uw roeping waardig bent, mijn broeders, dan zult u moedig zelfstandig zijn en niet te veel op de hulp van anderen leunen. Sparta had niet verdedigd kunnen worden door een volk van bange wezens met speren zonder punt. Zo kunnen ook jonge mannen met een angstig hart geen grote dingen voor God doen. U moet tot heldenmoed gestaald zijn, broeders, als u wilt beantwoorden aan wat dit uur van u vraagt. Moge God geven dat de zwakste onder u 'zal zijn als David; en het huis Davids zal zijn als goden'! (Zacharia 12:8.)

Ik heb een voorstel voordat ik tot mijn slot kom, en het is dit: laat dit voor ieder van ons een tijd van vernieuwing zijn. Laten wij ieder voor zich een persoonlijke opwekking zoeken door de Goddelijke Geest.

Dat dit een geschikte tijd is, zien wij als wij een blik werpen op ons eigen volk. Politiek zijn wij teruggekeerd naar een toestand waarin men gerechtigheid, recht en waarheid meer zal eren dan zelfverheffing, nationaal gewin en verovering. Ik hoop dat wij niet langer gestuurd zullen worden door een vals beeld van de Britse belangen en de politiek die daaruit voortkomt, maar door de grote beginselen van recht, gerechtigheid en menselijkheid. Dat is alles wat ik wil zien. Partijen als zodanig betekenen niets voor ons. Afzonderlijke staatslieden ook niet, behalve voor zover zij juiste beginselen

vertegenwoordigen. Wij staan aan de kant van wie opkomen voor gerechtigheid, vrede en liefde. Jaar na jaar heeft men stilgelegen zonder vooruitgang te boeken. Er werden geen wetten verbeterd en geen binnenlandse wetgeving behandeld, maar de tijd werd verspild aan schitterende avonturen in het buitenland. Nu zal er in plaats daarvan iets gebeuren dat de moeite waard is.

In deze tijd brengen onze scholen ook het volk onderwijs bij, en daarvoor dank ik God. Onderwijs zal mensen niet redden, maar het kan een middel daartoe zijn. Want als al onze plattelanders hun Bijbel kunnen lezen, mogen wij toch hopen dat God Zijn eigen Woord zal zegenen. Het zal iets groots zijn als al onze landarbeiders zelf het Nieuwe Testament openslaan en hun geloof niet langer uit de tweede hand ontvangen. Godvrezende mensen moeten ervoor zorgen dat deze mensen goede boeken krijgen, zodat die nieuwe honger gezond voedsel krijgt. Alle licht is goed. Wij, die het licht van de openbaring het hoogst waarderen, staan aan de kant van elk soort waar licht. God verheft het volk, en ik denk dat onze tijd gekomen is om gebruik te maken van hun vooruitgang. En omdat ons enige werk is Jezus Christus te prediken, is het des te beter naarmate wij ons meer bij dat werk houden. Want ware godsdienst is de kracht van een volk en het fundament van elke rechtvaardige regering.

Alles wat eerlijk, waar, vriendelijk, menselijk en zedelijk is, kan op onze steun rekenen. Wij staan aan de

kant van de matigheid, en daarom aan de kant van het inperken van de gruwelijke drankhandel die ons land te gronde richt. Wij zijn tegen alles wat de ondeugd onder mensen vergunning geeft of wreedheid tegen dieren toestaat. Wij zijn in hart en nieren voorstanders van de vrede, en wij voeren met alle ernst oorlog tegen de oorlog. Ik zou willen dat christenen steeds meer de nadruk legden op het onrecht van de oorlog. Ik zou willen dat zij geloofden dat het christendom betekent: geen zwaard, geen kanon, geen bloedvergieten. En als een volk gedwongen wordt zich te verdedigen, dan staat het christendom erbij om te wenen en zo snel mogelijk tussenbeide te komen. Het doet dan niet mee aan het wrede gejuich waarmee de afslachting van een vijand gevierd wordt. Laten wij altijd aan de kant van het recht staan. Daarom vraag ik u vandaag, mijn broeders, om samen met mij vernieuwing te zoeken. Nu is het de tijd dat een man zijn wapenrusting aangespt en in beweging komt.

Onze heilige gemeenschap in dit gelukkige uur zou ons toch allen moeten helpen om tot een hoger niveau te stijgen. Het zien van zoveel van onze broeders bemoedigt en spoort aan. Als ik bij sommigen denk aan hun heiligheid, hun diepe godsvrucht en hun volharding, dan troost ik mij met de overtuiging dat de Heere, als Hij anderen gesterkt heeft, ook voor ons nog een zegen in petto heeft. Laat dit Loofhuttenfeest de tijd zijn om onze geloften van toewijding aan de Heere, onze God, te vernieuwen.

Laten wij beginnen met berouw over al onze vergissingen en tekortkomingen. Laat ieder dat voor zichzelf doen. U kent het verhaal van de oude reus die met Hercules vocht. De held kon hem niet overwinnen, want telkens als hij viel, raakte hij moeder aarde aan en kreeg hij nieuwe kracht. Laten ook wij op ons aangezicht vallen, zodat wij gesterkt weer opstaan. Laten wij teruggaan naar ons eerste, eenvoudige geloof en onze verloren kracht terugwinnen. Mensen die zwaar ziek waren, hebben geroepen: 'Breng mij terug naar de lucht van mijn geboortestreek, dan word ik gauw beter. Tussen de boterbloemen en madeliefjes in de weiden waar ik als kind speelde, en bij de beek waar ik visjes ving, zal ik snel opknappen.' Ach, het doet onze ziel goed om terug te gaan naar de dagen van ons kinderlijk geloof, toen wij zongen:

*'Zoals ik ben, met als pleitgrond slechts
dat U Uw bloed voor mij vergoot
en dat U mij tot komen noodt:
o Lam van God, ik kom.'*

Dit zal u helpen uw jeugd te vernieuwen. Het lijkt een eenvoudige weg, maar het is de enige weg.

Laten wij vervolgens onze toewijding vernieuwen. Ik vraag niemand van u om letterlijk de deurpost van het College met zijn bloed te bevleken. Maar ik vraag u te denken aan die Israëlitische slaaf wiens tijd verstreken was, maar die ervoor koos in dienst te blijven omdat hij zijn heer en de kinderen van zijn heer liefhad. Daarom

legde hij zijn oor tegen de deurpost, en men doorboorde het met een priem. Moge de Heere het oor van ieder van ons doorboren, zodat wij voor altijd Zijn dienstknechten zijn! Wij hebben onze Meester lief, nietwaar, broeders? Wij hebben het werk van onze Meester lief. En wij hebben de dienstknechten van onze Meester en Zijn kinderen lief, en om Zijnentwil zullen wij hen allen dienen, in voor- en tegenspoed, totdat de dood ons scheidt van deze dienst hier beneden. Och, mochten wij terugkeren naar onze oude ankerplaats! Ik zou graag willen dat wij onze oude preken preekten. Ik bedoel niet dezelfde preken, maar met dezelfde kracht als toen wij begonnen

| *‘de zondaars rondom te vertellen
wat een dierbare Heiland we hadden gevonden.’*

De mensen zeiden: ‘Die lieve jonge man weet niet zo heel veel, maar hij heeft Jezus Christus lief, en hij praat over niets anders.’ Ik zou graag weer preken zoals in het begin, alleen een heel stuk beter. Ik geloofde elk woord dat ik sprak met heel mijn hart en meende het ook. Dat doe ik nu nog steeds, maar nu komen er twijfels op die mij toen nooit kwelden. Ik zou graag weer een kind voor de Heere willen zijn en dat ook blijven. Want ik weet zeker dat vragen en twijfels voor ieder mens een treurig verlies zijn. Keer terug, mijn broeders, naar de tijd van uw eerste bijbellezen, toen u de belofte gewoon was als een lekker hapje onder uw tong liet liggen. Ach, als ik dit Boek doorblader, wekt het menige herinnering. De bladzijden gloeien van een licht dat ik niet kan beschrijven. Zij zijn

bezet met sterren die in mijn vele uren van duisternis het licht van mijn ziel zijn geweest. Ik las dit Goddelijk boek toen niet om een tekst te vinden, maar om mijn Heere tot mijn eigen hart te horen spreken. Ik was toen niet als Martha, die zeer bezig was 'met veel dienens', maar als Lazarus, 'een van degenen, die met Hem aanzaten'.

God geve ons ook een opleving van de eerste doelen van onze geestelijke loopbaan! Toen dachten wij er niet aan mensen te behagen, maar richtten wij ons alleen op het behagen van God en het winnen van zielen. Wij waren zo vermetel dat wij nergens om gaven dan om het vervullen van onze opdracht. Is dat nu nog zo? Wij kunnen nu preken, nietwaar? Wij voelen dat wij ons vak beheersen. Het zou misschien beter zijn als wij ons niet zo goed toegerust voelden. Ik merk dat het beter is om in biddende zwakheid de kansel op te gaan dan in kracht die op zichzelf vertrouwt. Wanneer ik kreun: 'Wat ben ik een dwaas!' en na de preek naar beneden kom, beschaamd over mijn armzalige poging, dan weet ik zeker dat het beter met mij staat dan wanneer ik tevreden ben over mijn prestatie. Zijn er onder ons zulke kinderen dat zij zich zo voelen? Wat een besef van verantwoordelijkheid hadden wij in onze eerste diensten! Hebben wij die ernst van geest behouden? Toen baden wij over de keuze van elk lied en over de manier waarop wij de Schrift zouden voorlezen. Wij deden niets achteloos, want er drukte een zware zorg op ons. Ik las het Schriftgedeelte altijd thuis zorgvuldig en probeerde het te begrijpen voordat ik het aan de mensen voorlas. Zo vormde ik een gewoonte

waarvan ik nooit ben afgeweken. Maar zo gaat het niet bij iedereen. Sommigen zeggen: 'Ik ben de hele dag in de weer geweest en moet vanavond preken, maar dat lukt wel.' Ja, maar het zal God niet behagen als wij Hem offeren wat ons niets kost. Anderen hebben een voorraad preken. Ik heb gehoord dat zij vlak voordat zij de kansel op moeten, hun kostbare manuscripten doorbladeren, er een geschikte uitkiezen en die zonder verdere voorbereiding voorlezen als Gods boodschap aan het volk. De Heere beware ons voor een gezindheid waarin wij het wagen het eerste het beste brood op de tafel van de toonbroden te leggen! Nee, laten wij de Heere dienen met groeiende zorgvuldigheid en eerbied.

Velen zouden er goed aan doen terug te keren naar hun eerste gebeden en waakzaamheid, en naar al het andere goede van toen.

Kan dat? Broeder, het kan. U kunt al het leven hebben dat u had, en meer, door de zegen van de Heilige Geest. U kunt even vurig zijn als u ooit was. Ik heb oude paarden in de wei zien zetten, en zij kwamen fris en krachtig terug. Ik weet een weide waar een uitgeput paard dat er graast, met vernieuwde kracht terugkomt om voor de wagen van het evangelie gespannen te worden. Laten wij denken aan die gewijde plekken waar Jezus ons vroeger ontmoet heeft. Daar konden wij zeggen: 'Eer ik het wist, zette mij mijn ziel op de wagens van mijn vrijwillig volk.' Heere, vernieuw Uw vroegere weldaden, en wij zullen als de feniks uit onze as herrijzen!

Het kan u veel kosten om weer recht te komen. John Bunyan vertelt van de pelgrim die zijn rol verloor en ervoor terug moest. Zo legde hij de weg drie keer af, en toen hij zijn herberg nog niet bereikt had, ging de zon al onder. Maar wat het ons ook kost, wij moeten in het reine komen met God. Onlangs las ik over een droom die het middel werd tot iemands bekering. Hij droomde dat hij met zijn vriend een van de steden in het Oosten binnenging. Toen hij op het punt stond naar binnen te gaan, begon het valhek boven de poort te zakken. Terwijl het naar beneden kwam, bukte hij. Maar het viel zo snel dat hij er niet onderdoor kon, niet bukkend, niet knielend, niet gehurkt en zelfs niet liggend. Hij voelde dat hij naar binnen moest en deed een wanhopige poging. Hij droeg een heel mooi vest met kant, en dat trok hij uit. Maar het valhek zakte nog steeds, totdat hij merkte dat hij alleen nog maar zijn kleren kon uittrekken. Toen kroop hij, dicht tegen de grond en geschaafd door het grind, eronderdoor. Toen hij veilig binnen de poort was, bedekte een stralende gestalte hem van top tot teen met schitterende klederen. Misschien moeten wij, om in het reine te komen met God, afstand doen van dat mooie vest, die prachtige theorie, die liefde voor populariteit, die retorische franje. Maar och, als wij eenmaal door die poort zijn en God ons bekleedt met het kleed van de aanneming in de Geliefde, dan zal dat ons ruimschoots vergoeden wat de strijd ons ook gekost heeft.

Het spijt mij te moeten zeggen dat ik van zo'n slecht materiaal gemaakt ben dat mijn Heere mij vaak en zwaar

moet tuchtigen. Ik ben als een ganzenveer die niet wil schrijven als hij niet vaak wordt bijgesneden. Daarom heb ik het scherpe mes vele malen gevoeld. Toch zal ik mijn pijnen en kruisen niet betreuren, zolang mijn Heere met mij op de harten van mensen wil schrijven. Dat is de oorzaak van de beproevingen van veel predikanten: zij zijn nodig voor ons werk. U hebt de fabel gehoord van de raaf die wilde drinken. De kruik bevatte zo weinig water dat hij er niet bij kon. Daarom pakte hij steen na steen en liet ze in het vat vallen, totdat het water tot aan de rand steeg en hij kon drinken. Sommige mensen hebben zo weinig genade dat zij veel ziekten, sterfgevallen en andere beproevingen nodig hebben om hun genadegaven bruikbaar te maken. Maar als wij genoeg genade ontvangen om vrucht te dragen zonder voortdurend gesnoeid te worden, des te beter.

Er wordt van ons verwacht, broeders, dat wij vanaf nu tot een hoger punt stijgen. De Heere heeft er recht op, als wij bedenken wat Hij voor ons gedaan heeft. Sommige van mijn wapenbroeders die hier voor mij zitten, hebben gevechten doorstaan die zo zwaar zijn als iemand ze maar kan wensen. Na het succes dat zij gehad hebben, mogen zij nooit opgeven. Na wat de Heere voor ons gedaan heeft, mogen wij nooit onze vlag strijken of op de dag van de strijd de vijand de rug toekeren. Toen men vreesde dat Sir Francis Drake op de Theems schipbreuk zou lijden, zei hij: 'Wat! Ben ik de wereld rondgevaren, en zou ik nu in een sloot verdrinken? Ik niet.' Zo zeg ik tegen u, broeders: u hebt handel gedreven op stormachtige wateren, en zult

u dan zinken in een dorpsvijver? Erger dan wij behandeld zijn, zal het ons niet vergaan. Wij zijn nu in prima vechtconditie, want wij zijn gehard door eerdere klappen. Een groot vuistvechter in Rome was zo toegetakeld, zijn neus, ogen en gezicht waren zo misvormd, dat hij altijd klaarstond om te vechten. Hij zei namelijk: 'Erger dan ik er nu uitzie, kan ik er niet uitzien.' Persoonlijk verkeer ik in ongeveer dezelfde toestand. Men kan niets ergers over mij zeggen dan wat men al gezegd heeft. Ik ben van top tot teen belasterd en tot het uiterste verkeerd voorgesteld. Mijn knappe uiterlijk is weg, en niemand kan mij nu nog veel schade doen.

Sommigen van u hebben meer klappen te verduren gehad dan u waarschijnlijk ooit nog zult krijgen. U hebt beproeving, verdrukking en lijden gekend, zo zwaar als zij maar kunnen zijn. Nu u zo lang in het strijdperk hebt gestaan, gaat u toch niet toegeven en als lafaards wegsluipen? God verhoede het! God verhoede het! God geve integendeel dat de ouderen onder u niet alleen de vreugde mogen hebben veldslagen voor Christus te winnen, maar ook te zien hoe anderen die door uw dienst behouden zijn, zo worden opgeleid dat zij beter voor Jezus strijden dan u zelf gestreden hebt! Onlangs las ik een verhaal, en daarmee wil ik besluiten. Ik wens dat ik in geestelijke zin zelf dezelfde vreugde mag hebben, en dat die u allen ten deel mag vallen. Diagoras van Rhodos had in zijn tijd vele kransen gewonnen op de Olympische Spelen. Hij had twee zonen, en hij voedde hen op voor hetzelfde vak. Er kwam een dag dat zijn eigen kracht

afnam en hij niet meer zelf om de overwinning kon strijden. Maar hij ging met zijn twee zonen naar de Olympische Spelen. Hij zag de slagen die zij uitdeelden en ontvingen, en hij verheugde zich toen hij ontdekte dat zij allebei overwonnen hadden. Een Lacedemoniër zei tegen hem: 'Nu mag u sterven, Diagoras.' Hij bedoelde dat de oude man tevreden kon sterven, omdat hij in eigen persoon en in die van zijn zonen de hoogste eer behaald had. De oude man leek te voelen dat het werkelijk zo was. Want toen zijn twee zonen kwamen, hun vader op hun schouders namen en hem rond droegen door het strijdperk onder het daverende gejuich van de grote menigte, stierf de oude man, rood van opwinding, voor de ogen van de verzamelde Grieken. Het zou verstandiger zijn geweest om te blijven leven, want hij had een derde zoon, die nog beroemder werd dan de andere twee. Maar hij ging heen op een golf van overwinning. O broeders, mogen u geestelijke kinderen gegeven worden die veldslagen voor de Heere winnen, en mag u leven om dat te zien! Dan mag u met de oude Simeon zeggen: 'Nu laat Gij, Heere! Uw dienstknecht gaan in vrede naar Uw woord.'

In de Naam van de Eeuwige Gezegende richten wij vandaag opnieuw onze banieren op. Ons wachtwoord is 'Overwinning'. Wij willen winnen voor de grote oude zaak van het puritanisme, het protestantisme en het calvinisme. Dat zijn allemaal armzalige namen die de wereld aan ons grote en heerlijke geloof gegeven heeft: de leer van de apostel Paulus, het evangelie van onze

Heere en Heiland Jezus Christus. Wij kunnen zowel slaan als de slagen verdragen die teruggegeven worden. Door Gods genade is ons zowel energie als geduld gegeven: wij kunnen werken, en wij kunnen wachten. Moge het Goddelijk leven in ons zijn machtigste kracht ontplooien en ons sterk maken tot het uiterste van wat een mens mogelijk is. Dan zullen wij de overwinning behalen en alle eer daarvan geven aan onze almachtige Aanvoerder. De Heere zij met u, geliefden! Amen.

TOESPRAAK 6

Licht, vuur, geloof, leven, liefde

Nooit had ik hulp zo nodig als nu, en nooit voelde ik me zo volstrekt ongeschikt om de grondtoon voor de conferentie aan te geven. Naarmate u talrijker, begaafder en ervarener wordt, voel ik steeds sterker mijn onwaardigheid om vooraan te staan en uw gelederen aan te voeren. Toch wil ik op God vertrouwen. Ik wil geloven dat Hij door Zijn Heilige Geest een woord zal zenden dat bemoedigt en levend maakt.

Jaren geleden ging een excentrieke rechter, bekend als rechter Foster, hoogbejaard op rondgang langs de rechtbanken, in een bijzonder hete zomer. Op een van de zwoelste dagen van die zomer sprak hij de grand jury in Worcester ongeveer met deze woorden toe: 'Heren gezworenen, het is erg heet en ik ben erg oud. U kent uw plichten heel goed; ga heen en doe ze.' Naar zijn voorbeeld voel ik me geneigd tegen u te zeggen: 'Mijne

heren, hier bent u bijeen. Ik heb veel zwakheden te dragen, en u zult grote moeite hebben om mijn gepraat te verdragen. U kent uw plichten; ga heen en doe ze.' Doen is beter dan spreken. Al sprak ik een uur lang, ik zou nauwelijks iets praktischere kunnen zeggen dan dit: 'U kent uw plichten; ga heen en doe ze.' 'Engeland verwacht dat iedereen zijn plicht doet': dat was het wekkende sein van Nelson bij Trafalgar. Moet ik u eraan herinneren dat onze grote Heere van ieder van Zijn dienstknechten verwacht dat hij op zijn post blijft totdat zijn Meester terugkomt, en zo een goede en getrouwe dienstknecht is? Ga heen, broeders, en volbreng het hoge bevel van uw Meester. Moge Gods Geest het welbehagen van uw Heere in u werken!

Wie God werkelijk dient, gaat steeds dieper beseffen dat 'het leven echt is, het leven ernstig', als het tenminste werkelijk leven in Christus is. In tijden van hevige pijn, zwakte en neerslachtigheid kwam bij mij de hoop op dat ik, als ik weer beter werd, vuriger zou zijn dan ooit. Als het mij gegeven werd de kanseltrap nog eens te beklimmen, nam ik me voor elke franje uit mijn preken weg te laten. Ik zou niets anders preken dan actuele en dringende waarheid, en die met al mijn kracht op de mensen afslingeren. Zelf zou ik onder hoge druk leven en alle energie inzetten waartoe mijn wezen in staat is. Ik neem aan dat u dit ook hebt gevoeld wanneer u zelf buiten gevecht was gesteld. U hebt tegen uzelf gezegd: 'De speeltijd is voor ons voorbij, we moeten aan het werk. De parade is afgelopen, nu begint het echte gevecht. We

mogen geen ogenblik verspillen, maar moeten de tijd uitkopen, want de dagen zijn boos.' Wanneer we de verbazingwekkende bedrijvigheid van de dienaren van satan zien, en hoeveel zij tot stand brengen, mogen we ons wel schamen. Wij doen zo weinig voor onze Verlosser, en dat weinige wordt vaak zo slecht gedaan dat het rechtzetten ervan net zo lang duurt als het doen zelf. Broeders, laten we ophouden met spijt hebben en tot werkelijke verbetering komen.

Een groot Duits filosoof heeft beweerd dat het hele leven een droom is. Hij zegt dat 'het een droom is, samengesteld uit een droom van zichzelf'. Hij gelooft in geen enkel werkelijk bestaan, zelfs niet in dat van hemzelf; ook dat beschouwt hij als niet meer dan een gedachte. Sommigen in de bediening moeten wel leerlingen van die filosofie zijn, want zij zijn half in slaap en hun geest is dromerig. Zij spreken over de eeuwige waarheid alsof het een tijdelijk geloofsstelsel is, dat voorbijgaat zoals alle andere aardse visioenen. Zij leven voor Christus op een manier waaraan iemand die geld wil verdienen of een universitaire graad wil behalen, nooit zou denken. 'Wel,' zei iemand over een zekere predikant, 'als ik in mijn zaak zo handelde als hij in zijn bediening, dan stond ik binnen drie maanden in de Gazette.' Het is treurig dat er mannen zijn die zich dienaren van Christus noemen, bij wie het nooit lijkt op te komen dat zij de uiterste vlijt en ijver moeten tonen. Zij lijken te vergeten dat zij te maken hebben met zielen die voor eeuwig verloren of voor eeuwig behouden kunnen worden, zielen

die het hartenbloed van de Heiland hebben gekost. Zij lijken de aard van hun roeping niet te hebben begrepen, en evenmin de bijbelse gedachte van een gezant van Christus te hebben gevat. Als slaperige voerlieden hopen zij hun span veilig thuis te krijgen, terwijl zij zelf diep in slaap zijn.

Ik heb gehoord van predikanten die het levendigst zijn bij het croquet of het cricket, bij het organiseren van een uitstapje of bij het sluiten van een koopje. Over een van hen werd in mijn bijzijn gezegd: 'Wat een goede predikant zou hij zijn geweest, als hij maar bekeerd was geweest!' Over een heel knappe man hoorde ik zeggen: 'Hij zou een groot zielenwinner zijn geweest, als hij maar in zielen had geloofd; maar hij geloofde in niets.' Van de Russische boeren wordt verteld dat zij na hun werk op de kachel of eromheen gaan liggen en daar uur na uur slapen. Onder hen leeft de gangbare opvatting dat zij alleen wakker zijn wanneer zij slapen, en dat hun uren van waken en werken niets anders zijn dan een afschuwelijke droom. De moezjiek hoopt dat zijn dromen werkelijkheid zijn en dat zijn lijden in wakende toestand slechts een nachtmerrie is. Zouden sommigen niet in dezelfde gedachte zijn vervallen ten aanzien van de bediening? Zij slapen bij de werkelijkheid en zijn wakker voor schaduwen; ernstig met beuzelarij, maar beuzelend met wat plechtig is. Wat God zal zeggen tegen dienstknechten die hun eigen werk goed doen en Zijn werk slecht, waag ik niet te voorspellen. Wat zal er gebeuren met de man die grote bekwaamheid toonde in zijn ontspanning, maar dof was

in zijn godsvrucht; actief buiten zijn roeping en lusteloos daarin? De dag zal het verklaren. Laten we ons opwekken tot de strengste trouw. Laten we arbeiden om zielen te winnen alsof alles geheel van onszelf afhing, terwijl we in geloof terugvallen op het heerlijke feit dat alles rust bij de eeuwige God.

Ik zie voor mij velen die volledig wakker zijn en vurig de verlorenen zoeken. Want ik spreek tot enkele van de vurigste geesten in de christelijke kerk: evangelisten en voorgangers voor wie het hun spijs en drank is de wil van hun Heere te doen. Maar zelfs zij die het meest wakker zijn, zullen het met mij eens zijn wanneer ik zeg dat zij nog meer gewekt kunnen worden. Mijn broeders, ook toen u op uw best was, had u nog beter kunnen zijn. Wie van ons had niet meer vrucht kunnen zien, als hij er klaar voor was geweest die te ontvangen? Toen Nelson onder admiraal Hotham diende en een aantal vijandelijke schepen was buitgemaakt, zei de bevelhebber: 'We moeten tevreden zijn; we hebben het heel goed gedaan.' Maar Nelson dacht daar anders over, want een aantal vijandelijke schepen was ontkomen. 'Nu,' zei hij, 'als we tien schepen hadden genomen en het elfde lieten ontsnappen terwijl we het hadden kunnen bereiken, dan zou ik dat nooit goed gedaan kunnen noemen.' Hebben wij velen tot Christus gebracht, dan durven we niet te roemen. We worden immers vernederd door de gedachte dat er meer had kunnen gebeuren als wij geschiktere werktuigen waren geweest om door God te worden gebruikt.

Misschien zegt een broeder: 'Ik heb alles gedaan wat ik kon.' Dat kan zijn eerlijke mening zijn, want hij had niet vaker kunnen preken of meer samenkomsten kunnen houden. Misschien is het waar dat hij genoeg samenkomsten heeft gehouden en dat de mensen meer dan genoeg preken hebben gehad. Toch had de geest van de samenkomsten beter kunnen zijn, en die van de preken ook. Sommige predikanten zouden in werkelijkheid meer doen als zij in schijn minder deden. Een quaker uit Bristol – en quakers zijn heel slimme mensen – stapte jaren geleden een bierhuis binnen en bestelde een quart bier. Het bier schuimde op en de maat was niet goed gevuld. De quaker zei tegen de waard: 'Hoeveel handel drijf jij?' 'O,' antwoordde hij, 'ik tap tien vaten bier per maand.' 'Weet jij hoe je er elf zou kunnen tappen?' 'Nee, meneer, ik wou dat ik het wist.' 'Ik zal het je vertellen, vriend: dat kun je doen door je kannen te vullen.' Tegen een broeder die zegt: 'Ik weet niet hoe ik meer evangelie zou kunnen preken dan ik doe, want ik preek heel vaak', zou ik antwoorden: 'U hoeft niet vaker te preken, maar vul uw preken voller met evangelie.' De Heiland zei op de bruiloft: 'Vult de watervaten met water.' Laten we de dienaren navolgen van wie we lezen: 'Zij vulden ze tot boven toe.' Laat uw toespraken vol inhoud zijn: gezond, genadevol en beknopt. Sommige sprekers lijden aan een vreselijke woordenvloed. U kunt nauwelijks het arme strootje van een gedachte ontdekken, dat wordt meegesleurd op een geweldige Ganges of Amazone van woorden. Geef de mensen volop gedachten, volop

bijbelse, degelijke leer. Breng die op een manier die steeds beter wordt – elke dag beter, elk jaar beter – opdat God meer verheerlijkt wordt en zondaars de weg van de zaligheid gemakkelijker leren kennen.

Nu wil ik u, voor de vervolmaking van uw bediening, vijf dingen aanbevelen die bij u moeten zijn en in u overvloedig moeten zijn. U herinnert zich de tekst die spreekt van ‘zout zonder voorschrift’. Zo hoeft ook de hoeveelheid van geen van de dingen die ik u nu aanbeveel, te worden beperkt. Hier zijn ze: licht, vuur, geloof, leven, liefde. Het zijn er vijf, dus u kunt ze op uw vingers aftellen. Hun waarde is onschatbaar, dus grijp ze met vaste hand en draag ze in uw hart.

I. Licht

Ik beveel u met grote ernst aan licht te verwerven en uit te delen.

Daartoe moeten we eerst het licht krijgen. Verwerf licht, ook van de meest alledaagse soort, want alle licht is goed. Kennis van gewone dingen is waardevol, en ik zou sommige treuzelende broeders willen aansporen in die richting vorderingen te maken. Velen van u kwamen op het college zonder enige opleiding. Maar toen u het verliet, had u genoeg geleerd om het besluit te nemen met al uw kracht te studeren, en u hebt dat ook uitgevoerd. Ik wou dat iedereen dat had gedaan. Het is een groot voordeel voor een predikant om zijn openbare loopbaan te beginnen in een klein dorp, waar hij tijd en

rust heeft om geregeld te lezen. Wijs is de man die die gouden gelegenheid benut. We moeten niet alleen denken aan wat we nu voor God kunnen doen, maar ook aan wat we nog zullen kunnen doen als we onszelf ontwikkelen. Niemand moet ooit denken dat zijn opleiding voltooid is. Ik weet dat mijn vriend de heer Rogers, hoewel hij de tachtig al gepasseerd is, nog altijd een student is. Misschien heeft hij nu zelfs meer van de ware studiegeest dan ooit. Zal dan iemand van de jongeren zelfvoldaan gaan zitten? Zelfs in de hemel blijven we leren, en we zullen steeds dieper kijken in de afgrond van de goddelijke liefde. Het zou verkeerd zijn hier beneden over volmaakte kennis te spreken. Stel dat iemand zegt: 'Ik ben volledig toegerust voor mijn werk en hoef niets meer te leren. Ik ben hierheen verhuisd na drie jaar op mijn vorige plaats, en ik heb een flinke voorraad preken, zodat ik niet meer hoef te lezen.' Dan zou ik tegen hem zeggen: 'Mijn beste vriend, moge de Heere u wat hersens geven, want u praat als iemand die op dat gebied tekortschiet.' Een brein is een heel hongerig ding. Wie er een heeft, moet het voortdurend voeden met lezen en nadenken, anders verschrompelt het of valt het in slaap. Het is een kind van de bloedzuiger en roept altijd: 'Geef, geef!' Laat het niet verhongeren. Als u zo'n honger van de geest nooit kent, vermoed ik dat u geen geest van enige betekenis hebt.

Maar broeders, zorg ervoor dat u in zevenvoudige mate licht van een hogere soort hebt. U moet bovenal onderzoekers van Gods Woord zijn; dat is immers een

hoofdzaak van uw roeping. Als we de Schrift niet bestuderen, en de boeken die ons helpen de theologie te begrijpen, verspillen we slechts tijd met al ons andere onderzoek. We zouden iemand een dwaas vinden die zich voorbereidde om arts te worden en al zijn tijd aan sterrenkunde besteedde. Er is wel enig verband tussen de sterren en de menselijke beenderen, maar van Arcturus of Orion kan een mens niet veel chirurgie leren. Zo is er ook een verband tussen elke wetenschap en de godsdienst, en ik zou u aanraden veel algemene kennis op te doen. Maar algemene ontwikkeling is een armzalige vervanging voor een bijzondere en biddende studie van de Schrift en van de leerstukken die in Gods openbaring vervat zijn. We moeten de mensen bestuderen en ons eigen hart; we behoren als leerlingen te zitten in de school van de voorzienigheid en van de ervaring. Sommige predikanten groeien snel, omdat de grote Leraar hen zwaar kastijdt en die kastijding wordt geheiligd. Maar anderen leren niets van hun ervaring. Zij strompelen van de ene sloot in de andere en leren van hun moeilijkheden niets anders dan de kunst om nieuwe te scheppen. Ik beveel u allen het gebed aan van een puritein die tijdens een debat opviel doordat hij helemaal opging in het schrijven. Zijn vrienden dachten dat hij aantekeningen maakte van de toespraak van zijn tegenstander. Maar toen zij zijn papier in handen kregen, vonden ze niets anders dan deze woorden: 'Meer licht, Heere! Meer licht, Heere!' Och, dat er meer licht kwam van de grote Vader der lichten!

Laat dit licht niet alleen dat van kennis zijn, maar zoek ook het licht van vreugde en opgewektheid. Er gaat kracht uit van een blijmoedige bediening. Een somber gezicht, een klaaglijke stem, een lusteloze houding: niets daarvan beveelt ons aan bij onze hoorders. Vooral de jongeren worden er niet door aangetrokken. Sommige vreemde geesten vinden hun geluk in ellende, maar zij zijn niet talrijk. Ik kreeg eens een brief van een man die vertelde dat hij naar de Tabernacle was gekomen. Maar zodra hij binnenkwam, voelde hij dat dit het huis van God niet kon zijn, omdat er zoveel mensen waren, terwijl toch 'de poort is eng, en de weg is nauw, die tot het leven leidt, en weinigen zijn er, die denzelven vinden'. Toen hij naar mij keek, wist hij zeker dat ik onrechtzinnig was. Ik zou er immers niet zo opgewekt uitzien en ook niet zo gezet zijn, als ik tot Gods beproefde volk behoorde. Het ergste van alles was dat hij de gemeente rondkeek en hun blij gezichten zag. Toen zei hij bij zichzelf: 'Deze mensen weten niets van de verdorvenheid van hun hart of van de innerlijke strijd van de gelovigen.' Daarna liet hij mij weten dat hij zich naar een heel kleine kapel had begeven. Daar zag hij een predikant die eruitzag alsof hij in de smeltoven had gezeten. Hoewel er maar acht mensen aanwezig waren, keken ze allemaal zo neerslachtig dat hij zich er helemaal thuis voelde. Ik neem aan dat hij ging zitten en zong:

*Mijn ziel zou willig blijven
in zo'n gestalte als deze,
en zittend zich wegzingen
van alles wat op zaligheid lijkt.*

Ik was blij dat de goede man een beetje behaaglijke ellende kon genieten met zijn broeders. Ik was helemaal niet jaloers. Ook denk ik niet dat zo'n bediening van ellende ooit een schare die niemand tellen kan, tot zich zal trekken. De kinderen van het licht geven de voorkeur aan de blijdschap van de Heere, want zij ervaren dat die hun sterkte is.

Verwerf veel licht, broeders, en geef het door wanneer u het hebt ontvangen. Verval nooit in de gedachte dat enkel ernst zonder kennis voldoende is, en dat zielen gered worden alleen doordat wij ijverig zijn. Ik vrees dat het ons meer aan warmte ontbreekt dan aan licht. Maar tegelijk is het soort vuur dat geen licht geeft van een heel twijfelachtige aard, en het komt niet van boven. Zielen worden behouden door waarheid die het verstand binnengaat en zo het geweten bereikt. Hoe kan het evangelie redden als het niet wordt begrepen? De prediker kan preken met veel gestamp en gehamer, geroep en gesmeek; maar de HEERE is niet in de wind en niet in het vuur. Het zachte suizen van de waarheid is nodig om het verstand binnen te gaan en daardoor het hart te bereiken. De mensen moeten onderwezen worden. Voor ons geldt: 'Gaaf dan henen, onderwijst al de volken', en we moeten hen tot discipelen maken. Ik ken

geen manier waarop u mensen kunt redden zonder onderwijs van uw kant en discipelschap van hun kant.

Sommige predikers weten veel, maar onderwijzen weinig, omdat ze zo'n ingewikkelde stijl gebruiken. Bedenk dat u spreekt tot mensen die als kinderen onderwezen moeten worden. Want hoewel ze volwassen zijn, verkeert het grootste deel van onze hoorders wat de dingen van God betreft nog in de kinderstaat. Willen zij de waarheid ontvangen, dan moet die heel duidelijk worden gemaakt en zo worden verpakt dat ze gemakkelijk kan worden meegenomen en in het geheugen bewaard. Geef daarom, broeders, veel heilig onderwijs. Sommigen geven weinig onderwijs door hun ingewikkelde stijl. Maar velen schieten om andere redenen tekort, vooral omdat ze iets anders nastreven. Talleyrand omschrijft een metafysicus als iemand die heel knap is in het trekken van zwarte lijnen op een zwarte ondergrond. Ik zou graag zwarte lijnen op een witte ondergrond trekken, of anders witte lijnen op een zwarte ondergrond, zodat ze te zien zijn. Maar sommige predikers zijn zo diepzinnig dat niemand hen begrijpt. Aan de andere kant: hebt u niet preken gehoord met veel retorisch vertoon en verder niets? U hebt toegekeken terwijl de engel wonderlijk handelde. De prediker was als Blondin op het koord. Terwijl we naar hem keken, beefden we dat hij het einde van zijn verheven volzin nooit zou bereiken. Toch hield hij zich bewonderenswaardig in evenwicht en bewoog hij zich op wonderlijke wijze voort op zijn hoge positie. Maar als alles

voorbij is, blijft uw geest onvoldaan, want deze acrobatische kunststukken van de welsprekendheid voeden de ziel niet. Broeders, we moeten er niet op uit zijn grote redenaars te worden. Sommige mannen zijn van nature welsprekend. Zij kunnen niet anders dan redenaars zijn, evenmin als nachtegallen het kunnen laten om lieflijk te zingen. Hen keur ik niet af, maar bewonder ik. Het is niet de plicht van de nachtegaal zijn stem omlaag te brengen tot de toon van de mus. Laat hij lieflijk zingen, als hij dat van nature kan. God verdient de beste welsprekendheid, de beste logica, de beste metafysica, het beste van alles. Maar als de retoriek ooit het onderwijs van het volk in de weg staat, dan een vloek over de retoriek! Als enige ontwikkeling of natuurlijke gave die wij bezitten het de mensen moeilijker maakt ons te begrijpen, laat die dan vergaan! Moge God uit ons denken en onze stijl alles wegrukken wat het licht verduistert, al zou het een kostbare sluier van het fijnste kant zijn! Mogen wij grote duidelijkheid gebruiken in het spreken, opdat het licht van het evangelie helder uit onze bediening straalt!

In deze tijd is er grote noodzaak om veel licht te geven, want er wordt een felle poging gedaan het licht te doven of te dimmen. Velen strooien aan alle kanten duisternis rond. Houd daarom, broeders, het licht brandend in uw gemeenten, houd het licht brandend op uw kansels. Houd het omhoog tegenover mensen die de duisternis liefhebben omdat die hun doeleinden dient. Leer het volk de hele waarheid, en laat onze

onderscheidende overtuigingen niet verborgen blijven. Er lopen schapendieven rond, die in de nacht tevoorschijn komen en er met onze mensen vandoor gaan, omdat die onze beginselen niet kennen: de beginselen van de nonconformisten, de beginselen van de baptisten, of zelfs de beginselen van het christendom. Onze hoorders hebben er een algemeen idee van, maar niet genoeg om hen tegen bedriegers te beschermen. We worden niet alleen belaagd door sceptici, maar ook door zekere broeders die de zwakken verslinden. Laat uw kinderen niet ronddwalen zonder de bescherming van heilige kennis, want er zijn verleiders op pad die hen zullen misleiden als zij kunnen. Ze beginnen met hen 'lieve' dit en 'lieve' dat te noemen, en eindigen ermee hen te vervreemden van wie hen tot Jezus hebben gebracht. Als u leden verliest, laat het dan bij klaarlichte dag zijn en niet door hun onwetendheid. Deze zielenrovers verblinden zwakke ogen met flitsen van nieuwigheid. Ze brengen zwakke hoofden op hol met wonderlijke ontdekkingen en verbazingwekkende leringen, die allemaal leiden tot verdeeldheid, bitterheid en de verheerlijking van hun eigen sekte. Houd het licht van de waarheid brandend, en dieven zullen uw huis niet durven plunderen.

Och, was er maar een gemeente van gelovigen in Jezus die weten waarom zij in Hem geloven! Mensen die de Bijbel geloven en weten wat erin staat, die de leer van de genade geloven en de draagwijdte van die waarheden kennen! Mensen die weten waar ze staan en wat ze zijn,

en die daarom in het licht wonen en niet bedrogen kunnen worden door de vorst van de duisternis! Laat er toch, lieve vrienden – ik spreek vooral tot de jongere broeders onder ons – laat er toch volop onderwijs zijn in uw bediening. Ik vrees dat preken te vaak worden beoordeeld naar hun woorden in plaats van naar hun inhoud. Laat dat bij u niet zo zijn. Weid het volk altijd met wetenschap en verstand. Laat uw prediking degelijk zijn, met voedsel voor de hongerigen, genezing voor de zieken en licht voor hen die in duisternis zitten.

II. Vuur

In de tweede plaats wil ik u dringend vragen veel hemels vuur te verzamelen en in uw bediening te gebruiken. Misschien verwacht u dat ik hierover voorzichtig spreek. U hebt immers de schade gezien van wild vuur en de gevaren van vreemd vuur. Mogelijk wilt u graag weten wat ik denk van een zeker ‘leger’ dat overvloeit van vuur en op wonderbaarlijke wijze om zich heen vlamt. Ik zal geen mening uitspreken, behalve dat geen van de vermeende kwaden van het vuur opweegt tegen die van de lauwheid. Zelfs dweperij is te verkiezen boven onverschilligheid. Ik loop liever de risico’s van een wervelstorm van godsdienstige opwinding dan dat ik de lucht zie verstarren in een dode vormendienst. Het is veel beter dat mensen te heet zijn dan lauw. ‘Och, of gij koud waart, of heet!’ is nog altijd het woord van Christus, en het geldt voor predikers net zo goed als voor anderen. Als

iemand ijskoud is in de dingen van Christus, weten we waar we met hem aan toe zijn. En als een ander roodgloeiend is, of zelfs witgloeiend, en te geestdriftig wordt gevonden, weten we ook waar we aan toe zijn. Maar soms preekt een predikant zo dat u aan het eind van zijn preek zegt: 'Dit is koud noch heet.' Dan gaat u weg met het gevoel dat u er genoeg van hebt gehad, of zelfs te veel. Er was niets wat u in beweging bracht. U had bijna liever gehad dat u kwaad was gemaakt dan dat u door zo'n betoog in slaap werd gesust. Een lauwe preek maakt elke gezonde geest misselijk.

Dit kwaad is ook niet alleen op de kansel te vinden. Stel dat een engel een thermometer nam en daarmee langs de kerken van de Dissenters in Londen ging. Ik betwifel ernstig of hij dan niet zou merken dat een groot deel ervan zeker niet koud is, maar beslist ook niet heet: iets ertussenin. Hoe staat het met u, beste broeder? Zegt u: 'Nu ja, ik ben niet de warmste van allemaal, maar ik ben ook niet de koudste'? Dan heb ik zo mijn vermoeden over uw temperatuur. Maar ik laat het oordeel aan uzelf over. Ik merk alleen op dat ik nog nooit vuur ben tegengekomen dat matig heet was. Mocht iemand van u zo'n artikel ontdekken, dan doet u er verstandig aan er octrooi op aan te vragen, want het zou op veel manieren van pas kunnen komen. Het vuur dat ik heb leren kennen, was zo dat ik het nooit de hand heb gegeven zonder zijn warme omhelzing te onthouden. Vuur heeft nog nooit gematigdheid geleerd. Men zegt mij dat het verkeerd is in uitersten te vervallen. Op dat punt is vuur zeker schuldig,

want het is niet alleen intens heet, maar het heeft ook de neiging zonder grens te verteren en te verwoesten. Toen het in vroeger tijd eenmaal in deze stad begonnen was, liet het er weinig anders van over dan as; het was niet binnen de perken te houden. Moge God ons genade geven om in Zijn dienst tot het uiterste te gaan! Mogen wij vervuld worden met een ijver voor Zijn eer die niet te stuiten is! Moge de Heere ons door vuur antwoorden, en moge dat vuur eerst op de predikanten vallen en daarna op het volk! Wij vragen om de ware vlam van Pinksteren, niet om vonken die door menselijke hartstocht ontstoken zijn. Een gloeiende kool van het altaar, dat hebben wij nodig, en niets kan de plaats daarvan innemen. Maar die moeten wij hebben, anders is onze bediening tevergeefs.

Broeders, allereerst moeten wij ervoor zorgen dat het vuur in onze eigen ziel brandt. Ik ben blij te weten dat er onder u heel weinigen zijn, als er al iemand is, die volkomen koud zijn. U kunt immers tot ernst verwarmd worden, als wij het op de juiste manier aanpakken. Een steen warm krijgen is heel moeilijk. Een mens kunt u in dekens wikkelen tot hij behoorlijk warm is, omdat er leven in hem is. Maar een steen kunt u op die manier niet verwarmen. Leven brengt altijd een zekere mate van warmte voort, en de mogelijkheid van meer. Omdat u leven hebt, is er in u het vermogen tot warmte. Sommige predikers zijn van nature zo koud dat geen enkel bekend middel hen zou kunnen verwarmen.

Wie in de preken van sommige mannen naar warmte zoekt, doet mij denken aan de fabel van Aesopus over de apen en de glimworm. De apen vonden een glimworm die op de oever lag te stralen. Meteen gingen ze eromheen zitten om zich te warmen. Ze legden er takjes overheen en probeerden een vuur te maken, maar het wilde niet branden. Het was een heel mooi ding en het leek op een vlam, maar met dat koude licht konden ze hun koude handen niet warmen. Zo heb ik predikanten gekend wier licht geen warmte had. Daardoor zijn de arme takjes om hen heen nooit tot een vlam ontstoken, en zijn bevroren harten nooit door hun invloed gesmolten.

Het is vreselijk naar een preek te luisteren en zich de hele tijd te voelen alsof je buiten in een sneeuwstorm zit, of in een huis van ijs woont: helder maar koud, ordelijk maar dodelijk. U hebt bij uzelf gezegd: 'Dat was een goed ingedeelde en goed opgezette preek, maar ik kan niet ontdekken wat eraan mankeerde.' Het geheim was dat het hout er wel was, maar dat er geen vuur was om het aan te steken. Een grote preek zonder hart erin doet denken aan die enorme hoogovens in Wales die men heeft laten uitgaan; het is een treurig gezicht. Wij hebben liever een preek waarin misschien geen enorm talent zit en geen grote diepte van gedachten, maar waarvan wat er is vers uit de smeltkroes komt en zich als gesmolten metaal een weg brandt. Ik heb eens een jongen gekend die, als hij van de smidse waar hij werkte naar huis ging, door de dorpsjongens ruw werd aangepakt. Zijn baas gaf hem toen een plan ter verdediging aan, dat wonderlijk goed

werkte. Hij nam een ijzeren staaf, en vlak voordat hij naar huis ging, blies hij het vuur op en maakte het ijzer heet. Toen de jongens om hem heen kwamen staan, waarschuwde hij hen zijn stok niet aan te raken. Nadat ze die één keer gevoeld hadden, luisterden ze naar de vermaning en hielden ze eerbiedig afstand. Ik haal het voorbeeld niet aan omdat ik het feit zelf aanbeveel, maar met deze les voor ogen: maak uw preek gloeiend heet, en ze zal waarschijnlijk onthouden worden door ieder die ermee in aanraking komt. Alles wijkt voor vuur.

Wat er in de welsprekendheid sinds de oude tijd ook veranderd mag zijn, energie blijft onmisbaar. Men zegt dat het vaak aangehaalde antwoord van Demosthenes op de vraag ‘Wat is het eerste in de welsprekendheid?’ niet ‘Voordracht’ was, maar ‘Energie’. Wat is het tweede? ‘Energie.’ Wat is het derde? ‘Energie.’ Ik zal niet doen alsof ik deze klassieke kwestie kan beslechten. Maar ik weet zeker dat energie feitelijk het belangrijkste is aan de menselijke kant van de prediking. Net als de priesters bij het altaar kunnen wij niets doen zonder vuur. Broeders, spreek omdat u het evangelie van Jezus gelooft. Spreek omdat u de kracht ervan voelt. Spreek onder de invloed van de waarheid die u verkondigt. Spreek door de Heilige Geest, Die van de hemel gezonden is, en de uitkomst zal niet twijfelachtig zijn.

Laten wij goed bedenken dat onze vlam van boven ontstoken moet worden. Niets is verachtelijker dan een louter geschilderd vuur, een nagebootste ernst. Liever

een eerlijke dood dan een namaakleven. Baxter nadoen is verfoeilijk, maar aan Baxter gelijk zijn is serafijns. Als u op Whitefield wilt lijken, zou ik zeggen: wees Whitefield. Laat het vuur ontstoken worden door de Heilige Geest en niet door dierlijke hartstocht, door begeerte naar eer, door wedijver met anderen of door de opwinding van het bijwonen van samenkomsten. Laat het verschrikkelijke voorbeeld van Nadab en Abihu het vreemde vuur voorgoed uit onze wierookvaten weren. Brand omdat u in plechtige gemeenschap met de Heere onze God bent geweest.

Bedenk ook dat het vuur dat u en ik nodig hebben, ons zal verteren als wij het werkelijk bezitten. 'Spaar uzelf,' fluisteren vrienden misschien, maar daar wordt geen acht op geslagen wanneer dit vuur brandt. Wij hebben ons aan het werk van God overgegeven en wij kunnen niet terug. Wij verlangen volkomen brandoffers en volledige offers voor God te zijn, en wij durven het altaar niet te ontwijken. 'Indien het tarwegraan in de aarde niet valt, en sterft, zo blijft hetzelve alleen; maar indien het sterft, zo brengt het veel vrucht voort.' Wij kunnen alleen leven in anderen voortbrengen doordat ons eigen bestaan slijt en verteerd wordt. Dit is een natuurlijke en geestelijke wet: uit het zaad kan alleen vrucht komen doordat het zich geeft en gegeven wordt, tot uitputting toe.

Waarom zijn veel ernstige predikanten afgemat en vermoeid, tot hart en hoofd het begeven? Ze zouden van weinig nut zijn als ze dat risico niet liepen. Alle mannen

die uitzonderlijk nuttig zijn, worden hun zwakheid in de hoogste mate gewaar. Kan de Geest van God, ja, de oneindige Godheid, in zulke broze wagens rijden zonder dat de as kreunt en het hele toestel trilt, alsof het onder zijn heilige last volkomen zou bezwijken? Wanneer God ons met zielbehoudende kracht bezoekt, is het alsof een verterende vlam uit de hemel neerdaalt en in onze boezem woning maakt. Waar dat zo is, kan alle kracht wel wegsmelten. Toch, laat het zo zijn: wij nodigen ootmoedig de heilige gloed uit. Herodes werd van de wormen gegeten, omdat God hem vervloekt had. Maar door God verteerd te worden voor Zijn eigen dienst, dat is gezegend zijn ten volle. Wij hebben de keus tussen die twee: verteerd worden door onze verdorvenheden, of door de ijver van Gods huis. Daarover hoeven we niet te aarzelen. Ieder van ons kiest ervoor geheel van de Heere te zijn: vurig, hartstochtelijk, met heel ons hart dienen van de Heere, wat deze goddelijke gloed ons ook kost aan hoofd, hart en leven. Onze enige hoop op eer, heerlijkheid en onsterfelijkheid ligt in de vervulling van onze toewijding aan God. Als gewijde dingen moeten wij door vuur verteerd worden, of anders verworpen. Als wij van ons levenswerk afwijken om elders aanzien te zoeken, is dat volslagen dwaasheid. Er zal een vloek op ons rusten; wij zullen in niets slagen dan in het nastreven van Gods eer door het onderwijs van het Woord. ‘Dit volk heb Ik Mij geformeerd,’ zegt God, ‘zij zullen Mijn lof vertellen.’ Als wij dat niet willen doen, zullen wij minder dan niets doen.

Voor dit ene zijn wij geschapen, en als wij dat missen, zullen wij tevergeefs leven.

Toen de goede dr. Wayland onlangs in mijn tuin wandelde, zag hij de zwanen buiten het water. Hij merkte op dat zij een treffend beeld waren van mensen die buiten hun eigen terrein zijn en iets proberen te doen waarvoor ze nooit gemaakt zijn. Hoe onhandig zijn zwanen op het land; ze waggelen op een belachelijke manier. Maar zodra ze in het water zijn, hoe sierlijk glijden ze dan voort! Elke zwaan is het model van een schip, het beeld van schoonheid; elke lijn eraan is volmaakt. Zo is het ook met een man die er tevreden mee is in de bediening ‘wateren, waar men door zwemmen moest’ te vinden. Als door God gezonden dienaar is hij in alles schoon. Maar zodra hij zich met handel inlaat, een wereldlijk spreker wordt of zijn eigen grootheid zoekt, is hij niet meer te bewonderen. Vaak wordt hij berucht, en altijd is hij onhandig. Broeders, u bent nergens anders voor bestemd dan voor God. Geef uzelf daarom aan God over en vind in Hem uw rijkdom, uw eer en uw alles. Als u dat doet, zult u tot een hoofd zijn en niet tot een staart. Maar als u zijwaarts afwijkt, zult u licht geacht worden. Laat het vuur van volkomen toewijding op u gestapeld worden, want zo zult u gloeien en glanzen als gesmolten zilver, dat in de hitte helderder wordt. Laten wij ons niet blootstellen aan de schande en de eeuwige afgrijzing die het deel zullen zijn van hen die de dienst van hun Verlosser verlaten voor de slavernij van het eigenbelang. Jezus zei tot Zijn discipelen: ‘Zo iemand achter Mij wil

komen, die verloochene zichzelf, en neme zijn kruis op, en volg Mij.'

III. Geloof

Het volgende wat wij nodig hebben, is geloof. Ik zou kunnen zeggen dat het eerste, tweede, derde en laatste wat wij nodig hebben, geloof is. 'Zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen.' Als wij God behagen, is dat niet door ons talent, maar door ons geloof.

Op dit moment hebben wij geloof hard nodig in de vorm van vastheid van overtuiging. Wij weten meer dan enige tijd geleden; dat hoop ik tenminste. Zojuist hoorde ik een van u tegen een andere broeder zeggen: 'Wat word jij ruim!' Welnu, wij worden inderdaad ruimer, maar niet zoals sommige mannen. Wij behoren niet tot de Brede School, die weinig of niets goed gelooft, omdat ze alles wil geloven. Wij hebben ons anker uitgeworpen en het heeft stevig houvast gekregen. Wij zijn opgehouden met drijven; wij liggen stil. Sommige mannen hebben geen geloofsbelijdenis, of als ze er een hebben, wordt die zo vaak veranderd dat ze er niets aan hebben. Het moet zijn zoals met de deken van een heer van het Smaragdgroene Eiland. Hij zei erover: 'Kijk nou! Onze schipper heeft me een schandalig slechte deken gegeven. Moet je zien: hij is te lang aan de bovenkant en te kort aan de onderkant. Hij komt over mijn hoofd, en toch zijn mijn voeten altijd koud. Ik heb er aan de bovenkant een hele voet afgeknipt en die aan de onderkant aangenaaid, maar hij is geen haar

veranderd. Hij komt nog steeds over mijn ogen en is te kort om mijn voeten te bedekken.' Zo doen bepaalde 'denkers' met hun geloofsbelijdenis. Ze knippen er steeds aan het ene eind iets af en zetten het aan het andere eind weer aan, maar het wordt nooit goed. Het is altijd in vorming, nooit gevormd. Moderne geloofsbelijdenissen lijken op de kleren van Italiaanse boeren, die ik met verbaasde nieuwsgierigheid heb bekeken. Het zou de geleerdste geoloog voor raadsels stellen om de oorspronkelijke formatie te ontdekken van een broek die van geslacht op geslacht is opgelapt en hersteld met stof in alle patronen en kleuren. Zo zijn, en zo veelsoortig, het geloof en ongeloof van sommige mensen: een opeenhoping van filosofische lompen, metafysische vodden, theologische restjes en afgedankte ketterijen. Bepaalde denkers hebben het gezegende eindpunt bereikt dat ze helemaal niets meer met enige zekerheid geloven.

Wanneer deze 'beschaafde' mensen over ons spreken, tonen ze grote minachting en doen ze alsof ze geloven dat wij geboren dwazen zijn. Ach, lieve mensen! Men is niet altijd wat men gedacht wordt te zijn. Het kan gebeuren dat iemand denkt dat hij uit het raam naar zijn buurman kijkt, terwijl hij zichzelf in een spiegel ziet. Het is een teken van grote zwakheid als mensen vol minachting voor anderen zijn. Als een schrijver in een tijdschrift of brochure met zijn beschaving pronkt, kunt u er zeker van zijn dat hij de laatste tijd braak heeft gelegen; zijn aanstellerij is het onkruid dat daaruit is

opgekomen. Als het op een eerlijke wedstrijd in opvoeding en beschaving aankwam, zouden de rechtzinnigen best hun mannetje kunnen staan. Opscheppen is een treurige bezigheid, maar soms moet men mensen antwoorden naar hun dwaasheid. Ik zeg dan ook vrijmoedig dat wij er in geen enkel verstandelijk toernooi voor zouden terugdeinzen een lans te breken met de mannen van het 'moderne denken'. Hoe dat ook zij, het is aan ons om te geloven. Wij geloven dat de Heere onze God, toen Hij een openbaring gaf, wist wat Hij wilde. Wij geloven dat Hij Zich op de beste en wijste manier heeft uitgedrukt, en in bewoordingen die te begrijpen zijn voor wie leergierig en waarheidlievend is. Daarom geloven wij dat er geen nieuwe openbaring nodig is. Het idee dat er nog ander licht zal komen, is in feite ongeloof in het licht dat er nu is, want het licht van de waarheid is één. Wij geloven dat de Bijbel, hoewel hij door heiligschennende handen verdraaid en omgekeerd is, nog altijd de onfeilbare openbaring van God is. Het is een hoofdbestanddeel van onze godsdienst om ootmoedig aan te nemen wat God geopenbaard heeft. Misschien is de hoogste vorm van aanbidding die aan deze kant van het voorhangsel mogelijk is, dat heel ons verstandelijk en geestelijk wezen zich buigt voor de geopenbaarde gedachten van God. Dan knielt het verstand in die heilige tegenwoordigheid waarvan de heerlijkheid de engelen hun aangezicht doet bedekken. Laten wie dat willen de wetenschap, de rede en hun eigen heldere oordeel aanbidden. Het is onze vreugde ons neer te buigen voor

de Heere onze God en te zeggen: 'Deze God is onze God eeuwiglijk en altoos; Hij zal ons geleiden tot den dood toe.'

Broeders, schaar u om het oude vaandel. Vecht tot de dood voor het oude evangelie, want het is uw leven. Welke uitdrukkingsvormen u ook gebruikt naarmate u in kennis toeneemt, houd altijd het kruis van Jezus Christus op de voorgrond. En laat al de gezegende waarheden die zich daaromheen scharen, van harte gehandhaafd worden.

Wij moeten geloof hebben, niet alleen in de vorm van een vaste belijdenis, maar ook in de gestalte van voortdurende afhankelijkheid van God. Als mij gevraagd werd wat de zoetste gestalte is binnen het hele bereik van het menselijk gevoel, zou ik niet spreken van een besef van kracht in het gebed, of van overvloedige openbaring, of van verrukte vreugde, of van overwinning op boze geesten. Als de kostelijkste vreugde van mijn bestaan zou ik een toestand noemen van bewuste afhankelijkheid van God. Die is vaak gepaard gegaan met grote lichamelijke pijn en diepe vernedering van de geest. Maar het is onuitsprekelijk heerlijk om lijdelijk in de hand van de liefde te liggen, om weg te sterven in het leven van Christus. Het is zalig om te voelen dat u het niet weet, maar dat uw hemelse Vader het weet; dat u niet kunt spreken, maar dat 'wij een Voorspraak hebben'; dat u nauwelijks een hand kunt opheffen, maar dat Hij al uw werken in u uitwerkt. De volkomen onderwerping van

onze ziel aan onze Heere, de volle tevredenheid van het hart met Gods wil en weg, het vaste vertrouwen van de geest op de tegenwoordigheid en de macht van de Heere – dat is de dichtste nadering tot de hemel die ik ken. En het is beter dan verrukking, want men kan erin blijven zonder inspanning of terugslag.

| ‘O, niets te zijn, niets te zijn,
| slechts aan Zijn voeten te liggen!’

Het is niet zo’n verheven gevoel als ‘opvaren met vleugelen, gelijk de arenden’. Maar in zoetheid, diep, geheimzinnig, onbeschrijflijk, spant het de kroon. Het is een zaligheid waaraan men kan blijven denken, een vreugde die nooit gestolen lijkt. Want een arm, zwak kind van God heeft toch zeker het onbetwistbare recht om op zijn grote Vader te steunen, het recht om niets te zijn in de tegenwoordigheid van Hem Die alles draagt.

Ik preek graag in zo’n gestalte, niet alsof ik zelf zou gaan preken, maar in de hoop dat de Heilige Geest door mij zou spreken. Ook gebedssamenkomsten, gemeentevergaderingen en allerlei zaken zo te leiden, zal onze wijsheid en onze vreugde blijken. Onze ergste blunders maken wij meestal in dingen die volkomen eenvoudig zijn. De zaak is dan zo duidelijk dat wij God niet om leiding vragen, omdat wij denken dat ons eigen gezonde verstand wel zal volstaan; en zo begaan wij ernstige fouten. Maar in de moeilijkheden, de uiterste moeilijkheden, die wij voor God brengen, geeft Hij jonge mannen kloekzinnigheid en leert Hij de jongelingen

wetenschap en bedachtzaamheid. Afhankelijkheid van God is de stromende bron van welslagen. Die ware heilige van God, George Müller, heeft mij altijd, wanneer ik hem hoorde spreken, getroffen als zo'n eenvoudig, kinderlijk mens in zijn afhankelijkheid van God. Maar helaas, de meesten van ons zijn veel te groot om door God gebruikt te worden. Wij kunnen preken als ieder ander en een preek maken als de beste, en daarom falen wij. Pas op, broeders. Als wij denken dat wij uit onszelf iets kunnen doen, krijgen wij van God alleen de gelegenheid het te proberen. Zo zal Hij ons beproeven en ons ons onvermogen laten zien. Een zekere alchemist, die bij paus Leo X op audiëntie kwam, verklaarde dat hij had ontdekt hoe hij onedele metalen in goud kon veranderen. Hij verwachtte voor zijn ontdekking een geldsom te ontvangen. Maar Leo was zo'n onnozele hals niet: hij gaf hem alleen een enorme beurs om het goud in te bewaren dat hij zou maken. In dat geschenk zat zowel wijsheid als spot. Dat is precies wat God met hoogmoedige mensen doet: Hij geeft hun de gelegenheid te doen waarvan ze opschepten dat ze het konden. Ik heb nooit gehoord dat er ook maar één enkel goudstuk in Leo's beurs is gevallen. En ik weet zeker dat u nooit geestelijk rijk zult worden door wat u in eigen kracht kunt doen. Laat u ontkleden, broeder, en dan zal het God misschien behagen u met eer te bekleden, maar niet eerder.

Het is van wezenlijk belang dat wij geloof tonen in de vorm van vertrouwen op God. Broeders, het zou een grote ramp zijn als van een van u gezegd kon worden: 'Hij

had een voortreffelijk zedelijk karakter en opmerkelijke gaven, maar hij vertrouwde God niet.' Geloof is een eerste vereiste. 'Bovenal aangenomen hebbende het schild des geloofs,' zo luidde de apostolische opdracht. Helaas, sommige mannen trekken ten strijde, maar laten hun schild thuis. Het zou vreselijk zijn aan een preek te denken die in elk opzicht alles is wat een preek moet zijn, behalve dat de prediker er niet op vertrouwde dat de Heilige Geest haar zou zegenen tot bekering van zielen. Zo'n preek is ijdel. Geen preek is wat ze moet zijn als het geloof ontbreekt; dan kun je net zo goed zeggen dat een lichaam gezond is als het leven geweken is. Het is prachtig een man te zien die zich ootmoedig bewust is van zijn eigen zwakheid, en toch moedig vertrouwt op de macht van de Heere om door zijn zwakheid heen te werken. Wij mogen ruimschoots roemen wanneer God onze roem is. Als wij grote dingen ondernemen, zullen wij ons bij die poging niet overschatten. Als wij grote dingen verwachten, zullen wij in onze verwachting niet teleurgesteld worden. Aan Nelson werd eens gevraagd of een bepaalde manoeuvre van zijn schepen niet gevaarlijk was. Hij antwoordde: 'Gevaarlijk mag het zijn, maar in zeezaken is niets onmogelijk en niets onwaarschijnlijk.' Ik durf te beweren dat in de dienst van God niets onmogelijk is en niets onwaarschijnlijk. Ga voor grote dingen, broeders, in de Naam van God. Waag alles op Zijn belofte, en u zal geschieden naar uw geloof.

De gebruikelijke koers van onze kerken is die van grote voorzichtigheid. In de regel ondernemen wij niets

wat boven onze kracht gaat. Wij meten de middelen af en berekenen de mogelijkheden met zuinige nauwkeurigheid. Daarna trekken wij een flinke korting af voor onvoorziene omstandigheden, en een nog groter percentage als voorziening voor ons gemak. Zo bereiken wij weinig, omdat wij er niet aan denken veel te doen. Ik wilde wel dat wij meer 'lef' hadden. Ik ken geen beter woord om te beschrijven wat ik bedoel. Al past het woord misschien beter bij het leger dan bij de kerk, wij zullen het voor deze keer uit de kazerne lenen. Bedenk dat er zelfs in gewone dingen niets gaat boven moed. Toen Sir Richard Sutton gezant in Pruisen was, nam Frederik de Grote hem mee om zijn regiment reuzen te zien. Ieder van hen was met schoenen aan zes voet zes lang. De koning vroeg hem: 'Denkt u dat er een regiment in het Engelse leger is dat man tegen man tegen mijn mannen zou kunnen vechten?' Sir Richard antwoordde: 'Met permissie, majesteit, ik weet niet of hetzelfde aantal uw reuzen zou kunnen verslaan, maar ik weet wel dat de helft van dat aantal het zou proberen.'

Laten wij grote dingen ondernemen, want wie in de Naam van de Heere gelooft, slaagt boven alle verwachting. Door het geloof leeft de werker. De hoogedele graaf van Shaftesbury zei onlangs op een middag over de onderwijzers van de armenscholen en hun werk: 'Het was alle nadenkende mensen duidelijk dat de onwetendheid van de kinderen uit de lagere standen een groot gevaar voor ons was. Dus begonnen de senatoren erover na te denken, en de filosofen begonnen

erover na te denken, en goede mensen van allerlei slag begonnen erover na te denken. Maar terwijl zij allemaal bezig waren met nadenken, openden een paar eenvoudige, nederige mensen armenscholen en deden het gewoon.' Dit is het soort geloof waarvan wij steeds meer nodig hebben. Wij moeten God zo vertrouwen dat wij in Zijn Naam onze hand aan de ploeg slaan. Het is zinloos tijd te besteden aan het maken en wijzigen van plannen en verder niets te doen; het beste plan om Gods werk te doen, is het te doen. Broeders, als u in niemand anders gelooft, geloof dan zonder voorbehoud in God. Geloof tot het uiterste. Begraaf uzelf, zowel uw zwakheid als uw kracht, in eenvoudig vertrouwen op God. 'O,' zei iemand, 'wat die man betreft: je weet nooit welk dwaas plan hij nu weer begint.' Laat de spot maar voorbijgaan, al is het misschien goed om te zeggen: 'Ik raas niet, machtigste Festus, maar ik verricht werken van waarheid en van een gezond verstand.'

Aan het einde van alle dingen zal blijken dat het geloof in God geheiligd gezond verstand is, zonder een greintje dwaasheid. Gods Woord geloven is het redelijkste wat wij kunnen doen. Het is de eenvoudigste weg die wij kunnen inslaan en de veiligste koers die wij kunnen volgen, zelfs als het erom gaat voor onszelf te zorgen. Jezus zegt immers: 'Zo wie zijn leven zal willen behouden, die zal hetzelfde verliezen; maar zo wie zijn leven verliezen zal, om Mijnentwil, die zal hetzelfde vinden.' Laten wij alles op Gods trouw inzetten. Dan zullen wij niet beschaamd noch tot schande worden, tot in alle eeuwigheden.

U moet ook geloof in God hebben in de vorm van verwachting. Onze broeders Smith en Fullerton zouden geen zegen op hun werk hebben als zij die zegen niet verwachtten. Maar omdat zij de zegen verwachten, zorgen zij voor een ruimte voor zoekenden en voor mensen die zich over de bekeerlingen ontfermen. Zullen wij met boeren beginnen zonder een schuur te bouwen? In menig dorp heeft de Heere onder de prediking van het evangelie zielen behouden. Toch heeft de predikant daar nooit gezegd: 'Ik ben op die en die avond in de consistorie om met zoekenden te spreken', of: 'Ik blijf na de preek nog even om te praten met wie bekommerd is.' Hij heeft de mensen nooit de kans gegeven te vertellen wat de Heere aan hen gedaan heeft. Als hij zou horen dat een stuk of twaalf mensen van zonde overtuigd zijn, zou hij verbaasd zijn en vrezen dat het huichelaars waren. Zo hebben wij Christus niet geleerd. Wij verwachten vis in onze netten te vangen en oogsten van onze akkers binnen te halen. Is dat bij u zo, mijn broeders? Laat het nog meer zo zijn. 'Doe uw mond wijd open,' zegt de Heere, 'en Ik zal hem vervullen.' Bid zo en preek zo, dat u verbijsterd, ontzet en diepbedroefd bent als er geen bekeringen komen. Zie even vast uit naar de redding van uw hoorders als de engel die de laatste bazuin zal blazen uitziend naar het ontwaken van de doden. Geloof uw eigen leer! Geloof uw eigen Heiland! Geloof in de Heilige Geest, Die in u woont! Zo zult u de begeerte van uw hart zien, en God zal verheerlijkt worden.

IV. Leven

Het is tijd om over het vierde punt te spreken, namelijk het leven. De prediker moet leven hebben; hij moet leven in zichzelf hebben. Bent u helemaal levend, mijn broeder? Natuurlijk bent u als gewone gelovige levend gemaakt. Maar bent u als predikant door en door levend? Als er in iemands lichaam een bot zit dat niet leeft, wordt dat een broedplaats van ziekte. Zo kan een rotte kies meer ernstige schade aanrichten dan de meeste mensen denken. In een levend organisme hoort geen dood deel thuis, en vroeg of laat zal het hevige pijn veroorzaken. Het is een wijze regeling dat dit zo is. Verval heeft namelijk de neiging zich uit te breiden, en er zou ongemerkt onheil kunnen ontstaan als de pijn de alarmbel niet luidde. Ik hoop dat elk deel van onze ziel dat niet werkelijk leeft, ons pijn zal doen totdat het kwaad is weggenomen.

Sommige broeders lijken nooit echt levend te zijn. Hun hoofd leeft wel: zij zijn verstandig en leergierig. Maar helaas, hun hart is traag, koud en lusteloos. Veel predikers zien nooit kansen, want de dood lijkt hun ogen te hebben dichtgezegeld. Ook hun tong is niet meer dan half levend gemaakt. Daardoor mompelen en struikelen zij, en overal om hen heen heeft de slaap het voor het zeggen. Mij is verteld dat het voor de gemeente een verademing zou zijn als bepaalde predikers maar eens met hun voet stampten, hun zakdoek optilden of iets anders deden dan ze gewend zijn. Ik hoop dat niemand

van u zo mechanisch en eentonig is geworden. Maar ik weet dat sommigen zwaar zijn zonder gewicht te hebben, plechtig zonder indruk te maken. Mijn broeder, ik wil dat u levend bent van uw voetzool af tot uw schedel toe: levend in verstand en hart, in tong en hand, in oog en oor. De levende God moet door levende mensen gediend worden.

Span u in om levend te zijn in al uw plichten. John Bradford, de martelaar, zei altijd: 'Ik ga nooit weg uit enig onderdeel van de dienst van God voordat ik mij er door en door levend in voel en weet dat de Heere erin met mij is.' Houd u nauwgezet aan deze regel. Ga bij het belijden van zonde door met belijden totdat u voelt dat uw tranen de voeten van de Heiland hebben gewassen. Blijf bij het zoeken van vergeving zoeken totdat de Heilige Geest getuigt dat u vrede met God hebt. Wacht bij het voorbereiden van een preek op de Heere totdat u daarin gemeenschap hebt met Christus. Wacht totdat de Heilige Geest u de kracht doet voelen van de waarheid die u moet overbrengen. 'Mensenkind, ... eet deze rol.' Neem het Woord eerst zelf in u op, voordat u probeert het aan anderen door te geven. Is er niet te veel dood bidden, dood preken en dood kerkenwerk van allerlei soort? Kent u geen gemeenten die lijken op het spookschip uit de legende, waarop de kapitein, de stuurman en de hele bemanning dode mannen zijn?

*De matrozen werken aan het want
zoals zij altijd deden;
zij heffen hun leden als dood gereedschap:
een spookachtige bemanning.*

*Het lichaam van mijn eigen diaken
staat knie aan knie met mij;
het lichaam en ik trekken aan één touw,
maar leven hebben wij niet.*

Dit is een grimmige zaak. Toch heb ik zo'n tafereel gezien, al heb ik nooit een spook gezien. Ik herinner mij dat ik lang geleden preekte voor een gemeente die uiterlijk bijna en innerlijk helemaal dood was. Tijdens de dienst voelde ik een vreselijke kilte in mijn ziel. Na afloop ging ik de consistorie in, en daar zag ik twee gewichtige personen zwaar tegen de schoorsteenmantel leunen. Ik zei tegen hen: 'Bent u de diakenen van deze gemeente?' Zij antwoordden: 'Ja, meneer.' Ik zei: 'Dat dacht ik al!' Verder legde ik niets uit. Deze pilaren van de gemeente moesten zelf duidelijk gestut worden. Maar met trage gemakzucht komt men in het werk van de Heere niet verder.

Broeders, wij moeten leven hebben, en wel in overvloed, ieder van ons. Dat leven moet uitstromen in alle plichten van ons ambt. Warm geestelijk leven moet zichtbaar zijn in het gebed, in het zingen en in de prediking, en zelfs in de handdruk en het goede woord na de dienst. Ik verheug mij in deze conferenties, omdat het levende samenkomsten zijn. De zaal voelt niet aan als een grafkelder. U begroet elkaar ook niet als een stel levende

geraamten zonder hart, of als een gezelschap deftige mandarijnen die net uit de theehuizen komen en werktuiglijk knikken en buigen. Ik kan niet tegen vergaderingen waar het enige teken van leven bestaat uit verhitte discussies over punten van orde, amendementen en voorstellen om 'de voorafgaande vraag' in stemming te brengen. Het is verbazend over wat voor kleinigheden een vergadering uren kostbare tijd kan verspillen. Men strijdt alsof het lot van de hele wereld en van de sterrenhemel van het debat afhangt. Wat zwoegt de berg, maar wat een klein muisje wordt er geboren! Broeders, mag u levend zijn, levend blijven en uw leven verspreiden! Bij Plato lezen wij dat de Egyptische priesters over de Grieken zeiden: 'Jullie Grieken zijn altijd jongens; er is onder jullie geen oude man.' Mijne heren, ook onder ons is op dit uur geen oude man. Wij zijn tot op deze dag vol jeugd. Wilt u iemand zien bij wie de kracht en de opgewektheid bewijzen dat zijn grijze haren alleen uiterlijk zijn? Daar zit hij [wijzend naar de heer George Rogers]. Het is iets groots om voortdurend uw jeugd te vernieuwen. Blijf nooit in uitgesleten sporen steken, maar trek nieuwe sporen met gloeiende wielen. Wie oud is als hij jong is, zal waarschijnlijk jong zijn als hij oud is. Ik zie graag de levendigheid van het kind samengaan met de ernst van de vader. Maar ik verheug mij vooral als ik zie dat een godvrezend man de levendigheid, de vreugde en de ernst van zijn eerste liefde bewaart. Het is een misdaad om ons vuur laag te laten branden terwijl de ervaring ons steeds meer brandstof geeft. Laat het ons

deel zijn om van kracht tot kracht te gaan, van leven tot overvloediger leven.

Wees altijd vol leven, en laat dat leven ook in uw gewone omgang te zien zijn. Het is ontstellend als goede mensen zeggen: 'Onze predikant breekt in de huiskamer af wat hij op de kansel heeft opgebouwd. Hij preekt heel goed, maar zijn leven stemt niet overeen met zijn preken.' Onze Heere Jezus wil dat wij volmaakt zijn, zoals onze Vader, Die in de hemelen is, volmaakt is. Iedere christen behoort heilig te zijn, maar op ons rust daartoe een zevenvoudige verplichting. Hoe kunnen wij de zegen van God verwachten als het niet zo is? God helpe ons zo te leven dat wij voor onze kudden betrouwbare voorbeelden zijn!

In dat geval zal er leven van ons uitgaan naar anderen. De man die God gebruikt om levend te maken, is de man die zelf levend gemaakt is. Mogen wij en onze gemeenten worden als de sierwaterwerken die wij op reis in het buitenland hebben gezien. Het water springt op als een fontein en valt neer in een bekken. Als dat bekken vol is, loopt de kristalheldere stroom als een fonkelend gordijn over de rand en rolt in een volgend bekken. Zo herhaalt het zich steeds opnieuw, totdat het geheel het oog bekoort. Mijn broeders, mogen op onze conferentie de levende wateren in ons stromen en daarna van ons uitstromen, totdat duizenden een zegen ontvangen en die aan anderen doorgeven! Dat is wat uw Heere wil, zoals Hij zei: 'Die in Mij gelooft, gelijkerwijs de Schrift

zegt, stromen des levenden waters zullen uit zijn buik vloeien.' 'En dit zeide Hij van den Geest, Denwelken ontvangen zouden, die in Hem geloven.' God vulle u tot de rand en doe u overstromen! Dit is onmisbaar: leven moeten wij hebben. Is er onder ons een sluimerende broeder die alles langzaam doet? Laat hij wakker worden. Doet iemand onder ons zijn plicht op een levenloze manier, alsof hij per pond betaald werd en geen half ons extra wilde geven? Laat ook hij wakker worden. Ons werk vraagt dat wij de Heere dienen uit geheel ons hart, uit geheel onze ziel, uit geheel ons verstand en uit geheel onze kracht. Voor halfslachtigheid is bij ons geen plaats. Ga heen, u doden, neem een betrekking als kapelaan op de begraafplaats en begraaf uw doden. Maar het werk onder levende mensen vraagt leven: krachtig, intens leven. Een lijk tussen engelenkoren zou niet méér misplaatst zijn dan een levenloze man in de bediening van het evangelie. 'God is niet een God der doden, maar der levenden.'

V. Liefde

Het laatste punt waarover ik moet spreken, maar niet het minst belangrijke, is de liefde. Wij moeten zeker overvloedig zijn in liefde. Voor sommige predikers is het moeilijk hun preken met liefde te doordrenken en te parfumeren. Hun aard is namelijk hard, koud, grof of zelfzuchtig. Niemand van ons is alles wat hij zou moeten zijn, maar sommigen zijn bijzonder arm aan liefde. Zij

‘bezorgen’ de zaken van de zielen van de mensen niet ‘oprechtelijk’, zoals Paulus het zegt. Tegen allen, maar vooral tegen de hardere soort, zou ik willen zeggen: wees dubbel ernstig in heilige liefde. Want zonder die liefde bent u niet meer dan een klinkend metaal of een luidende schel. Liefde is kracht. De Heilige Geest werkt meestal door onze genegenheid. Trek de mensen door liefde tot Christus. Het geloof brengt veel tot stand, maar de liefde is het eigenlijke werktuig waardoor het geloof zijn verlangens verwerkelijkt in de Naam van de Heere van de liefde.

Broeders, heb uw werk lief. U zult nooit goed preken als u er niet verliefd op bent. U zult het in geen enkele gemeente goed doen als u de mensen niet liefhebt, en ik zou haast zeggen: ook het dorp en het kerkgebouw. Ik zou willen dat u gelooft dat Slocum-in-the-Marsh een juweel is onder de dorpen. Denk maar: Londen mag als stad heel aardig zijn, maar als dorp spant Slocum de kroon. Zelfs uw kerkje, hoe eenvoudig ook, zou voor u bekoorlijk moeten zijn. Vind gerust dat de Tabernacle op zijn manier heel aardig is, maar dat er grote tekortkomingen aan kleven. Hij is bijvoorbeeld te groot, in elk geval te groot voor u. Uw kerkgebouw biedt maar plaats aan driehonderdtwintig mensen. Maar naar uw oordeel is dat precies zo’n groot aantal als één man met enige hoop op succes kan verzorgen. Het brengt in elk geval net zo’n grote verantwoordelijkheid mee als u wilt dragen. Als de liefde van een moeder voor haar kinderen haar doet geloven dat zij de liefste van de hele parochie

zijn, dan wast en kleedt zij hen met meer zorg. Als zij hen lelijke, lastige wezens vond, zou zij hen verwaarlozen. Ik ben er zeker van dat wij niet veel zullen bereiken zolang wij ons werk en de mensen met wie wij werken niet van harte liefhebben.

Ik kan naar waarheid zeggen dat ik niemand in de hele wereld ken met wie ik zou willen ruilen. 'Ach,' zegt u, 'dat is heel begrijpelijk, want u hebt een mooie positie.' Daar ben ik het helemaal mee eens. Maar ik dacht precies zo over mijn kleine gemeente in Waterbeach, en het was met de grootste tegenzin dat ik van de eerste naar de tweede vertrok. Ik geloof nog steeds dat er in mijn eerste gemeente mensen waren van wie ik nooit meer de gelijken zal zien. Ook geloof ik dat dat dorp in Cambridgeshire als plaats om nuttig te zijn grote aantrekkingskracht heeft. Het is een regel waarop ik geen uitzondering ken: wie in enig werk wil gedijen, moet er geestdriftig voor zijn.

U moet ook een vurige liefde hebben voor de zielen van de mensen als u hen ten goede wilt beïnvloeden. Niets kan het gemis daarvan vergoeden. Het winnen van zielen moet uw hartstocht zijn; u moet ervoor geboren zijn. Het moet de adem van uw neusgaten zijn, het enige waarvoor het leven u de moeite waard lijkt. Wij moeten op zielen jagen, zoals de Zwitserse jager de gems achtervolgt omdat de jachtlust hem in haar greep heeft.

Bovenal moeten wij een vurige liefde voor God voelen. Onze dierbare broeder die ons vanmorgen in het gebed

voorging, sprak terecht over de kracht die ons omgordt wanneer wij branden van liefde voor God. Hoe komt het dat zovelen tegen kinderen en jongeren zeggen: 'Je moet Jezus liefhebben om behouden te worden'? Dat is niet het evangelie. Het evangelie is: 'Geloof in den Heere Jezus Christus, en gij zult zalig worden.' Tegenover volwassenen zijn wij zorgvuldig om de zaak juist te verwoorden. Waarom brengen wij haar dan onnauwkeurig aan de jongeren? Als wij al een verschil maken, zou het verstandiger zijn de kinderen te zeggen dat zij moeten geloven, en de ouderen dat zij moeten liefhebben. Die vergissing zou minder schadelijk zijn, want liefde is wat de meeste mensen het meest ontbreekt. De heilige genade van de liefde moet onder ons meer gepreikt en door ons meer gevoeld worden. 'O,' zei een vrouw toen zij met haar predikant over de Heere sprak, 'Hij heeft mijn gebed al vele malen verhoord. Ik kan van Hem krijgen wat ik wil, want door Zijn genade ben ik heel dik met Hem.' Zij bedoelde dat de omgang met Hem een zoete gemeenschap had bewerkt, zodat haar gebeden verhoord werden. Och, leefden wij maar op vertrouwde voet met de Welbeminde, en voelden wij Zijn liefde altijd in ons hart! Liefde tot God helpt een man te volharden in de dienst, terwijl hij anders zijn werk zou hebben opgegeven. 'De liefde van Christus dringt ons', zei iemand wiens hart helemaal van zijn Meester was. Onlangs hoorde ik iemand zeggen dat de liefde van Christus ons zou moeten dringen. Dat is waar, maar Paulus sprak niet

zozeer over een plicht als wel over een feit. Hij zei: 'De liefde van Christus dringt ons.'

Geliefde broeders, als u vervuld bent van liefde voor uw werk, liefde voor de zielen en liefde tot God, dan zult u graag veel zelfverloochening verdragen die anders ondraaglijk zou zijn. De armoede van onze broeders op het platteland is zwaar en moet op alle mogelijke manieren verlicht worden. Toch mogen wij er gerust trots op zijn dat er zoveel mannen naar voren komen die bereid zijn een goedbetaald beroep op te geven en verdrukkingen te lijden, om het evangelie van Christus te prediken. Andere kerkgenootschappen zouden hun misschien meer betalen, maar zij wijzen het gouden smeergeld af. Zij blijven trouw aan Christus en aan de inzettingen zoals die overgeleverd zijn. Alle eer aan deze levenslange martelaren, die zware ontberingen verduren om Christus en Zijn gemeente! Naar ik gehoord heb, ontmoette de duivel eens een christen en zei tegen hem: 'Jij noemt jezelf een dienaar van God. Wat doe jij meer dan ik? Jij roemt erop dat je vast; dat doe ik ook, want ik eet noch drink. Jij pleegt geen overspel; ik ook niet.' De boze noemde een lange lijst van zonden waartoe hij niet in staat is, en waarvan hij dus kon beweren dat hij ervan vrij was. Ten slotte zei de heilige tegen hem: 'Eén ding doe ik dat jij nooit gedaan hebt: ik verloochen mijzelf.' Dat is het punt waarop de christen naar voren komt: hij verloochent zichzelf om Christus' wil. Omdat hij in Jezus gelooft, acht hij alle dingen schade te zijn om de uitnemendheid der kennis van Christus Jezus, zijn Heere.

Broeders, verlaat uw gemeente niet omdat het traktement klein is. Uw arme mensen moeten door iemand verzorgd worden. Wanhoop niet als de tijden zwaar zijn, want straks worden ze beter. Intussen weet uw hemelse Vader wat u nodig hebt. Wij hebben gehoord van mannen die in door de pest getroffen steden bleven toen anderen vluchtten, omdat zij de zieken van dienst konden zijn. Blijf dan bij uw mensen wanneer zij zonder werk zitten. Wees uw God even trouw als menigeen trouw is geweest aan zijn mensenliefde. Als u de huidige nood op de een of andere manier kunt doorstaan, blijf dan bij de mensen. God zal u helpen en u belonen, als u geloof in Hem hebt. Moge de Heere uw vertrouwen versterken en u troosten in uw verdrukkingen!

Ga door, broeders, met het prediken van hetzelfde evangelie. Maar preek het met meer geloof, en preek het elke dag beter. Trek u niet terug: uw plaats is vooraan. U die op kleine plaatsen staat, bekwaam u voor grotere werkkringen. Maar verwaarloos uw studie niet om naar betere posities uit te kijken. Wees voorbereid op een opening wanneer die komt, en wees ervan verzekerd dat het ambt naar de man komt die voor het ambt geschikt is. Wij zijn niet zo goedkoop dat wij onszelf op elke markt hoeven aan te prijzen. De gemeenten zijn altijd op zoek naar werkelijk bekwame predikers. Mannen van wie twijfelachtig is of ze geschikt zijn voor de bediening, zijn tegenwoordig weinig in trek. Maar naar bekwame en bruikbare mannen is veel vraag.

U kunt geen kaars onder een korenmaat verbergen, en u kunt een werkelijk bekwame man niet op een onbeduidende plaats houden. Bescherming door invloedrijke mensen is van het minste belang. Geschiktheid voor het werk, genade, bekwaamheid, ernst en een liefdevolle gezindheid brengen een man al snel op zijn plaats. God zal Zijn dienaar op zijn ware plaats brengen, als hij maar het geloof heeft om op Hem te vertrouwen. Ik zeg dit aan het slot van mijn toespraak, omdat ik de ontmoedigen ken waaronder u werkt. Wees niet bang voor hard werk voor Christus. Een vreselijke afrekening wacht hen die het in de bediening gemakkelijk hebben. Maar een grote beloning ligt klaar voor hen die alles verdragen om de uitverkorenen. U zult geen spijt hebben van uw armoede wanneer Christus komt en Zijn eigen dienstknechten tot Zich roept. Het zal heerlijk zijn om op uw post gestorven te zijn. U bent dan niet voor rijkdom opziggegaan en niet van Dan tot Berseba gerend om een beter salaris te krijgen. U bent gebleven waar uw Heere u gebod de stelling te houden.

Broeders, wijd u opnieuw aan God toe. Breng hier nieuwe touwen en bind het offer opnieuw aan het altaar! Ook al spartelt het tegen, bang voor het mes en bevreesd voor het vuur, bind het toch met touwen, ja, met touwen tot aan de hoornen van het altaar. Want tot de dood en in de dood zijn wij van de Heere. Volledige overgave van alles aan Jezus is vandaag ons wachtwoord. Moge de Heere het levende offer maar aannemen, om Jezus Christus' wil! Amen.

Kracht in zwakheid

Mijn beste broeders, ik stel uw gebeden heel erg op prijs. Ik ben er diep dankbaar voor dat ik daarin altijd een Benjaminsdeel ontvang. Nooit heb ik bewust uw voorbede meer nodig gehad dan juist nu. Ik mag immers met de psalmist zeggen: 'Hij heeft mijn kracht op den weg ter nedergedrukt.' Na mijn zware ziekte beef ik als een kind dat net zijn eerste stapjes zet. Ik kan mezelf maar met moeite overeind houden; wat kunt u verwachten van iemand die nauwelijks kan staan? De afgelopen zes weken heb ik dag in dag uit nagedacht over wat ik u zou zeggen, maar dat nadenken heeft niets opgeleverd. Mijn overdenkingen zijn mislukt. Ik ben naar de grachten gegaan, heb geen water gevonden en ben met een leeg vat teruggekomen. Mijn hoofd was zo in beslag genomen door medelijden met het arme lichaam, dat het niet met de arend omhoog kon stijgen. Het kon zelfs zijn vleugels niet gladstrijken voor de lagere vlucht die ik vanmorgen toch moet wagen. Eén ding is echter duidelijk: ik sta in

bijzondere gemeenschap met mijn onderwerp. Ik kan er, zoals de goede oude mensen vroeger zeiden, 'bevindelijk' over spreken. Toch kan ik daar niet veel steun aan ontlenen. Maar ik werp mij op de goddelijke kracht, die zich al zo vaak in zwakheid heeft getoond. 'De HEERE is onzer gedachtig geweest, Hij zal zegenen.'

Ik ontleen mijn onderwerp aan de woorden van Paulus in 2 Korinthe 12:10: 'Als ik zwak ben, dan ben ik machtig.' Ik zal mij er niet aan schuldig maken iets nieuws over mijn thema te zeggen, en ik zal er ook niets krachtigs over kunnen zeggen. De zwakke kant van de ervaring zal het duidelijkst naar voren komen. Ik kan alleen bidden dat de sterke kant niet verborgen blijft. Mijn eigen gevoelens leveren mij een commentaar op de tekst, en verder dan die uitleg wil ik niet gaan. Onze tekst staat niet alleen in de Bijbel geschreven, hij staat ook gegrift in het leven van de heiligen. Wij zijn geen apostelen en zullen nooit de inspiratie van Paulus kunnen opeisen. Toch zijn wij op dit ene punt even goed onderwezen als hij. Wij hebben namelijk door ervaring geleerd: 'Als ik zwak ben, dan ben ik machtig.' Deze uitspraak is een christelijk spreekwoord geworden. Zij is een paradox waarover geen kind van God zich meer verbaast. Zij is tegelijk een waarschuwing en een troost. Zij laat de sterken de zwakheid van kracht zien, en houdt de zwakken de kracht van zwakheid voor.

Laat aan het begin duidelijk zijn dat onze tekst niet waar is in elke betekenis waarin men hem zou kunnen lezen. Sommige broeders zijn uitgesproken zwak, en dat

altijd. Maar ik heb nog nooit ontdekt dat zij sterk zijn, behalve dan in de zin van koppig en eigenzinnig. Als halsstarrigheid kracht is, zijn zij kampioenen. Als verwaandheid kracht is, zijn zij reuzen. Maar in geen enkel ander opzicht zijn zij sterk.

Velen zijn zwak en toch niet sterk. Voor hen moeten wij de tekst veranderen en zeggen: 'Als zij zwak zijn, dan zijn zij de zwakheid zelf.' Er bestaat een soort zwakheid die wij terecht mogen vrezen. Zij kan ongemerkt over ons komen, maar zij brengt geen kracht, geen eer en geen deugd met zich mee. Zij is kwaad, alleen kwaad, de hele dag door. Met haar komen ongeschiktheid voor de heilige dienst en gebrek aan vrucht. En als de oneindige genade dat onheil niet afwendt, komen daaruit karakterverval en een mislukt leven voort. Mogen wij nooit de zwakheid kennen die Simson overkwam, nadat hij zijn geheim had verteld en zijn haarlokken had verloren! Hij kon niet zeggen: 'Als ik zwak ben, dan ben ik machtig.' Hij moest eerder zeggen: 'Als ik geschoren ben, dan ben ik zwak, en als alle de mensen.' Zie wat hem overkomt! 'De Filistijnen over u, Simson!' Hij kan hen nu niet verslaan. Hij kan zijn eigen ledematen niet beschermen, zijn eigen ogen niet bewaren, zijn eigen vrijheid niet terugkrijgen. Verblind zwoegt hij in de molen; de held van Israël is een slaaf geworden van de onbesneden Filistijnen! Ach, dat zo'n zwakheid mogelijk is bij een man die er duizenden had verslagen en hen op hopen had gelegd! O, dat zo'n zwakheid mogelijk is bij een man die de poorten van Gaza op zijn schouders had weggedragen, met posten, grendel

en al! En toch was het zo, en zo kan het ook met ons gaan. ‘Huilt, gij dennen! dewijl de cederen gevallen zijn.’

Broeders, wij moeten strijden tegen elke zwakheid die tot zonde leidt, opdat ook ons niet een Delila verderf brengt. Simsons ongeschoren haarlokken waren het teken van zijn toewijding als nazireeër. Als wij ooit zwak worden doordat onze toewijding tekortschiet, wordt zo’n zwakheid fataal voor echte bruikbaarheid. Stel dat de man die eens ‘niets van zichzelf en alles van God’ wilde, achteruitgaat tot hij verlangt naar ‘wat van zichzelf en wat van God’. Dan is het droevig met hem gesteld. Als hij die eens leefde om zielen te winnen, nu leeft om zilver en goud te winnen, dan zal zijn geld met hem vergaan. Als hij die eens bekendstond om zijn toewijding aan zijn Meester, zijn eigen meester wordt, dan zal hij berucht worden. Want ik ben ervan overtuigd: ook al doen wij in de ogen van mensen niets verkeerd, het is al verkeerd genoeg als wij zijn afgeweken van een dienst aan God met heel ons hart. Daar lachen de demonen om, en daar verbazen de engelen zich over: een man Gods die leeft als een man van de wereld! Zelfs de Heere Zelf houdt even stil om te vragen: ‘Wat maakt gij hier, Elia?’ De heiligen en de ijverigen treuren als zij zien dat een dienaar van Christus zijn eigen eerezucht dient. Wij zijn alleen sterk in de mate waarin onze toewijding volkomen is. Als wij niet geheel voor God leven, zal onze kracht ernstig weglekken. Onze zwakheid zal dan van het soort zijn dat de gelovige zo verlaagt, dat de goddelozen smalend zeggen: ‘Gij zijt

ook krank geworden, gelijk wij, gij zijt ons gelijk geworden.'

Beste vrienden, wij mogen ook nooit zwak worden in een andere zin, namelijk in onze gemeenschap met God. David verslapte in zijn omgang met God, en satan overwon hem door Bathseba. Petrus volgde van verre, en verloochende al spoedig zijn Heere. De gemeenschap met God is de rechterarm van onze kracht. Als die gebroken wordt, zijn wij zwak als water. Zonder God kunnen wij niets doen. Hoe meer wij proberen zonder Hem te leven, hoe meer wij onszelf te gronde richten. Ach, dat de man die het aangezicht van de Sterke heeft gezien en machtig is gemaakt, zou vergeten waarin zijn grote kracht ligt, en zo ziek en verzwakt zou raken! Wie zijn bezoeken aan het wijnhuis van de heilige gemeenschap heeft gestaakt, zal slecht gevoed worden. Hij zal moeten uitroepen: 'Ik word mager, ik word mager, wee mij!' Wie niet met de Welbeminde wandelt, zal al snel een Mefiboseth aan de voeten en een Bartimeüs aan de ogen zijn: bang van hart en beverig in de knieën. Als wij zwak zijn in de gemeenschap met God, zijn wij overal zwak. Als iemand sterk kan zijn zonder God, dan valt zo'n gevaarlijke kracht misschien ten deel aan de man die geen gemeenschap heeft. Maar als het waar is dat wij alleen sterk zijn wanneer wij aan de Heere hangen, dan brengt een verbroken gemeenschap al snel een gebroken kracht met zich mee.

En, beste vrienden, er is een soort zwakheid waarvan ik hoop dat niemand van u haar ooit zal kweken, al lijkt zij tegenwoordig erg in de mode. Ik bedoel zwakheid in het geloof. Want als ik zwak ben in het geloof, dan ben ik niet sterk in de Heere. Wie aan zijn God twijfelt, verzwakt zichzelf. Nog niet zo lang geleden werden mensen vol wantrouwen en ongeloof beschouwd als bezitters van een diepe bevinding. Maar ik hoop dat de tijd voorgoed voorbij is waarin men ongeloof als een vereiste voor een vooraanstaande heiligheid beschouwt. Luidde de evangelieboodschap: 'Die getwijfeld zal hebben, en niet gedoopt zal zijn, zal zalig worden', dan hadden velen hun roeping en verkiezing vastgemaakt. Maar zolang ons evangelie een evangelie van het geloof is, kan men het ongeloof nooit met welgevallen bezien. Het geloof is onze voorhamer en ons krijgswapen; wee de strijder die het vergeet! Laten wij daarom, broeders, onderscheid maken tussen zwakheid en zwakheid. Er is een zwakheid die een teken van kracht is, en er is een zwakheid in het geloof die wijst op geestelijk verval.

Ik bid dat wij nooit zwak zullen zijn in de liefde, maar dat wij net als Basilius 'pilaren van vuur' zullen worden. De liefde is de grootste van alle krachten die het menselijk hart kunnen vervullen. Ik mag de liefde niet zo met de andere genadegaven vergelijken dat ik een deugd tekortdoe. Toch is van alle werkzame krachten de liefde de sterkste, want zelfs het geloof werkt door de liefde. Het geloof wint de harten van mensen niet voor Jezus, totdat het dit wonderlijke wapen ter hand neemt en hen

dan gelovig tot Christus liefheeft. O, dat wij een hartstochtelijke liefde hadden, een liefde die een zuivere vlam is, witheet brandend en ons verterend! Moge dit heilige vuur in het diepste midden van ons wezen branden! Mogen wij onze God vurig liefhebben, en de mensen om Zijnentwil! Broeders, wees daarin sterk! Reken erop: als u ophoudt de mensen lief te hebben tot wie u preekt, en de waarheid die u verordend bent te verkondigen, dan zal het met de gemeente zijn 'gelijk als wanneer een vaandrager versmelt'. Misschien blijft u dan nog de kracht van een driftig humeur over, de kracht om aanstoot te geven en de kracht om te verstrooien. Maar de kracht van God zal worden teruggetrokken. U zult dan net als Phaëton proberen de paarden van de zonnewagen te mennen, maar zij zullen u alleen in vliegende vaart naar uw ondergang voeren.

Broeders, wij verlangen ernaar (o, hoe zouden wij daarnaar smachten!) om verlost te worden van elke zwakheid van het geestelijk leven. Wij willen de zwakheid ontgroeien die ons als kinderen in Christus eigen is, zodat wij jongelingen worden die sterk zijn. Ja, wij moeten nog verder gaan en volgroeide mannen in Christus Jezus worden, 'krachtig in den Heere, en in de sterkte Zijner macht'. Als wij in dat opzicht zwak zijn, zijn wij nergens sterk. Als predikanten behoren wij te verlangen naar alle geestelijke kracht die God bereid is te geven. Och, dat de Heilige Geest, Die in ons woont, vanbinnen niets vond wat Hem hindert en niets wat Zijn invloeden tegenhoudt! O, dat de volle Godheid van de gezegende Geest Zich in

deze sterfelijke lichamen van ons zo zou openbaren als eens de Godheid van de tweede Persoon van de Drie-eenheid Zich openbaarde in de persoon van Christus Jezus, de Zoon des mensen! Ik bedoel natuurlijk niet op wonderbaarlijke wijze. Ook niet op een manier waardoor wij zouden wedijveren met de onmededeelbare heerlijkheid van onze goddelijke Meester. Maar ik zou willen dat onze natuur tot in haar volheid, zoals de braambos op Horeb, gloeide van de inwonende Godheid. Het maakt niet uit als de braambos daarbij verteerd zou worden. Het zou goed zijn verteerd te worden, als de Geest van God maar in ons woonde en Zijn kracht openbaarde.

U ziet dus dat er betekenissen zijn waarin wij de tekst ronduit tegenspreken, en juist daardoor zijn ware betekenis vaststellen. Als het waar was dat allen die zwak zijn sterk zijn, dan konden wij meteen een krachtige bediening samenstellen. Wij hoefden dan alleen onze ziekenhuizen af te zoeken, een troep te werven uit onze idiotengestichten en allen bijeen te roepen die zwak van verstand en los van tong zijn. Nee, nee; het is de vreesachtigen en de ongelovigen, de dwazen en de lichtzinnigen, niet gegeven te beweren dat hun verstandelijke, morele en geestelijke zwakheden een geschikt podium zijn voor de openbaring van de goddelijke kracht.

Er is een tweede opmerking die ik u moet voorleggen voordat ik werkelijk aan de tekst toekom. Er bestaat een

andere vorm ervan die duidelijk waar is: 'Als ik sterk ben, dan ben ik zwak.' Dat is waar, bijna even waar als Paulus' verklaring: 'Als ik zwak ben, dan ben ik machtig.' Natuurlijk niet waar in alle betekenissen. Maar het komt zo dicht bij de waarheid, dat ik zou aanraden het te aanvaarden als een spreekwoord dat het verdient samen met de tekst zelf te worden aangehaald.

Kijk eens naar de beginnening die net is begonnen met preken in een dorpskapel of een evangelisatielokaal, en bewonder zijn grenzeloze vertrouwen in zijn eigen kracht. Hij heeft een aantal anekdotes en treffende beelden verzameld. Die brengt hij naar voren alsof het de Summa Theologia was, de bloem en kern van alle wijsheid. Hij is woordenrijk en energiek, al zit er niets in wat hij zegt. Zie hoe hij met zijn voeten stampt en zijn vuisten balt! Hij is voor velen als een wonder, want zij zien geen afdoende reden voor zijn machtige zelfverzekerdheid. Misschien komt hij naar het College. Hij betreedt het leslokaal met het gevoel dat er nu eindelijk eens een man over de vloer van het College loopt. De inwoners van Londen zullen weten dat er waarlijk een profeet in hun midden is. Wij horen al snel over deze heer, want hij wordt niet gewaardeerd. Zijn broeders willen zich 'voor een korten tijd in zijn licht' niet 'verheugen'; zij tonen zelfs de neiging hem uit te doven. Toch is hij volmaakt met zichzelf tevreden! Ik heb zo'n broeder in den treure over helemaal niets horen spreken. Daarna ging hij zitten, tot de rand toe vol voldoening. Ik heb hem bijna benijd en ben volkomen over hem

bedroefd geweest. Menige bekware man weent over zijn tekortkomingen, terwijl deze arme ziel roemt in zijn ingebeelde triomfen. Net als Cowpers arme gelovige —

| ‘Kussen en klosjes, heel haar kleine schat,’

kent hij dit ene en niets meer: zijn gaven zijn ongeëvenaard en zijn kennis is enorm. Wat is hij tevreden met zichzelf! Maar sterk is hij daarom nog niet. Was u bang voor hem toen u voor het eerst met hem in aanraking kwam? Zag u hem als een pantserschip, volkomen onneembaar? Die waan duurde niet lang. ‘De mens nochtans, die in waarde is, blijft niet.’ Als ik het mij goed herinner, begon u, die toen in het leslokaal van het College zat, uw boegen op dit oorlogsschip uit te proberen. U ontdekte dat het tenslotte maar een houten schip was. Er schuilt een grimmig genoegen in het zien instorten van de machtigen, en dat viel u ten deel. Wij voelden een zekere blijdschap toen wij de grote man onsje voor onsje zijn opgeblazen kracht zagen verliezen, totdat hij er helemaal aan bezweek. Wij hebben het lijk van de ijdele roem nooit begraven, want wij hebben nooit precies geweten wat ervan geworden is. Maar wij waren blij in de plaats ervan een bescheiden jongeman te vinden. Hij had bemoediging nodig, opdat hij zichzelf niet te veel zou onderschatten: een nederige geest, die de Heere op Zijn tijd verhoogde. Toen hij zich bewust werd van zijn zwakheid, werd hij sterk. Hij ontdekte dat hij, toen hij in zijn eigen ogen sterk was, in veel opzichten zwak was.

Sinds wij de collegebanken hebben verlaten, hebben wij veel sterke mannen gezien. Ik meen er een te zien zitten in zijn studeerkamer. Hij heeft de recensietijdschriften en kwartaalbladen gelezen, en een beetje van het nieuwste moderne denken. Nu zoekt hij naar een tekst. Wat het ook is, hij begrijpt hem volkomen. Hoe dan ook: als hij hem niet begrijpt, wie dan wel? Als hij op zijn tekst valt, legt hij hem uit, en hij wil helemaal niet weten wat de mannen Gods die vóór hem leefden erover gezegd hebben. Zij leefden immers in een duisterder tijd, en hij leeft in de negentiende eeuw, die wereld van wonderen, dat rijk van wijsheid, die bloem en glorie van alle tijden. Nu zult u wat beleven, als deze ontwikkelde godgeleerde uit zijn kamer tevoorschijn komt als een held die juicht van de wijn. Er rust geen dauw van de Geest van God op hem; die heeft hij niet nodig, hij drinkt uit andere bronnen. Hij spreekt met verbazingwekkende kracht, zijn taal is schitterend, zijn denken geweldig! Maar hij is even zwak als hij gepolijst is, even koud als hij pretentius is. Heiligen en zondaars merken allebei zijn zwakheid op, en geleidelijk bevestigen de lege banken dat. Hij is te sterk om de Heere om versterking te vragen, en daarom is hij te zwak om een gemeente tot zegen te zijn. Hij zoekt een andere werkkring, en nog een, en nog een. Maar nergens heeft hij kracht, want hij is te sterk in zichzelf. Zijn prediking is als een geschilderd vuur: niemand wordt erdoor verwarmd of opgeschrikt.

Wij hebben andere mannen gekend die niet zo sterk waren. Zij voelden dat zij het Woord van God zelfs niet

konden begrijpen zonder goddelijke verlichting, en zij gingen voor die verlichting naar de grote Vader der lichten. Bevend en vreesachtig hebben zij gevraagd of zij geholpen mochten worden om de gedachten van God uit te spreken, en niet hun eigen gedachten. En God heeft door hen gesproken, en zij zijn sterk geweest. Zij waren zwak, want zij waren bang dat hun gedachten Gods gedachten in de weg zouden staan. Zij vreesden dat hun verstand het Woord van God zou verduisteren. En toch zijn zij werkelijk sterk geweest. Eenvoudige mensen hebben naar hen geluisterd en gezegd dat God door hen sprak. Ook zondaars hebben naar hen geluisterd. Al werden zij boos, toch kwamen zij terug en gaven zich ten slotte aan Christus over. Waarlijk, God sprak door die man.

Ik heb predikers gekend die heel zwak waren, en toch zijn zij door de Heere gebruikt. Vele, vele jaren lang was mijn eigen prediking heel pijnlijk voor mij, vanwege de angsten die mij overvielen voordat ik de kansel opging. Vaak was mijn vrees om de mensen onder ogen te komen overweldigend. Zelfs het lichamelijke gevoel dat uit die gemoedsbeweging voortkwam, was pijnlijk. Maar deze zwakheid is voor mij een leerschool geweest. Vele jaren geleden schreef ik aan mijn eerbiedwaardige grootvader en vertelde hem over veel dingen die mij overkwamen voordat ik preekte: lichamelijke misselijkheid en vreselijke angsten, die mij vaak werkelijk ziek maakten. De oude heer schreef terug: 'Ik preek nu zestig jaar, en ik beef nog steeds vaak. Wees ermee tevreden dat het zo is. Want als

uw ontroering verdwijnt, is ook uw kracht verdwenen.' Als wij preken en er niets bij voelen, voelen de mensen er niets bij, en doet God er niets door. Een overweldigend besef van zwakheid moet niet als een kwaad worden gezien. Het moet worden aanvaard als iets wat de ware dienaar van Christus helpt.

Kijk eens naar de prediker die geen lasten draagt. Zijn preek zit in zijn zak. Er kan niets mee misgaan, tenzij een dief hem steelt. Al zijn gebaren heeft hij ingestudeerd; hij is zo veilig als een automaat. Hij hoeft niet te bidden of de Geest van God hem bij het preken wil helpen. Hij gebruikt de vorm wel, maar je vraagt je af wat dat gebed kan betekenen. Hij overziet de gemeente met de zelfvoldaanheid van een tuinman die naar een bloemperk kijkt. Hij heeft iets te zeggen en weet precies wat het wordt, woord voor woord. Daarom zegt hij het met gemak en komt hij de kanseltrap af, zo tevreden met zichzelf als een hart maar kan wensen. De gedachte aan beven ligt ver van hem; zo zwak is hij niet. Daarginds staat een arme broeder die zich het hoofd heeft gebroken, op zijn knieën heeft geworsteld en wiens hart heeft gebloed. Hij is half bang dat hij tijdens de preek zal vastlopen. Hij vreest dat hij de harten van de mensen niet zal bereiken, maar hij wil proberen wat er met Gods hulp te doen valt. Wees ervan verzekerd: hij zal de mensen bereiken en God zal hem bekeerlingen geven. Hij ziet op naar God, want in zichzelf voelt hij zich zo zwak. U weet wie van deze twee predikers u liever zou horen. En u

weet wie van de twee werkelijk de sterke is: de zwakke is sterk, en de sterke is zwak.

Een Amerikaanse godgeleerde, die heel veel wijze dingen zegt en een paar die dat niet zijn, beweert dat de beste voorbereiding op het preken een goede nachtrust en een stevig ontbijt is. Volgens hem is een sterk gestel een bijzonder doeltreffend hulpmiddel bij het verkondigen van het evangelie. Als u niets weet van hoofdpijn of van hartzeer, en nooit toelaat dat iets uw innerlijke evenwicht verstoort, dan mag u verwachten een heel succesvol predikant te worden. Dat kan zo zijn. Ik wil gezondheid, eetlust, een opgewekte geest en een goede nachtrust op zaterdag niet kleineren. Maar deze dingen zijn niet alles, en ook niet veel. Mens sana in corpore sano, zeker; maar waar men daar sterk op heeft vertrouwd, bleek dat vooral uit fraaie, sensationele preken. Broeders, ik betwijfel of het volgende geslacht zal zeggen dat het vruchtbaar is gebleken in geestelijk onderwijs dat de ziel voedt of het geweten raakt. Veel van de edelste voorbeelden uit onze prekenliteratuur zijn afkomstig van mannen die geduldig leden. Mannen met het meest ontroerende gevoel, de hoogste geestelijkheid en het wonderlijkste inzicht in de diepten Gods wisten vaak weinig van lichamelijke gezondheid. Calvijn leed aan vele hevige kwalen, maar zullen we ooit zijn gelijke zien? Robert Hall was zelden vrij van pijn, maar wie heeft ooit heerlijker gesproken? En hier wil ik iemand noemen die we allemaal liefhebben: Charles Stanford. Hij wordt steeds lieflijker naarmate hij zwakker wordt, en hij ziet

des te helderder nu zijn ogen schemerig worden. Mijn broeders, lichamelijke kracht is niet onze sterkte; ze kan zelfs onze zwakheid zijn. Gezondheid is te wensen, en waar we haar hebben, moeten we er zorgvuldig mee omgaan. Maar als we haar verliezen, mogen we het voor grote vreugde achten en ernaar uitzien met Paulus te kunnen uitroepen: 'Als ik zwak ben, dan ben ik machtig.' In de een of andere vorm moeten we beproefd worden. Een prediker die geen kruis te dragen heeft, een profeet van de Heere zonder last, is een onnutte dienstknecht en een last voor de kerk.

Het zou verschrikkelijk zijn een herder zonder zorgen te zijn. Tot zulke mensen spreek ik niet, geloof ik tot mijn blijdschap. Maar ik spreek wel tot sommigen die als herders overladen zijn met zorgen en gebukt gaan onder verdriet. Misschien is de grootte van uw gemeente, of waarschijnlijker de kleinte ervan, voor u een dagelijkse zorg. Vraag niet om van die zorg verlost te worden. De herder die 's avonds altijd op tijd naar bed kan gaan en kan zeggen: 'Ik heb weinig last van mijn kudde', is niet de man die te benijden is. Koeltjes zegt hij: 'Vorige winter zijn er een paar lammeren gestorven; daar moet je op rekenen. Het is waar dat er schapen van honger zijn omgekomen, maar als de weiden het lieten afweten, kon ik daar niets aan doen.' Zo'n herder verdient het door de eerstvolgende wolf te worden opgegeten. Maar de man die met Jakob kan zeggen 'dat mij bij dag de hitte verteerde, en bij nacht de vorst', is de ware herder. Zijn rust is uiterst onregelmatig. Het enige regelmatige aan

hem zijn zijn arbeid en zijn teleurstellingen, en toch maakt het geloof hem tot een gelukkig mens.

Wordt u als herder heel zwak, en gaat uw taak u volkomen boven het hoofd, klaag dan niet over die zwakheid, want juist dan bent u op uw sterkst. Maar bent u als herder sterk en zegt u: 'Predikant zijn lijkt me een makkelijke zaak', dan kunt u ervan op aan dat u zwak bent. Staat u mij toe hier te zeggen dat ook een broeder die zo sterk wordt dat hij veel over zijn eigen heiligheid praat, zwak is. Ik heb nog niet gemerkt dat iemand die genade genoeg had om er vlaggen van te maken, daardoor meer overwinningen heeft behaald. Wat mij betreft, ik had al mijn genade nodig om er een zwaard van te maken. Al mijn kracht had ik nodig voor het echte gevecht. Een vaandel daarvan maken om voor de mensen te laten wapperen, zover ben ik nog niet gekomen. Ik moet nog steeds een heel nederige plaats innemen onder de dienstknechten van God. Coleridge werd eens gevraagd of hij in spoken geloofde. Hij zei van niet, want hij had er te veel gezien! Als iemand mij vroeg of ik in volmaakte mensen geloof, zou ik moeten zeggen dat ik er te veel heb gezien om erin te geloven. Een spook is iets wonderlijks. Als u het voor het eerst ziet, doet het elk afzonderlijk haar op uw hoofd 'recht op staan, als stekels op het boze stekelvarken'. Maar de tweede keer gebeurt dat niet meer, want dan bekruipt u het vermoeden van een uitgeholde knol met een kaars erin. Laatst hoorden we van iemand die het zelfs waagde karmijnrood te spuiten over een geest die bij een seance uit de wijde

diepte was opgeroepen. Ik heb het wel eens gewaagd tegen een volmaakt mens in te gaan. De hitte van zijn humeur was mij toen het bewijs dat hij, al stond hij onder zijn eigen vrienden misschien op de rand van de volmaaktheid, die voltooiing nog niet helemaal had bereikt wanneer hij blootstond aan het koelere oordeel van vreemden. Wie op volmaaktheid aanspraak maakt, is mij meestal uit de weg gegaan, omdat hij een afkeer had van mijn protestantisme tegen zijn heiligheid. Dat verlies heb ik niet betreurd. Ik ben niet gesteld op een volmaaktheid die over zichzelf praat. Er is weinig deugd in een schoonheid die de aandacht op zichzelf vestigt; bescheiden schoonheid is de laatste die haar eigen bekoorlijkheid prijst. Een aantal mensen zat eens bij elkaar op te scheppen over hun genadegaven en wat ze bereikt hadden. Slechts één broeder zat te zwijgen. Ten slotte zei iemand tegen hem: 'Hebt u dan geen heiligheid?' 'Jawel,' zei hij, 'maar ik heb er nooit gehad om mee te pochen.' Laten we alle heiligheid hebben die te krijgen is, en laten we tot de volmaaktheid voortvaren. Maar laten we blijven bedenken dat we zwak zijn wanneer we sterk zijn. Wanneer we denken dat we de volmaaktheid hebben bereikt, legt de blauwe schimmel van de hoogmoed zich over ons heen. Dan hebben we onszelf niet grondig onderzocht, anders hadden we wel een fout gevonden om berouw over te hebben, of een kwaad waartegen we nog moeten strijden.

Tot nu toe zijn we, naar het voorbeeld van Rowland Hill, om de tekst heen gelopen. Laten we er nu recht op afgaan: 'Als ik zwak ben, dan ben ik machtig.'

I. Hier is allereerst een neerdrukkende ervaring: 'Als ik zwak ben.' Wanneer is dat? Eigenlijk zijn we dat altijd. Is er ooit een moment waarop de sterkste christen niet betrekkelijk zwak is?

Maar er zijn bepaalde tijden waarin we ons bewust zwak voelen. Neem het geval van Paulus als voorbeeld. Hij was opgetrokken tot in de derde hemel, maar hij kon openbaringen niet zo goed dragen als Johannes. Die kreeg er genoeg om een boek mee te vullen en werd er toch nooit hoogmoedig door. Paulus was minder geschikt om ziener te zijn, want hij voelde zich meer thuis bij redeneringen dan bij gezichten. Toen hij dan ook een gezicht zag, hechtte hij daar veel waarde aan. Vijftien jaar lang hield hij zijn geheim voor zich. Maar het was voor hem zo'n bijzonder iets, en het lag zo ver buiten zijn natuurlijke aard, dat hij geneigd was zich 'door de uitnemendheid der openbaringen' te 'verheffen'. Daarom zond de Heere niet de satan zelf, maar 'een engel des satans', een lage, verachtelijke geest. Die kwam niet met zwaard en schild tegen hem vechten, maar hem 'met vuisten slaan', zoals jongens hun speelkameraadjes doen. Hebt u nooit iets onbeduidends gehad dat u ergerde, zoals een vlieg die om u heen zoemt? Hebt u niet gevoeld dat zo'n beproeving uiterst kwellend was en toch armzalig onbelangrijk? U had zich kunnen omgorden om

een leeuw tegemoet te treden, maar deze kwellung was niet meer dan een keffende straathond. Toch prikkelde ze u tot het uiterste en deed ze u pijn. Paulus beschrijft zijn beproeving niet als de snee van een zwaard, want dan had hij die kunnen verbinden. Het was maar de prik van een doorn. Hij kon de oorzaak van de pijn nauwelijks zien, anders had hij een naald gepakt en hem eruit gehaald. Het was een klein doortje dat zich in het vlees had begraven en daar was gaan zweren. Dat was Paulus' kwellung, en ze werd gezonden om hem nederig te houden. Paulus had misschien kunnen roemen als hij met de duivel worstelde, maar deze 'doorn in het vlees' was een ellendige zaak. Met een grote verzoeking worstelen en haar tegen de grond werpen heeft iets groots, en dat bezielt u. Maar het is heel anders als u wordt aangevallen door iets wat zo klein is dat u uzelf veracht omdat u er aandacht aan schenkt, terwijl het toch aan uw ziel knaagt. Dan zegt u tegen uzelf: 'Wat ben ik zwak! Waarom raak ik zo geprikkeld en van streek? Als iemand anders half zoveel drukte maakte over een doortje, zou ik zeggen: "Dat zou je beter moeten weten." En hier sta ik, een prediker van het evangelie, zwaar beproefd door een kleinigheid. Driemaal smee ik de Heere het van mij weg te nemen, want ik kan het niet verdragen.' Raken wij ooit in zo'n toestand? Ik zou willen dat we in zo'n tijd onze diepe zwakheid zouden belijden en ons op God zouden werpen, want dan zouden we sterk worden.

Dat zweren van de doorn treft niet ons allemaal, want niet ieder van ons ziet gezichten. Maar veel

dienstknechten van God moeten hun zwakheid op een andere manier voelen: door een drukkend besef van verantwoordelijkheid. Broeders, ik spreek tot u als tot verstandigen, die mij niet verkeerd zullen begrijpen. Ik hoop dat u altijd uw verantwoordelijkheid voor God zult voelen, maar drijf dat gevoel niet te ver. We kunnen onze verantwoordelijkheid zo diep voelen dat we haar niet meer kunnen dragen. Ze kan onze vreugde verlammen en slaven van ons maken. Maak u geen overdreven voorstelling van wat de Heere van u verwacht. Hij zal het u niet kwalijk nemen dat u niet doet wat boven uw verstandelijke vermogens of lichamelijke krachten gaat. Van u wordt trouw gevraagd, maar u bent niet verplicht succes te hebben. U moet onderwijzen, maar u kunt de mensen niet dwingen te leren. U moet de dingen duidelijk maken, maar u kunt vleeselijke mensen geen begrip van geestelijke dingen geven. Wij zijn niet de Vader, niet de Heiland en niet de Trooster van de kerk. Wij kunnen de verantwoordelijkheid voor het heelal niet op onze schouders nemen. Terwijl we ons kwellen met ingebeelde verplichtingen, kunnen we onze werkelijke lasten over het hoofd zien. Ik zou kunnen gaan zitten mediteren tot ik de verantwoordelijkheid voor heel Zuid-Londen op mijn rug voelde. Dan zou ik niet meer in staat zijn voor mijn eigen gemeente te zorgen. Wat is in de praktijk het gevolg als u zich als één man verantwoordelijk maakt voor het werk van twintig? Zult u er meer door doen? Zult u het beter doen? Vanmorgen zag ik een paard dat een vracht voor drie paarden trok. Wat trok hij! Wat

spande hij zich in! Ik dacht bij mezelf: 'Daar wordt een goed paard geruïneerd. Zijn baas zou een deel van de vracht moeten afladen, of er meer paarden bij moeten spannen.' Behandelt onze Heere en Meester ons op die manier? Nee, wij overladen onszelf. We gaan staan trekken alsof de redding van de wereld ervan afhangt dat we ons doodwerken. Ik wil niet dat u een gepaste mate van verantwoordelijkheid niet meer voelt. Maar u bent God niet, en u staat niet op Gods plaats. U bestuurt de voorzienigheid niet, en u bent niet gekozen tot enige beheerders van het genadeverbond. Doe dus ook niet alsof u dat wel bent.

Maar beste broeders, nu ik dit bij wijze van waarschuwing heb gezegd, opdat ik niemand van u tot wanhoop breng, wil ik u vragen: heeft iemand van ons de maat van zijn verantwoordelijkheid ten volle gevoeld? Als er hier zo iemand is, laat hij het zeggen; maar ik zal hem niet geloven. We hebben niet gedaan wat we hadden moeten doen, niet wat we hadden kunnen doen, niet wat onze plicht was, en ook niet wat we in Gods kracht nog zullen doen. Misschien hebben we in hoeveelheid volledig gedaan wat van ons verwacht werd. Maar hoe staat het met de kwaliteit? Het kan zijn dat we genoeg bijeenkomsten hebben bijgewoond en genoeg preken hebben gehouden. Maar is dat gebeurd in een apostolische geest? Hebben we de mensen nacht en dag met tranen vermaand en hen gesmeekt als voor Gods aangezicht? Als we onze verantwoordelijkheden werkelijk voelen, verpletteren ze ons, en dan zijn we zwak, echt

zwak. Maar die zwakheid is de weg naar kracht: 'Als ik zwak ben, dan ben ik machtig.'

En voelen we ons niet vaak zwak in de zin dat we vanwege onze eigen zondigheid volstrekt ongeschikt zijn om predikant te zijn? Paulus zei over zijn roeping tot de bediening: 'Wee mij, indien ik het Evangelie niet verkondig!' Dat kunnen wij ook zeggen. Toch voelen we ons soms alsof we niet meer voor Christus willen spreken. We zouden in stilzwijgen verzinken, als Zijn Woord niet als een brandend vuur was, besloten in onze beenderen, zodat we ons niet kunnen inhouden. Dan denken we erover weg te trekken naar het verre Westen en in een blokhut een paar kinderen de weg van het behoud te leren, want voor iets hogers voelen we ons niet geschikt. Onze tekortkomingen en mislukkingen kijken ons zo strak aan dat we de ogen neerslaan. Dan zijn we pijnlijk zwak. Maar ook dit is de gebaande weg naar kracht: 'Als ik zwak ben, dan ben ik machtig.'

Soms raken we neerslachtig en zwak omdat ons arbeidsveld bijzonder moeilijk lijkt. Dit is niet het moment om uit te weiden over de eigen beproevingen van onze gemeenten. Predikanten in Londen zouden u verhalen kunnen vertellen waar u van zou opkijken, want ze zien dingen die dag en nacht op hen drukken. En wat sommige van onze broeders op het platteland al niet hebben moeten verdragen! Ze krijgen de diakenen en de gemeente met geen mogelijkheid van hun plaats; misschien willen de diakenen hén juist van hun plaats

hebben. Ze kunnen de mensen niet bereiken, en al preken ze zich de ziel uit het lijf, ze preken voor lege banken. Konden we bepaalde mannen maar eens op de posten zetten die hun broeders onder grote ontmoediging trouw bezetten! Dan zouden ze zichzelf beter leren kennen en ophouden met pochen. In plaats van kritiek te leveren, zouden ze zich verwonderen dat er onder zulke omstandigheden zoveel is bereikt. Ook langs die weg worden we sterk. Wanneer God ons laat voelen dat ons werk zonder Zijn hulp voor ons onmogelijk is, dan worden we naar Zijn kracht gedreven.

Sommigen van u staan helemaal alleen; u mist de helpende omgang met verwante geesten. Dat is een zware ontbering, die u terecht kan neerdrukken. Daarbij komt dat velen van u arm zijn en nauwelijks weten hoe ze hun gezin moeten onderhouden. Daarnet luisterde ik naar het gebed van de broeder die ons in de gebedsdienst voorging. Ik dacht eraan wat hij doormaakt, en hoe hij zelfs met arbeiders op het oogstveld heeft gewerkt om zijn brood te verdienen en het evangelie te kunnen preken. Toen voelde ik dat ik mij over hem kon verblijden. Toch weet ik dat armoede een man vaak droevig zwak doet voelen. Als zijn kinderen geen schoenen hebben, de jurk van zijn vrouw bijna versleten is en hij niet weet waar nieuwe vandaan moeten komen, dan bezwijkt zijn hart in hem.

Bovendien kan het zijn dat er onverdiende smaad over u komt. De vader van de leugen kan een schandelijk

verhaal over u verzinnen, en het kan zijn dat u zich helemaal niet kunt verdedigen. U bent bang dat u, als u de vlek probeert weg te werken, de bladzijde bederft. Over zoiets breken harten. O, hoe zwak wordt een mens dan! Als hij de beschuldiging telkens weer heeft horen herhalen, kan hij zich half schuldig gaan voelen, terwijl hij al die tijd zo rein is als vers gevallen sneeuw. Dat brengt een zwakheid die een mens kan verlammen. O, om in zulke tijden krachtig te zijn in de Heere!

U denkt waarschijnlijk niet dat ik ooit opgedroogd raak en het moeilijk vind om in mijn preken iets nieuws te zeggen. Toch is het zo. Bedenk eens, beste broeders: er zijn al zoveel delen met preken van mij gedrukt. Naarmate die delen toenemen, wordt het moeilijker iets nieuws te zeggen. ‘Waar moet de volgende preek vandaan komen?’ Die vraag hebben we onszelf telkens weer gesteld. We hebben gevreesd dat we de voorraad niet op peil konden houden, en we hebben onze eigen zwakheid in verschrikkelijke mate gevoeld. Maar ook dit is de weg naar kracht. Bereid u er dus op voor, mijn jongere broeders, dat u steeds zwakker wordt. Bereid u erop voor dat u steeds lager zinkt in uw eigen achting. Bereid u voor op de vernietiging van uw eigen ik, en bid God dat Hij dat proces bespoedigt.

Sommige broeders weten niets van deze ervaring. Zij zijn helemaal niet zwak, maar kijken neer op zulke bekentenissen. Bent u nooit predikers tegengekomen die maar door en door kunnen gaan, hoewel ze nooit iets

gezegd hebben en dat ook nooit zullen doen? Toch weten zij nooit wat het is om zwak te zijn. Ze zijn vandaag even bekwaam als ze ooit geweest zijn. Ik hoorde eens van een oude Schotse predikant met heel veel hoofdpunten en bijna ontelbaar veel onderverdelingen. Op een dag liepen de mensen een voor een weg. Ten slotte pakte de jongen de sleutels op en zei tegen hem: 'U kunt de kerk afsluiten als u klaar bent.' Sommigen doen er zo lang over om niets te zeggen, en maken hun kerken zo zeker leeg, dat het verstandig zou zijn hun de sleutels te geven. Dan kunnen ze vertrekken wanneer ze helemaal uitgepraat zijn.

Wat sommigen van ons betreft: wij zijn ons van onze zwakheid bewust. Als we saai en langdradig worden, weten we dat. Soms komen we van de kansel met het gevoel dat we minder geschikt zijn dan ooit voor het heilige werk. Onze laatste preek vinden we onze slechtste, en juist daarom is ze vaak onze beste. We groeien, en onder meer groeien we naar beneden. We zullen ons steeds minder geschikt blijven voelen, en ondertussen worden we steeds meer bereid om door de Heere gebruikt te worden. Ik ken iemand die onlangs 's avonds bij het lezen zei dat het leek alsof haar ogen eruit gevallen waren. In werkelijkheid was haar bril afgevallen. Ga zo door met het verliezen van uw bril. Zorg ervoor dat u al die vrome stembuigingen en dat gejammer kwijtraakt, en al die groteske manieren, stijfheden en maniertjes. Dat zijn niet uw ogen, maar alleen schandelijk slechte brillen.

II. Ik sluit af met een woord over de gezegende ervaring: 'Als ik zwak ben, dan ben ik machtig.' Hoe zit dat, en hoe kan dat?

Welnu, ten eerste vlucht ik juist wanneer ik zwak ben zeker naar God om bijstand en hulp. De kleine konijnen waarover de Schrift spreekt, waren arme, nietige dieren, en toch wisten ze de jager te verschalken. Leer een les van hen: 'De konijnen zijn een machteloos volk; nochtans stellen zij hun huis in den rotssteen.' Broeders, omdat ik niet kan denken, verberg ik mij achter een leer die God voor mij heeft uitgedacht. Omdat ik geen hypothese kan bedenken, laat ik mijn ziel rusten op een vaststaand feit. En omdat ik niet eens met mijzelf in overeenstemming kan zijn, schuil ik achter de duidelijke leer van de tekst, en daar blijf ik. Het is wonderlijk hoe sterk een mens zich in zo'n schuilplaats voelt. Als u geen steen kunt leggen en in uw eentje geen troffel kunt optillen, dan kunt u beginnen voor God te bouwen. Want Hij zal u tot Zijn medearbeider maken. Uw zwakheid wordt dan verbonden met de eeuwige kracht, en dan rijst de muur snel omhoog.

Verder zijn we sterk als we zwak zijn, omdat we onze kracht door het gebed verkrijgen, en onze zwakheid is ons beste argument in het smeken. Jakob overwon pas toen hij mank liep, ja, pas toen hij viel. Toen de zenuw kromp, triomfeerde de smekeling. Als u bidt en een beroep doet op uw kracht, dan krijgt u niets. Doe dan een beroep op uw zwakheid, en u zult overwinnen. Er is geen

betere pleitgrond bij de goddelijke liefde dan zwakheid en pijn. Niets heeft zoveel invloed op het grote hart van God als een hart dat bezwijkt en in zwijm valt. Wie zich in het gebed opwerkt tot tranen en zielsangst, en ondertussen voelt alsof hij niet kan bidden en toch moet bidden, die zal de wens van zijn ziel vervuld zien. Zorgen moeders niet altijd het meest voor het allerkleinste kind, of voor het kind dat het ziekst is? Besteden wij niet de meeste zorg aan dat kind van ons dat zijn ledematen het minst kan gebruiken? En is het niet waar dat onze zwakheid Gods kracht vasthoudt, en Hem ertoe brengt Zijn almacht te buigen om ons te redden?

Er is nog een andere kracht in zwakheid, die het goed is voor ons om te hebben. Ik geloof dat het een wonderlijke kracht geeft aan onze woorden als we preken in bewuste zwakheid. Toen meneer Knill traktaatjes ging uitdelen onder de soldaten, was daar volgens zijn eigen verhaal een goddeloze man die tegen zijn kameraden zei: 'Ik zal hem wel genezen van het komen met zijn traktaatjes.' Er werd een kring gevormd rond de predikant en de godslasteraar, en die vervloekte meneer Knill met afschuwelijke eden. Toen meneer Knill die godslasterlijke woorden hoorde, barstte hij in tranen uit. Hij zei hoe hij verlangde naar de redding van die man. Jaren later ontmoette hij die soldaat opnieuw. De man zei toen tegen hem: 'Ik heb nooit aandacht geschonken aan uw traktaatjes, of aan iets wat u zei. Maar toen ik u als een kind zag huilen, kon ik dat niet verdragen, en ik gaf mijn hart aan God.' Stel dat we onze mensen vertellen

hoe geremd we zijn, maar ook hoezeer we verlangen naar de redding van hun ziel. Stel dat we hun vragen onze gebrekkige taal te verontschuldigen, omdat die uit ons hart komt. Dan geloven zij in onze oprechtheid, want ze zien hoe ons hart breekt, en ze worden geraakt door wat we zeggen. Wie theologie afdraait voor zoveel per yard, heeft geen macht over mensen. De mensen hebben mannen nodig die kunnen voelen: mannen met een hart, zwakke en tere mannen, die kunnen meeleven met de schuchteren en bedroefden. Het is een gezegende zaak als een dienaar zich een weg kan wenen naar de ziel van mensen, of zelfs een pad kan stamelen naar hun hart. Wees dus niet bang om zwak te zijn, broeders, maar wees blij dat u met de apostel kunt zeggen: 'Als ik zwak ben, dan ben ik machtig.'

Daarnaast komt er nog een andere vorm van kracht uit zwakheid voort, want daardoor wordt ons medeleven gevormd. Soms worden u en ik zwak en neerslachtig van geest, en gaat onze ziel door het dal van de schaduw des doods. Dat is vaak omwille van anderen. Op een zondagmorgen preekte ik over de tekst: 'Mijn God! Mijn God! Waarom hebt Gij Mij verlaten!' Ik zei het niet, maar ik preekte mijn eigen ervaring. Ik hoorde mijn eigen ketenen rinkelen terwijl ik probeerde te preken voor mijn medegevangenen in het duister. Maar ik begreep niet waarom ik in zo'n vreselijke, angstaanjagende duisternis gebracht was, en ik veroordeelde mijzelf erom. Op de maandagavond daarna kwam er een man bij me die alle kenmerken van wanhoop op zijn gezicht droeg. Zijn haar

leek recht overeind te staan, en zijn ogen puilden bijna uit hun kassen. Na wat heen en weer gepraat zei hij tegen mij: 'Nooit eerder in mijn leven heb ik iemand horen spreken die mijn hart leek te kennen. Mijn geval is verschrikkelijk. Maar zondagmorgen hebt u mij levensecht getekend, en u preekte alsof u in mijn ziel was geweest.' Door Gods genade heb ik die man van zelfmoord gered en hem in het licht en de vrijheid van het evangelie geleid. Maar ik weet dat ik dat niet had gekund als ik zelf niet opgesloten had gezeten in de kerker waarin hij lag.

Ik vertel dit verhaal, broeders, omdat u uw eigen ervaring soms misschien niet begrijpt. En de volmaakte mensen veroordelen u misschien omdat u die ervaring hebt. Maar wat weten zij van Gods dienstknechten? U en ik moeten veel lijden ter wille van de mensen die aan onze zorg zijn toevertrouwd. Gods schapen dwalen heel ver af, en wij moeten achter hen aan. Soms gaan de herders op plaatsen waar ze zelf nooit zouden rondzwerven als ze niet op zoek waren naar verloren schapen. U zit misschien in een Egyptische duisternis, en u vraagt zich af waarom zo'n huivering u door merg en been gaat. Maar misschien bent u juist helemaal bezig met uw roeping, en wordt u door de Geest geleid naar een plaats waar u kunt meeleven met moedelozen. Verwacht dat u zwakker wordt, broeders, zodat u de zwakken kunt troosten. Zo kunt u in het oordeel van anderen leraars in Israël worden, terwijl u naar uw eigen

mening nog minder bent dan de allerminste van al de heiligen.

Meer nog: ik geloof dat mijn tekst ook waar is wanneer iemand zwak wordt door liefde voor de bijzondere plaats waar hij geroepen is te werken. Stel dat een broeder geplaatst is te midden van een dicht opeengepakte, arme bevolking. Hij voelt de verantwoordelijkheid van zijn werk en de ellende van de zielen om hem heen. Dat krijgt zo'n greep op hem dat hij er niet meer aan kan ontkomen. Hij probeert aan vrolijker onderwerpen te denken, maar hij kan de nachtmerrie van de armoede en zonde van de mensen niet van zich afschudden. Ze is bij hem overdag en ze is bij hem 's nachts. Hij hoort het huilen van de kinderen en het weklagen van de vrouwen. Hij hoort het zuchten van de mannen en het kreunen van de zieken en stervenden. In zijn wanhopige ijver voor zijn eigen deel van het grote arbeidsveld wordt hij bijna een man met maar één gedachte. Ja, zo'n man kan zich doodmaken van bezorgdheid. Maar ondertussen is het duidelijk dat hij de man is die God gezonden heeft om de mensen te zegenen. Hij zal blijven denken, bidden en plannen maken, totdat hij ten slotte op een methode komt die buitenstaanders even vreemd zullen vinden als de man zelf. Maar hij zal die uitvoeren, en de hele wijk zal er beter van worden.

Wat een zegen is het als God een godvrezend mens midden in een massa ellende werpt en hem daar houdt! Het is misschien niet prettig voor hem, maar uiteindelijk

zal het een zevenvoudige beloning opleveren. Ik ben blij dat Howard voelde dat hij alle gevangenen van Europa moest bezoeken. Hij had een comfortabel eigen huis, en toch moest hij rondtrekken door Frankrijk, Duitsland en Rusland. Overal stak hij zijn neus in elk verpest hondenhok waar gevangenen te vinden waren. Hij raakt vertrouwd met de onvoorstelbare verschrikkingen van het kerkerleven, en lijdt aan koorts die voortkomen uit het vuil van de gevangenis. Hij heeft een uitgelezen neus voor de slechtste lucht. Hoe smeriger die is, hoe noodzakelijker het is dat hij haar inademt, want hij heeft een hartstocht om wreedheid in gevangenen op te sporen en uit te bannen. Hij komt thuis en schrijft een boek over zijn lievelingsonderwerp. Na een poosje is hij alweer weg, en ten slotte sterft hij als martelaar voor de zaak die hij omarmd heeft. Toch was het de moeite waard een Howard te zijn, die kon leven en sterven om zijn medemensen te redden. Meneer Howard, juist omdat u zo erg zwak bent en zo lijdt aan gevangenen-op-het-brein, bent u sterk. U zult hervormingen tot stand brengen terwijl anderen er nog over praten. Ik denk dat sommigen zeiden: 'Deze dingen moeten geleidelijk verbeterd worden door de voortgang van betere beginselen, en we moeten nieuwe denkbeelden stap voor stap uitproberen.' Ja, zo'n geleidelijke hervorming is een verstandig idee. Maar meneer Howard is zo'n zwakzinnig man dat hij afschuwelijke verhalen gaat opdiepen, en erop staat dat moord door gevangenschap onmiddellijk moet ophouden. Broeders, mag u op dezelfde manier

zwak worden: bijna buiten uzelf van een rusteloze vastberadenheid om zielen te redden! Als u op een dwaze manier losbreekt, zodat de kille fatsoensrakkers gaan beven en de onbenullen gaan spotten, zal mij dat grote vreugde geven. Het kan mij weinig schelen als u 'dwazen om Christus' wil' wordt. Als onze zwakheid aan dweperij grenst, kan er des te meer kracht in zitten. Meneer Plimsoll deed nobel werk toen hij opstond en pleitte tegen de doodkistschepen. Maar hij was nooit zo sterk als toen hij zichzelf vergat en in de gloed van zijn hartstocht de regels van het Lagerhuis overtrad. Het was erg zwak van hem, maar in die zwakheid lag zijn kracht. Geef ons meer van de spraak die voortkomt uit een brandend hart, zoals lava voortkomt uit een uitbarstende vulkaan. Als de waarheid ons overwint, zullen wij door de waarheid overwinnen.

Nog één ding: zwakheid is kracht, omdat het besef van zwakheid vaak de hele mens wakker schudt. Alles wat er in de man zit, komt dan naar buiten. Het maakt hem intens in elk deel van zijn wezen. Bepaalde kleine dieren zijn in een gevecht veel meer te vrezen dan grotere beesten, omdat ze zo snel en woest zijn dat ze razendsnel bijten. Je kunt bijna net zo goed een hyena tegenover je hebben als een rat of een wezel. Want deze kleinere dieren zijn een en al leven en zo op de aanval gericht dat ze met hun hele lijf vechten. Klauwen en tanden zijn allemaal aan het werk. Zo worden ze sterk door dat besef van zwakheid, dat hen elk greintje kracht laat gebruiken dat ze bezitten. Hebt u nooit een groot man gezien,

misschien een doctor in de theologie, bij wie u voelde hoe machtig hij is? We erkennen allemaal zijn kracht, maar wat bereikt hij? Een veel kleinere man, vol genade en vuur, die een en al leven is in het werk voor de Heere, bereikt veel meer. Het besef van zijn eigen kleinheid doet de man intens voor God leven. 'Als ik zwak ben, dan ben ik machtig.' Omdat ik niet veel kan doen, daarom zal ik alles doen wat ik kan. Omdat ik weinig kracht heb, daarom zal ik alle kracht gebruiken die ik heb. Zeggen de handelaars niet dat 'een vlugge negenpence beter is dan een luie halve kroon'? Ik weet zeker dat het zo is. Een besef van zwakheid kan ons aanzetten tot een moed die we anders niet gekend zouden hebben. Kijk naar ons eigen land, eeuwen geleden, toen Spanje het probeerde te vernietigen. Zie de Onoverwinnelijke Armada! Enorme schepen beladen de zee, en pauselijke krijgers haasten zich om de buit te grijpen. Engeland moet zijn uiterste best doen. Aan de ene kant staat Spanje, meesteres van wereldrijken. Aan de andere kant staat een arm klein eiland, met een dappere koningin, dat is waar, maar met een leger en vloot die uiterst mager zijn. De reusachtige schepen liggen voor Plymouth. Daar komen ze, als een halve maan, of als kaken die opengaan om ons te verslinden. Wat gebeurt er in Brittannië? Wel, iedereen maakt zich klaar voor de strijd, en elke man en elke vrouw op het eiland zal tot de dood vechten. Al het zeevarende volk is op zijn hoede. Onze zeelieden in hun nietige schepen cirkelen rond de enorme galjoenen. Ze wachten

op een gelegenheid om toe te slaan, en de gelegenheid komt:

| *Zie hoe de Leeuw der zee zijn oude kroon verheft,
en hoe zijn dodelijke klauw de bonte lelies treft.*

God waakt over Engeland. Hij blaast met Zijn wind, en de zee bedekt de Armada. Spanje wordt geslagen, en Engeland is gered. Het was een besef van zwakheid dat de moed van onze voorvaderen wekte en de heiligen aanspoorde om God om hulp te roepen. Kom aan, u machtigen, u bent niet sterk. Kom op, u zwakken, 'tot de hulp des HEEREN, tot de hulp des HEEREN, met de helden', want u bent 'krachtig in den Heere, en in de sterkte Zijner macht'.

En dit is ten slotte de reden waarom wij sterk zijn als we zwak zijn: omdat het offer voltrokken wordt. Wanneer was Christus het sterkst, anders dan toen Hij het zwakst was? Wanneer deed Hij het rijk van de duisternis wankelen, anders dan toen Hij aan het hout genageld was? Wanneer deed Hij de zonde van Zijn volk weg, anders dan toen Zijn hart doorstoken werd? Wanneer vertrapte Hij de dood en de oude draak, anders dan toen Hij Zelf op het punt stond te sterven? Zijn overwinning lag in het uiterste van Zijn zwakheid, namelijk in Zijn dood. En zo moet het ook gaan met Zijn bevende Kerk. Zij heeft geen macht. Zij moet lijden, zij moet belasterd en bespot worden, en zo zal de Heere door haar triomferen. Het overwinningsteken is nog altijd het kruis. Daarom, broeders, laten we volkomen tevreden zijn om minder te

worden tot het einde toe, opdat onze koninklijke Heere
en Koning van dag tot dag heerlijk mag wassen. Amen.

Wat wij zouden willen zijn

Deze toespraak werd onder grote pijn gehouden. Ze is niet geworden wat wij ervan hoopten. Onze pijn maakte het moeilijk om na te denken, en bijna onmogelijk om samenhangend te denken. Bijna alles wat was voorbereid, was vergeten. Er konden ook geen nieuwe bronnen van gedachten een bedding voor zichzelf uitslijten, terwijl de geest onder lichamelijk lijden werd gesmoord. De toespraak kan worden beschouwd als een literaire curiositeit: de woorden van een man die door hevige pijn zijn tranen nauwelijks kon bedwingen. Toch was hij vastbesloten om zijn deel te nemen aan een bijeenkomst waar hij maandenlang met ernstige belangstelling naar had uitgezien. Wij kunnen eraan toevoegen dat ook het herzien van de toespraak onder ongeveer dezelfde omstandigheden gebeurde als het uitspreken ervan. — C. H. S.

Deze bijeenkomst begint eerbiedwaardig te worden. Jarenlang waren wij een groep jonge mannen. Maar nu zijn onze eigen zonen bij ons, als metgezellen in de bediening, en wij voelen dat wij geen jongelingen meer

zijn. Wij hebben het verdorde, gele blad nog niet bereikt. Wij zijn ook nog niet kinds geworden, of ‘anekdotenkinds’. Maar wij gaan naar de rijpheid toe. En wij zijn doordrongen van de overtuiging dat wij het meteen moeten doen, als wij ooit iets voor onze Heere Jezus willen doen. Voor ons is er geen tijd meer om te treuzelen, en zelfs niet om rust te nemen. Mij althans lijkt de eeuwigheid zo dichtbij dat ik geen uitvlucht voor uitstel kan bedenken. ‘Nu of nooit’, klinkt het streng in mijn oren.

Terugblik

Wij komen nu bijeen na meer dan twintig jaar broederlijke conferenties, en sommigen van ons na meer dan dertig jaar bediening. Wat een herinneringen omringen ons! In de kristallen spiegel van het geheugen zien wij het verleden leven en bewegen. Het zij verre van mij om, hoewel ik door pijn word gekweld, die spiegel te doen beslaan met de hete adem van mijn eigen bezorgdheid. Toch moet ik dit zeggen: nooit kijk ik terug op mijn eigen verleden zonder spijt. Ik behoor tot de meest begunstigde dienstknechten van mijn Heere, en ik zink in het stof terwijl ik dat met blijdschap belijd. Ik heb geen enkele klacht tegen mijn God, maar tegen mijzelf heb ik niets dan klachten. Het lijkt mij dat ik, waar ik door Gods genade iets heb bereikt, op veel grotere schaal had kunnen slagen als ik een beter mens was geweest. Mijn gebrek aan geloof kan mijn Heere hebben belemmerd en

gehinderd. Als ik de heiligen van God heb gevoed, dan had ik dat heilige herdersambt veel meer tot lof van mijn Heere kunnen vervullen, als ik maar geschikter was geweest om door Zijn Geest gebruikt te worden. Hoe kan ik ijdel tevreden zijn met het weinige dat bereikt is, terwijl ik voor mijn ogen een onmetelijke massa mogelijkheden zie die ik heb gemist?

Dit zal een gezond gevoel zijn voor de jongere broeders, die nog vol zijn van hun eerste overwinningen. Laten zij hun verwachtingen hoger stellen, anders worden zij al gauw zelfvoldaan en vernietigen zij zo alle hoop op een groots leven. Geloof mij, jonge broeder: naarmate de jaren ons nuchterder maken, worden wij ons steeds meer bewust van onze onvolkomenheden, en voelen wij steeds minder neiging om onze eigen prestaties te bewonderen. Voor mij betekent terugblikken een hartelijke lofpsalm en een diepe zucht van spijt. Aan de Heere zij de heerlijkheid tot in eeuwigheid, maar bij mij is schaamte en ‘beschaamdheid der aangezichten’.

Maar wat heeft spijt voor zin, als wij er niet door opstijgen naar een betere toekomst? Zuchten die ons niet hoger brengen, zijn een slecht gebruik van onze levensadem. Kastijd uzelf, maar laat u niet ontmoedigen. Raap de pijlen op die vroeger hun doel misten. Breek ze niet in hartstochtelijke wanhoop, maar schiet ze opnieuw af, recht op het doel en met meer geconcentreerde kracht. Weef overwinningen uit nederlagen. Leer succes uit mislukking, wijsheid uit blunders. Als wij door genade

goed hebben gedaan, zullen wij het beter doen. Wij willen ons nauwer met God vertrouwd maken, zodat ons leven, meer in harmonie met Hem, op een goddelijker toon gestemd wordt. Misschien ligt de genezing van deze kwade dagen wel dicht bij onze eigen verbetering. Als onze eigen fakkels minder rook geven en meer hemelse vlam, lijkt de nacht misschien niet meer zo somber.

Vooruitblik

Wat het vooruitzicht betreft, zou men kunnen denken dat ik een onheilsprofeet ben. Maar dat ben ik niet. Ik treur over de verschrikkelijke afvalligheid van de waarheid. Die komt nu zo veel voor dat het onmogelijk is er in detail bij stil te staan. Toch ben ik niet verontrust, laat staan moedeloos. Die wolk zal overdrijven, zoals zo veel andere. Ik denk dat de vooruitzichten beter zijn dan ze waren. Ik denk niet dat de duivel beter is geworden; dat heb ik ook nooit verwacht. Maar hij is ouder geworden. Broeders, of dat ten goede of ten kwade is, weet ik niet. Maar de aartsvijand is in elk geval onder ons niet meer zo'n nieuwigheid als vroeger. Wij zijn niet meer zo bang voor die bijzondere vorm van duivelarij die nu woedt, want wij beginnen zijn gestalte te onderscheiden. Het onbekende leek verschrikkelijk, maar gewenning heeft de schrik weggenomen. Aanvankelijk leek dit 'moderne denken' erg op een leeuw. Het gebrul ervan was verschrikkelijk, al bespeurden sommige oren er altijd al iets van gebalk in. Bij nadere beschouwing leek de geweldige koning van de

dieren meer op een vos. En nu zouden we het nog eer aandoen als we het met een wilde kat vergeleken. Wij zouden door leeuwen worden verslonden, maar de monsters zijn nergens te zien. Wetenschappelijke religie is holle praat, zonder wetenschap en zonder religie. De berg heeft zijn muis gebaard, of in elk geval is die grote gebeurtenis nabij. Heel binnenkort zal het 'vooruitstrevende denken' alleen nog genoemd worden door dienstmeisjes en jonge independente predikanten. Het is geleidelijk zo ver achteruitgegaan dat het nu met het vuile water kan worden afgevoerd. Er zit niets in die hele trucendoos.

Op dit uur zie ik het tij keren. Niet dat ik daar veel om geef, want de rots waarop ik bouw, wordt niet geraakt door eb of vloed van menselijke filosofie. Toch is het interessant om op te merken dat de stroming niet meer helemaal dezelfde richting op gaat als voorheen. Jonge mannen die de moderne twijfel hebben uitgeprobeerd, hebben hun gemeenten onder de verdorrende invloed ervan zien slinken. Daarom zijn ze er niet meer zo verliefd op als vroeger. Het wordt tijd dat ze het roer omgooien. Christenen hebben namelijk opgemerkt dat deze vooruitstrevende mannen niet uitblinken in overvloedige genade. Ze zijn zelfs gaan denken dat de losse opvattingen van die mannen over de leer één geheel vormden met losheid in de godsdienst in het algemeen. Gebrek aan rechtzinnigheid in het geloof komt gewoonlijk voort uit gebrek aan bekering. Als zekere mannen de kracht van het evangelie in hun eigen ziel

hadden gevoeld, zouden ze het niet zo gemakkelijk hebben verlaten om fabels na te lopen.

Liefhebbers van de eeuwige waarheid, u hebt niets te vrezen! God is met hen die met Hem zijn. Hij openbaart Zich aan wie Zijn openbaring geloven. Onze tocht gaat niet heen en weer, maar voorwaarts naar de overwinning. 'De Egyptenaars, die gij heden gezien hebt, zult gij niet weder zien in eeuwigheid.' Er zullen andere vijanden opstaan, zoals de Amalekieten, Hevieten, Jebusieten, Ferezieten en al de anderen tegen Israël opstonden. Maar in de Naam van de Heere zullen wij verder trekken om het beloofde erfdeel in bezit te nemen.

Voorstel

Intussen is het aan ons om rustig door te werken. Onze dagdromen zijn voorbij. Wij zullen de wereld niet tot gerechtigheid bekeren, en de kerk niet tot rechtzinnigheid. Wij weigeren verantwoordelijkheden te dragen die ons niet toekomen, want onze werkelijke verantwoordelijkheden zijn al meer dan genoeg. Sommige wijze broeders branden van verlangen om hun kerkgenootschap te hervormen. Dapper rijden zij uit. Succes voor de kampioenen! Meestal zijn ze wijzer als ze weer naar huis rijden. Ik bekken dat ik grote bewondering heb voor mijn Don Quichotachtige broeders, maar ik zou willen dat ze meer konden laten zien voor hun moed. Ik vrees dat zowel kerk als wereld ons te boven gaan. Wij moeten tevreden zijn met kleinere werkterreinen. Zelfs

ons eigen kerkgenootschap moet zijn eigen weg gaan. Wij zijn alleen verantwoordelijk voor zover onze macht reikt. Het is verstandig die macht te gebruiken voor een doel dat goed binnen bereik ligt. Laten wij ons voor het overige niet zorgen maken en afmatten over dingen buiten ons terrein. Wat zou het, als wij niet alle doornen en distels kunnen uitroeien die de aarde vervloeken? Wij kunnen misschien wel ons eigen lapje grond zuiveren. Als wij de woestijn niet in een weide kunnen veranderen, kunnen wij in elk geval twee grassprietten laten groeien waar er vroeger maar één groeide. En dat is al iets.

Broeders, laten wij goed letten op onze eigen standvastigheid in het geloof en op onze eigen heilige wandel met God. Sommigen zeggen dat zo'n raad zelfzuchtig is. Maar ik geloof dat het in werkelijkheid geen zelfzucht is. Het is een gezonde en praktische liefde tot anderen die ons doet letten op onze eigen geestelijke toestand. Het oprechte hart wil zijn uiterste best doen en zichzelf in de hoogste mate tot Gods eer gebruiken. Daarom zoekt het in alle dingen goed te staan met God. Wie heeft leren zwemmen, heeft een juiste vorm van zelfzucht gekoesterd, want daardoor heeft hij het vermogen gekregen om drenkelingen te helpen. Laten wij met het oog op de zegen van anderen vurig ijveren naar de beste zegeningen voor onszelf.

Persoonlijk streven

Ik wil het beste uit mijzelf halen. Misschien weet ik zelfs nu nog niet hoe ik het nuttigst kan zijn, maar ik zou het graag heel binnenkort weten. Ik kan in elk geval eerlijk zo ver gaan dat ik zeg: als ik voelde dat ik buiten de kansel nuttiger kon zijn dan op de kansel, zou ik er onmiddellijk vanaf gaan. Stel dat er een straathoek was waarvan God mij verzekerde dat Hij meer verheerlijkt zou worden als ik daar schoenen poetste, dan door mijn getuigenis voor de grote gemeente. Dan zou ik die mededeling verwelkomen en er in de praktijk aan gehoorzamen. Sommige mensen kunnen nooit veel voor God doen op de manier die zij het liefst zouden willen, want ze zijn nooit voor dat werk in de wieg gelegd. Uilen zullen overdag nooit kunnen wedijveren met valken. Maar valken zouden op hun beurt verloren zijn als ze 's nachts schuren moesten afzoeken naar ratten en muizen en ander klein wild. Elk schepsel is niet alleen goed, maar 'zeer goed' op zijn eigen plaats, waar het zijn eigen taak vervult. Buiten die plaats kan het een plaag worden. Vriend, wees trouw aan uw eigen bestemming! De een zou een prachtig prediker zijn in rechttoe rechtaan, krachtig Saksisch Engels; waarom moet hij zichzelf bederven door een sierlijke stijl aan te kweken? Een ander zou zichzelf vergooien als hij uiterst eenvoudig probeerde te zijn, want hij is van nature bloemrijk; waarom zou hij zijn aanleg niet volgen? Apollos heeft de gave van welsprekendheid; waarom moet hij de onomwonden Cefas nadoen? 'Een iegelijk in zijn orde.'

Het lijkt mij dat tegenwoordig ieder de voorkeur geeft aan zijn eigen wanorde. Laat ieder ontdekken wat God wil dat hij doet, en laat hij het dan doen, of sterven in de poging. Hoe kan ik mijn Heere de meeste eer brengen en Zijn gemeente het meest van dienst zijn zolang ik hier ben? Los die vraag op, en ga over tot de praktijk.

Meer genade

Eén ding staat buiten kijf: wij zullen onze Heere de meeste eer brengen als wij veel genade van Hem ontvangen. Stel dat ik veel geloof heb, zodat ik God op Zijn woord kan nemen. Veel liefde, zodat 'de ijver van Uw huis' mij verteert. Veel hoop, zodat ik zeker ben van vrucht op mijn arbeid. Veel geduld, zodat ik om Jezus' wil verdrukkingen kan lijden. Dan zal ik mijn Heere en Koning grote eer aandoen. Och, dat ik veel toewijding had, zodat mijn hele wezen in Zijn dienst opging! Dan zou ik, ook al zijn mijn talenten gering, mijn leven laten branden en gloeien met de heerlijkheid van de Heere. Deze weg van de genade staat voor ons allen open. Heilig zijn ligt binnen het bereik van iedere christen, en dat is de zekerste manier om God te eren. Misschien krijgt de prediker niet meer dan honderd mensen in een dorpskapel bijeen om naar hem te luisteren. Toch kan hij zo'n man Gods zijn dat zijn kleine gemeente uitgelezen zaaikoren wordt, waarvan ieder lid het waard is om tegen goud te worden afgewogen. Misschien krijgt de prediker geen erkenning voor zijn werk in de statistieken, die

tientallen en honderden tellen. Maar in dat andere boek, dat geen secretaris zou kunnen bijhouden en waarin de dingen eerder gewogen dan geteld worden, zal het register van deze arbeider zijn Meester grote eer aandoen.

Grote zorgvuldigheid nodig

Broeders, mijn verlangen is om alles voor de Heere op eersteklas wijze te doen. Wij willen allemaal graag veel voor de Heere doen, maar er is 'een weg, die nog uitnemender is'. Met rinkelende troffel slaan wij erop los en bouwen een muur, en in zes maanden omgorden wij een stad. Zes dagen later ligt die muur weer plat. Het zou beter zijn meer te doen door minder te doen. Grondigheid is oneindig veel beter dan oppervlakkige uitgestrektheid. Het is goed om microscopisch voor God te werken: elk klein stukje van ons werk moet de nauwkeurigste keuring kunnen doorstaan. Het werk van de kerk moet volmaakt worden gedaan, want haar gebreken komen vroeg of laat zeker in vergrote vorm aan het licht. De zonden van vandaag zijn de smarten van eeuwen. Kijk naar die dalen in de Schotse Hooglanden die tot op de dag van vandaag rooms-katholiek zijn. Als die ten tijde van de Reformatie zorgvuldig door een protestantse bediening waren bezocht, hadden ze niet eeuwenlang in de slavernij van het oude Rome kunnen blijven. Hoe kan een geringe afwijking van de rechte lijn eeuwen van moeizame arbeid tot gevolg hebben! Onze

puriteinse voorvaders richtten hun muren op en legden hun stenen in fraaie kleuren; zij bouwden de stad van God goed. Toen keek die grootste aller helden, Oliver Cromwell, naar hen en verleende zijn hulp. Hij hanteerde het stalen zwaard zoals weinigen ooit hebben gedaan, maar zijn vleselijke wapen paste niet bij de tempel van de Heere. Het leek alsof de Heere tot hem zei, zoals Hij tot David zei: 'Gij zult Mijn Naam geen huis bouwen, want gij zijt een krijgsman, en gij hebt veel bloeds vergoten.' Daarom moest het puritanisme ten val komen, met al zijn buitengewone statigheid van heiligheid. Want zijn zonen zagen niet dat het Koninkrijk van de Heere niet van kerk en staat is, en ook niet van het volkenrecht, maar zuiver van de Geest van de Heere. Wij, 'op dewelke de einden der eeuwen gekomen zijn', moeten oppassen dat wij de legers van de Heere niet nog eens veertig jaar door de woestijn laten zwerven, terwijl Kanaän anders zo dichtbij was geweest. De Heere helpe ons om ieder 'een arbeider, die niet beschaamd wordt, die het Woord der waarheid recht snijdt' te zijn! Mogen wij leven onder het oog van de eeuwen, de voorbije en de komende. Mogen wij vooral leven 'als ziende den Onzienlijke'!

Opwekking

Moet ik u, mijn broeders, liefdevol oproepen om de gaven op te wekken die in u zijn? Ontwikkel uw natuurlijke bekwaamheden en de gaven van de genade voor de bediening. De predikant weet veel meer dan toen hij het

college verliet; maar heeft hij in die tussentijd alles geleerd wat hij had moeten leren? Ongetwijfeld zijn er veel van onze broeders die

| Wijzer worden dan hun leraars zijn,
en beter kennen de Heere.

Over hen die dit het gretigst van zichzelf beweren, ben ik niet zo zeker. Werkelijke vooruitgang kan gewoonlijk worden gemeten met de maatstaf van de nederigheid. Wie het meest weet, beseft het best dat hij weinig weet. Wij hebben allemaal veel hard studeren nodig, als onze bediening iets waard moet zijn. Wij hebben gehoord van Franse boeren die de paus om een pastoor vroegen ‘die zijn opleiding had afgerond’. Ze klaagden dat hun pastoor altijd studeerde. Ze wilden een man die alles wist wat nodig was, en die dus geen tijd nodig had voor boeken en nadenken. Wat moeten dat dwazen zijn in dat deel van Frankrijk! Wij hebben precies het soort prediker nodig dat zij verachtten. Wie heeft opgehouden te leren, heeft opgehouden te onderwijzen. Wie in de studeerkamer niet meer zaait, zal op de kansel niet meer maaien.

Mijn vurige wens is dat wij allen werkelijk mogen zijn

—

Zielenwinners

Ik hoop dat u nooit op het idee komt dat alleen een bepaald soort predikers zielenwinners kan zijn. Iedere prediker moet ernaar streven het middel te zijn tot de redding van zijn hoorders. De ware beloning van ons

levenswerk is dode zielen tot leven te brengen. Ik verlang ernaar elke keer dat ik preek zielen tot Jezus gebracht te zien. Mijn hart zou breken als ik dat niet zag gebeuren. Mensen gaan zo snel de eeuwigheid in dat ze meteen gered moeten worden. Wij koesteren geen heimelijke hoop die het ons gemakkelijk kan maken om de kansen van nu te laten schieten. Uit al onze gemeenten moet een bittere roep tot God opgaan, tenzij er voortdurend bekeringen worden gezien. Als onze prediking nooit een ziel redt, en dat waarschijnlijk ook nooit zal doen, zouden wij God dan niet beter verheerlijken als boeren of als handelaars? Welke eer kan de Heere ontvangen van nutteloze predikanten? De Heilige Geest is niet met ons, en God gebruikt ons niet voor Zijn genadige doelen, tenzij er zielen levend gemaakt worden tot het hemelse leven. Broeders, kunnen wij het verdragen nutteloos te zijn? Kunnen wij onvruchtbaar zijn en toch tevreden?

Bedenk dat wij, als wij zielen willen winnen, daarnaar moeten handelen en ons volledig op dat doel moeten toeleggen. Mensen vangen geen vis zonder dat ze het van plan zijn, en ze redden geen zondaars als ze er niet op mikken. Een zekere predikant bad voor zijn preek dat God door zijn preek zielen zou zegenen. Toen ik die preek had gehoord, verbaasde ik mij over dat gebed. Hoe kon de man vragen om iets waaraan hij daarna nooit meer leek te hebben gedacht? Zijn preek maakte zijn gebed ongedaan. Hij had net zo goed water op een vuur kunnen gieten en God kunnen bidden om het vuur daardoor te laten branden. Als de Heere de mensen niet had laten

misverstaan wat de prediker zei, hadden ze niet door zijn woorden bekeerd kunnen worden. God werkt door middelen, door middelen die passen bij Zijn doelen. Als dat zo is, hoe kan Hij dan sommige preken zegenen? Hoe kunnen, in de naam van het gezond verstand, zielen bekeerd worden door preken die de mensen in slaap sussen? Door preken die alleen maar beuzelarijen bevatten? Door preken die duidelijk zeggen: 'Kijk eens hoe knap ik het verwoord'? Door preken die twijfel zaaien en elke geopenbaarde waarheid verdacht maken? Het is armzalig werk om Gods zegen te vragen over iets wat zelfs goede mensen niet kunnen aanbevelen. Wat niet uit het diepst van onze ziel komt, en voor ons zelf geen boodschap is van de eigen Geest van de Heere, zal waarschijnlijk de ziel van anderen niet raken en voor hen niet de stem van de Heere zijn.

Leraars

Broeders, ik verlang ernaar dat wij allen 'bekwaam om te leren' mogen zijn. De kerk heeft nooit te veel van hen wier 'lippen ... er velen voeden'. Het moet ons streven zijn om 'goede uitdelers der menigerlei genade Gods' te zijn. Wij kennen allemaal bepaalde bekwame predikanten die uitleggers van het Woord en onderwijzers van gelovigen zijn. U neemt altijd iets mee als u hen hoort. Zij handelen in kostbare dingen; hun koopwaar is van het goud van Ofir. Bepaalde schriftgedeelten worden aangehaald en in een nieuw licht gezet. Bepaalde bijzonderheden van de

christelijke ervaring worden beschreven en uitgelegd. Wij komen van zo'n prediking vandaan met het gevoel dat wij op een goede school zijn geweest. Broeders, ik verlang ernaar dat ieder van ons zo'n opbouwende bediening mag uitoefenen! Och, dat wij de ervaring, de verlichting en de ijver mochten hebben die nodig zijn voor zo'n hoge roeping! Och, dat er meer rijk onderwijzende preken waren! Broeders, kijk eens naar veel moderne preken! Wat een vuur en woede! Wat een flitsen en zwieren! Waar gaat het allemaal over? Waartoe dient dit vertoon? Wij komen vaak preken tegen die op caleidoscopen lijken: wonderlijk mooi, maar wat zit erin? Kijk, er zijn een paar stukjes gekleurd glas, een of twee strookjes spiegel en andere prulletjes, en die zijn in een koker gedaan! Wat schitteren ze! Wat een wonderlijke combinaties! Wat een boeiende veranderingen! Maar waar kijkt u naar? Na twintig vertoningen hebt u niet meer gezien dan de eerste keer, want er is ook niet meer. Sommige predikers blinken uit in het aanhalen van poëzie. Anderen blinken uit in nevenschikking en alliteratie, of in de eigenaardige indeling van hun teksten. Velen zijn groot in huiselijke smarten, sterfbedtaferelen en half dramatische schilderingen. Dat is heel pakkend en heel sensationeel, en onder de leiding van de genade in zijn eigen mate ook nuttig. Maar als zielen gered moeten worden, en geredde zielen gevoed moeten worden, moeten degelijker zaken een vooraanstaande plaats innemen. Wij moeten de kudde van God weiden. Wij moeten ons bezighouden met eeuwige waarheden en worstelen met hart en geweten.

Wij moeten eigenlijk leven om een geslacht van heiligen op te voeden, in wie de Heere Jezus weerspiegeld wordt als in duizend spiegels.

Vaders

De apostel Paulus zegt terecht: 'Want al hadt gij tien duizend leermeesters in Christus, zo hebt gij toch niet vele vaders.' De gewone leraars noemt hij pedagogen, en hij zegt dat wij er tienduizenden van hebben. Maar wij hebben niet veel 'vaders'. Niemand heeft meer dan één natuurlijke vader, en in de strengste zin heeft ieder van ons één geestelijke vader, en niet meer. Hoe bijzonder waar zijn de woorden van de apostel op dit moment! Nog steeds hebben wij gebrek aan geestelijke vaders. Ik zou deze conferentie van broeders die al jaren in de bediening staan, willen voorstellen dat wij het punt van leeftijd en ervaring hebben bereikt waarop ieder van ons zich het beeld van een vader moet voorhouden. Dat beeld moet hij steeds dichter benaderen. Wij zijn al vaders in de zin dat wij bekeerlingen om ons heen hebben die onze kinderen in de Heere zijn. Wij hebben al de boetvaardige kreten en de gelovige gebeden gehoord van hen die door onze prediking uit God geboren zijn. Velen van ons, geliefde broeders, mogen zich zonder te roemen erover verheugen dat de Heere Zich onder ons niet onbetuigd heeft gelaten. Onze bediening is onvolmaakt en zwak geweest, maar de Heere heeft door onze woorden velen het leven gegeven.

Het vaderschap is een verhouding die veel van ons vraagt. Een vader hoort een standvastig en gevestigd man te zijn. Van een vader verwachten we iets van degelijke waarde en een gezond oordeel. Menige prediker zouden we geen 'vader' kunnen noemen; dat zou al te belachelijk klinken. Wie de lijst van vaders naleest, vindt daarop geen beuzelaar, geen broeder die alle kanten op denkt en geen man met een driftig karakter. In ons beeld van een vader zit iets van gewicht, vriendelijkheid, waardigheid, vastheid en eerbiedwaardigheid. De grote waarheden zijn hem heel dierbaar, want hij heeft hun kracht al vele jaren ervaren. Als sommige jongens hem vertellen dat hij achterloopt, glimlacht hij om hun hogere wijsheid. Nu en dan probeert hij hun te laten zien dat hij gelijk heeft, al is het moeilijk om hen dat te doen inzien. De jongens houden de vaders voor dwazen; de vaders denken dat niet van hen, want dat is niet nodig. Ware vaders zijn geduldig; zij verwachten geen oude hoofden op jonge schouders. Zij verstaan de kunst om tot morgen te wachten, want de tijd brengt veel lering mee. De tijd kan het ware bevestigen, maar ook het valse ontmaskeren. Vader wordt niet omgevoerd met elke wind van leer. Hij loopt ook niet achter elk nieuw ding aan dat door ongelovigen of dwepers wordt opgehemeld. Een vader weet wat hij weet, blijft bij wat hij getoetst heeft en is in het geloof geworteld en gegrond.

Maar met al zijn rijpheid en vastheid is de geestelijke vader vol tederheid. Hij toont een vurige liefde voor de zielen van mensen. Zijn leerstellige godgeleerdheid

droogt zijn menselijkheid niet op. Hij is er speciaal voor geboren om voor anderen te zorgen, en zijn hart vindt geen rust voordat het van zulke zorg vervuld is. Op sommige plaatsen langs onze kust zijn geen havens, maar elders liggen baaien waar schepen bij storm meteen binnenlopen. Sommige mensen zijn als een open, natuurlijke haven voor wie in nood is. U houdt vanzelf van hen en vertrouwt hen zonder voorbehoud. En zij van hun kant verwelkomen uw vertrouwen en zetten zich in voor uw welzijn. Van nature hebben zij een warm menselijk medegevoel meegekregen, en dat is door de genade geheiligd. Zo is het hun roeping geworden om zwakkere geesten te onderwijzen, te troosten, bij te staan en op alle manieren te helpen. Dit zijn de koninklijke mannen die voedstervaders van de gemeente worden. Paulus zegt van Timotheüs: 'Want ik heb niemand, die even alsoo gemoed is, dewelke oprechtelijk uw zaken zal bezorgen' (Engels: 'who will naturally care for your state', 'die van nature voor uw zaken zal zorgen'). Paulus zelf bezat deze natuurlijke zorg, maar behalve Timotheüs kon hij op dat moment niemand vinden die zo gezind was als hijzelf. Deze natuurlijke zorg kunnen we vergelijken met de gevoelens van vogels voor hun jongen. Zie hoe ijverig ze voor hen werken en hoe moedig ze hen verdedigen! Een hen met kuikens onder haar vleugels is de moed zelf. Ze wordt een ware griffioen voor haar kleintjes. Ze zou het opnemen tegen de keizer van Rusland, ja, tegen alle grote mogendheden van Europa. De man van God die de kracht van een heilig vaderschap voelt, zou alles doen, het

mogelijke en het onmogelijke, ter wille van zijn geestelijke kinderen. Hij wil graag 'de kosten doen, en ... ten koste gegeven worden' voor hen. Ook al wordt hij misschien minder bemind naarmate hij meer liefheeft, toch drijft een innerlijke aandrang hem tot zelfverloochenende arbeid.

Roept een broeder misschien uit: 'Ik zou graag de plaats van een vader in mijn gemeente innemen, want dan zou ik haar kunnen besturen'? Dat is een armzalige beweegreden, en ze zal u teleurstellen. De vader van een gezin merkt meestal dat zijn voorrang bestaat in meer zelfverloochening, niet in meer zelfhandhaving. De beste vaders hebben werkelijk het gezag, maar ze stellen nooit de vraag 'Wie is hier de baas?' In een goed geordend huis 'is de baby koning'. Hebt u niet gezien hoe alles voor hem opzij wordt gezet? Dat kleine vreemdelingetje krijgt het hartelijkste welkom, en het hele huishouden richt zich naar wat hij nodig heeft. Al was u zo'n alleenheerser als de Koning van de Kannibaleneilanden, het zou geen verschil maken: er moet voor de baby gezorgd worden. Wat betekent dit? Wel, dat de armste, zwakste en meest lichtgeraakte persoon in de hele gemeente over u moet heersen, als u een ware vader bent! U zult u verdiepen in de meest eigenzinnige en uw eigen genoegen opgeven voor het welzijn van wie de meeste gebreken heeft. Iemand vroeg eens: 'Waarom zouden wij ons alcoholische drank ontfangen omdat zwakke mensen erdoor overmand worden? Dan zouden de zwaksten in feite over ons gedrag beslissen, en dat is ongerijmd.' Precies; maar

die ongerijmdheid hoort bij het gezin van de liefde. Onze huiselijke zaken moeten onverschillige buitenstaanders wel ongerijmd lijken. Wie vertelt ze graag aan oningewijden? Dat zou zijn als paarden voor de zwijnen werpen. Ik zou zeggen: gegroet, ongerijmdheden van de heilige liefde, lang mogen jullie regeren! De baby is koning: de zwaksten heersen over ons hart. De hele kudde gaat langzamer, opdat we de lammeren niet afjagen. Wij regeren door ervoor te zorgen dat niemand de zwakken vertrapt, en door het voorbeeld te geven van de grootste zelfvergetelheid. Wie niet inziet dat dit de dwingende wet van de liefde is, ja, het geheim van de kracht, is niet geschikt om vader te zijn. Wij leggen ons neer, zodat alle mensen over ons heen kunnen lopen, als ze zo maar tot Jezus komen. Onze plaats is die van dienaar van allen. De vader verdient het dagelijks brood, brengt het mee naar huis en deelt het uit. Wij verenigen vader en moeder in één persoon en zetten ons in om alle nodige diensten te verrichten voor hen die aan onze zorg zijn toevertrouwd. Als u een vader in de gemeente wilt zijn om de bijzondere eer die daarbij hoort, dan ziet u nu de weg ernaartoe. Die eer komt voort uit zelfverloochening, geduld, verdraagzaamheid, liefde, ijver en vlijt. 'En zo wie onder u zal willen de eerste zijn, die zij uw dienstknecht.'

Een vader moet wijsheid bezitten. Maar hierin vergissen velen zich, want ze streven ernaar uit een verkeerd motief en worden daardoor dwaas. Als u wijsheid had, mijn broeder, wat zou u ermee doen? Zou u

haar zo gebruiken dat anderen uw meerderheid voelen? Dan hebt u nog maar weinig wijsheid. De wijsheid van een predikant bestaat erin dat hij wijs wil zijn ten behoeve van anderen, niet sluw ten behoeve van zichzelf. Sommigen gebruiken hun wijsheid op een heel onwijze manier en worden een vloek voor de gemeente die ze tot zegen zouden moeten zijn. Dus u zou wel even door de gemeente gaan en iedereen terechtwijzen, omdat u zelf zo wijs bent! Daarin schuilt vaak grote dwaasheid. Ik heb gehoord van een man die zei: 'Ik ben helemaal niet bang dat er dieven in mijn huis inbreken. Als ik een inbreker hoorde, zou ik op deze knop drukken. Dan zou een elektrische stroom in een oogwenk dynamiet in de kelder doen ontploffen, en dat zou de inbreker en het hele huis de lucht in blazen.' U lacht, maar we zijn predikanten tegengekomen die ongeveer net zo te werk gingen. Tot mijn spijt ken ik een broeder die dit kunststuk in vijf of zes gemeenten heeft uitgehaald. Zodra hij denkt dat een lid, vooral een diaken, op het verkeerde pad is, blaast hij het hele geheel aan stukken en noemt dat trouw. Zo gedraagt een wijze vader zich niet. Als wij wijsheid hebben, zullen we de vrede bewaren en hervormingen met zachtheid aanpakken. Vaders doden hun kinderen niet omdat die niet filosofisch denken, niet zuiver in de leer zijn of zich wat ongehoorzaam gedragen.

Als we vaders willen zijn, moeten we streven naar een hoge mate van heiligheid. Vaak wordt de vraag gesteld: is het mogelijk dat gelovigen hier op aarde volmaakt heilig zijn? Die vraag klinkt vreemd uit sommige monden.

Onlangs zag ik een man zonder schoenen aan zijn voeten, die maar half bedekt was met zijn lompen. Stel dat hij mij had gevraagd of ik het mogelijk achtte dat hij miljonair kon worden. Dan had ik geantwoord dat hij eerst maar eens een sixpence moest gaan verdienen voor zijn nachtverblijf, en daarna genoeg moest sparen voor een fatsoenlijk pak. Zo moeten ook zij die graag over volmaaktheid twisten, eerst zorgen dat hun leven fatsoenlijk overeenstemt met de belijdenis die ze hebben afgelegd. Broeders, we kunnen veel heiliger zijn dan we zijn. Laten we eerst die heiligheid bereiken waarover geen twist bestaat. Ten tijde van het Concilie van Trente was er een strijdvraag tussen de Kerk van Rome en de protestanten: was het mogelijk de wetten van God te houden? De vraag was onhandig gesteld. Toen Luther probeerde aan te tonen dat het onmogelijk was, lijkt hij mij de ene waarheid te hebben verdedigd ten koste van een andere. In elk geval durven wij de kracht van de goddelijke genade geen grenzen te stellen, alsof een gelovige een bepaalde mate van genade kan bereiken, maar niet verder kan komen. Als een volmaakt leven mogelijk is, laten we dan proberen het te verkrijgen. Als een geloof dat nooit wankelt het onze kan zijn, laten we het dan zoeken. Als we zoals Henoch een lang leven lang met God kunnen wandelen, laten we dan niet rusten voordat we zover zijn. Wij durven de Heere hierin niet te beperken; als er al een beperking is, dan ligt die in onszelf. Laten we streven naar een heilige geest en een heilig karakter. Ik ben ervan overtuigd dat de grootste

kracht die wij op onze medemensen kunnen hebben, de kracht is die voortkomt uit toewijding en heiligheid. Meer ogen dan wij weten, zijn gericht op ons dagelijks leven thuis, in de gemeente en in de wereld. Wij beweren dienaren van de Heere te zijn, en het hoeft ons niet te verwonderen dat we bij elke stap worden gadegeslagen. Ja, we worden gadegeslagen als we denken dat er geen toeschouwer in de buurt is. Ons leven moet zo zijn dat mensen het veilig kunnen navolgen.

U kent de zware verantwoordelijkheid van een vader tegenover zijn kinderen; zo is ook de onze. Ik denk niet dat iemand van ons tegen zijn mensen zou durven zeggen: 'Volg mij in alle dingen.' En toch zijn ze geneigd de voorganger te volgen. In die neiging ligt invloed ten goede voor wie heilig is, en een vreselijke macht ten kwade voor wie onachtzaam is. Veel beginners nemen gemakkelijk een aards voorbeeld over. Het valt hun natuurlijker een godvrezend man te volgen die ze gezien hebben, dan de Heere Jezus na te volgen, Die ze niet gezien hebben. Ik prijs hen hierom niet, maar zo is het nu eenmaal. We moeten teder met deze zwakheid omgaan, zodat ze geen aanleiding tot kwaad wordt. Kinderen gehoorzamen eerst hun ouders en leren zo de wet van de Heere. Ongetwijfeld leren veel zwakkeren op dezelfde manier de weg van de heiligheid van hun geestelijke leidslieden. Een schilder die later een groot en oorspronkelijk kunstenaar wordt, is in zijn vroegste dagen een leerling van een bepaalde school. Zo gaat het ook in de godsdienst. Het kind in de genade leert lopen

aan de hand van een oudere broeder en gaat later zijn eigen weg. Ik geloof dat veel zwakken in onze gemeenten ernstig schade lijden, zo niet volledig te gronde gaan, doordat ze het voorbeeld van hun predikanten volgen in zaken waarin die tekortschieten ten opzichte van de gezindheid van de Heere. Hoe smartelijk zou het zijn als gelovigen door ons gedrag in hun groei geremd werden! Moeten we niet vrezen dat er vandaag in onze gemeenten mensen zijn die niet zijn wat ze hadden kunnen zijn, als wij hen goed hadden geleid? Sommigen zijn ongetwijfeld zo vertroeteld dat ze zwak zijn geworden. Anderen kregen de kans om in de ene richting meer te groeien dan in de andere. Zegt u: 'Daar kunnen wij niets aan doen; het is onze zaak niet'? Ik zeg u: het is wél onze zaak. Vreemden kunnen er luchtig over praten, maar vaders zijn zich bewust van een grote verantwoordelijkheid voor hun kinderen. Als een gezin niet goed geordend is, begint een wijze vader zijn eigen wegen te verbeteren. Als onze mensen verkeerd doen, tobben wij en geven we onszelf de schuld. Als wij beter waren, zouden onze gemeenteleden beter zijn. Het helpt weinig om hen uit te foeteren. De wijzere weg is dat we ons voor God verootmoedigen en uitzoeken waarom onze bediening geen betere vruchten voortbrengt.

Ik denk niet dat ik nog veel meer kan zeggen; ik word zo overmand door pijn. Ik wilde zeggen dat wij, zoals een aardse vader voor zijn kinderen de plaats van God inneemt, in zekere mate hetzelfde doen. We streven er niet naar en wensen het ook niet. Maar veel zwakke en

onwetende mensen plaatsen ons in een positie waaraan we graag zouden ontsnappen als we konden, want wij verafschuwen alles wat ook maar op priesterheerschappij lijkt. Helaas zijn er eenvoudige zielen die vergeten te zien naar de gezindheid van de Heere zoals die in de Schriften is geopenbaard; zij zien op naar ons als hun leraars en gidsen. Ik geef toe dat daar een kwalijk bijgeloof in kan schuilen, maar het is er nu eenmaal, en we mogen er niet lichtvaardig mee omgaan. In veel gevallen leren de leden van onze gemeente uit dankbare eerbied echter van wat we doen, net zo goed als van wat we zeggen. Dat moet ons heel voorzichtig maken, opdat we hen niet op een dwaalspoor brengen. Wees heilig, opdat anderen heilig zijn.

We moeten wel vriendelijk en hoffelijk zijn, want zelfs zoiets kleins als een hand geven of een knikje kan invloed hebben. Iemand die nu lid is van onze gemeente, vertelde mij dat hij vaak bij de achterpoort had gestaan om mij een hand te geven als ik het gebouw verliet. Dat was lang voordat hij binnen was gekomen om mij te horen preken. Alleen al de vriendelijke aandacht die ik hem bij het naar buiten gaan schonk, had hem aan mij doen denken en hem ertoe gebracht te komen luisteren. Hij verzekerde mij dat deze eenvoudige zaak de eerste schakel was tussen hem en de godsdienst. Hij was een dronkaard, ellendig en goddeloos. Maar door een gelukkig toeval was hij bevriend geraakt met een dienaar van Christus, en die band, hoe dun ook, als een spinnendraad, was het begin van betere dingen. Wees nooit stijf en trots. 'Zijt ...

medelijdend, ... vriendelijk.' Kinderen verwachten vriendelijkheid van een vader; laat hen niet teleurgesteld worden. Het is onze taak om allen alles te worden, opdat we immers enigen behouden.

Zelfs tegenover hen die buiten zijn, moeten we een tedere zorg tonen. Zelfs tegenover hen die ons evangelie verwerpen, moeten we een grenzeloze tederheid aan de dag leggen. Het moet ons met diepe droefheid vervullen dat mensen de Heiland weigeren en de weg van het verderf volgen. Als ze zichzelf per se in het verderf willen storten, moeten we in het verborgen over hen wenen. Als we hun het evangelie liefdevol hebben gepredikt en ze zich niet willen bekeren, moet ons hart breken omdat wij hun hart niet kunnen breken. Als Absalom is omgekomen, moeten we met David naar de opperzaal van de poort gaan en hem bitter beklagen met de roep: 'Mijn zoon Absalom, mijn zoon, mijn zoon Absalom! Och, dat ik, ik voor u gestorven ware, Absalom, mijn zoon, mijn zoon!' Treurt u ooit over uw hoorders, als iemand die de verslagenen van zijn volk beweent? Kunt u het verdragen dat ze onvergeven naar het oordeel heengaan? Kunt u de gedachte aan hun verderf verduren? Ik weet niet hoe een prediker veel zegen van God kan ontvangen als hij geen zielsangst voelt wanneer hij vreest dat sommige van zijn hoorders onbekeerd en ongelovig naar de andere wereld zullen gaan.

Bekijk aan de andere kant het beeld van een vader die zijn kind ziet terugkeren van de dwaling van zijn weg. In

het Nieuwe Testament ziet u dat portret, door God Zelf getekend. Toen de verloren zoon nog ver weg was, zag zijn vader hem. Och, hadden wij maar scherpe ogen om de ontwaakten op te merken! De vader liep hem tegemoet. Och, waren wij maar zo gretig om hen te helpen bij wie er hoop is! Hij viel hem om de hals en kustte hem. Och, hadden we maar een hart dat overstroomt van liefde, om ons te verblijden en te verheugen over zoekenden! Zoals die vader was, zo moeten wij zijn: altijd liefhebbend en altijd op de uitkijk. Onze ogen, oren en voeten moeten altijd ten dienste staan van boetvaardigen. Onze tranen en open armen moeten voor hen klaar zijn. De vader in Christus is de man die aan het beste kleed denkt, en aan de ring en de schoenen. Hij denkt aan die gaven van de genade, omdat hij vol liefde is voor wie terugkeert. De liefde is een praktisch theoloog en zorgt ervoor dat ze met alle zegeningen van het verbond en alle verborgenheden van de geopenbaarde waarheid praktisch omgaat. Ze bergt het kleed en de ring niet weg in een schatkamer van theologie, maar haalt ze tevoorschijn en doet ze aan.

O mijn broeders, nu u zonen van God bent, wees dan ook vaders in God! Laat dit de brandende hartstocht van uw ziel zijn. Groei op tot leiders en voorvechters. God geve u de eer van de rijpheid, de heerlijkheid van de kracht! Maar verwacht dan moedig dat Hij u de last zal opleggen die zulke kracht kan dragen. Wij hebben het nodig dat u zich als mannen gedraagt. Als in deze boze dagen de schok van de strijd komt, zal die door de vaders

moeten worden opgevangen, of helemaal niet. Onze jonge en onrijpe broeders zijn van onschatbare waarde als lichte troepen, die voorop gaan en het gebied van de vijand binnentrekken. Maar de hechte carrés, die standhouden tegen de woede van de aanval, moeten vooral bestaan uit de Oude Garde. U die ervaren bent in de dingen van God, u deskundigen die de strijd van de Heere keer op keer hebt gestreden, u moet vaststaan en, alles verricht hebbende, staande blijven. Ik roep u, vaders, op om de vesting te houden tot Jezus komt. U moet standvastig zijn, onbewegelijk, altijd overvloedig in het werk van de Heere. Als u faalt, waar moeten we dan heen zien? Het zal zijn 'gelijk als wanneer een vaandrager versmelt'.

Maar misschien zou u er behagen in scheppen dat u naar deze hoge eer verlangt, en u verbeelden dat het verlangen alleen al zichzelf zal vervullen. Laat ik u daarom eraan herinneren hoe de Heiland leefde. Hij bleef nooit hangen in verlangens en voornemens, maar omgordde Zich voor voortdurende dienst. Hij zei: 'Mijn spijs is, dat Ik doe den wil Desgenen, Die Mij gezonden heeft, en Zijn werk volbrengende.' Zielen winnen moet voor ons spijs en drank zijn. Het werk van de Heere doen moet voor ons zo noodzakelijk zijn als voedsel. Het werk van Zijn Vader is ook het werk waarmee wij bezig zijn, en we kunnen niets beters doen dan onze Heere navolgen. Vertel mij dan hoe Jezus het aanpakte. Pakte Hij het aan door de bouw van een reusachtige Tabernakel te regelen, of door een enorme conferentie te organiseren, of door een groot

boek uit te geven, of door op welke andere manier ook de bazuin voor Zich uit te laten blazen? Mikte Hij op iets groots, iets wat helemaal buiten de gewone lijn van dienst viel? Dong Hij naar populariteit en putte Hij Zich uit met slopende sensatiezucht? Nee, Hij riep Zijn discipelen één voor één tot Zich en onderwees ieder van hen met geduldige zorg. Neem een typerend voorbeeld van Zijn werkwijze en kijk naar Hem toen Hij in de hitte van de dag stilhield. Hij zat bij een put en sprak met een vrouw, een vrouw die niet tot de besten behoorde. Dat leek traag werk en heel alledaags handelen. Toch weten we dat het juist en wijs was.

Tegen die ene toehoorder sprak Hij geen reeks knappe spreuken uit, zoals die van Confucius, of diepzinnige filosofieën, zoals die van Socrates. Nee, Hij sprak eenvoudig, duidelijk en ernstig met haar over haar eigen leven, haar persoonlijke noden en het levende water van de genade waardoor in die noden kon worden voorzien. Hij won haar hart, en door haar nog veel meer harten. Maar Hij deed het op een manier waar velen weinig van zouden denken. Hij stond boven de kleinzielige eierzucht van onze ijdele harten. Hij gaf niets om een grote gemeente; Hij vroeg niet eens om een kansel. Hij verlangde ernaar de geestelijke Vader van die ene dochter te zijn. Daarvoor moest Hij door Samaria gaan en moest Hij haar, in Zijn uiterste vermoeidheid, vertellen over het water van het leven. Broeders, laten we de ijdelheid afleggen. Laten we eenvoudiger, natuurlijker

en vaderlijker worden naarmate we rijper worden. En laten we steeds vollediger opgaan in ons levenswerk.

Laten we, zoals de Heere ons zal helpen, ons alles op het altaar leggen en alleen voor Hem ademen. Sommigen van u zullen naar het buitenland gaan, en enkelen van u vinden misschien een graf aan de oevers van de Kongo. Dat kunnen we niet allemaal doen, maar, broeders, we moeten allemaal de Heere leven en ons leven stellen voor de broeders. De Theems en de Clyde moeten hun toegewijden hebben, net zo goed als de Kongo en de Ganges. Londen en Bristol moeten getuige zijn van even echte heldenmoed als Kanton en Calcutta. Omdat wij van Christus zijn, moet de ijver voor het huis van de Heere ons verteren.

Ik wou dat ik met al mijn kracht tot u had kunnen spreken, maar misschien gebruikt God mijn zwakheid wel tot een groter doel. Mijn gedachten zijn weinig in aantal door de pijn, die mijn hoofd in de war brengt. Maar ze staan allemaal in vuur en vlam, want mijn hart blijft trouw aan mijn Heere, aan Zijn evangelie en aan u. Moge Hij ieder van ons gebruiken, zo ver als we bruikbaar zijn, en Zichzelf verheerlijken door onze gezondheid en onze ziekte, ons leven en onze dood! Amen.

TOESPRAAK 9

Rentmeesters

Mijn geliefde broeders – ik zou zelfs met Paulus kunnen zeggen: ‘mijn geliefde en zeer gewenste’ – het is mij een intense vreugde u weer eens in het gezicht te kijken. Toch voel ik het gewicht van een plechtige verantwoordelijkheid nu ik op dit moment uw gedachten moet richten en de grondtoon moet aangeven voor onze plechtige conferentie. Ik vraag u te blijven bidden dat ik goed mag spreken en het juiste op de juiste manier mag zeggen.

De gebruikelijke openingstoespraak heeft het grote voordeel van de vrijheid. Zij kan de ordelijke vorm van een preek aannemen, maar ook lossere kleren dragen en verschijnen in het huisgewaad van een toespraak. In dit uitweidende betoog worden mij bepaalde vrijheden gegund die een vaste preek gewoonlijk niet krijgt. Als ik klaar ben, mag u mijn praatje noemen zoals u wilt. Maar het wordt een preek, want ik heb een heel duidelijke en bepaalde tekst in gedachten, en ik zal mij daar minstens

even nauw aan houden als gemiddeld. Ik kan hem net zo goed aankondigen, want hij geeft u een sleutel tot mijn bedoeling. U vindt het gedeelte in de eerste brief aan de Korintheërs, in het eerste en tweede vers van het vierde hoofdstuk:

‘Alzo houde ons een ieder mens, als dienaars van Christus, en uitdelers der verborgenheden Gods. En voorts wordt in de uitdelers vereist, dat elk getrouw bevonden worde.’

De apostel wilde graag juist beoordeeld worden, en dat was niet vreemd. Predikanten worden immers zelden juist ingeschat. Meestal roemt men op hen, of men veracht hen. Aan het begin van onze bediening zijn onze verhalen nog fris en onze krachten nog vol. Dan laaien en flitsen we, en brengen we veel tijd door in de vuurwerkfabriek. In die tijd zijn de mensen geneigd ons voor wonderbaarlijke wezens te houden, en dan is het woord van de apostel nodig: ‘Niemand dan roeme op mensen’ (1 Korinthe 3:21). Het is niet waar, zoals vleiers laten doorschemeren, dat in ons geval de goden de mensen gelijk geworden en tot ons neergekomen zijn. We zouden dwazen zijn als we dat dachten. Na verloop van tijd worden dwaze verwachtingen genezen door teleurstelling. Dan krijgen we onwelkome waarheid te horen, vermengd met onrechtvaardige kritiek. Het afgodsbeeld van gisteren is het mikpunt van vandaag. Negen dagen, negen weken, negen maanden of negen jaar, of het nu meer is of minder: de tijd brengt ontgoocheling en verandert onze plaats in de schatting

van de wereld. De sleutelbloemendag is voorbij en de brandnetelmaanden zijn gekomen. Als de zangtijd van de vogels voorbij is, komen we dichterbij het seizoen van de vrucht. Maar de kinderen zijn lang niet zo blij met ons als toen ze door onze weelderige weiden zwierven en van onze madeliefjes en boterbloemen kronen en slingers regen. In onze meer herfstachtige jaren missen de mensen onze bloemen en ons groen. Misschien beginnen we te merken dat het zo is. De oude man is degelijk en langzaam, terwijl de jonge man reed op de vleugels van de wind. Het is duidelijk dat sommigen te hoog van ons denken en anderen te laag. Het zou veel beter zijn als zij ons allemaal nuchter hielden 'als dienaars van Christus'. Het zou de gemeente ten goede komen, ons eigen welzijn dienen en tot eer van God zijn, als we op onze juiste plaats werden gezet en daar werden gehouden. Dan werden we niet overschat en ook niet ten onrechte afgekeurd, maar gezien in onze verhouding tot onze Heere, eerder dan in onze eigen persoon. 'Alzo houde ons een ieder mens, als dienaars van Christus.'

Wij zijn dienaars (Engels: 'ministers', ook het gewone woord voor predikanten). Het woord klinkt heel achtenswaardig. Predikant te worden is het verlangen van menige jongeman. Als het woord anders vertaald werd, zou hun eerezucht misschien bekoelen. Dienaars zijn knechten: zij zijn geen gasten, maar kelners; geen landheren, maar arbeiders. Het woord is wel weergegeven met 'onderroeiers': mannen die op de onderste bank aan de riemen trekken. Het was zwaar

werk een galei te roeien. Die snelle slagen vraten de levenskracht van de slaven op. Er waren drie rijen roeiers. Wie op de bovenste rij zat, had het voordeel van frisse lucht. Wie daaronder zat, zat meer ingesloten. Maar ik veronderstel dat de roeiers op de onderste rij flauw werden van de hitte en bovendien uitgeput raakten van de zware arbeid. Broeders, laten we tevreden zijn ons leven te verslijten, zelfs op de slechtste plaats, als we door onze arbeid de tocht van onze grote Caesar kunnen bespoedigen. Laten we zo de vaart bevorderen van de trireem van de gemeente, waarin Hij Zich heeft ingescheept. We willen graag aan de riem geketend zijn en ons hele leven doorwerken om Zijn schip door de golven te laten klieven. We zijn geen kapiteins en geen eigenaars van de galei, maar alleen de roeiers van Christus.

Laten we bedenken dat we de knechten zijn in het huis van onze Heere. 'En zo wie onder u zal willen de eerste zijn, die zij uw dienstknecht.' Laten we bereid zijn deurmatten te zijn in de hal van onze Meester. Laten we geen eer zoeken voor onszelf, maar eer geven aan de zwakkere vaten door voor hen te zorgen. In elk goedgeordend huis is het, zoals ik u al eerder heb herinnerd, een feit dat 'de baby koning is', juist omdat hij zwak is. Laat in de gemeente van onze Heere de armen, de zwakken en de bedroefden de ereplaats hebben. Laat ons, die sterk zijn, hun zwakheden dragen. Hij is de hoogste die zichzelf het laagst maakt. Hij is de grootste die zichzelf minder maakt dan de minste. 'Wie wordt er

geergerd, dat ik niet brande?’ zei de grote apostel. Als er een ergernis te dragen is, laten we die dan liever zelf lijden dan toe te laten dat zij de gemeente van God bedroeft. Omdat we door ons ambt in bijzondere zin knechten zijn, laten we dan blijmoedig het grootste deel van de zelfverloochening en de zware arbeid van de heiligen op ons nemen.

De tekst noemt ons echter niet alleen dienaars of knechten, maar voegt eraan toe: ‘van Christus’. Wij zijn geen knechten van mensen, maar van de Heere Jezus. Geachte heer, als u denkt dat ik uw bevelen moet uitvoeren omdat u bijdraagt aan mijn onderhoud, dan vergist u zich. Het is waar dat wij ‘uw dienaars zijn om Jezus’ wil’. Maar in de hoogste zin zijn we alleen verantwoording schuldig aan Hem, Die wij Meester en Heere noemen. Wij gehoorzamen bevelen van hogerhand. Maar we kunnen niet zwichten voor het dictaat van onze mededienstknechten, hoe invloedrijk ze ook zijn. Onze dienst is heerlijk, omdat het de dienst van Christus is. We voelen ons vereerd dat we Hem mogen dienen, van Wie we niet waardig zijn de schoenriem te ontbinden.

Ook worden wij ‘uitdelers’ genoemd, rentmeesters. Wat zijn rentmeesters? Dat is ons ambt. Wat wordt van rentmeesters vereist? Dat is onze plicht. We spreken nu niet over iemand buiten ons, maar over u, broeders, en over mijzelf. Laten we daarom alles wat gezegd wordt persoonlijk op onszelf toepassen.

I. Ten eerste is een rentmeester een knecht, en niets meer. Misschien vergeet hij dat soms, en het is een heel treurige zaak wanneer de knecht gaat denken dat hij 'meneer de baron' is. Het is jammer dat knechten, wanneer hun meester hun eer bewijst, zo gauw de neiging hebben zich aan te stellen. Wat maakt een opgeblazen ambtenaartje zich belachelijk! Ik heb het nu niet over butlers en lakeien, maar over onszelf. Als we onszelf groot maken, worden we verachtelijk; dan maken we noch ons ambt noch onze Heere groot. We zijn knechten van Christus, en geen heersers over Zijn erfdeel.

Predikanten zijn er voor de gemeenten, en niet de gemeenten voor de predikanten. In ons werk onder de gemeenten mogen we het niet wagen ze te zien als landgoederen die we voor eigen gewin uitbaten, of als tuinen die we naar onze eigen smaak bijknippen. Sommige mannen praten over een ruimhartig beleid in hun gemeente. Laten ze ruimhartig zijn met wat van henzelf is. Maar als een rentmeester van Christus erover pocht dat hij ruimhartig is met de goederen van zijn Meester, is dat heel iets anders. Als rentmeesters zijn we alleen hogere knechten. Moge de Heere in ons de geest van hartelijke gehoorzaamheid bewaren! Als we onze juiste plaats niet zorgvuldig bewaren, zal onze Meester niet nalaten ons te berispen en onze trots een toontje lager te laten zingen. Hoeveel van onze beproevingen, mislukkingen en neerslachtigheden komen voort uit het feit dat we ons ten onrechte verheffen! Ik ben ervan

overtuigd dat geen man die door God in het openbaar geëerd wordt, helemaal vreemd is aan die tuchting achter de deur, die het trotse vlees ervoor behoedt zich ten onrechte te verheffen. Hoe vaak heb ik gebeden: 'Ontsla mij niet uit Uw dienst, Heere!' Want een ontslagen rentmeester is een beklagenswaardig figuur onder de knechten van zijn heer. Eens was hij groot en machtig en zat hij hoog te paard. Maar als hij zijn betrekking kwijt is, telt hij minder mee dan de kleinste koeienjongen. Zie hoe blij hij is als hij als dankbare gast wordt ontvangen in de nederige huisjes van hen die eens met een soort ontzag tegen hem opkeken, toen hij zijn heer vertegenwoordigde! Pas op dat u zich niet bovenmate verheft, opdat u niet tot niets komt.

II. Een rentmeester is een knecht van een bijzondere soort, want hij moet toezicht houden op de andere knechten, en dat is moeilijk. Een oude vriend van mij, die nu bij God is, zei eens: 'Ik ben altijd herder geweest. Veertig jaar was ik herder van schapen, en nog eens veertig jaar was ik herder van mensen, en de laatste kudde was heel wat schaapachtiger dan de eerste.' Dit getuigenis is waar. Ik meen gehoord te hebben dat een schaap evenveel ziekten heeft als het jaar dagen telt. Maar ik weet zeker dat die andere soort schapen voor tien keer zoveel vatbaar is. Het werk van een herder is vol zorgen. Met onze mededienstknechten doen zich allerlei moeilijkheden voor. En helaas maken onwijze rentmeesters er veel meer dan nodig is, doordat zij volmaaktheid van anderen verwachten, terwijl ze die zelf

niet bezitten. Onze mededienstknachten zijn tenslotte wijs gekozen. Want Hij Die hen in Zijn huishouding plaatste, wist wat Hij deed. In elk geval zijn zij Zijn keus, en niet de onze. Het is niet aan ons om kritiek te hebben op de eigen verkiezing van onze Heere. Bij sommigen is het heel gewoon om de gemeente te smaden. Maar omdat de gemeente de bruid van Christus is, is het nogal gevaarlijk werk de geliefde van de Heere te bekritisieren. Ik voel tegenover de gemeente ongeveer wat David voelde tegenover Saul: ik durf mijn hand niet op te heffen tegen de gezalfde van de Heere. Het zal veel beter voor ons zijn de fout bij onszelf te zoeken dan bij onze mensen, wanneer er bij hen iets mis is.

Toch zijn onze gemeenteleden mensen, en de beste mensen zijn op hun best nog maar mensen. Zoveel verschillende geesten leiden, onderwijzen, troosten en helpen is geen gemakkelijke taak. Wie voor God over mensen regeert, moet een man zijn. Meer nog: hij moet een man Gods zijn. Hij moet door genade rijk begiftigd zijn, een koninklijk man, met hoofd en schouders boven zijn medemensen uit. Mensen zullen zich graag voegen naar werkelijke voortreffelijkheid, maar niet naar ambtelijke aanmatiging. De hogere positie moet gedragen worden door hogere bekwaamheden. De rentmeester moet meer weten dan de ploeger en de rietdekker. Hij moet verstandiger zijn dan de jachtopziener en de voerman. En hij moet een betrouwbaarder karakter hebben dan Mary en John, die van hem hun opdrachten krijgen. Broeders, als rentmeesters moeten we

overvloedige genade hebben. Anders zullen we de plichten van ons ambt niet vervullen en ons geen goede opgang verwerven.

De andere knechten nemen een voorbeeld aan ons. Een rentmeester die dof, traag en langzaam is, krijgt een langzame ploeg knechten om zich heen, en de zaken van zijn heer zullen er slecht aan toe zijn. Wie reist, moet gemerkt hebben dat het personeel van een hotel erg op de waard lijkt. Is de waard opgewekt, attent en behulpzaam, dan delen alle dienstmeisjes en kelners in zijn vriendelijkheid. Maar kijkt hij u zuur aan en behandelt hij u onverschillig, dan merkt u dat het hele bedrijf van de minachtende soort is. Een predikant verzamelt al snel mensen als hijzelf om zich heen: 'zoals de priester, zo het volk'. Och, dat we altijd levend en vurig mogen zijn in de dienst van de Heere Jezus, zodat ook onze mensen levend mogen zijn! Ik heb gelezen over een puriteinse godgeleerde die zo vol leven was, dat zijn mensen zeiden dat hij leefde als iemand die zich met levende dingen voedde. Och, een leven dat gevoed wordt door het levende Brood!

We zullen geen goede rentmeesters zijn in de leiding van onze mededienstknechten, tenzij we zelf vervuld zijn van de genade van God. We moeten onze mededienstknechten een voorbeeld geven van ijver en tederheid, standvastigheid, hoopvolheid, energie en gehoorzaamheid. We moeten zelf voortdurend zelfverloochening beoefenen en als ons eigen deel van

het werk kiezen wat het zwaarste en het meest vernederend is. We moeten boven onze medemens uitsteken door een grotere zelfvergetelheid. Laat het ons deel zijn de verloren posten aan te voeren en de zwaarste lasten te dragen. Aartsdiaken Hare gaf eens college in Trinity College, toen er 'Brand!' werd geroepen. Zijn studenten renden weg en vormden een rij om emmers water van de rivier naar het brandende gebouw door te geven. De docent zag een student die aan tering leed tot zijn middel in het water staan, en riep hem toe: 'Wat! Sta jij in het water, Sterling?' Het antwoord luidde: 'Iemand moet erin staan, en waarom ik niet net zo goed als een ander?' Laten we tegen onszelf zeggen: 'Sommigen moeten het sjouwwerk van de gemeente doen en op de zwaarste plaatsen arbeiden. Waarom zouden wij die post niet innemen?' Wie de Heere zal bevorderen, zijn zij die geen eigen keus hebben, maar tot alles bereid zijn, en klaar voor wat er ook komt. Wie in één uur van gevaar onbevreesd is geweest, krijgt als beloning het voorrecht nog grotere moed te tonen. Wie over een kleine taak getrouw is, wordt uitgekozen voor een post met zwaardere werk en strengere beproeving. Dat is de bevordering waarnaar trouwe dienaars van onze Koning verlangen.

III. Bedenk verder dat rentmeesters knechten zijn die meer rechtstreeks onder het bevel van de grote Meester staan. We moeten zijn als de rentmeester die dagelijks de privékamer van zijn heer binnengaat om zijn opdrachten te ontvangen. John Ploughman kwam nooit in de salon

van de landjonker, maar de rentmeester is er vaak. Als hij naliet de landjonker te raadplegen, zou hij al snel verkeerd handelen en zich een zware verantwoordelijkheid op de hals halen. Hoe vaak moeten u en ik zeggen: 'Heere, wat wilt Gij, dat ik doen zal?' Als we zouden ophouden naar God op te zien om Zijn wil te leren kennen en te doen, zouden we onze ware plaats verlaten. Wat moet er gebeuren met een rentmeester die nooit met zijn meester overlegt? Geef hem zijn loon en laat hem gaan. Wie zijn eigen wil doet en niet die van zijn meester, heeft als rentmeester geen enkele waarde.

Broeders, we moeten voortdurend op God wachten. De gewoonte om voor onze opdrachten naar Hem toe te gaan, moet worden aangekweekt. Wat moeten we dankbaar zijn dat onze Meester altijd binnen roepafstand is! Hij leidt Zijn knechten met Zijn oog, en met Zijn leiding geeft Hij ook de nodige kracht. Als we met Hem omgaan, zal Hij ons aangezicht doen stralen voor de ogen van onze medemensen. Ons voorbeeld moet anderen aanmoedigen om op de Heere te wachten. Omdat het onze taak is hun de gedachten van God te vertellen, laten we die gedachten heel zorgvuldig bestuderen. Ik vertrouw erop dat ik hier geen enkele man toespreek die in de slordige gewoonte is vervallen aan zijn werk te gaan zonder eerst met zijn Meester te spreken. Want zo'n ongelukkig mens heeft geen contact met zijn Heere. Hij zal een schadelijke invloed uitoefenen op de rest van de huishouding en hen lui, onverschillig, ontevreden of moedeloos maken. Misschien bekommert de rentmeester zich niet om de

belangen van zijn meester. Of hij is eigenzinnig en zou de opdrachten van zijn heer graag veranderen of omkeren, als hij het durfde. Of hij knoeit op de een of andere manier met het landgoed, zoals de onrechtvaardige rentmeester in de gelijkenis. Dan leren de knechten onder hem ontrouw. Ik zou kunnen aangeven hoeveel hiervan in bepaalde gemeenten gebeurt, maar ik onthoud mij daarvan. De Meester komt spoedig, en wee de rentmeester wiens rekening zal bewijzen dat hij ontrouw is geweest!

IV. Verder leggen rentmeesters voortdurend rekenschap af. Zij leggen die af terwijl het werk voortgaat. Een zakelijke eigenaar verlangt van dag tot dag een overzicht van uitgaven en inkomsten. Er zit veel waarheid in het oude spreekwoord: 'Korte rekeningen maken lange vriendschappen.' Als we korte rekeningen met God maken, zullen we lang vrienden met Hem zijn. Ik vraag me af of iemand van u boekhoudt van zijn fouten en tekortkomingen. Misschien is de tijd beter besteed aan voortdurende pogingen om uw Meester te dienen en Zijn landgoed te vergroten. Ieder van ons moet zichzelf afvragen: 'Wat doe ik met mijn prediking? Is zij van de goede soort? Geef ik een vooraanstaande plaats aan de leerstukken die mijn Heere vooraan wil zien? Zorg ik voor zielen zoals Hij wil dat ik voor hen zorg?' Het is goed zo zijn hele leven na te gaan en te vragen: 'Besteed ik genoeg tijd aan het verborgen gebed? Bestudeer ik de Schrift zo intensief als ik zou moeten? Ik haast mij naar veel vergaderingen, maar voer ik in dit alles de opdrachten

van mijn Meester uit? Behaag ik mezelf misschien met de schijn dat ik veel doe? Zou ik niet werkelijk meer doen als ik meer lette op de kwaliteit dan op de hoeveelheid van het werk?' Och, dat we vaak naar de Meester gaan en onze rekeningen met Hem juist en zuiver houden!

V. Nu kom ik tot de hoofdzaak: een rentmeester beheert de goederen van zijn meester. Alles wat hij heeft, behoort aan zijn meester. Kostbare dingen worden aan hem toevertrouwd, niet om ermee te doen wat hij wil, maar om ervoor te zorgen. De Heere heeft ieder van ons bepaalde talenten toevertrouwd, en die zijn niet van onszelf. Gaven van kennis, denken, spreken en invloed zijn er niet om ons op te beroemen. We hebben ze alleen in bewaring voor de Heere. Het is Zijn pond dat vijf ponden wint.

We behoren ons kapitaal te vergroten. Doen alle jonge broeders dat? Groeit u in gaven en bekwaamheid? Mijn broeders, verwaarloos uzelf niet. Ik zie dat sommige broeders groeien, terwijl anderen stilstaan, klein en in hun groei belemmerd. Mensen zijn net als paarden vaak erg teleurstellende wezens. Veelbelovende veulens worden plotseling kreupel, of ze ontwikkelen een kwade gewoonte waarvan niemand ze ooit had verdacht. Helaas beschamen te veel jonge mannen onze verwachtingen. Ze geven te veel geld uit, sluiten een ongelukkig huwelijk, vervallen tot slechte luimen, lopen achter nieuwe denkbeelden aan, geven toe aan luiheid en genotzucht, of laten op een andere manier na zichzelf te ontwikkelen.

Toch is de arbeid die we aan onze eigen verstandelijke en geestelijke groei besteden, het meest nodig en het meest nuttig. Wat u ook doet: 'Heb acht op uzelf en op de leer.' Wie het denken verwaarloost om eindeloos te kunnen 'kletsen', is erg dwaas. Hij lijkt op een opzichter die op de boerderij niets uitvoert, maar wel uitvoerig praat over wat er moet gebeuren. Stomme honden kunnen niet blaffen, maar verstandige honden blaffen niet altijd. Wie altijd uitdeelt en nooit iets opneemt, raakt leeg.

Broeders, wij zijn 'uitdelers der verborgenheden Gods'. Aan ons is 'het Evangelie ... toebetrouwd'. Paulus spreekt over 'het Evangelie der heerlijkheid des zaligen Gods, dat mij toebetrouwd is'. Ik hoop dat niemand van u ooit het ongeluk heeft gehad tot bewindvoerder benoemd te worden. Het is een ondankbaar ambt. Bij het uitvoeren van zo'n bewind is weinig ruimte voor eigen vindingrijkheid. Men is verplicht de regeling letterlijk en nauwkeurig uit te voeren. De een wil meer geld ontvangen, de ander wil een bepaling in de akte veranderd zien. Maar de trouwe bewindvoerder valt terug op het document en houdt zich aan de bepalingen ervan. Als ze hem lastigvallen, hoor ik hem zeggen: 'Beste vrienden, ik heb deze regeling niet opgesteld. Ik voer haar alleen uit, en ik ben verplicht dat te doen.' Het evangelie van de genade van God moet flink verbeterd worden; tenminste, dat wordt mij verteld. Maar ik weet dat het mijn taak niet is het te verbeteren. Mijn deel is ernaar te handelen. Velen zouden God Zelf ongetwijfeld van de

aardbodem weg verbeteren, als ze konden. Ze zouden de verzoening verbeteren tot er niets meer van over was. In naam van ‘de geest van de tijd’ worden grote veranderingen van ons geëist. Natuurlijk worden we gewaarschuwd dat zelfs het idee van straf voor de zonde een barbaars overblijfsel uit de middeleeuwen is. Dat moet worden opgegeven, en daarmee ook de leer van de plaatsvervangende en vele andere ouderwetse leerstukken. Met deze eisen hebben wij niets te maken. Wij hebben alleen het evangelie te prediken zoals we het aantreffen.

Als bewindvoerder houd ik mij aan de letter van de akte wanneer mijn handelwijze wordt aangevochten. Als iemand daarover twist, moet hij met zijn klachten naar de bevoegde rechtbank gaan, want ik heb geen macht om het document te veranderen. Wij zijn alleen beheerders. Als men ons niet laat handelen, leggen we de hele zaak voor aan het hemelse Kanselarijshof. Het geschil gaat niet tussen ons en het moderne denken, maar tussen God en de wijsheid van mensen. ‘O,’ zeggen ze, ‘het is barbaars om maar door te zeuren over dat oude, oude verhaal.’ Het kan ons niet schelen hoe oud het verhaal is. Omdat het van God gekomen is, herhalen we het in Zijn Naam. Noem het zoals u wilt, het staat in het Boek waaraan wij ons gezag ontleen. ‘Maar u hebt toch zeker een eigen oordeel?’ Dat kan zijn, en wel evenveel als onze tegenstanders. Maar ons oordeel verzint geen opdracht; het leidt ons alleen bij het uitvoeren ervan. Rentmeesters moeten zich aan hun orders houden, en bewindvoerders

moeten de bepalingen uitvoeren die hun zijn toevertrouwd.

Mijn broeders, wij zijn op dit moment 'tot verantwoording van het Evangelie gezet'. Als ooit mensen tot dit ambt geroepen zijn, dan zijn wij het. Dit zijn tijden waarin men op drift raakt. Mensen hebben hun ankers gelicht en worden heen en weer gedreven door allerlei winden en stromingen. Wat mij betreft: ik heb in dit uur van gevaar niet alleen het grote boeganker laten zakken, maar ook vier ankers van het achterschip uitgeworpen. Misschien is dat de verkeerde plaats, maar in deze tijd moeten we zowel voor als achter verankerd liggen. Nu sta ik vast. Ooit hadden sceptische redeneringen mij misschien aan het wankelen gebracht, maar nu niet meer. Vragen onze vijanden ons om de zwaarden neer te leggen en op te houden met strijden voor het oude geloof? Dan antwoorden we zoals de Grieken tegen Xerxes: 'Kom ze maar halen.' Onlangs zouden de vooruitstrevende denkers de rechtzinnigen nog in het vergeetboek vegen. Maar tot nu toe hebben we hun aanvallen overleefd. Deze opscheppers kennen de levenskracht van de evangelische waarheid niet. Nee, heerlijk evangelie, u zult nooit vergaan! Als we moeten sterven, dan sterven we strijdend. Als wij persoonlijk heengaan, zullen nieuwe evangelisten op onze graven prediken. Evangelische waarheden zijn als de drakentanden die Kadmus zaaide: ze brengen mannen voort die volledig gewapend zijn voor de strijd. Het evangelie leeft door te sterven. Broeders, in

deze strijd zullen wij in elk geval trouw zijn, ook als we niet overwinnen.

VI. Het is de taak van een rentmeester om de goederen van zijn heer uit te delen overeenkomstig hun bestemming. Hij moet uit zijn schat 'nieuwe en oude dingen' voortbrengen. Hij moet melk geven voor de kinderen en vaste spijs voor de volwassenen, en ieder 'ter rechter tijd het bescheiden deel spijs' geven. Ik vrees dat aan sommige tafels de sterke mannen al lang op de vaste spijs wachten, en er is weinig hoop dat die nog verschijnt. Van melk met water is er verreweg meer. Vorige zondag ging iemand naar een zekere prediker luisteren en klaagde daarna dat hij Christus niet predikte. Een ander merkte op dat het misschien niet de rechte tijd was. Maar, mijn broeders, de rechte tijd om Christus te prediken is elke keer dat u preekt. Gods kinderen hebben altijd honger, en geen brood zal hen verzadigen dan het brood dat uit de hemel neerdaalt.

Een wijze rentmeester bewaart de juiste verhouding in de waarheid. Hij brengt nieuwe en oude dingen voort: niet altijd leer, niet altijd de praktijk van het leven en niet altijd bevinding. Hij preekt niet altijd over de strijd en niet altijd over de overwinning. Hij geeft geen eenzijdig beeld van de waarheid, maar een soort stereoscopisch beeld, waardoor de waarheid hun 'voor de ogen te voren geschilderd' wordt. Een groot deel van het bereiden van geestelijk voedsel zit in de juiste verhouding van de ingrediënten. Iemand drukte zich onjuist uit toen hij zei

dat hij in zijn preken drie korrels calvinisme en twee korrels arminianisme gebruikte. Zoals ik later begreep, bedoelde hij dat hij een volkomen evangelie predikte en ook een vrij evangelie. Met wat hij bedoelde, ben ik het volkomen eens. Laten we een breed scala van bevinding geven, zonder dat hogere leven te vergeten dat bestaat in toenemende nederigheid van hart. Om onze dienst ten volle waar te maken, zullen we veel onderscheidingsvermogen nodig hebben. Gebrek aan evenwicht in de prediking heeft namelijk al menige gemeente ernstige schade berokkend. De lijn van de wijsheid is zo smal als de snede van een scheermes, en we zullen Goddelijke wijsheid nodig hebben om ons daarop te houden. We moeten niet altijd op dezelfde snaar spelen. De knechten van onze Meester zullen morren als we hun niets anders geven dan 'konijn warm en konijn koud'. Uit de voorraden van de Meester moeten we een rijke verscheidenheid aan voedsel voortbrengen, geschikt om geestelijke volwassenheid op te bouwen. Overdaad aan de ene kant en tekort aan de andere kant kunnen veel kwaad aanrichten. Laten we daarom gewicht en maat gebruiken en naar boven zien om leiding.

Broeders, zorg ervoor dat u uw talenten voor uw Meester gebruikt, en alleen voor uw Meester. Het is ontrouw aan onze Heere als we zielenwinners willen zijn om daarvoor te worden aangezien. Het is ontrouw aan Jezus als we zelfs gezonde leer prediken met het doel voor gezond in de leer door te gaan, of vurig bidden met de wens bekend te staan als biddende mensen. Wij

moeten de eer van onze Heere zoeken met een ongedeeld oog en met heel ons hart. Wij moeten het evangelie van onze Heere, het volk van onze Heere en de talenten van onze Heere gebruiken voor onze Heere, en voor Hem alleen.

VII. De rentmeester moet ook de beschermer van het gezin van zijn heer zijn. Behartig de belangen van allen die in Christus Jezus zijn, en laat hen u allemaal even dierbaar zijn als uw eigen kinderen. In vroeger tijd waren dienstboden vaak zo verbonden met het gezin en zo betrokken bij de zaken van hun heer, dat ze spraken over ons huis, ons land, ons rijtuig, onze paarden en onze kinderen. Onze Heere wil dat wij ons zo één maken met Zijn heilige zaak. En Hij wil vooral dat wij Zijn uitverkorenen liefhebben. Meer dan wie ook zijn wij 'schuldig voor de broeders het leven te stellen'. Omdat ze van Christus zijn, hebben we hen lief om Zijnentwil. Ik vertrouw dat ieder van ons van harte kan zeggen:

*Geen lam is er in heel Uw kudde
dat ik te min zou vinden om te voeden.*

Broeders, laten we allen van harte liefhebben die Jezus liefheeft. Koester de beproefden en de lijdenden. Bezoek wezen en weduwen. Zorg voor de zwakken en de krachtelozen. Wees geduldig met de zwaarmoedigen en de moedelozen. Denk aan alle delen van het huisgezin, dan zult u een goede rentmeester zijn.

VIII. Ik laat dit beeld rusten nadat ik nog gezegd heb dat de rentmeester zijn heer vertegenwoordigt. Als de

heer afwezig is, komt iedereen bij de rentmeester om orders. Wie zo'n Heere vertegenwoordigt als de onze, moet zich wel goed gedragen. Een rentmeester moet veel voorzichtiger en wijzer spreken wanneer hij namens zijn heer spreekt dan wanneer hij voor zichzelf spreekt. Als hij niet op zijn woorden let, kan zijn heer gedwongen worden tegen hem te zeggen: 'Spreek dan maar voor uzelf. Ik kan niet toestaan dat u mij zo verkeerd voorstelt.' Mijn geliefde broeders en mededienstknechten, de Heere Jezus wordt door ons in opspraak gebracht als we Zijn weg niet bewaren, Zijn waarheid niet verkondigen en Zijn geest niet laten zien. Mensen leiden de Meester af uit de knecht. Zijn ze niet te verontschuldigen als ze dat doen? Behoort de rentmeester niet te handelen naar de manier van zijn heer? U kunt de landjonker niet losmaken van de rentmeester, en de Heere niet van Zijn vertegenwoordiger. Men zei eens tegen een puritein dat hij te precies was, maar hij antwoordde: 'Ik dien een precieze God.' We moeten zachtmoedig zijn, want we vertegenwoordigen de zachtmoedige Jezus. We moeten ijverig zijn, want we vertegenwoordigen Hem Die Zich met ijver bekleedde als met een mantel. Als we niet zeker weten wat we moeten doen, vinden we de beste leidraad in het antwoord op de vraag: 'Wat zou Jezus doen?' Als u overweegt naar een plaats van vermaak te gaan, kunt u die overweging beëindigen door te zeggen: 'Ik ga als mijn Meester ook gegaan zou zijn.' Als u zich gedrongen voelt met vuur te spreken, let er dan op dat het alleen het vuur is dat uw Heere getoond zou hebben.

Als men er bij u op aandringt uw eigen gedachten uit te spreken in plaats van de geopenbaarde waarheid, volg dan Jezus. Hij sprak niet Zijn eigen gedachten uit, maar die van de Vader. Zo zult u handelen zoals een rentmeester behoort te doen. Hierin liggen uw wijsheid, uw troost en uw kracht. Voor een rentmeester die van dwaasheid werd beschuldigd, was het een voldoende rechtvaardiging dat hij kon antwoorden: 'Zeg van wat ik gedaan heb wat u wilt, want daarin volgde ik de orders van mijn heer.' Vitter, geef de rentmeester niet de schuld. De man heeft gedaan wat zijn meerdere hem opdroeg; wat had u dan anders van hem gewild? Ons geweten is zuiver en ons hart heeft rust wanneer we voelen dat we ons kruis hebben opgenomen en de voetstappen van de Gekruisigde hebben gevolgd. 'De Wijsheid is gerechtvaardigd geworden van Haar kinderen.' Zo niet vandaag, dan zal op den duur blijken dat gehoorzaamheid beter is dan oorspronkelijkheid, en dat leerzaamheid meer te begeren is dan genialiteit. De openbaring van Jezus Christus zal de bespiegeling van de mens overleven. We vinden het goed, ja, we verlangen er zelfs naar, om niet als oorspronkelijke denkers en oorspronkelijke doeners te worden beschouwd. We willen de gedachten van God bekendmaken en het werk voltooien dat Hij met kracht in ons werkt.

Het tweede deel van mijn toespraak gaat over onze verplichtingen als rentmeesters. 'En voorts wordt in de uitdelers vereist, dat elk getrouw bevonden worde.' Er wordt niet vereist dat iemand schitterend bevonden

wordt, of aangenaam voor zijn collega's, of zelfs succesvol. Het enige wat vereist wordt, is dat hij getrouw bevonden wordt. En dat is werkelijk geen kleinigheid. De Heere Zelf zal zowel onze wijsheid als onze kracht moeten zijn, anders zullen we zeker falen. Hoe eenvoudig deze eis ook lijkt, er zijn veel manieren waarop we erin tekort kunnen schieten.

1. We kunnen ontrouw worden doordat we handelen alsof we de baas zijn in plaats van knechten. In de gemeente ontstaat een moeilijkheid die met liefdevolle verdraagzaamheid gemakkelijk opgelost had kunnen worden. Maar wij 'staan op onze waardigheid', en dan groeit de knecht uit zijn livrei. We kunnen erg hooghartig doen als we willen, en hoe kleiner we zijn, hoe gemakkelijker we ons opblazen. Geen haan is strijdlustiger dan een krielhaan, en geen predikant staat sneller klaar om voor zijn 'waardigheid' te vechten dan de man die geen waardigheid heeft. Wat zien we er dwaas uit als we de grote heer spelen! De rentmeester vindt dat hij niet met het juiste respect is behandeld, en hij zal 'de bedienden eens laten weten wie hij is'. Onlangs werd zijn heer ruw bejegend door een boze pachter. Die sloeg er geen acht op, want hij had te veel verstand om zich door zo'n kleinigheid van streek te laten brengen. Maar zijn rentmeester laat niets passeren en ontsteekt over alles in woede. Is dat zoals het hoort? Ik zie in gedachten de zachtmoedige heer zijn hand op de schouder van zijn woedende knecht leggen. Ik hoor hem zeggen: 'Kun je dit niet verdragen? Ik heb veel meer verdragen dan dit.'

Broeders, onze Meester heeft ‘zodanig een tegenspreken van de zondaren tegen Zich ... verdragen’. Zouden wij dan verflauwen en bezwijken in onze zielen? Hoe kunnen we rentmeesters van de zachtmoedige Jezus zijn als we ons hoogmoedig gedragen? Laten we nooit hoog te paard gaan zitten en nooit proberen heerschappij te voeren over Gods erfdeel. Hij wil dat niet, en we kunnen niet getrouw zijn als we aan hoogmoed toegeven.

We schieten ook tekort in onze plicht als rentmeesters als we met het geld van onze Meester gaan speculeren. Ons eigen geld mogen we ‘over de balk gooien’, maar het geld van onze Heere niet. Ons is niet opgedragen te speculeren, maar ‘handeling’ te doen totdat Hij komt. Eerlijk handeldrijven met Zijn goederen is één ding, maar hoog spel spelen en ongeoorloofde risico’s nemen is heel iets anders. Ik ben niet van plan met het evangelie van mijn Meester te speculeren door te dromen dat ik het met mijn eigen diepzinnige denken kan verbeteren, of door met de filosofen hoog op te stijgen. Zelfs niet met het idee zielen te redden zullen wij iets anders spreken dan het evangelie. Als ik grote opschudding zou kunnen veroorzaken door een nieuwe leer te verkondigen, zou ik van die gedachte gruwen. Een opwekking teweegbrengen door de waarheid te verzwijgen is bedrieglijk handelen. Het is vroom bedrog, en onze Heere wil geen winst die zogenaamd uit zo’n transactie voortkomt. Het is onze taak eenvoudig en eerlijk te handelen met de ponden van onze Meester en

Hem de opbrengst te brengen die ze met eerlijke handel opleveren.

We zijn rentmeesters en geen heren, en daarom moeten we handeldrijven in de Naam van onze Meester en niet in onze eigen naam. Het is niet aan ons een godsdienst te verzinnen, maar om er een te verkondigen. En zelfs die verkondiging moet niet op ons eigen gezag gebeuren, maar altijd gegrond zijn op dat van onze Heere. Wij zijn 'Gods medearbeiders'. Als een broeder voor zichzelf een zaak begint, maakt hij er een puinhoop van en gaat hij binnen korte tijd geestelijk failliet. Zijn krediet raakt snel op als de Naam van zijn Meester verdwenen is. In onze hemelse koophandel kunnen we niets doen zonder onze Heere. Laten we niet proberen voor eigen rekening te handelen, maar in alle ootmoedigheid onze plaats dicht bij ons Hoofd bewaren.

2. We kunnen ontrouw worden aan wat ons is toevertrouwd door mensenbehagers te zijn. Als de rentmeester zich richt naar wat de ploegknecht wil of naar de grillen van de dienstmeid, moet alles misgaan, want dan is alles uit zijn verband. We worden door elkaar beïnvloed en we beïnvloeden elkaar. Zelfs de grootsten worden onbewust in zekere mate door de kleinsten beïnvloed. De predikant moet overweldigend beïnvloed worden door de Heere zijn God, zodat andere invloeden hem niet van zijn trouw kunnen afbrengen. We moeten voortdurend naar het hoofdkwartier gaan en het Woord uit de mond van de Heere Zelf ontvangen. Zo blijven we

recht en waarachtig. Anders raken we al gauw bevooroordeeld, ook al merken we dat misschien niet. Er mag geen sprake zijn van terughouden om de een te behagen, of van vooruitstormen om een ander tevreden te stellen. We mogen zelfs geen duimbreed wijken om de hele gemeenschap een plezier te doen. We moeten niet steeds op een bepaalde snaar spelen om de goedkeuring van deze partij te winnen. En we mogen ook niet zwijgen over een belangrijke leer om dat groepje niet tegen ons in het harnas te jagen. Wat hebben wij met de afgoden te doen, dode of levende? O broeders, als u erop uit bent iedereen te behagen, dan hebt u uzelf werkelijk een taak gesteld! De zwoegende arbeid van Sisyphus en de werken van Hercules zijn daarmee vergeleken niets! We mogen mensen niet vleien. We moeten duidelijke woorden spreken, woorden die het geweten goedkeurt. Als we mensen behagen, mishagen we onze Heere. Succes in deze zelfopgelegde taak zou dus noodlottig zijn voor ons eeuwig belang. Als we proberen mensen te behagen, zullen we er zelfs niet in slagen onszelf te behagen. Onze Heere behagen lijkt misschien erg moeilijk, maar het is een gemakkelijker taak dan mensen behagen. O rentmeester, richt uw oog alleen op uw Meester!

3. We zullen geen getrouwe rentmeesters bevonden worden als we luiaards en beuzelaars zijn. Komt u weleens luie predikanten tegen? Ik heb van ze gehoord, maar wanneer mijn oog ze ziet, heeft mijn hart een afkeer van ze. Als u van plan bent lui te zijn, zijn er genoeg bezigheden waarvoor men u niet nodig heeft. Maar vooral

in de christelijke bediening heeft men u niet nodig. Wie de bediening een gemakkelijk leven vindt, zal ook merken dat ze hem een zware dood bezorgt. Als we geen arbeiders zijn, zijn we geen ware rentmeesters, want we moeten voor de huishouding van de Koning een voorbeeld van ijver zijn. Ik houd van het voorschrift van Adam Clarke: 'Werk je dood, en bid je daarna weer levend.' We zullen nooit onze plicht doen, tegenover God noch tegenover mensen, als we luiards zijn.

Toch kunnen sommigen die altijd bezig zijn, nog ontrouw zijn, als alles wat zij doen op een luchthartige, beuzelachtige manier gebeurt. Als wij spelen met het preken, hebben wij een ontzagwekkend spel gekozen. Het is schandelijk om teksten te schudden als speelkaarten en literaire essays te maken van onderwerpen die heel de hemel en de hel in beroering brengen. In dit plechtige werk moeten wij zo ernstig zijn als de dood. Er zijn jongens en meisjes die altijd giechelen, maar nooit lachen; zij zijn het evenbeeld van bepaalde predikers die altijd grappen maken. Ik houd van een eerlijke lach. Ware humor kan geheiligd worden, en wie mensen aan het glimlachen kan brengen, kan hen ook tot tranen bewegen. Maar ook deze gave heeft grenzen, en dwazen gaan daar al snel overheen. Ik spreek nu echter niet over de ernstige zonderling. De mannen die ik bedoel, zijn sardonisch en sarcastisch. Maakt een ernstige broeder een grammaticale fout, dan merken zij dat met een spottende grijns op. Vergist een andere vrome gelovige zich in een klassieke toespeling, dan doet ook dat hun

genoegen. De ernst en de toewijding tellen voor niets; of liever: juist die zijn de verborgen redenen voor de minachting van deze overfijne en oppervlakkige critici. Het evangelie betekent niets voor hen; knapheid is hun afgod. Wat henzelf betreft: deze heren zijn er vooral op uit te ontdekken wat hun de meeste eer oplevert in de filosofische school waartoe zij behoren. Zij hebben geen overtuigingen en geen geloof, alleen smaken en meningen, en de hele zaak is van begin tot eind een spel. Ik bid u: blijf boven alles weg van 'het gestoelte der spotters' en van het vouwstoeltje van de beuzelaar. Wees door en door ernstig. Leef als mensen die iets hebben om voor te leven, en preek als mensen voor wie het preken de hoogste inspanning van hun bestaan is. Ons werk is het belangrijkste onder de hemel, of anders is het puur bedrog. Als u niet ernstig bent in het uitvoeren van de opdrachten van uw Heere, zal Hij Zijn wijngaard aan een ander geven. Hij duldt immers niemand die Zijn dienst tot beuzelarij maakt.

4. Wanneer wij het eigendom van onze Meester verkeerd gebruiken, zijn wij ontrouw aan wat ons is toevertrouwd. Ons is een zekere mate van talent, kracht en invloed toevertrouwd, en dit toevertrouwde geld moeten wij met één enkel doel gebruiken. Ons doel is de eer en heerlijkheid van de Meester te bevorderen. Wij moeten Gods eer zoeken, en niets anders. Laat ieder in de politiek gerust zijn beste invloed aanwenden voor de goede zaak; maar geen predikant heeft de vrijheid zijn positie in de gemeente te gebruiken om partijbelangen te

dienen. Ik keur de werkers voor de matigheid niet af. Maar zelfs deze bewonderenswaardige beweging mag het evangelie niet verdringen; ik vertrouw dat zij dat ook nooit doet. Ik houd staande dat geen predikant het recht heeft zijn bekwaamheid of ambt te gebruiken om de menigte louter te vermaken. De Meester heeft ons gezonden om zielen te winnen. Alles wat naar dat doel toe werkt, valt binnen het bereik van onze opdracht; maar ons eigenlijke werk is vooral datgene wat rechtstreeks en duidelijk op dat doel afgaat. Het gevaar ligt in deze tijd in het opzetten van toneelvoorstellingen, half-toneelvoorstellingen, concerten en dergelijke. Zolang ik niet zie dat de Heere Jezus Christus een schouwburg heeft opgericht of een mirakelspel heeft ontworpen, denk ik er niet aan het toneel na te volgen of te wedijveren met het vari  t  theater. Als ik mij bij mijn eigen zaak houd, het preken van het evangelie, heb ik genoeg te doen. Eén doel is voor de meeste mensen genoeg. Eén doel zoals het onze is genoeg voor iedere predikant, hoeveel talenten hij ook heeft en hoe veelzijdig zijn geest ook is.

Gebruik de goederen van uw Meester niet voor verkeerde doeleinden, opdat u niet schuldig bevonden wordt aan verduistering. Als uw toewijding echt is, behoren al uw gaven aan uw Heere. Dan zou het een soort misdrijf zijn ze voor iemand anders te gebruiken dan voor uw Heere. U moet voor uzelf geen fortuin maken; ik denk ook niet dat u daar in de baptistische bediening veel kans op hebt. Ook op geen enkele andere manier mag u een tweede doel of streven hebben. ‘Jezus

alleen' moet de drijfveer en het motto van uw levensloop zijn. Het is de plicht van een rentmeester zich toe te wijden aan de belangen van zijn heer. Vergeet hij dit voor een ander doel, hoe prijzenswaardig dat doel ook is, dan is hij niet getrouw. Wij kunnen het ons niet veroorloven ons leven in twee beddingen te laten stromen; wij hebben niet genoeg levenskracht voor twee doelen. Wij moeten met heel ons hart toegewijd zijn. Wij moeten leren zeggen: 'Maar een ding doe ik.' In elk onderdeel en elke bijzonderheid van het leven moet het merkteken van de toewijding te zien zijn, en wij mogen nooit toelaten dat het onleesbaar wordt. Er komt een dag waarop bij de laatste afrekening alle details worden nagegaan. Daarom past het ons als rentmeesters om in elk onderdeel van ons leven rekening te houden met het onderzoek van onze Heere.

5. Willen wij getrouw zijn als rentmeesters, dan mogen wij niemand van het huisgezin verwaarlozen en geen enkel deel van het landgoed veronachtzamen. Ik vraag me af of wij onze hoorders persoonlijk in het oog houden. Onze geliefde vriend, de heer Archibald Brown, heeft gelijk wanneer hij zegt dat Londen niet alleen huis-aan-huisbezoek nodig heeft, maar kamer-aan-kamerbezoek. Bij onze eigen mensen moeten wij nog verder gaan en man-voor-manbezoek in praktijk brengen. Sommige mensen zijn alleen door persoonlijk contact te bereiken. Stel dat ik een aantal flessen voor me had staan en ze met een brandspuit zou bespuiten: hoeveel water zou er dan verloren gaan! Wil ik er zeker

van zijn dat ze vol raken, dan moet ik ze een voor een oppakken en de vloeistof er zorgvuldig in gieten. Wij moeten over onze schapen een voor een waken. Dat gebeurt niet alleen door persoonlijke gesprekken, maar ook door persoonlijk gebed.

Dr. Guthrie vertelt dat hij een zieke bezocht die hem diep verkwikte. De man vertelde hem namelijk dat hij zijn predikant gewoonlijk vergezelde op zijn bezoeken. 'Terwijl ik hier lig, volg ik u op uw huisbezoeken. Ik blijf het ene huis na het andere in mijn gebed gedenken, en ik bid voor de man, zijn vrouw, zijn kinderen en allen die bij hem wonen.' Zo bezocht de zieke heilige, zonder een stap te verzetten, Macfarlane, Douglas, Duncan en al de anderen bij wie zijn herder langsging. Zo zouden wij de grenzen van onze parochie moeten aflopen en telkens weer de ronde doen langs onze gemeenteleden. Laten wij niemand vergeten, aan niemand wanhopen en allen op ons hart dragen voor de Heere. Laten wij vooral denken aan de armen, de dwarsliggers en de moedelozen. Laat onze zorg, als de horden van een schaapskooi, heel de kudde omsluiten.

Broeders, laten wij verwaarloosde streken opsporen en ervoor zorgen dat geen enkel gebied zonder de genademiddelen blijft. Dat geldt niet alleen voor Londen, maar ook voor dorpen, gehuchten en kleine groepjes huisjes. Het heidendom verschuilt zich op eenzame plaatsen evengoed als in de overvolle sloppen van onze

reusachtige steden. Mag elk stuk grond beregend worden door de invloeden van het evangelie!

6. Er is nog iets wat niet over het hoofd gezien mag worden: willen wij getrouw zijn, dan mogen wij nooit een oogje dichtknijpen voor het kwaad. Deze aansporing zal warm worden toegejuicht door bepaalde broeders die zich het snoeien van een boom alleen kunnen voorstellen als het omhakken ervan! Een tuinman komt bij een herenhuis. Als men hem zegt dat de struiken wat overwoekerd zijn, antwoordt hij: 'Ik zal ze onder handen nemen.' Een paar dagen later loopt u door de tuin. Hij heeft ze inderdaad onder handen genomen, en hoe! Hij heeft de tuin gedaan, en hem meteen de das omgedaan! Sommige mensen kunnen het evenwicht tussen de deugden niet leren; zij kunnen geen muis doden zonder de schuur af te branden. Hoorde ik u zeggen: 'Ik was getrouw, ik heb nooit een oogje dichtgeknepen voor het kwaad'? Tot zover goed. Maar zou het niet kunnen dat u zelf door een slecht humeur meer kwaad hebt aangericht dan u hebt weggenomen? 'Houd dat kind stil,' zegt de moeder tegen de kinderjuffrouw, en de juffrouw gooit het meteen het raam uit. Zij heeft haar mevrouw gehoorzaamd en het kind doeltreffend stilgekreken; maar veel lof zal ze er niet voor krijgen. Zo ontsteekt u in woede en 'geeft u ze ervan langs', omdat de mensen niet allemaal zijn wat ze zouden moeten zijn. Bent u zelf alles wat u zou moeten zijn? Zegt u: 'Ik zal ze laten weten dat ik hier de baas ben'? Is dat zo? Bent u de baas?

Maar misschien voelt u zich gedrongen mij te antwoorden: 'Neemt u zelf niet een hoge positie in uw eigen gemeente in?' Dat doe ik; maar hoe heb ik die verkregen? Ik heb geen andere macht dan die welke zachtmoedigheid en liefde mij hebben gebracht. Hoe heb ik mijn invloed gebruikt? Heb ik naar voorrang gestreefd? Vraag het aan hen die om mij heen staan. Maar ik houd op en keer terug naar wat ik zei: wij mogen de zonde niet onbestraft laten. Geef toe in alles wat uzelf betreft, maar wees vast waar het om waarheid en heiligheid gaat. Wij moeten getrouw zijn, opdat wij niet de zonde en de straf van Eli op ons laden. Wees eerlijk tegenover de rijken en invloedrijken; wees vastberaden tegenover de weifelaars en onstandvastigen. Hun bloed zal immers van onze hand geëist worden. Broeders, u zult alle wijsheid en genade nodig hebben die u kunt krijgen om uw plichten als herders te vervullen. Er bestaat een geschiktheid om mensen te leiden die bij sommige predikers volledig lijkt te ontbreken. In plaats daarvan hebben zij een geschiktheid om een huis in brand te steken, want waar ze ook komen, strooien ze brandende fakkels en gloeiende kolen rond. Wordt hun niet gelijk. Twist niet, en knijp toch geen oogje dicht voor de zonde.

7. Sommigen verwaarlozen hun verplichtingen als rentmeesters van Christus doordat zij vergeten dat de Meester komt. 'Hij komt nog niet,' fluisteren sommigen; 'er moeten nog zoveel profetieën vervuld worden. Het is zelfs mogelijk dat Hij helemaal niet komt, in de gangbare betekenis van het woord. Er is voor ons geen bijzondere

reden tot haast.' Ach, mijn broeders! Het is de ontrouwe dienstknecht die zegt: 'Mijn heer vertoeft te komen.' Die overtuiging geeft hem de ruimte om arbeid en moeite uit te stellen. De dienstbode houdt de kamer niet bij door haar dagelijkse plicht, omdat de heer van het huis weg is. Zo denkt de dienaar van Christus dat hij vóór de komst van zijn Heere nog een grote schoonmaak kan houden, in de vorm van een opwekking. Als ieder van ons zou beseffen dat elke dag onze laatste kan zijn, zouden wij ons werk met meer vuur doen. Terwijl wij het evangelie preken, kunnen wij op een dag onderbroken worden door het geschal van de bazuin en het geroep: 'Ziet, de bruidegom komt, gaat uit hem tegemoet!'

Deze verwachting zal ons tempo doen versnellen. De tijd is kort; onze Heere staat voor de deur; wij moeten met al onze macht werken. Wij mogen geen ogendienaars zijn, behalve in deze zin: dat wij arbeiden in de tegenwoordigheid van de Heere, omdat Hij zo dichtbij is. Ik ben onder de indruk van de snelle vlucht van de tijd en van het snelle naderen van de laatste grote afrekening. Deze jaarlijkse conferenties komen zo snel terug. Voor sommigen van ons lijkt het pas een dag of twee geleden dat wij vorig jaar bijeen waren, en de laatste ervan haast zich al naderbij. Binnenkort leg ik rekenschap af van mijn rentmeesterschap. Of, als ik nog een tijd zou blijven leven, worden anderen van u misschien geroepen om uw Heere te ontmoeten. U gaat spoedig naar huis, naar uw Heere, als uw Heere niet spoedig naar u toe komt. Wij moeten van uur tot uur doorwerken met het oog op de

afrekening, opdat wij ons niet hoeven te schamen voor het verslag dat ‘in de rol des boeks’ gevonden zal worden.

Wij moeten veel bidden om deze trouw in ons rentmeesterschap, want de straf op ontrouw is verschrikkelijk. In het Dogepaleis in Venetië hebben wij de portretten van die vorsten in een lange rij rond een grote zaal zien hangen. Eén vak valt op, want het is leeg. Ook als u geen enkel portret aandachtig bekijkt, zult u uw oog zeker op dat lege vak richten en vragen: ‘Wat betekent dit?’ Daar hangen de doges in al hun pracht, en daar is deze lege plek. Marinus Falierus had zijn ambt onteerd, en de grote raad van de stad liet zijn beeltenis zwart overschilderen. Zal dit het deel zijn van een rentmeester hier? Zullen wij onsterfelijk worden in schande? Zullen ons als verraders van onze Verlosser eeuwige versmaadheid en afgrijzing worden toegemeten? Denk aan het woord van de Heere Jezus over de ontrouwe dienstknecht. Zijn heer, zegt Hij, ‘zal hem afscheiden, en zijn deel zetten met de geveinsden; daar zal weinig zijn en knersing der tanden.’ Kan iemand van u die afgrond van verschrikking peilen?

Het loon van alle getrouwe rentmeesters is buitengewoon groot: laten wij ernaar streven. De Heere zal de man die over weinig getrouw is geweest, over veel zetten. Het is een buitengewone passage waarin onze Heiland zegt: ‘Zalig zijn die dienstknechten, welke de heer, als hij komt, zal wakende vinden. Voorwaar, Ik zeg u, dat hij zich zal omgorden, en zal hen doen aanzitten,

en bijkomende, zal hij hen dienen.’ Het is wonderlijk dat onze Heere ons al gediend heeft; maar hoe kunnen wij bevatten dat Hij ons opnieuw zal dienen? Stel u voor dat Jezus van Zijn troon opstaat om ons te bedienen! ‘Zie!’ roept Hij, ‘daar komt een man die Mij op aarde getrouw heeft gediend. Maak plaats voor hem, engelen, overheden en machten! Dit is de man tot wiens eer de Koning een welbehagen heeft.’ En tot onze verrassing omgordt de Koning Zich en bedient ons. Wij zijn geneigd te roepen: ‘Geenszins, Heere!’ Maar Hij moet en zal Zijn Woord houden. Deze onuitsprekelijke eer zal Hij aan Zijn ware dienstknechten bewijzen. Gelukkig de man die de armste en meest verachte van alle predikanten was en nu bediend wordt door de Koning der koningen! O, mochten wij behoren tot hen ‘die het Lam volgen, waar Het ook heengaat!’ Broeders, kunt u in uw standvastigheid blijven? Kunt u Zijn drinkbeker drinken en met Zijn doop gedoopt worden? Bedenk dat het vlees zwak is. De beproevingen van deze tijd zijn bijzonder listig en zwaar. Roep tot de Sterke om kracht en geef u over aan Zijn almachtige liefde.

Geliefde broeders, wij zijn verplicht voorwaarts te gaan, wat het ons ook kost, want terug durven wij niet; wij hebben geen wapenrusting voor onze rug. Wij geloven dat wij tot deze bediening geroepen zijn, en wij kunnen die roeping niet ontrouw worden. Soms wordt ons verweten dat wij verschrikkelijke dingen over de hel zeggen. Wij zullen niet elke uitdrukking rechtvaardigen die wij misschien hebben gebruikt. Maar wij hebben nog

nooit een ellende beschreven die zo diep is als die welke een ontrouwe predikant te wachten staat. Ach, mijn broeders, de toekomst van de verlorenen gaat elk voorstellingsvermogen te boven, als wij die bekijken in het licht van de uitdrukkingen die de Heere Jezus Christus Zelf gebruikte! De haast groteske beelden van Dante en de verschrikkingen die de middeleeuwse predikers schilderden, gaan niet verder dan de waarheid die onze Heere leerde toen Hij sprak over de worm die niet sterft en het vuur dat niet uitgeblust wordt. In de buitenste duisternis geworpen worden, tevergeefs smachten naar een druppel koud water, of afgescheiden worden: dat zijn verschrikkingen zonder weerga. Helaas, dat mensen het risico daarvan willen lopen! Duizendmaal helaas, dat een predikant dat zou doen; dat een sterfelijk mens de tinne van de tempel zou beklimmen om zich vandaar in de hel te werpen! Als ik dan een verloren ziel moet zijn, laat ik dan liever verloren gaan als dief, godslasteraar of moordenaar dan als ontrouwe rentmeester van de Heere Jezus Christus. Dat is werkelijk een Judas zijn, een ‘zoon der verderfenis’.

Bedenk: als iemand van u ontrouw is, haalt u zich een overmaat aan veroordeling op de hals. U werd niet gedwongen predikant te worden. U werd niet genoodzaakt dit heilige ambt te aanvaarden. U bent hier uit eigen keus. In uw jeugd verlangde u naar deze heilige dienst, en u prees uzelf gelukkig toen u uw verlangen bereikte. Broeders, als wij van plan waren Jezus ontrouw te zijn, was het niet nodig geweest deze heilige rots te

beklimmen om de verschrikkingen van onze uiteindelijke val te vermenigvuldigen. Wij hadden ruimschoots genoeg kunnen omkomen langs de gewone wegen van de zonde. Waarom zouden wij ons bekwamen voor een zwaarder oordeel? Het zal een vreselijke uitkomst zijn als dit alles is wat er voortkomt uit onze studie aan het College en uit ons nachtelijk zwoegen om kennis te verwerven. Mijn hart en mijn vlees beven als ik eraan denk dat een van ons schuldig bevonden zou kunnen worden aan verraad aan zijn opdracht en hoogverraad aan onze Koning. Moge de goede Heere zo bij ons blijven dat wij aan het einde rein zijn van het bloed van allen! Het zal zeven hemelen in één zijn om onze Meester te horen zeggen: ‘Wel, gij goede en getrouwe dienstknecht!’

TOESPRAAK 10

De kwaden van deze tijd, en ons doel, onze noden en onze bemoedigingen

In een tijd van zo'n hevige opwinding kunnen wij niet met elkaar spreken zonder te zinspelen op zaken die op dit moment onderwerp van felle strijd zijn. Of het lijkt in elk geval alsof wij dat doen. Men zal denken dat wat ik vandaag zeg, gericht is op personen aan wie ik misschien helemaal niet denk. Ik verkeer in een lastige positie en zou daarom met grote terughoudendheid kunnen spreken. Maar dat is mijn gewoonte niet: doorgaans flap ik mijn gedachten eruit, want ik heb niets te verbergen. Ik wil niemand kwetsen, maar als het toch gebeurt, kan ik het niet helpen. Ik zeg dit niet om mij te verontschuldigen. Ik ben elke behoefte aan verontschuldiging voorbij. Ik ben een vrijbouter met vergunning geworden in het uitspreken van mijn mening, sinds ik heb gemerkt dat ik het onmogelijk iedereen naar

de zin kan maken, wat ik ook zeg of doe. Je wordt wat onverschillig wanneer je te maken hebt met mensen die zich aan elk woord ergeren. Ik merk dat ik juist het meeste aanstoot gaf wanneer ik mijn woorden had afgemeten en mijn zinnen zorgvuldig had gewogen. Sommige van mijn krachtigere uitspraken bleven daarentegen onopgemerkt. Daarom maak ik mij betrekkelijk weinig zorgen over hoe mijn woorden worden ontvangen. Ik ben er alleen op uit dat ze op zichzelf rechtvaardig en waar zijn. Mijn kritiek heeft mij zeker meer pijn gekost dan zij anderen heeft aangedaan. In het begin zei ik al dat wie zich waagde aan de taak die mij was opgelegd, er geen eer mee zou behalen. Die voorspelling is uitgekomen, en ik ben er tevreden mee dat het zo is.

Ik heb nu niets meer te winnen en niets meer te vrezen. Ergere verdraaiing dan mij al is overkomen, kan ik nooit meer te verduren krijgen. Het is niet mijn bedoeling iets te zeggen over de brandende kwestie die rechtstreeks de Baptist Union betreft. Als ik toch verder ga dan ik van plan ben, dan is het de stroom van het moment die mij meevoert en geen eigen besluit. Ik maak deze opmerkingen bij wijze van inleiding, zodat uw gedachten uit het rumoer van de strijd kunnen worden weggeleid naar de stilte van rustig nadenken.

Ook wil ik verhitte gemoederen een woord van waarschuwing meegeven. Kunnen wij geen onderscheid maken tussen mensen en hun meningen? Een oude

Schotse vrouw kreeg eens ruzie met haar predikant. Ik denk dat het verschil voortkwam uit een zakelijke kwestie. Misschien betaalde de arme prediker traag, of had zij hem goederen geleverd die niet aan de maat waren. Hoe dan ook, zij was bitter op hem gebeten. Toch kwam zij hem steeds weer horen preken. Toen hij haar vroeg hoe zij hem zo kon uitschelden en toch altijd onder zijn bediening kon komen, antwoordde zij: 'Man, mijn ruzie is met u, niet met het Evangelie.' Ons geval is precies het omgekeerde van het hare. Onze strijd is niet met de mensen, maar met dat andere evangelie, 'daar er geen ander is', waarmee zij ons in verwarring brengen. Weg met het persoonlijke! Maar laten wij ernstig strijden 'voor het geloof, dat eenmaal den heiligen overgeleverd is'. Het is misschien niet eenvoudig het onderscheid tussen de mensen en hun meningen zuiver te houden, maar laten wij er in elk geval naar streven. Laten wij de leugen tot stof vermalen, maar uit het diepst van onze ziel het goede zoeken voor hen die erdoor misleid zijn. Ik heb gehoord van een steen die op de borst van een man aan gruzelementen werd geslagen, terwijl degene die de hamer hanteerde de man niet in het minst bezeerde. 'Wij hebben den strijd niet tegen vlees en bloed, maar ... tegen de geestelijke boosheden.' Wij strijden tegen klein noch groot, maar alleen tegen de dodelijke dwaling die koning wil zijn in Israël.

Ik wil zo tot u spreken dat u wordt toegerust voor de strijd tegen alle zonde en valse leer, en bereid bent uw goddelijke Heere te volgen in heel Zijn heilige oorlog. Ik

hoop dat u naar uw verschillende werkterreinen terugkeert met het besef dat u geen tijd hebt verspild door naar deze conferentie te komen. Moge u juist bezield en aangespoord zijn door de gemeenschap met elkaar en met uw Heere. God helpe mij zo te spreken dat het onze onderlinge gemeenschap een gezonde toon geeft!

Ik wil iets zeggen over deze tijd. Wij worden aangespoord 'gelijke tred te houden met de tijd'. Ik wil die tijd in het hart kijken en zien of daar een gezond verstand woont, of 'een boos, ongeloofig hart'. Mijn onderwerp is:

De kwaden van deze tijd

Niemand kan betwijfelen dat er kwaden zijn die door alle eeuwen heen blijven bestaan. Anderzijds zijn er bepaalde terugkerende koortsen die alleen met tussenpozen woeden. Er zijn kwaden van alle seizoenen: kwaden van de winter, kwaden van de zomer, kwaden van de herfst, kwaden van dit voorjaar. Bepaalde kwaden zijn in deze tijd wijdverbreid, terwijl wij er twintig jaar geleden nog niet zo mee vertrouwd waren. Wij ontmoeten nu dwaling en zonde in vormen die zij in de eerste jaren van onze bediening gewoonlijk niet aannamen. De waarheid is in alle tijden één en dezelfde, maar de leugen verandert van gedaante en komt en gaat als de kledingmode. Ook voor kwade dingen is er een seizoen, en elke leer die niet uit de hemel is, heeft haar tijd.

Ik veronderstel dat u in uw herderlijk werk het grote kwaad bent tegengekomen dat fundamentele waarheden in twijfel worden getrokken. Broeders hebben altijd van mening verschild over ondergeschikte punten. Het was niet ongewoon dat wij elkaar ontmoetten en op grond van de Heilige Schrift over leerstukken spraken. Iedereen was het erover eens dat wat de Schrift zei, de doorslag moest geven. Wij wilden alleen vaststellen wat de Heere had geopenbaard. Maar nu is er een andere vorm van discussie ontstaan: men trekt de Schriften zelf in twijfel. Een diaken van een van onze gemeenten zei onlangs over een bepaalde leer: 'Zelfs als de Bijbel het zei, zou ik het niet geloven.' Dat is iets nieuws in ons Israël. Voor sommigen is het onderwijs van de Schrift niet het laatste gezag. Hun innerlijk bewustzijn, hun ontwikkeling of een andere onbekende grootheid is hun vaste punt, als zij al ergens een vast punt hebben. De bron van de inspiratie ligt nu niet meer in het Boek en bij de Heilige Geest, maar in het eigen verstand van de mens. Wij horen niet langer: 'Zo zegt de HEERE', maar: 'Zo zegt het moderne denken.'

Vroeger debatteerden wij over een bijzondere en een algemene verlossing. Maar nu vraagt men zich af of er überhaupt een verlossing is die die naam verdient. Wij spraken vroeger over de vraag welk aspect van de verzoening het meest op de voorgrond moest staan, maar in het plaatsvervangend offer geloofden wij allemaal. Helaas zijn wij in dagen terechtgekomen waarin de plaatsvervanging wordt ontkend. Over de leer dat de zonde wordt weggedaan door het bloed van onze Heere

Jezus, spreekt men in smadelijke termen. In vroeger dagen beschreven wij de rechtvaardiging door het geloof onder allerlei beelden. Maar nu zijn er mensen onder ons die haar volledig terzijde schuiven. Onlangs liet een zeker prediker ons weten dat een zondaar, zelfs als hij op zijn sterfbed oprecht berouw had en geloofde, in de volgende wereld toch nog een tijd zou moeten lijden. Zo moet de zaligheid door het geloof plaatsmaken voor een soort vagevuur. Dat is geen verschil van mening over het geloof, maar het geloof volledig verloochenen. Deze kwaden bestaan niet alleen of vooral in ons kerkverband, maar ze zijn overal. Ik weet niet wat onze broeders bedoelen wanneer zij ontkennen dat het ongeloof algemeen heerst. Zijn ze moedwillig doof en blind? Wonen ze aan de donkere kant van de maan? U hebt in de kranten vast verdedigingen gezien van het mohammedanisme en het boeddhisme, waarin deze godsdiensten worden geprezen ten koste van het christendom. Dat is een teken van de tijd. Schrijvers grijpen naar de pen over onderwerpen die de wereldlijke kranten jaren geleden niet zouden hebben aangeroerd. En ze worden nu alleen aangeroerd omdat er ongeloof heerst dat een markt schept voor antichristelijke lectuur. Zij tegen wie wij vandaag strijden, slaan naar het leven van onze godsdienst. Ze snijden er niet de hoorns af, maar rukken er het hart uit.

Wanneer ik het geroep om 'vooruitgang in de theologie' hoor en zie hoe veranderlijk de moderne opvattingen zijn, moet ik denken aan het verhaal van een

voorzichtige kerkvoogd. Hij beefde voor de torenspits van de dorpskerk. Er moest bovenin een windwijzer worden aangebracht. Toen hij die op de grond zag liggen, vond hij hem veel te groot om veilig op de spits te bevestigen. Ik veronderstel dat het een afbeelding van de haan van Petrus was. Toen de goede man ernaar keek, weende hij niet, maar beefde hij. 'Als de noordenwind waait,' zei hij, 'rukt die de windwijzer omlaag, en de toren erbij.' Degene die de windwijzer moest bevestigen, probeerde hem gerust te stellen. Als de wind waaide, zou de haan immers ronddraaien, zodat de volle kracht van de storm er niet op zou komen. Dat was een geruststellende gedachte, en ze bracht de kerkvoogd op een groots idee. Die vier letters, N, O, Z en W, waren behoorlijk groot en zouden de wind flink tegenhouden. Konden die ook niet zo worden gemaakt dat ze meedraaiden? Dat zou het gevaar zeker verminderen, maar wat had je dan nog aan de windwijzer? Zo probeert men op bepaalde plaatsen ook de hoofdpunten van de waarheid met de wind te laten meedraaien. Daartegen maken wij bezwaar. Laat de windhanen draaien zoveel ze willen, maar wij moeten vaste geloofspunten hebben. Tenzij er ergens onfeilbaarheid is, is geloof onmogelijk. Het ware geloof leert ons feiten die niet in twijfel kunnen worden getrokken. Waarop moet het geloof bouwen als er geen rots is en ons niets anders rest dan drijfzand? Wat ons betreft: wij vinden onfeilbaarheid in de Schriften van het Oude en Nieuwe Testament. Ons enige verlangen is dat de Heilige Geest ze voor ons verstand opent. Wie dat wil,

mag een veranderlijk evangelie verzinnen. Maar wij geloven: 'Jezus Christus is gisteren en heden dezelfde en in der eeuwigheid.'

In deze tijd worden wij beproefd door de manier waarop velen de waarheid aanvallen door haar verkeerd voor te stellen en op een slechte manier te verdraaien. Ze hameren opzettelijk op één bepaalde leer, alsof dat alles was wat wij geloven, of in elk geval het hoofdpunt van ons onderwijs. Ze weten dat wij veel meer waarheid aanhangen en dat wij dit ene punt niet op de voorgrond plaatsen. Maar dat vergeten zij graag, zodat zij een zaak tegen ons kunnen opbouwen. Het is gemakkelijk om alle gelaatstreken van iemand te schilderen en hem toch te karikaturiseren, door één trek buiten verhouding tot de rest te maken. Dat is wat onze tegenstanders doen. Een voorbeeld: de leer van de eeuwige straf heb ik in deze strijd nauwelijks aan de orde gesteld. Maar de voorstanders van het 'moderne denken' houden haar bij elke gelegenheid omhoog, en keren daarbij steeds de verkeerde kant naar buiten. De verschrikking van 'den toekomenden toorn' wordt naar voren geschoven, alsof dat ons voornaamste onderwijs was. En alsof deze vreselijke waarschuwing alleen bij de rechtzinnige leer hoorde. Kunnen zij ons verzekeren dat er aan hun eigen opvattingen over de toekomst van de goddelozen niets verschrikkelijks verbonden is? Als iemand die een van de nieuwe opvattingen aanhangt, zijn geloof duidelijk uiteenzet, staat het terecht open voor ongeveer dezelfde kritiek als waarmee wij worden gegeseld. Wij leren in elk

geval niet dat zondaars die in berouw en geloof sterven, lange louterende pijnen moeten doorstaan voordat zij het paradijs binnengaan. Onze hoop is ruimer dan dat afschuwelijke dogma. Leert een van deze heren dat de zonde geen verschrikkelijke gevolgen heeft? Als ze dat niet durven zeggen, waarom richten zij dan hun valse menslievendheid op ons en worden ze verontwaardigd over ons? Op andere momenten beweren ze dat het verschil over het toekomstige oordeel een kwestie van gradatie is. Maar het is niet oprecht om dat te vergeten wanneer ze ons tot voorwerp van de smaad van de wereld proberen te maken. Voor ons maakt dat overigens niet veel uit, want wij deinzen niet terug voor de waarheid omdat zij verschrikkelijk is. Maar het laat zien wat voor mensen ons tegenstaan.

Zo gaat het ook met andere leerstukken die wij aanhangen. Ze worden voortdurend verkeerd voorgesteld, of in elk geval verkeerd uitgelegd. Als onze tegenstanders de zaak eerlijk zouden weergeven, zouden wij het niet erg vinden. Maar daarmee zouden ze hun doel niet dienen. Onlangs zei iemand: 'Ik haat de tekst die zegt: "Jakob heb Ik liefgehad, en Ezau heb Ik gehaat."' 'Waarom?' vroeg een vriend. 'Wat is voor u de moeilijkheid?' Het antwoord luidde: 'Ik zie niet in waarom God Ezau zou haten.' 'Nee,' zei onze vriend, 'het verbaast mij helemaal niet dat God Ezau haatte. Maar het verwondert mij ten zeerste dat God Jakob liefhad.' Dat is inderdaad een wonder van genade; het andere is gewoon een zaak van gerechtigheid. Zo wordt de waarheid haar

jas binnenstebuiten gekeerd, en daarna wordt zij smalend de straat op en neer gesleept. Men maakt een stropop en draagt die rond als een Guy Fawkes-pop, in de hoop haar daarna te verbranden. Voor kinderen is dat prachtig spel, maar voor volwassen mannen grote dwaasheid.

Hoewel wij 'den schrik des Heeren' prediken, kan ik van mijzelf, en ook van u, zeggen dat wij in alle tederheid de mensen 'bewegen'. Wij jagen hen niet naar Christus toe. Met veel zachtmoedigheid en geduld proberen wij hen met liefde te trekken en hen met tranen van bezorgdheid aan te sporen. Wij beven bij de gedachte aan de toekomende toorn, en daarom zijn wij door en door ernstig. Wij hebben geen lust in hun dood. Durven onze vijanden te denken dat wij dat wel hebben? Het doet ons verdriet te denken dat zij in hun zonden zullen sterven. Het is onedelmoedig ons als wreed af te schilderen omdat wij eerlijk zijn in onze uitleg van de dreigingen van de Schrift.

Toch is dat onbegrip en die verdraaiing een kwaad waarmee wij voortdurend te maken hebben. Ik twijfel er niet aan dat u het in uw gemeenten tegenkomt. Het verzwakt uw getuigenis, brengt de onstandvastigen aan het wankelen en wekt ongeloof in veel harten. Ons evangelie is erop berekend deze moeilijkheid het hoofd te bieden. Laten wij het niet wantrouwen. Maar laten wij tegelijk onze ogen niet sluiten voor het feit dat deze vorm van kwaad onder ons welig tiert. Hij moet worden

tegemoet getreden in de Naam van de God van de waarheid.

Een ander groot kwaad is het gebrek aan beslistheid voor de waarheid bij werkelijk goede mensen. Ik bedoel hen die onze broeders zijn in het geloof in onze Heere Jezus, maar die kennelijk nog geen besluit hebben genomen over afscheiding van de dwaling. Goede, gemoedelijke mensen: zij zijn helemaal voor de vrede! 'Op het hek zitten' schijnt op dit moment een geliefde positie te zijn onder belijders. Na de vergadering van de Union aanstaande maandag hebben verscheidene broeders misschien een besluit genomen. Maar tot dan zullen zij ongemakkelijk op het hek zitten. Met lovenswaardige vooruitziendheid heb ik geprobeerd een aantal spanhaken en andere nuttige spijkers in de bovenkant van dat hek te slaan, om hen te helpen zich vast te houden. Maar ik vrees dat zij mij daar niet bijzonder dankbaar voor zijn. Het is een positie die ik zelf nooit heb kunnen innemen, en daarom heb ik niet zo'n diep medeleven met hen. Een of twee geleerde theologen doen hun uiterste best om aan beide kanten van het hek tegelijk af te stappen. Maar dat is een gevaarlijk experiment. Sommigen proberen af te stappen aan de winnende kant, en anderen zouden hun verstandige positie het liefst tot in eeuwigheid behouden. Neutralen krijgen uiteindelijk het respect van geen van beide partijen. En zij zijn zeker de moeilijkheid in elke strijd.

Er zal altijd onrust in de gemeenten zijn zolang mensen bang zijn zonde en dwaling aan de kaak te stellen. Een zwarte prediker in een zeker dorp zei dat hij in zijn kudde zorgvuldig vermeed te preken tegen de zonde van kippen stelen. Dat leek de broederlijke gemeenschap namelijk zo te bekoelen! Menige prediker raakt het onderwerp sterke drank heel voorzichtig aan, omdat sommige van zijn geldgevers in ‘de handel’ zitten. Wordt onwelgevallige waarheid niet heel vaak zo verzwegen? Zijn velen niet ontrouw wat de zonden om hen heen betreft? Zij zijn allen alles geworden, maar niet om ‘immers enigen’ te behouden. Ik heb horen fluisteren dat het is om enig geld voor de kerkkas te behouden. Worden belangrijke personen niet te veel geraadpleegd? Wordt aanzien niet hoger gewaardeerd dan godsvrucht? Is er genoeg oprechte trouw aan de waarheid en aan Christus, wat het ook kost? Broeders, wij hebben genade nodig om te zeggen: ‘Ik kan arm zijn. Ik kan worden uitgelachen. Ik kan worden uitgescholden. Maar ik kan mijn Heere niet ontrouw zijn.’

Ik doel op niemand persoonlijk, maar ik zie dat de geest van het compromis over heiligheid en zonde, waarheid en dwaling, veel te veel heerst. De geest van het compromis komt niet van de Geest van God, maar van de geest van de wereld. Het is altijd het verstandigst en het best om over fundamentele punten een duidelijke beslistheid te tonen. Wij moeten de lijn helder trekken en er dan vastberaden aan vasthouden. Verander uw koers niet vanwege wind en stroming. Probeer het niet

iedereen naar de zin te maken. Wees niet zoals die kerel in een Amerikaans stadje. Hij zag een reiziger tegen een lantaarnpaal leunen, moe en uitgeput van zijn tocht. De reiziger vroeg hem hoe ver het nog was naar een bepaalde plaats. Hij kreeg te horen dat het tien mijl was. De vermoeide reiziger zuchtte en zei: 'Dat houd ik nooit vol. Ik bezwijk onderweg.' 'Och,' zei zijn meelevende inlichter, 'ik wist niet dat u er zo slecht aan toe was. Ik haal er drie mijl af en maak er zeven van voor u.' Natuurlijk veranderde deze woordoperatie niets aan het feit. De tien mijl werden er niet werkelijk zeven door. Toch is dit de methode van sommige zwakke, beminnelijke zielen. Zij zwakken de waarheid af en vergeten dat hun toon niets aan het feit verandert. Deze verplichting is te streng, dus wordt voorgesteld haar wat te versoepelen. Deze leer is te hard, dus laat haar een mildere aanblik krijgen. Iedereen tevredenstellen, wat het ook kost: dat is de stijl van deze tijd. Wordt er in de oude theologie krachtig gesproken over de zonde, de menselijke verdorvenheid enzovoort? Ren dan naar de nieuwe en verzacht de zaak. Maakt de straf van de onboetvaardigen de mensen te bang? Behandel haar dan luchtig en tover haar weg; wie wil er nu bekeerlingen winnen door vrees? Ja, ja: 'Maak er zeven van.' Maar wat baten uw zachte woorden? De afstand blijft even groot, ondanks uw leugen. En wanneer de misleide dat ontdekt, zal hij geen zegeningen over uw hoofd uitstorten. Moge de Heere ons bewaren voor het oordeel over zielenmisleiders! Mogen wij wachters zijn die 'rein zijn

van het bloed van' allen! Wees zelf beslist. Dan kunt u, als mannen die zelf vaststaan, anderen helpen van wie de voeten uitglijden.

Een ander groot kwaad van deze tijd is de onverzadigbare honger naar vermaak. Niemand wil ontkennen dat mensen rust moeten hebben van hun werk. Ook mogen zij genieten van ontspanning die lichaam en geest verfrist. Binnen gepaste grenzen is ontspanning nodig en nuttig. Maar het is nooit de taak van de christelijke kerk geweest de wereld van vermaak te voorzien. Heeft Christus Zijn kerk gesticht om het publiek tableaux vivants en levende wassenbeelden voor te zetten? Mij is persoonlijk bekend dat een gemeente van Dissenters een reeks bijzondere diensten opende met een gezellige bijeenkomst. De avond werd doorgebracht met allerlei dwaze verstrooiingen, en onder meer speelden de verzamelde vrienden 'stoelendans'! Ik weet niet of u begrijpt wat dat kinderspelletje inhoudt. Denk u eens in: dienaren van het evangelie en ambtsdragers van een gemeente die 'stoelendans' spelen! Er bestaat nog een aankondiging waarop staat dat er volgende week in hetzelfde (zogenaamde) bedehuis een 'Punch and Judy'-voorstelling zal zijn! Dat moet dan samengaan met de prediking van Uw bloedend offer, o Christus Gods! Nee, broeders, laat ik mijzelf verbeteren: de prediking van Christus houdt gewoonlijk op wanneer deze lichtzinnigheden binnenkomen. Deze dingen zijn naar hun geest zo tegengesteld dat het ene of het andere zal

moeten wijken. En wij weten welke van de twee dat zal zijn.

Wat gaat er hierna in onze kerkgebouwen gebeuren? Hoe ver zullen dienaren van het evangelie het nog drijven met hun malligheid? In onze zalen is vermaak geduld dat zelfs voor de minachting van idioten te min is. Zover is het bij ons persoonlijk nog niet gekomen. Maar, broeders, wij moeten er zelf hard tegen strijden. De mensen zijn namelijk dol op deze ijdelheden. Bovendien zijn er zoveel verenigingen en instellingen die min of meer met onze gemeenten verbonden zijn, dat het moeilijk is ze allemaal op het rechte pad te houden. Broeders, wij zijn hier niet om onze tijd te verspelen, maar om zielen te winnen voor Jezus en voor de eeuwige zaligheid. Bij de ernst van de dood, het oordeel en de eeuwigheid smeed ik u: houd u ver van de dwaasheden en de leegheid van deze tijd. Merk eens op hoe 'de wijsheid dezer wereld' en haar dwaasheden dikke vrienden lijken te zijn, en keer u van beide met dezelfde afkeer af.

Een andere moeilijkheid voor ons ligt in het gebrek aan diepe godsvrucht in veel gemeenten. Talrijke broeders en zusters leven tegenwoordig in hoge mate tot eer van God. Ik dank God dat er nu evenveel heilige werkzaamheid en hartelijke toewijding is als in welke vroegere periode van de geschiedenis van de christelijke kerk ook. Onder ons zijn mannen en vrouwen wier namen als voorbeelden van toewijding aan het nageslacht zullen worden doorgegeven. God heeft Zichzelf niet onbetuigd

gelaten. Maar merkt u niet hoe oppervlakkig de godsdienst van de grote massa belijders is? Hoeveel dienstboden zouden in zogenaamd christelijke gezinnen kunnen wonen zonder enig verschil te merken tussen die huizen en de huizen van wereldse mensen? Wordt het huisgebed niet in veel gevallen verwaarloosd? Hebben wij geen leden die nooit op een bidstond te zien zijn? Als u ernaar informeert, merkt u dan niet dat de rijkere niet konden komen omdat het diner op hetzelfde tijdstip valt als de samenkomst voor het gebed? Ongetwijfeld zullen zij er nauwlettend op toezien de god te aanbidden die zij het meest toegedaan zijn. In andere gevallen merkt u dat drukbezette mannen, die niet konden komen om te bidden, heel goed een concert konden bijwonen. Openbare diners en zangavonden zijn voor velen belangrijker plechtigheden dan het opzenden van gebed tot God. Komen wij geen ambtsdragers tegen die openlijk zeggen dat zij niets geven om zulke ouderwetse dingen als bidstonden? Dat is een ellendig teken van verval, en het is vaak te zien. Onze gemeenten mogen hun predikanten wel hartzeer bezorgen. Maar meestal zijn in zulke gevallen de predikanten zelf zo ver afgeweken dat het hun niets kan schelen.

Wat de predikanten betreft: veel gemeenteleden zijn onverschillig over de persoonlijke godsvrucht van de prediker. Zij willen talent of slimheid. Wat de man preekt, doet er tegenwoordig niet toe. Hij moet een menigte trekken of de elite behagen, en dat is genoeg. Slimheid is de hoofdzaak. Je zou denken dat zij eerder een

goochelaar zoeken dan een herder. Of hij nu waarheid of dwaling preekt, de man wordt bewonderd zolang hij vlot kan praten en zijn naam als spreker hoog kan houden. Als er bij leden en diakenen echtere godsvrucht was, zouden bedriegers hun waren al snel op andere markten aanbieden.

Helaas, ik vrees dat men bij de aanneming van leden erg laks is geweest. Daardoor is het gehalte van onze gemeenten bezoedeld en verlaagd door ‘vermengd volk’, waaronder allerlei kwaad een aangename woonplaats vindt. Ongelukkig de leider die een Achan in zijn eigen legerplaats heeft! Het is beter dat Demas ons verlaat, dan dat hij bij ons blijft en de wereld de gemeente binnenbrengt. Hoeveel predikanten zijn zwak in de strijd tegen de zonde, omdat zij niet gesteund worden door een godvrezend volk en hun handen niet worden ondersteund door biddende broeders!

Om mijn klaaglied niet te lang te maken, noem ik nog maar één droevig kwaad van deze tijd: de onverschilligheid van de mensen buiten de kerk tegenover het evangelie. Vergeleken met vroeger is het moeilijk aandacht te krijgen voor het Woord van God. Vroeger dacht ik dat wij alleen het evangelie hoefden te preken, en dat de mensen dan zouden toestromen om het te horen. Ik vrees dat ik mijn overtuiging op dit punt moet bijstellen. Als het evangelie de mensen niet trekt, dan doet niets het. Ik bedoel: niets wat hun goed kan doen. Persoonlijk heb ik geen reden om te twijfelen aan de

aantrekkingskracht van het oude, oude evangelie. Maar ik weet zeker dat sommige van mijn broeders, die het evangelie van Christus trouw preken, de mensen niet in drommen om zich heen zien komen. Wij voelen allemaal dat er onder de massa een verhardingsproces gaande is. In deze uitgestrekte stad hebben wij straat na straat waar de mensen leven zonder enige aandacht voor de eredienst van God. Wie naar een kerk of kapel gaat, valt op. Als u naar zulke mensen zou vragen, zou men ze u aanwijzen als opmerkelijke personen. Onlangs kwam mij een merkwaardig voorval ter ore. Het schijnt dat mensen met minder argwaan naar een prediker komen luisteren op een doordeweekse avond dan op zondag. Iemand die een doordeweekse dienst had bijgewoond, werd gevraagd ook op de sabbat te komen. Maar hij antwoordde: 'O nee, zover ben ik nog niet!' In Londen is het bijwonen van een eredienst op zondag voor veel mensen een belijdenis van godsdienst geworden. Alleen maar op een donderdag naar Spurgeon gaan luisteren, is iets heel anders! Het is een feit dat duizenden mensen vlak bij onze bekende kerkgebouwen wonen en er nooit aan denken er binnen te gaan. Zelfs de nieuwsgierigheid lijkt afgestompt.

Hoe komt dat? Waar komt deze afkeer vandaan van de gewone diensten in het huis van God? Ik geloof dat het antwoord voor een deel in een weinig vermoede richting ligt. Men is steeds meer tegemoetgekomen aan de zucht naar sensatie. En omdat die ellendige lust des te heftiger wordt naarmate hij meer wordt bevredigd, blijkt het ten slotte onmogelijk aan de eisen ervan te voldoen. Wie

allerlei attracties in de eredienst heeft ingevoerd, heeft het aan zichzelf te wijten als de mensen zijn soberder onderwijs verlaten en steeds meer lawaai en vreemde dingen eisen. Net als bij het drinken van sterkedrank groeit de dorst naar opwindning. Eerst kan de vurige drank nog met water worden aangelengd. Maar de volgende slok moet sterker zijn, en al snel moet het extra sterk zijn. De vaste jeneverdrinker wil iets sterkers dan de pure drank, hoe dodelijk die ook is. Een vrouw zei, terwijl ze haar glas achteroversloeg: 'Noem je dat jenever? Ik weet een plek waar ik voor drie pence een borrel krijg die je hele ziel uit je lijf brandt!' Ja, jenever leidt tot vitriool. En het sensationele leidt tot het buitensporige, zo niet tot het godslasterlijke. Ik wil niemand veroordelen, maar ik beken dat ik diep bedroefd ben over sommige vondsten van het moderne zendingswerk.

Afgezien van deze bedwelmende sensatiezucht hangt er een soort zwaarte in de lucht. Voelt u het niet? Wij raken in de toestand waarin Duitsland nog niet zo lang geleden verviel. Tot op vandaag merk ik, wanneer ik spreek met een Duitser die lid van onze gemeente wil worden, meestal dat hij in een plattelandsstadje heeft gewoond. De vrome Duitse dorpeling gaat nog steeds naar de eredienst, maar in de grote steden heerst een praktisch atheïsme. Hoe komt dat? De predikanten hebben het gedaan. Zij hebben de mensen met hun preken hun geloof in de Schrift afgenomen; zij hebben hun geleerd twijfelaars te zijn. De schadelijkste dienaar van Satan die ik ken, is de dienaar van het evangelie die

niet alleen zelf in zijn ziel aan de waarheid twijfelt, maar ook twijfel zaait in het hart van anderen. Dat doet hij door zijn kritiek, zijn toespelingen en zijn spel met woorden. Sommige predikanten geloven niets, behalve dat er niets te geloven valt. Het geweten van zo'n man is verdord. Bij sommige moderne predikanten is het vermogen om te geloven uitgedoofd. Zij hebben zo lang met woorden gespeeld dat zij niet meer waarachtig kunnen zijn, al zouden zij het proberen. Tegen dit kwaad heb ik met heel mijn ziel geprotesteerd. Men zegt: 'Waarom hebt u vijftientwintig jaar geleden niet tegen deze dingen gesproken?' Ik antwoord: 'Toen waren deze kwaden nauwelijks zichtbaar.' Het is nu niet meer zoals in het begin van onze bediening. Plotseling zijn de giftige paddenstoelen van de dwaling opgeschoten. Toen hoorde ik nooit van de alverzoeningsleer, of van redding na de dood, of van een proeftijd in het hiernamaals. Tot voor kort had ik nog nooit gehoord van predikanten die het bloed van Jezus belachelijk maakten. Ik wil echter de droevige feiten niet herhalen die mij de laatste tijd ter ore zijn gekomen en die mijn hart hebben doorboord. De tijden zijn uit het lood geslagen. De wereld mag wel onverschillig zijn, want op veel plaatsen is de kerk vol ongeloof. Ik vertrouw erop dat de huidige orkaan van kwaad spoedig mag overwaaien. Maar ieder die zijn verstand bij elkaar heeft, zal met droefheid erkennen dat het goede schip van de kerk nu heen en weer wordt geslingerd door tegenwinden. Het heeft het nodig dat zijn Heere komt en tot de winden en de golven zegt: 'Zwijg,

wees stil!’ Tot hiertoe heb ik ‘des HEEREN last’ aan u voorgedragen.

In deze boze tijden hebben wij nog altijd:

Eén blijvend doel

Wat voor seizoen het ook is, de boer heeft nog altijd zijn land te bewerken. In de zomer en in de winter kan zijn werk verschillen, maar zijn doel blijft hetzelfde. Zo is het ook met de dienaren van onze Heere Jezus. Wat anderen ook doen, wij hebben onze hand opgeheven tot de Heere, en wij kunnen niet terug. Wij worden nog steeds geleid door dat ene doel dat ons eens in de heilige bediening bracht. Wij durven niet om te zien als wij de hand aan de ploeg hebben geslagen, en ook niet van de voor af te wijken.

Hoe kijkt u in deze tijd tegen uw levensopdracht aan? Wat is die opdracht? Waar bent u mee bezig? Ik meen u te horen antwoorden: ‘Ons hoofddoel is God te verheerlijken.’ Wij beschouwen het niet als onze eerste taak zondaren te bekeren of heiligen op te bouwen, maar God te verheerlijken. Stel dat wij Gods waarheid hebben gepreekt en dat er bij een bepaalde gelegenheid geen enkele ziel door behouden is. Dan zijn wij toch nog ‘Gode een goede reuk van Christus’, zowel ‘in degenen, die verloren gaan’ als ‘in degenen, die zalig worden’. De prediking van Jezus Christus is het branden van welriekend reukwerk voor de troon van God, en voor de Heere is zij altijd een aangenaam offer. Het offer van

Jezus maakt dat de wereld voor een heilig God te dragen is, en de prediking van dat offer is voor Hem een liefelijke reuk.

Dit is een soort melkmeter waarmee wij de kwaliteit van elke leer kunnen toetsen: 'Verheerlijkt zij God?' Als zij God niet verheerlijkt, is het geen echt evangelie, en dan zal het ons en onze hoorders geen goed doen.

Het is aan ons om ons ene doel vast te houden, wat er ook gebeurt. De visser gaat met zijn netten uit op een kalme, heldere zomerdag. 'Kom, schipper, pak je gitaar. Ga op de bank zitten en verblijd ons met mooie muziek.' Hij antwoordt: 'Ik ben geen muzikant, maar een visser.' Een onweerswolk verduistert de hemel, en regen en natte sneeuw slaan neer. 'Kom, schipper, ga van het dek af. Zet alles boven goed vast en schuil beneden.' Hij glimlacht en antwoordt: 'Ik ben geen plezierzeiler op een uitstapje, maar ik ben hier om te vissen, en vissen zal ik.' Daar gaan de netten overboord!

Ons heilige vissen kan in een storm soms beter gebeuren dan bij windstilte. Als het water slaapt, lijken de vissen ook te slapen, of ze houden zich verborgen in stille diepten, ver buiten ons bereik. Een doodse windstilte is onze vijand; een storm kan ons tot hulp worden. Strijd kan het denken wakker schudden, en door het denken kan de goddelijke verandering komen. Hoe dan ook, wij moeten zielen winnen. Wat er ook van komt, wij zijn verplicht mensen te vangen voor Jezus. Op bekering en geloof moet worden aangedrongen. De wedergeboorte,

met haar afkeer van de zonde en haar vertrouwen op Jezus, moet onze mensen steeds worden voorgehouden. Hiertoe zijn wij geboren en hiertoe zijn wij in de wereld gezonden: om getuigenis te geven van de grote, zielreddende waarheden, opdat door de kennis van deze dingen God onder de mensen verheerlijkt wordt.

Daarnaast hebben wij een vurig verlangen de gemeente op te bouwen. En het lijkt mij dat het daarvoor altijd nodig blijft dat wij steeds hetzelfde evangelie blijven preken. Is er dan geen vooruitgang? Jawel, binnen de grenzen van de geopenbaarde waarheid. Maar er mag niet worden afgeweken van vaste beginselen. Een jongen op school begint met zijn eerste rekenboek. Na verloop van tijd heeft hij een volgend boek nodig. Maar stel dat het tweede boek dat hij in handen krijgt, het eerste tegensprak: waar zou de leerling dan blijven? Stel dat u hem verzekert dat de tafel van vermenigvuldiging versleten is, en dat men nu beter weet dan te zeggen dat twee keer twee vier is! Welke vooruitgang zou hij dan kunnen boeken? Een standvastige bediening, waarin vele jaren lang dezelfde waarheid wordt gepreekt, moet met Gods zegen vrucht dragen in een gemeente.

Een edel gebouw is mogelijk wanneer de muren laag op laag verrijzen op een vast fundament. Maar welk resultaat kunnen zij bereiken die steeds hun leer veranderen? Wat kunnen zij doen die 'altijd leren, en nimmermeer tot kennis der waarheid kunnen komen'? Echte vooruitgang is uitgesloten als alles in beweging is,

de weg net zo goed als het rijtuig. Men vertelt het verhaal van een man die trouwde met zijn vierde vrouw, die hem geld had meegebracht. Hetzelfde was het geval geweest bij elk van haar voorgangsters. Een vriend zei tegen hem: 'Jij haalt heel wat voordeel uit je vrouwen, of ze nu leven of sterven.' 'Helaas,' antwoordde de veelgetrouwde man, 'met de kosten van het trouwen en de kosten van het begraven blijft er uiteindelijk niet veel winst aan ze over.' Ik denk dat het ongeveer net zo gaat met de nieuwe geloofsbelijdenissen waar mensen de een na de ander verliefd op worden. Met de moeite om de nieuwe leer te leren en de moeite om haar al heel gauw weer te begraven om plaats te maken voor een andere, blijft er niet veel winst over. Weven levert niets op als het weefsel steeds weer wordt uitgethaald.

Als wij, als wijze bouwmeesters, de gemeente werkelijk willen opbouwen, moeten wij in het begin zorgvuldig zijn met ons fundament. En op dat fundament moeten wij tot het einde toe blijven bouwen. Wat mij betreft: de dingen die ik in het begin leerde, zijn dezelfde waarin ik tot op vandaag blijf. Als ik een nieuw doel had gekozen, had ik misschien nieuwe middelen gekozen om het te bevorderen. Maar de waarheden die dertig jaar geleden tot eer van God waren, brengen nog steeds hetzelfde resultaat voort. Wij werken naar hetzelfde doel en vertrouwen op dezelfde kracht. Daarom veranderen wij onze leer niet.

Broeders, laat ik u verder meenemen en spreken over:

Onze dringende noden

Als wij onze heilige roeping met succes willen vervullen, moeten wij betere mensen worden. Broeders, ik onderschat u niet, verre van dat. Maar persoonlijk voel ik dat ik, nu de tijden harder worden, tot God moet roepen om meer genade, zodat ik er beter tegen opgewassen ben. Iets hards kunt u altijd snijden met iets wat nog harder is. De granieten Alpen kunnen door de diamant worden doorboord. Och, dat wij genade hadden om opgewassen te zijn tegen het ergste geval dat zich kan voordoen! Al wat wij al bezitten aan bekwaamheid of geschiktheid, is een gave van de Heere, en Hij kan ons nog veel meer geven. Hij Die ons het leven gaf, kan het ons in 'overvloed' geven. Wat een mens vermag wanneer God hem onder handen neemt, moet niet door de mens worden ingeschat, maar door God Zelf. Gisteravond op de bijeenkomst zei een van de broeders het mooi, toen hij sprak over de wolk 'als eens mans hand'. Hij zei dat het het werk van de Heere was, maar dat er een mensenhand in zat. De zegen komt alleen van de Heere, maar het teken ervan is vaak de kleine wolk, als een mensenhand. Och, dat onze handen gereed waren voor het werk van de Heere: niet gevouwen in luiheid, ook niet slap neerhangend in wanhoop, maar opgeheven in heilig smeken en volle toewijding. Broeders, laat het een hoofdzaak voor ons zijn dat wij zelf heiliger worden en meer vol genade, en daardoor beter geschikt voor ons

werk. Het is nog niet geopenbaard wat wij kunnen zijn. Och, dat wij hoge idealen hadden!

Laten wij onszelf niet afmeten aan anderen en met verdovende zelfgenoegzaamheid zeggen: 'Vergeleken met onze broeders gaat het ons goed. Er komen niet veel leden bij in onze gemeenten, maar wij hebben net zoveel succes als anderen.' O broeders, als sommigen nog verder achterliggen in de wedloop, dan vergroot dat onze hoop niet om de prijs te winnen! Toen ik ziek was, probeerde een vriend mij te troosten met de opmerking dat velen veel meer te lijden hadden dan ik. Hij keek mij onbeschrijflijk aan toen ik antwoordde: 'Alleen een duivel kan troost putten uit de grotere pijnen van anderen.' Zullen wij, als wij maar weinig van Gods zegen hebben, dankbaar zijn dat anderen nog minder hebben? Zei u mij dat de aardappelen van John Johnston kleiner zijn dan de mijne? Ik laat mijn aardappelen niet beoordelen naar die van John Johnston. Mijn maatstaf als tuinier is niet het slechtste exemplaar, maar het beste. Laten wij onszelf meten aan onze Meester, en niet aan onze mededienstknechten. Dan wordt hoogmoed onmogelijk, maar hoop wordt vanzelfsprekend. Wij zijn tot veel grotere dingen in staat; laten wij die ondernemen. Het wordt tijd dat wij gaan leven, want wij worden oud.

Als dat gebeurd is, laten wij dan een helderder zicht krijgen op wat wij geloven. Een dronken John Brown komt om vier uur 's nachts bij zijn eigen huis aan en zegt tegen de dienstbode aan de deur: 'Waar woont John

Brown?’ ‘O meneer, praat toch niet zo,’ zegt de dienstbode, ‘u weet toch dat u zelf John Brown bent.’

‘Ja,’ zegt hij, ‘dat weet ik wel. Maar ik wil weten waar John Brown woont.’ Er bestaat een dronkenschap van het ‘moderne denken’ die op precies die manier eindeloos doorzeurt. De John Brown van de Nieuwe School weet niet waar John Brown woont. Waar hij gisteren woonde, dat weet hij nog wel. Maar waar hij vandaag woont, is moeilijk te zeggen. Velen zijn geestelijke zigeuners. Ze slaan achter elke heg hun kamp op, maar blijven nergens. Hun theologie bestaat uit een paar stokken en wat lappen zeildoek. Die is gemakkelijk omvergeworpen, maar ze is ook even gemakkelijk weer opgezet. Zij mogen wel zingen:

┆ ‘Wij hebben hier geen blijvende stad!’

Zij hebben de jacht op de waarheid liever dan de waarheid zelf. Het is duidelijk dat zo’n jacht weinig werkelijkheid in zich heeft, want de man is er blij om dat zijn prooi hem steeds weer ontsnapt. Vroeger was de profeet een ziener. Tegenwoordig is een profeet iemand die te beschaafd is om ook maar iets te zien. Een man die verklaart dat hij te veel licht heeft om zeker te weten of hij iets ziet, is de lieveling van bepaalde intellectuele toehoorders. David zei: ‘Ik heb geloofd, daarom sprak ik.’ Maar hij was een uitzondering. Onze ‘nadenkende mensen’ spreken nu omdat ze twijfelen, en niet omdat ze geloven.

Het volgende wat deze tijd nodig heeft, is dat wij meer geloof hebben. Wij moeten vuriger in God geloven, zodat wij Hem in de praktijk meer en zonder vragen vertrouwen. De dingen die wij geloven, moeten voor ons werkelijker worden. Ik vrees dat wij vaak woorden gebruiken zonder hun ware betekenis te voelen. Dat is verschrikkelijk. Het is een soort moord met voorbedachten rade om de ziel uit vrome uitdrukkingen te verdrijven en ze toch te blijven gebruiken. Laten wij eerlijk zijn over de dingen van God. Laten wij alles menen wat wij zeggen, en alleen zeggen wat wij menen. Het is schokkend als iemand allerlei evangelische, genadige en heiligende dingen zegt, en er toch niets mee bedoelt. Ik vrees dat onze kansels niet vrij zijn van zulke woordenkramers. Laten wij de mensen geen schaduwen voorhouden. Laten die dingen voor ons in elk geval geen schaduwen zijn, maar onomstotelijke feiten. U hebt vast gehoord van de oude Schotse dame die haar testament opstelde. Zij liet 500 pond na aan de een en 1000 pond aan de ander, tot de notaris ten slotte vroeg: 'Hebt u eigenlijk zoveel geld?' 'Misschien niet,' zei het oude mens, 'maar zo zien ze tenminste hoe gul ik het bedoel.' Het valt te vrezen dat velen de evangelische leer preken, niet omdat zij die geloven, maar om de evangelischen te behagen. Dat kan echt niet. Laten wij ons nooit aan zo'n verdenking blootstellen. Laten de leerstukken die wij verkondigen ons zo dierbaar zijn als ons leven, en zo werkelijk als ons eigen vlees en bloed. Wij geloven dat de hele Schrift waar is. Wanneer de Bijbel zegt dat een mens

verloren is, geloven wij dat dat verlies werkelijk en verschrikkelijk is. Hemel en hel zijn voor ons werkelijkheden, ook al zijn het voor anderen misschien dromen. Voor ons is Christus een werkelijke Christus. En de Heilige Geest in een mens brengt werkelijk leven uit de dood. Als wij geen werkelijkheden preken, dan bid ik God dat wij uit de bediening worden verdreven. Daarin vergaderen wij ons dan immers alleen toorn als een schat voor de dag van de toorn.

Wij hebben ook meer liefde tot zielen nodig. Wij zullen er nooit meer redden voordat wij meer liefhebben. Onze broeder Archibald Brown vertelt een mooi verhaal. Ik zal niet proberen het in zijn aanwezigheid na te vertellen, maar het kwam ongeveer hierop neer. Een man was bij een ongeluk onder een vallende massa aarde bedolven geraakt. Velen zetten zich met grote energie in om de arme kerel uit te graven. Eén man stond erbij en trok het zich nauwelijks zoveel aan als vele anderen. Totdat er een vrouw uit de menigte op hem afstormde, hem vastgreep en hem in het oor zei: 'Het is je broer Bill die daar ligt!' Die paar woorden brachten in de man een wonderlijke verandering teweeg. In een oogwenk had hij zijn jas uit en stond hij beneden in het riool te werken als een paard. Als wij onze hoorders willen redden van de toekomstige toorn, moeten wij beseffen dat zij onze broeders zijn. Wij moeten met hen meeleven en ons zorgen om hen maken. Kortom: wij moeten hartstocht en ontferming hebben. Moge God ons die geven!

Er moet ook een grondiger geest van zelfopoffering zijn. Hier moet ik behoedzaam spreken, want ik bevind mij onder broeders van wie het leven in financieel opzicht een voortdurende opoffering is. Met nauwelijks genoeg om lijf en ziel bijeen te houden, werken zij jaar in jaar uit zonder klagen door. Al konden zij in een ander beroep honderd keer zoveel verdienen als nu, dan nog zouden zij de kansel en het herderswerk niet verlaten. Het werk van Christus betekent meer voor hen dan hun nodig voedsel. God zij dank is deze conferentie rijk voorzien van mannen die alle dingen schade achten om de uitnemendheid van de kennis van Christus Jezus, hun Heere. Maar, mijn broeders, er is elke dag opoffering nodig om onze dienst in zijn volle omvang vol te houden. Ook daarin munten velen van ons uit. Zij zijn geen leeglopers, maar arbeiders. Wie het in zijn bediening hier gemakkelijk heeft, zal het straks zwaar hebben bij de rekenschap die afgelegd moet worden. Ik vrees dat bij sommige mannen de opvatting over de bediening net zo bergafwaarts gaat als hun leer. Hun deftige onverschilligheid doet mij denken aan de Britse arbeider die opmerkte: 'Ik heb zo'n goede baas dat ik niet zou weten hoe ik te veel voor hem zou kunnen doen. Maar ik zal er verdraaid goed voor oppassen dat ik dat niet doe.' Mogen wij nooit in die geest vervallen! Laten wij met heel ons hart voor onze Heere leven!

Maar wij moeten niet alleen ons gemak opgeven. Wij moeten bereid zijn al het andere ook op te geven. Onze naam, onze goede naam, onze vriendschappen en onze relaties moeten allemaal zonder voorbehoud prijsgegeven

worden, als de zaak van Christus dat vraagt. Liever dan de waarheid te verloochenen, moeten wij afzien van elke eer, elk greintje verdiende achting en elk flardje aanzien. U hebt bijna te vaak het klassieke verhaal gehoord van Curtius, die op het Forum in Rome in de afgrond sprong. Er gaapt op dit uur een kloof op het Forum. Wie wil zich wijden voor zijn volk en zijn God? Curtius bedingt niet dat hij geheel verzvolgen zal worden op de wimpel aan zijn lans na, die als zijn gedenkteken boven de grond moet blijven. Nee, hij springt, en vindt onsterfelijke roem doordat hij helemaal verzvolgen wordt. Laat in de strijd voor de waarheid uw persoonlijke gemak en uw goede naam maar met de wind meegaan. Laat het offer u niet eens twee gedachten waard zijn. De zwakheid van veel mannen is dat zij zo lang nadenken dat zij niets doen. Het bloed van de martelaren is bij ons schaars. Het zal onze bediening te gronde richten als wij gaan nadenken over wat eerlijkheid kost. Zullen wij de vrees voor een grote gever voor ogen hebben en bang worden hem door onze trouw te beledigen? Door die gedachte alleen al hebben wij God beledigd. Broeders, laten wij voor geen enkel verlies bang zijn, want wij hebben niets te verliezen. Alles wat wij bezitten, is immers al van Christus.

Daar, maak een boedellijst van al wat ik bezit,
tot op de laatste penning: 't is van de Koning.'

Mijn Heere, voor U wil ik mij erover verblijden 'aller afschrapsel' te zijn, opdat ik trouw bevonden word aan U en aan Uw waarheid, tot het einde toe.

Ik wil u een klein advies geven dat in een tijd als deze van pas kan komen. Ik zou u aanraden om de fundamentele waarheden heel zorgvuldig met uw hoorders door te nemen. Het merendeel van de mensen kent de eerste beginselen van het evangelie niet. Wij gaan van te veel uit als wij aannemen dat al onze hoorders het evangelie begrijpen. Sommige ouderwetse juffen van het dorpsschooltje hadden een merkwaardige manier om met hun leerlingen om te gaan. Ze vroegen Mary een stukje uit een boek voor te lezen. Maar Mary kende haar letters nog niet en kon dus niet lezen wat haar gevraagd werd. Ze werd een stout kind genoemd, in de hoek gezet en moest haar boek bestuderen. Ze kon er niets mee, want ze kende de letters niet! Als wij onze mensen hun letters niet hebben geleerd, hoe kunnen wij dan verwachten dat zij de waarheden begrijpen die wij preken? Laten wij de fundamentele waarheden telkens en telkens weer doornemen.

De eenvoudigste leerstukken zouden op sommige kansels die ik zou kunnen noemen grote nieuwigheden zijn. Een koning vroeg eens aan een hoveling waardoor een zekere Franse prediker zo beroemd was. 'Majesteit,' zei de edelman, 'hij preekt het Evangelie, en dat is het zeldzaamste wat er in Frankrijk te vinden is.' Hoe waar is dat vandaag van veel Engelse kansels! Neem met uw mensen de elementaire waarheden door. Zorg dat ze de eerste beginselen van het geloof kennen. Het zal uw hoorders niet vermoeien. Het zal hun tot zegen zijn, en velen van hen zullen er blij mee zijn. Herhaal de

grondbeginselen ook, en liefst vaak. In de tijd van de ouderwetse landbouw liet men drie bonen in het plantgat vallen. En waarom? De ene was voor de worm, de tweede voor de kraai, en de derde kwam misschien op. Laten wij royaal zijn met het zaad, want de boze machten zijn royaal met wormen, kraaien en doornen. Laat anderen uitgaan om te schitteren; u bent zaaiers en moet uitgaan 'om te zaaien'.

Herhaal uzelf als het nodig is. Paulus schreef aan de Filippenzen: 'Dezelfde dingen aan u te schrijven, is mij niet verdrietig, en het is u zeker.'

Verder: werk heel gericht aan de onmiddellijke behoudenis van uw hoorders. Mik. Men zegt dat er bij Waterloo voor elke gesneuvelde man zijn volle gewicht aan lood moest worden afgevuurd. Dat moeten wij verbeteren. Wij moeten precisiewapens gebruiken. Wij moeten de mensen elke keer dat wij hen toespreken werkelijk raken. Het is verstandig om bepaalde soorten mensen gericht aan te spreken. Wij moeten bij elke preek letten op de toepassing. Ik heb een echte dokter gekend die in een heel kritiek geval zowel verpleger als chirurg was. Hij zag er persoonlijk op toe dat zijn smeersels en kompressen bij zijn patiënt werden aangebracht. Die persoonlijke zorg geeft de heilkunde haar beste kans. Wij hebben het hard nodig de waarheid heel specifiek op onze hoorders toe te passen. Stel dat een dokter voor kinderen een bitter drankje voorschrijft dat om de drie uur ingenomen moet worden, en het daarna aan de

kinderen zelf overlaat om het in te nemen. Ik vrees dat er dan weinig en kleine doses ingenomen worden. Zo is het ook met onaangename waarheid. Wij moeten die niet alleen in algemene termen voorhouden, maar haar ook voor ieder persoonlijk in doses afmeten. Onder de leiding van de Heilige Geest moet dat ons dagelijkse werk zijn. Wij willen dat onze hoorders behouden worden, en wel meteen. Op dat doel moeten wij met al onze kracht afgaan.

Laten wij met al onze kracht de beoefening van de heiligheid inprenten. Heiligheid is de zichtbare kant van de behoudenis. Ik vond het geen slecht teken toen de prediking van de heiligheid zelfs tot het uiterste werd doorgevoerd. Ik beefde voor het fanatisme, maar ik dankte God voor de ernst waaruit het voortkwam. Laten wij de hoogst mogelijke mate van heiligheid zoeken. De leer van de genade moet gepaard gaan met een zedenleer van de zuiverste soort. Wij hebben duidelijk gemaakt dat goede werken niet de oorzaak van de behoudenis zijn. Laten wij even duidelijk zijn over de waarheid dat ze er de noodzakelijke vrucht van zijn. Wat hebben wij aan onze gemeenten als ze niet heilig zijn? Wat heeft men aan ons als wij niet heilig zijn? Heiligheid is praktische rechtzinnigheid, en die moet hand in hand gaan met leerstellige rechtzinnigheid. Wij moeten niet alleen een hoogstaande moraal hebben, maar een toegewijde moraal, levend gemaakt door de Geest van God. En dat is heiligheid.

Daarom zou ik u willen aansporen voorzichtig te zijn met het aannemen van leden in de gemeente. Er zijn ongetwijfeld mensen in onze gelederen die er niet thuishoren. Dat is tot hun eigen schade, tot oneer van de Heere Jezus en tot nadeel van de gemeente zelf. Onbekeerde leden halen het peil van de hele gemeente omlaag. Hoe laag dat peil nu geworden is, mogen geestelijke mensen zelf beoordelen. Als de leden bekeerd waren, zouden zij met veel predikanten korte metten maken. Maar het volk is als zijn priesters. Mijn protesten hierover hebben heel wat brieven van instemming opgeleverd. Het is duidelijk dat een slappe leer en een slap leven nogal eens samengaan. Een wenende Hanna schrijft mij over haar man, die jarenlang lekenprediker is geweest. Maar nu brengt hij zijn avonden tot diep in de nacht door aan de biljarttafel. Daar kreeg hij de smaak van te pakken toen hij zich op de nieuwe theologie en op godsdienstig vermaak ging toeleggen. Velen zijn van de bidstond naar de amateurtoneelvoorstellingen van de Vereniging voor Onderlinge Ontwikkeling gegaan, en van daar naar de schouwburg zelf. Dat lijkt de natuurlijke, zo niet onvermijdelijke gang van zaken. Ach, hadden wij maar een zuiverder ledenbestand om mee te werken! Wat wij ook doen, Judas zal binnenkomen. Maar laten wij hem niet uitnodigen. Laten wij het een verrader van Christus niet gemakkelijk maken om zich bij ons op zijn gemak te voelen. De wereld met de gemeente vermengen is een misdaad. Het brengt een vreselijke vloek met zich mee en werkt op de godzaligheid als brand en meeldauw. Laat de

deur van de gemeente openstaan voor alle oprechte zielen, maar gesloten zijn voor allen van wie het hart in de wereld is. Het is zelfs niet tot het welzijn van de wereldling dat hij een gedaante van godzaligheid heeft terwijl hij een vreemdeling is van de kracht ervan. Als u uw Heere liefhebt en de zielen van mensen waardevol acht, bewaak dan goed de toegang tot de gemeente.

Wat uzelf betreft, zou ik u een volledige afzondering aanraden van hen die uw geestelijk leven waarschijnlijk schade zouden doen. Ik zou net zo min omgaan met iemand die het geloof verloochent als met een dronkaard of een dief. Ik zou mijn geestelijk leven even angstvallig bewaken als mijn zeden. Een trouw man voelt zich niet thuis in het gezelschap van verraders. Er is omgang met goddelozen waaraan wij niet kunnen ontkomen, tenzij wij helemaal uit de wereld gaan. Maar er is ook omgang waarin wij vrij zijn, en daar moeten wij het aandurven nauwgezet te zijn. Een godvrezende predikant zei eens over een zekere prediker: 'Zo iemand zou ik nooit op mijn kansel toelaten. Ik waak net zo jaloers over mijn kansel als over mijn huwelijksbed.' Ik denk niet dat hij te streng was. Wij moeten ervoor waken dat wij de waarheid van God niet in gevaar brengen door ons te verbinden met mensen die haar niet vasthouden, zeker in een tijd als deze.

Vervolgens moeten wij ons nauwer aaneensluiten. Wij moeten elkaar proberen te helpen, en ook allen die in de Heere van dezelfde gezindheid zijn. Kerkelijke

scheidslijnen verbleken in het licht van de waarheid van God. Naar mijn idee ligt het grote onderscheid waarop wij nu moeten letten in de evangelische leer, waarvan het plaatsvervangend offer van onze Heere het middelpunt en de ziel is. Waar wij trouwe broeders zien worstelen, moeten wij ons inspannen om hen te helpen. Zij zijn immers zeker het doelwit van verbetering tegenstand. Wie het oude geloof liefheeft, moet schouder aan schouder staan om het onrecht van het verleden weg te nemen en de tegenstand van de toekomst te verijdel. De strijd die voor ons ligt, is zwaar. Laten wij in elk geval zuinig zijn met onze kracht door eensgezind te zijn.

Ten slotte wil ik u nog meegeven:

Woorden van bemoediging

De tijden zijn slecht, maar ze zijn al eerder slecht geweest. U moet strijden met Apollyon, maar velen hebben deze aartsvijand al vóór uw tijd ontmoet. Schort de lenden van uw verstand op en houd stand, want de Heere is groter dan de tijden. De dagen zijn boos, maar op boze dagen volgen goede dagen. De geschiedenis herhaalt zich, en op dit punt is de geschiedenis wel heel hardnekkig. Laat mij u een bemoedigende passage van Witherspoon voorlezen: ‘Niets is onmogelijk voor de kracht van God. Ik voeg eraan toe dat de opmerkelijkste tijden van opwekking van de godsdienst in dit deel van het Verenigd Koninkrijk direct volgden op tijden van de grootste afval. Toen leek te gelden: “de waarheid struikelt

op de straat, en wat recht is, kan er niet ingaan.” Zo was het vlak vóór het jaar 1638. Verval in de leer, losbandigheid in de levenswandel en slaafse onderworpenheid in de politiek hadden de Kerk van Schotland overdekt. En toch verscheen zij binnen korte tijd in grotere zuiverheid en in grotere waardigheid dan ooit tevoren, en misschien ook dan ooit sindsdien. Laat daarom geen christen toegeven aan moedeloze gedachten. Wij bepleiten de zaak die ten slotte zal zegevieren. De godsdienst zal uit zijn puinhopen herrijzen. En de verdrukte toestand waarin hij nu verkeert, moet ons niet alleen tot gebed aanzetten, maar ons ook moed geven om op een spoedige opwekking te hopen.’

Maak volop gebruik van het gebed. De laatste tijd heb ik veel bemoediging ontvangen van vrienden uit allerlei hoeken. Zij verzekerden mij dat onze strijd voor het evangelie voortdurend in hun gebeden wordt genoemd. Het biddende hart van Gods volk is met ons. Het gebed is het opperste wapen. Wij zouden heel wijs zijn als wij het meer gebruikten, en dan met een gerichter doel. In New England had een zekere gemeente een jongeman, meneer Stoddard, tot predikant beroepen. Na een tijd ontdekten de mensen dat hun nieuwe prediker geen echte christen was. Wat deden ze? Gingen ze kritiek leveren en ruziemaken? Nee, ze waren wijzere lieden. Op een sabbatavond, toen zijn dagtaak erop zat, zag de jonge predikant de mensen naar het kerkgebouw stromen. Hij was verbaasd dat ze in zulke aantallen kwamen naar een

samenkomst die hij zelf niet zou leiden. ‘Waarom komen ze bijeen?’ vroeg hij. ‘Meneer,’ zei iemand, ‘ze komen samen om te bidden dat hun predikant bekeerd mag worden.’ De jonge Stoddard ging naar binnen, zocht zijn kamer op, bad voor zichzelf en vond het eeuwige leven. Nog voordat het gebedsuur voorbij was, was hij bekeerd. Hij ging naar beneden, naar de samenkomst, om het blijde nieuws te vertellen. Was dat geen heerlijk werk van de genade? Zouden wij niet meer overwinningen behalen als wij dit wapen van ‘alle bidding’ geregelder gebruikten? De hele hel is overwonnen wanneer de gelovige zijn knie buigt in aanhoudende smeking. Geliefde broeders, laten wij bidden. Wij kunnen niet allemaal redetwisten, maar wij kunnen allemaal bidden. Wij kunnen niet allemaal leiders zijn, maar wij kunnen allemaal pleiters zijn. Wij kunnen niet allemaal machtig zijn in welsprekendheid, maar wij kunnen allemaal krachtig zijn in het gebed. Ik zie u liever welsprekend bij God dan bij mensen. Het gebed verbindt ons met de Eeuwige, de Almachtige, de Oneindige. Daarom is het onze voornaamste toevlucht. Neem u voor de Heere te dienen en Zijn zaak trouw te zijn, want dan mag u Hem vrijmoedig om hulp aanroepen. Zorg ervoor dat u aan Gods kant staat. Dan mag u er zeker van zijn dat God met u is.

TOESPRAAK 11

De kracht van de prediker en de voorwaarden om die te verkrijgen

Broeders, we willen ons werk goed en met vrucht doen, en dat kunnen we niet zonder kracht. Natuurlijk wordt in deze wereld geen enkel werk verricht zonder dat er een zekere kracht wordt ingezet, en die kracht verschilt naargelang de zaak waar het om gaat. Welke soort kracht we nodig hebben, wordt bepaald door de manier waarop we ons werk zien. Ook hoeveel kracht we zullen begeren, hangt sterk af van onze opvatting over hoe dat werk gedaan moet worden. Ik spreek als tot verstandigen, die hun doel kennen en ook weten waar hun kracht vandaan moet komen. Ik spreek ook tot mannen die hun ambt willen uitoefenen als voor Gods aangezicht. Toch lijkt het me goed uw oprecht gemoed door herinnering op te wekken. Ik wil u en mijzelf het grote doel voor ogen stellen waarvoor we kracht nodig hebben.

We zouden predikant kunnen zijn zoals sommige mannen predikant zijn, zonder enige bijzondere kracht, aangeboren of verworven. Om alleen maar diensten te verrichten, ‘plichtmatig’ (om een lelijk woord te gebruiken), zijn geen bijzondere gaven nodig. Elke spreekmachine zou het even goed kunnen. Er zijn predikanten bij wie de preken en de hele dienst zo’n kwestie van sleur zijn en zo volkomen levenloos, dat kracht uit de hoogte hen totaal in verwarring zou brengen als die over hen kwam. Niemand zou hen nog herkennen als dezelfde personen; de verandering zou te groot lijken. Jaar in jaar uit worden dezelfde dingen gezegd, op dezelfde toon en op dezelfde manier. Ik hoorde eens van een prediker die door een van zijn gemeenteleden werd vergeleken met een kerktoeren waarin maar twee klokken hingen. ‘Het is altijd maar “bim bam, bim bam, bim bam, bim bam”,’ zei hij. ‘O,’ zei zijn vriend, ‘dan mag u wel heel dankbaar zijn dat u nog zoveel afwisseling hebt. Onze man heeft maar één klok, en zijn toon is eeuwig “bim, bim, bim, bim”.’

Als dit voorkomt onder de non-conformisten, richt het de gemeenten te gronde. Het betekent de dood van elke mogelijkheid om mensen bijeen te brengen om te luisteren. En nog erger: het doodt alle hoop dat ze er beter van worden als ze wel luisteren. Ik denk dat het met een liturgie, die het hele jaar door zonder veel verandering wordt voorgelezen, helemaal niet moeilijk is om een prachtig voorbeeld te worden van ofwel het ‘bim bam’, ofwel het ‘bim, bim’. Maar bij ons, die een vrije vorm

van eredienst hebben, is er minder excuus voor eentonigheid. En als wij in die fout vervallen, zal het gevolg rampzaliger zijn. Ook zonder liturgie is het mogelijk om op een heel vaste en formele manier te bidden. Het is zelfs niet alleen mogelijk, het komt ook vaak voor. Dan wordt het lange gebed een zware beproeving voor de toehoorders, en de kortere gebeden zijn niet veel beter. Wanneer ik aan de prediking van bepaalde goede mannen dacht, verwonderde ik me er niet over dat hun gehoor zo klein was, maar dat het zo groot was. De mensen die naar hen luisteren, zouden moeten uitblinken in de deugd van het geduld, want ze krijgen prachtige gelegenheden om die te oefenen.

Ik heb vaak van mezelf gezegd dat ik de straat niet zou oversteken om mezelf te horen preken. Maar van bepaalde broeders durf ik te zeggen dat ik zelfs de straat in de andere richting zou oversteken om hen niet te horen preken. Sommige preken en gebeden lijken de theorie van dr. William Hammond te steunen, dat de hersenen niet volstrekt onmisbaar zijn voor het leven.

Broeders, ik vertrouw erop dat niet één van u tevreden zal zijn met mechanische diensten zonder verstandelijke en geestelijke kracht. Niemand van u zal ijveren naar de geringste gaven en de saaiste maniertjes, want die kunt u krijgen zonder enige inspanning van de wil. U verlangt het werk van uw Meester te doen zoals het gedaan moet worden. Daarom verlangt u naar uitnemende gaven, en naar nog uitnemender

genadegaven. U wilt dat de mensen naar uw prediking luisteren, omdat er iets in zit dat hun aandacht waard is. U spant u in om uw bediening te vervullen, niet met de levenloze werkwijze van een automaat, maar met de frisheid en kracht die uw bediening ruimschoots doeltreffend zullen maken voor haar heilige doeleinden.

Ik moet ook zeggen dat het zeker niet ons doel is om onze klanten te behagen, of om naar de tijd te preken, of om aansluiting te houden bij de moderne vooruitgang, of om de kleine kring van ontwikkelden te bevredigen. Zelfs de grootste bijval op aarde kan ons levenswerk niet tot zijn doel brengen. Ons getuigenis staat in de hoogte, of het wordt in het zand geschreven. Het is helemaal niet nodig dat u en ik kapelaans worden van de moderne geest, want die heeft al genoeg ijverige pleitbezorgers. Achab heeft Micha toch niet nodig om hem aangename dingen te profeteren, want er zijn al vierhonderd profeten van het bos die hem uit één mond vleien. We denken aan die protesterende Schotse predikant die in boze dagen door de synode werd vermaand om naar de tijd te preken. Hij vroeg: 'Broeders, preekt u dan naar de tijd?' Ze zeiden trots dat ze dat deden. 'Nu dan,' zei hij, 'als zovelen van u voor de tijd preken, kunt u toch wel één arme broeder toestaan om voor de eeuwigheid te preken.'

Zonder spijt laten we het evangelie van het uur over aan de mannen van het uur. Nu zulke uiterst ontwikkelde personen zich steeds voorthaasten met hun nieuwe leringen, kan de wereld ons kleine gezelschap gerust

laten vasthouden aan het ouderwetse geloof, waarvan wij nog steeds geloven dat het eenmaal de heiligen overgeleverd is. Die verheven personen, die zo wonderlijk ver gevorderd zijn, ergeren zich misschien dat wij niet met hen kunnen optrekken. Toch is het nu niet ons voornemen, en zal het dat ook nooit zijn, om in overeenstemming te zijn met de geest van de eeuw. Evenmin willen we in het minst de demon van de twijfel tegemoetkomen, die op dit moment de scepter zwaait.

Broeders, wij zullen onze Bijbel niet aanpassen aan de eeuw. Maar voordat we met de eeuw klaar zijn, zullen we door Gods genade de eeuw aanpassen aan de Bijbel. We zullen niet in de fout vervallen van die verstrooide geleerde die voor zichzelf een ei moest koken. Hij legde zijn horloge in de steelpan en bleef zelf strak naar het ei kijken. Niet de goddelijke tijdmetr moet veranderd worden, maar het arme ei van het menselijke denken. Hier maken we geen vergissing. We zullen niet naar onze gemeente kijken om van haar te horen wat we moeten zeggen. We houden ons oog gericht op het onfeilbare Woord en preken naar wat het ons opdraagt. Onze Meester zetelt in de hoogte, en niet op de stoelen van de schriftgeleerden en geleerden die de theorieën van de eeuw bepalen. We kunnen onze grondtoon niet ontleen aan de rijkere mensen, ook niet aan de vooraanstaande ambtsdragers, en zelfs niet aan de vorige predikant.

Hoe vaak hebben we niet gehoord dat dwaalleer werd verontschuldigd met het verlangen om indruk te maken

op 'nadenkende jongemannen'! Jongemannen, of ze nu nadenkend zijn of niet, worden het best geraakt door het evangelie. Het is dwaasheid om te dromen dat een prediking waarin de waarheid ontbreekt, geschikt is voor mensen, oud of jong. We zullen het Woord niet verlaten om de jongemannen te behagen, en zelfs niet om de jonge vrouwen te behagen. Dat kruiperige gedoe voor jongemannen is louter voorwendsel. Jongemannen zijn niet meer gesteld op valse leer dan mensen van middelbare leeftijd. En als ze dat wel zijn, is het des te nodiger om hun iets beters te leren. Jongemannen worden meer geraakt door het oude evangelie dan door kortstondige bespiegelingen. Als iemand van u een evangelie wil preken dat de tijd zal behagen, laat hij het dan preken in de kracht van de duivel. Ik twijfel er niet aan dat die graag zijn best voor hem zal doen. Het is niet tot zulke dienaren van mensen dat ik nu wil spreken. Ik vertrouw erop dat, als iemand van u ooit van het geloof zou afdwalen en de nieuwe theologie zou aanhangen, hij te eerlijk zal zijn om God om kracht te bidden om die verderfelijke dwaling te preken. Als hij dat toch zou doen, maakt hij zich in feite schuldig aan godslastering. Nee, broeders, het is niet ons doel om mensen te behagen; ons doel is veel edeler.

Om te beginnen is het ons grote verlangen om van de waarheid te getuigen. Ik geloof, en die overtuiging wordt steeds sterker in mij, dat zelfs het kennen van de waarheid een gave van Gods genade is, en dat het liefhebben van de waarheid het werk van de Heilige Geest

is. Ik spreek nu niet over een natuurlijke kennis of een natuurlijke liefde tot goddelijke dingen, als die al bestaat. Ik spreek over een bevindelijke kennis van Christus en een geestelijke liefde tot Hem. Die zijn in de prediker evengoed een gave van God als het werk van de bekering in zijn hoorders het werk van God zal zijn. We willen de waarheid zo grondig kennen en zo hartelijk liefhebben, dat we de hele raad van God verkondigen en die spreken zoals we die behoren te spreken. Dat is geen klein werk. Het is allesbehalve eenvoudig om het hele stelsel van de waarheid te verkondigen en elk deel ervan in de juiste verhouding uit te delen. Het is geen gemakkelijke taak om elk leerstuk naar de analogie van het geloof naar voren te brengen en elke waarheid op haar eigen plaats te zetten. Het is gemakkelijk om van het mooie gelaat van de waarheid een karikatuur te maken door het ene leerstuk weg te laten en het andere te overdrijven. We kunnen het allerliefelijkste gelaat ontsieren door aan de meest opvallende trek een gewicht te geven dat het uit verhouding brengt met de rest. Schoonheid bestaat immers voor een groot deel uit evenwicht en harmonie. De waarheid kennen zoals ze gekend moet worden, haar liefhebben zoals ze liefgehad moet worden, en haar dan verkondigen in de juiste geest en in de juiste verhoudingen: dat is geen klein werk voor zulke zwakke schepselen als wij zijn.

In dit grootse en toch tere werk moeten we jaar na jaar volharden. Welke kracht kan ons in staat stellen dit te doen? Zovelen klagen over de eentonigheid van het oude

evangelie en hebben een voortdurende jeuk naar iets nieuws. Die ziekte kan zelfs ons eigen hart aansteken. Dat is een kwaad dat we met heel ons wezen moeten bestrijden. Als we ons dof en verschaald voelen, moeten we niet denken dat de waarheid van God dat is. Nee, we moeten juist onze frisheid vernieuwen door nauwer terug te keren naar het Woord van de Heere. Altijd standvastig blijven in het geloof, zodat ons laatste getuigenis in wezen hetzelfde is als ons eerste, alleen dieper, rijper, zekerder en vuriger: dat is zo'n werk dat we er de kracht van God voor nodig hebben. Voelt u dat niet? Ik bid u, voel het steeds meer. O broeders, als u zich voorneemt ware getuigen voor God te zijn, dan is dat een heerlijk voornemen. Het zal ertoe bijdragen dat u de waarheid voelt van wat ik nu ga zeggen: een meer dan menselijke kracht moet u leiden en u bekwaam maken voor deze moeilijke onderneming!

Uw doel is echter om zo persoonlijk te getuigen dat anderen daardoor overtuigd worden van de waarheid van wat voor uw eigen ziel zo zeker is. Daarin liggen niet weinig moeilijkheden. Onze hoorders staan er immers niet om te springen de openbaring van God te geloven; sommigen van hen willen het juist niet. Onder de regering van koningin Elizabeth ging het bevel uit dat iedereen minstens eenmaal op zondag naar de parochiekerk moest gaan. Natuurlijk was het merendeel van het volk nog rooms, en het stuitte hun erg tegen de borst de gereformeerde dienst bij te wonen. Ik heb gelezen dat veel roomsen, als ze naar de wettelijk

voorgeschreven dienst gingen, wol in hun oren stopten om niets te horen. In figuurlijke zin is die gewoonte nog altijd in zwang. Bepaalde delen van de waarheid willen de mensen wel horen, maar andere delen vinden ze onaangenaam, en daarvoor zijn hun oren hardhorend. U weet, want u gelooft in de erfzonde (zo ongeveer het enige oorspronkelijke dat er in velen is), hoe satan de zinnen van de goddelozen uiterst doeltreffend heeft verblind. Al spreken we nog zo wijs en nog zo overtuigend, alleen een wonder kan mensen die dood zijn in de zonde overtuigen van de waarheid van God. Niets minder dan een wonder van genade kan een mens ertoe brengen aan te nemen wat zo volstrekt ingaat tegen zijn natuur.

Ik zal niet proberen een tijger de deugden van het vegetarisme bij te brengen. Maar ik zou die taak met evenveel hoop ondernemen als de poging om een onwedergeboren mens te overtuigen van de waarheden die God heeft geopenbaard over zonde, gerechtigheid en het toekomstige oordeel. Deze geestelijke waarheden zijn vleselijke mensen een afschuw, en het vleselijke verstand kan de dingen van God niet aannemen. De waarheid van het evangelie staat lijnrecht tegenover de gevallen natuur. Als ik geen kracht heb die veel sterker is dan die van zedelijke overreding of van mijn eigen uitleg en argumenten, heb ik een taak op me genomen waarin ik zeker zal falen. Goed zei de dichter van een van onze liederen, toen hij over de Heilige Geest sprak:

*'t Is Uw werk de hartstochten terug te roepen
en ze omhoog te doen rijzen;
en de schellen van de dwaling te doen vallen
van de verduisterde ogen van het verstand.*

Tenzij de Heere ons aandoet met kracht uit de hoogte, moet ons werk tevergeefs zijn en moeten onze verwachtingen op teleurstelling uitlopen.

Dit is nog maar de drempel van ons werk. Ons diepste verlangen is een volk uit te roepen dat het afgezonderde erfdeel van de Heere zal zijn. Onlangs is er een nieuwe theorie opgekomen, die als ideaal een zeker denkbeeldig Koninkrijk van God voorstelt, ongeestelijk, onschriftuurlijk en onwerkelijk. De ouderwetse manier om de verloren schapen een voor een te zoeken, is te traag. Ze kost te veel tijd, overdenking en gebed, en laat niet genoeg ruimte over voor politiek, gymnastiek en zangavondjes. Men spoort ons aan de volken in het groot dit denkbeeldige Koninkrijk binnen te harken door middel van hygiënische voorschriften, maatschappelijke regelingen, wetenschappelijke voorzieningen en wettelijke maatregelen. Behaag het volk met het woord 'democratisch', en vermaak het vervolgens tot zedelijkheid. Dat is de nieuwste 'rage'. Volgens deze verbeelding zal het Koninkrijk van onze Heere uiteindelijk toch van deze wereld zijn. En zonder bekering of wedergeboorte zal de hele bevolking opgaan in een aardse godsregering. Maar zo is het niet.

Het lijkt mij dat de Heere nog altijd de lijnen van de oudtestamentische bedeling zal volgen. Hij zal Zich een volk afzonderen dat midden in de wereld zal staan als koningen en priesters van de Heere, een eigen volk, ijverig in goede werken. Ik zie in het nieuwe verbond niet minder, maar zelfs meer van de verkiezing uit genade, waardoor een volk wordt uitgeroepen en aan de Heere geheiligd. Door de uitverkorenen zullen ontelbaren voor God geboren worden. Maar behalve hen ken ik geen ander koninkrijk. Broeders, de verkiezing uit genade, die zo vaak wordt veroordeeld, is een feit waartegen de mensen niet hoeven te spreken, omdat ze zelf niet verkoren willen worden. Ik kan nooit begrijpen waarom iemand bezwaar maakt tegen de verkiezing van een ander, als hij zelf niet verkoren wil worden. Als hij wenst dat hij verkoren was tot bekering, als hij heiligheid begeert, als hij ernaar verlangt van de Heere te zijn, en als dat verlangen oprecht is, dan is hij al verkoren. Maar omdat hij niets van die aard verlangt, waarom scheldt hij dan op anderen die deze zegen hebben ontvangen? Vraag een goddeloze of hij de nederige, vaak gesmade en vervolgte plaats wil innemen van een eenvoudige volgeling van Christus, en hij wijst het idee vol minachting af. Als hij al een tijdlang op die plaats terecht zou kunnen komen, hoe graag zou hij zich er dan weer uit draaien! Hij wil graag 'met de stroom meegaan' en de kant van de meerderheid kiezen. Maar een levende vis zijn en zich een weg stroomopwaarts banen, dat is niet naar zijn zin. Hij geeft de voorkeur aan een wereldse godsdienst,

met ruime voorziening voor het vlees. Godsdienstige wereldsgezindheid past hem uitstekend. Maar helemaal voor Jezus zijn, uit de wereld geroepen en aan gehoorzaamheid toegewijd, dat is niet zijn ambitie.

Ziet u hierin niet dat u een buitengewone kracht nodig hebt? Mensen roepen tot een werkelijke afzondering van de wereld en een ware vereniging met Christus, buiten de kracht van God om, is een volstrekt zinloze poging. Ga maar eens adelaars in een Engelse lucht fluiten, of wenk dolfinen naar het droge land, of lok de leviathan tot u met hem kunt spelen zoals met een vogeltje, en probeer dan deze grotere taak. Ze zullen niet komen, ze hebben geen enkele wens om te komen. Zo heeft ook onze Heere en Meester de Joden gewaarschuwd toen Hij zei: 'En gij wilt tot Mij niet komen, opdat gij het leven moogt hebben.' Ze willen de Bijbel wel lezen: 'Onderzoekt de Schriften; want gij meent in dezelve het eeuwige leven te hebben.' Maar ze willen niet komen tot de Heere Zelf; dat is een te geestelijke zaak naar hun smaak. Nee, het gebod: 'Bekeert u, en geloof het Evangelie', is voor hen te hard, te scherp, te vernederend. Is dat niet genoeg om u te doen ontstellen? Durft u verder te gaan als uw Heere u niet omgordt met hemelse kracht?

Wacht even: we zijn nog maar net begonnen. Ze zijn uitgeroepen, maar door middel van onze bediening moet er nog meer gebeuren. Onze hoorders moeten wedergeboren worden en nieuwe schepselen in Christus Jezus worden, anders heeft onze prediking niets voor hen

gedaan. Ach, beste vrienden, we komen in diepe wateren als we bij dit grote geheimenis komen! Weet een onwedergeboren mens wat het betekent opnieuw geboren te worden? Vraag de geleerde doctoren of ze er iets van weten, en ze zullen hun onwetendheid achter een spottende opmerking proberen te verbergen. Vraag hun of ze denken dat er iets in zit. Misschien antwoorden ze dan: 'Ja, zo'n verschijnsel moet er wel zijn, want veel achtenswaardige en zelfs wetenschappelijke mensen hebben verklaard dat ze het hebben ondergaan.' Toch glimlachen ze en uiten ze hun verbazing dat het zo is. Menige eerlijke wetenschapper bekent dat het zo kan zijn, maar dat hij het zelf niet kan bevatten. Waarom houden ze dan hun mond niet? Als zij de wedergeboorte niet hebben ervaren, bewijst dat niet dat anderen haar niet hebben ervaren. Waarom spotten ze, alsof ze boven ons staan? De wedergeborenen staan op dit punt noodzakelijk boven hen. Iemand met maar één oog is koning onder de blinden; laten de blinden niet doen alsof ze hem verachten. Als iemand van ons persoonlijk de wedergeboorte heeft ervaren, dan is hij op dit punt beter onderwezen dan wie nooit de goddelijke verandering heeft gevoeld, ook al weet hij van veel andere dingen niets.

Maar in dezelfde mate als u weet wat het is om opnieuw geboren te worden, zult u voelen dat hier werkelijk een taak ligt. Wat een verheven positie, dat u onder God de geestelijke ouders van mensen wordt! U zou nog geen vlieg kunnen scheppen, laat staan een rein

hart en een vaste geest. Een wereld formeren is minder moeilijk dan een nieuw leven scheppen in een goddeloze. Bij de schepping van de wereld stond er immers niets in de weg van God, maar bij de schepping van het nieuwe hart staat de oude natuur de Geest tegen. Het negatieve moet worden weggenomen en het positieve moet worden voortgebracht. Sta daarbij stil, bekijk die zaak eens goed, en ga na of u in en uit uzelf in staat bent de bekering of wedergeboorte te bewerken van ook maar één kind uit uw zondagsschool. Mijn broeders, hier zijn we aan het eind van onszelf. Als we de wedergeboorte van onze hoorders beogen, moeten we in het besef van onze onmacht neervallen voor de Heere. We mogen niet opnieuw naar onze kansels gaan voordat we onze Heere hebben horen zeggen: 'Mijn genade is u genoeg; want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht.'

Stel dat dit gebeurd is, bedenk dan dat wie tot God gebracht zijn, tot het einde toe bewaard en behouden moeten worden. U verlangt ernaar dat uw bediening het middel zal zijn om hen van struikelen te bewaren en hen tot het einde toe vast te houden op de weg van de gerechtigheid. Wilt u dat uit uzelf doen? Wat een vermetelheid! Kijk toch eens naar de verleidingen die deze stad bezoedelen. Ik veronderstel dat de verlokkingen van het kwaad in kleinere steden en in de dorpen ongeveer hetzelfde zijn, al verschillen ze in vorm. Hun naam is Legio, want zij zijn velen. Kijk naar de verleidingen die onze jongeren bestoken in de lectuur van dit moment! Hebt u zelfs maar een oppervlakkige kennis

van de populaire lectuur? Verwondert het u dat zwakke geesten ten val worden gebracht? Het wonder is dat er nog iemand bewaard blijft. En dat is nog maar een van de vele dodelijke invloeden.

Hoe groot is het lek in onze gemeenten! De trouwste predikant moet klagen over het verlies van velen die goed leken te lopen, maar verhinderd zijn, zodat ze de waarheid niet gehoorzamen. De grote hoop die we op de dorsvloer hebben verzameld, slinkt droevig wanneer Hij komt Wiens wan in Zijn hand is. Toch nemen we ons voor om in Gods hand het middel te zijn om de schapen van Christus naar grazige weiden te leiden. En we willen hen blijven leiden, totdat ze weiden op de heuveltoppen van de hemel, met de grote Herder Zelf in hun midden. Maar wat een taak hebben we op ons genomen! Hoe zullen we hen als een reine maagd aan Christus voorstellen? Hoe kunnen we hen bewaren voor de besmetting van het Sodom dat hen aan alle kanten omringt? Hoe zullen we op het laatst kunnen zeggen: 'Ziet, ik en de kinderen, die mij de HEERE gegeven heeft'? Broeders, wij kunnen het helemaal niet, maar de Heere kan het, door ons, door de kracht van Zijn genade.

Als u een half dozijn bekeerlingen hebt, hoe zult u God dan prijzen als u met dat halve dozijn aan uw zijde veilig door de paarden poort gaat! Sommigen van ons kennen vele duizenden die wij als middel tot de Heiland hebben gebracht. Maar hoe zullen wij hen tot het einde toe hoeden, als wij geen kracht hebben die oneindig groter is

dan de onze? We kunnen hen als onze bekeerlingen bekendmaken. We kunnen met hen omgaan als medearbeiders en dankbaar voor hen zijn als mede-erfgenamen. En toch kan onze teleurstelling bitter zijn wanneer puntje bij paaltje komt en zij afwijken naar het verderf. Hoe smartelijk is het om naar alle schijn rijk te zijn aan vrucht op ons werk, en dan plotseling te ontdekken dat onze bekeerlingen zijn als geld dat in een doorgeboorde buidel is gedaan! Onze gekoesterde bekeerlingen vallen eruit, omdat zij uiteindelijk toch niet werkelijk tot de Heere Jezus waren vergaderd.

‘Wie is tot deze dingen bekwaam?’ Wij zijn zwak, buitengewoon zwak, ieder van ons. Is hier een broeder die zwakker is dan de anderen en weet hij dat, laat hij daar dan helemaal niet om terneergeslagen zijn. Want ziet u, broeders: de beste man hier weet, als hij weet wat hij is, dat hij in zijn heilige roeping geen grond meer onder de voeten heeft. Welnu, als u geen grond meer onder de voeten hebt, maakt het niet uit of de zee veertig voet of een volle mijl diep is. Is de zee maar één vadem diep, dan verdrinkt u als u niet boven wordt gehouden. En is zij volkomen peilloos, dan kunt u toch niet meer dan verdrinken. De zwakste man hier is in deze zaak eigenlijk niet zwakker dan de sterkste. Het hele werk gaat ons immers ver te boven: wij moeten wonderen doen door goddelijke kracht, of we zijn volslagen mislukkingen. Wij hebben ons allemaal gevestigd in het goddelijke beroep van werken door almacht, of liever: van ons overgeven aan de almacht, opdat die door ons werkt. Is de almacht

dus niet binnen roepafstand en is de wonderwerkende kracht niet in ons, dan kunnen we maar beter zo snel mogelijk naar huis gaan. Laten we dan de akkers ploegen, een winkel openen of rekeningen optellen. Waarom zouden we iets ondernemen waartoe we de kracht niet hebben? Bovennatuurlijk werk vraagt bovennatuurlijke kracht. Hebt u die niet, probeer dan alstublieft niet het werk alleen te doen. Anders zou u, zoals Simson toen zijn haarlokken waren afgeschoren, tot spot van de Filistijnen worden.

Deze bovennatuurlijke kracht is de kracht van de Heilige Geest, de kracht van Jehova Zelf. Het is iets wonderlijks dat God Zich verwaardigt om Zijn wonderen van genade door mensen te verrichten. Het is vreemd dat Hij niet Zelf spreekt en met Zijn eigen lippen zegt: 'Daar zij licht!', maar het verlichtende woord door onze lippen spreekt! Hij schept niet door enkel een machtswoord 'nieuwe hemelen en een nieuwe aarde, in dewelke gerechtigheid woont'. Nee, Hij verbindt Zich met onze zwakheid en voert zo Zijn voornemen uit! Verwondert het u niet dat Hij Zijn evangelie als een schat in deze arme aarden vaten bewaart? En dat Hij de wonderen die ik heel kort heb beschreven tot stand brengt door boodschappers die zelf zo volkomen onbekwaam zijn om Hem te helpen in de wezenlijke delen van Zijn hemelse werk? Laat uw verwondering overgaan in aanbidding, en meng met uw aanbidding een vurige roep om goddelijke kracht. O Heere, werk door ons tot lof van Uw heerlijkheid!

Wij willen nu nagaan op welke manier we de kracht verkrijgen waar we zo naar verlangen. Wij moeten haar in onszelf voelen wanneer wij onze boodschappen ontvangen. Om in het openbaar kracht te hebben, moeten we in het verborgen kracht ontvangen. Ik vertrouw erop dat geen broeder hier het zou wagen zijn gemeente toe te spreken zonder een boodschap die vers van zijn Heere komt. Brengt u een oudbakken verhaal van eigen makelij, of spreekt u zonder een verse zalving van de Heilige, dan loopt uw bediening op niets uit. Woorden die u op eigen houtje spreekt, zonder acht te slaan op uw Heere, zullen op de aarde vallen. Wanneer de knecht naar de deur gaat om een bezoeker te woord te staan, vraagt hij zijn meester wat hij moet zeggen. En hij herhaalt wat zijn meester hem opdraagt. U en ik zijn bedienden in het huis van God. Wij moeten overbrengen wat onze God ons wil laten zeggen. De Heere geeft de zielsreddende boodschap en bekleedt die met kracht. Hij geeft haar aan een bepaald soort mensen, en onder bepaalde voorwaarden.

Onder die voorwaarden zie ik in de eerste plaats eenvoud van hart. De Heere stort het meest uit in hen die het meest van zichzelf zijn ontledigd. Wie het minst van zichzelf heeft, krijgt het meest van wat van God is. Het kan de Heere weinig schelen wat voor vat het is, van goud of van aarde, als het maar rein is en vrij van ander gebruik. Hij kijkt of er iets in de beker zit. Is dat zo, dan gooit Hij het er helemaal uit. Pas dan is de beker gereed om het levende water te ontvangen. Zat er al iets in, dan

zou dat het zuivere water van het leven verontreinigen. En was wat erin zat heel zuiver, dan zou het toch op zijn minst een deel van de ruimte innemen die de Heere voor Zijn eigen genade zoekt. Daarom maakt de Heere ons leeg. Zo worden wij vrij van vooroordeel, van eigen genoegzaamheid en van vooropgezette meningen over wat Zijn waarheid zou moeten zijn. Hij wil dat wij zijn als kinderen, die geloven wat hun vader hun vertelt. Wij moeten elke schijn van wijsheid afleggen. Sommige mensen zijn te zelfgenoegzaam om door God gebruikt te worden. Als God hen rijk zou zegenen, zouden zij spreken op de toon van Wolsey: 'Ego et rex meus' (ik en mijn koning). Maar dat duldt de Heere niet. Die kaarsrechte, verwaande hoofdletter 'I' (het Engelse 'ik') moet zich buigen tot de vorm van een kleine letter. Ze moet er gewoon uitzien als een nietig haakje (i), en verder niets zijn. Och, verlost te zijn van het eigen ik! Och, elke schijn van wijsheid te laten varen!

Veel predikers zijn uiterst verheven personen. Wanneer zij Gods boodschap krijgen, verbeteren zij die daarom en lassen er hun eigen ideeën in. Zij wanen dat het oude evangelie niet helemaal geschikt kan zijn voor deze verlichte tijd, nu 'alles met stoom gebeurt en mensen met buskruit worden gedood'. Zij lassen niet alleen in, maar laten ook weg. Zij oordelen namelijk dat bepaalde waarheden door het verstrijken van de tijd verouderd zijn. Zo blijft er, met al dat toevoegen en aftrekken, weinig over van het zuivere Woord van God. De apostelen worden doorgaans het eerst overboord

gezet. Arme Paulus! Arme Paulus! Hij heeft het de laatste tijd zwaar te verduren gehad. Alsof de Geest van God niet met evenveel gezag door Paulus sprak als toen Hij door de Heere Jezus sprak. Let er goed op hoe onze Heere Zich verwaardigt Zich op één lijn met Zijn apostelen te stellen, wanneer Hij zegt: 'Het woord dat gijlieden hoort, is het Mijne niet, maar des Vaders, Die Mij gezonden heeft.' En in Zijn grote gebed van voorbede bad Hij voor hen die door het woord van de apostelen in Hem zouden geloven. Het is alsof Hij wilde zeggen: wie niet door het woord van de apostelen in Hem gelooft, zal helemaal niet geloven. Johannes heeft, sprekend over zichzelf en zijn medeapostelen, door de Heilige Geest gezegd: 'Die God kent, hoort ons; die uit God niet is, hoort ons niet. Hieruit kennen wij den geest der waarheid, en den geest der dwaling.' Dit is in deze tijd de toets voor gelovigen. Het verwerpen van de apostelen veroordeelt de moderne school.

Broeders, moge de Heere ons grote ootmoed van geest geven! Het zou voor ons niets bijzonders moeten zijn om aan te nemen wat God zegt. Het zou voor zulke arme schepselen als wij niet veel nederigheid moeten vergen om aan de voeten van Jezus te zitten. Wij zouden het als een verheffing van ons gemoed moeten beschouwen wanneer onze geest neerligt voor de oneindige wijsheid. Dit is beslist nodig om kracht van God te ontvangen.

Ik heb ook opgemerkt dat een man tot wie Gods kracht met een boodschap komt, niet alleen een kinderlijke geest heeft. Hij heeft ook een enkelvoudig oog. Zo'n man probeert te horen 'wat God, de HEERE, spreken zal', en is één en al oor. Hij verlangt eerlijk en vurig Gods gedachten te kennen, en zet al zijn vermogens in om de goddelijke mededeling te ontvangen. Terwijl hij de heilige boodschap met volledige overgave van zijn ziel indrinkt, is hij vastbesloten haar door te geven met de volle inzet van zijn verstandelijke en geestelijke krachten, en met het oog alleen op de eer van God. Hebt u niet maar één oog, en ziet dat ene oog niet Christus en Zijn heerlijkheid in de redding van mensen, dan zal God u niet gebruiken. De man wiens ogen niet recht vooruit kunnen kijken, mag niet als priester van de levende God worden toegelaten.

Er zijn bepaalde gebreken die een man uitsluiten van de goddelijke dienst, en elke bijbedoeling is daar één van. Bent u uit op geld verdienen, gemak verwerven, bijval oogsten of een positie bereiken, of zelfs op het tentoonspreiden van retorisch talent? Dan zult u niet bekwaam zijn tot het gebruik van de Meester. God wil niet dat wij verstrikt raken in bijkomende doeleinden. U houdt er geen dienstmeisje op na om naar de deur te gaan, zodat de mensen zeggen: 'Wat een knappe meid, en wat kleedt zij zich bekoorlijk!' Is dat zo, dan mag u erom glimlachen en het voor lief nemen. Maar uw enige wens is dat uw boodschap vlot en getrouw wordt overgebracht. Hoe verachtelijk is het wanneer een predikant zich zo gedraagt dat hij de indruk wekt van kinderachtig vertoon!

Hij staat op om de boodschap van zijn Heere te brengen, maar hij hoopt dat de mensen zeggen: 'Wat een aardige jongeman! Wat spreekt hij keurig, en wat citeert hij Browning mooi!' Zelfvertoon is de dood voor kracht. God kan mensen met zulke kleine gedachten niet rijk zegenen. Het is beneden de waardigheid van de Godheid dat de Heere een werktuig op grote schaal gebruikt dat zo volstrekt ongeschikt is voor Zijn verheven doeleinden.

Geliefden, ik merk op dat God Zijn boodschappen geeft aan hen die zich volledig aan Hem onderwerpen. Ik zal u zeggen wat mij vaak door het hoofd is gegaan wanneer ik met bepaalde broeders sprak of hun geleerde vertogen las. Ik vroeg me af wie de Meester was en wie de dienaar: de mens of God. Ik heb de dwalingen van deze broeders betreurd, maar nog veel meer bedroefd was ik over de geest die uit die dwalingen sprak. Het is duidelijk dat zij afstand hebben gedaan van de heilige eerbied voor de Schrift die wordt aangeduid met een uitdrukking als deze: 'die voor Mijn woord beeft'. Zij beuzelen eerder dan dat zij beven. Het Woord is niet hun leermeester, maar zij zijn er de critici van. Bij velen staat het Woord van de Heere niet langer op de ereplaats. Het wordt behandeld als een voetbal, waar zij naar believen tegenaan schoppen. En vooral de apostelen worden behandeld alsof Paulus, Jakobus en Johannes Jan, Piet en Klaas waren, met wie moderne wijze lieden op meer dan gelijke voet staan. Zij laten de boeken van de Schrift onder hun roede doorgaan en oordelen over de Geest van God Zelf. De Heere kan niet werken door een schepsel dat tegen

Hem in opstand is. Wij moeten een geest van eerbied tonen, anders worden wij niet als de kinderkens en zullen wij in het Koninkrijk der hemelen niet ingaan.

Wanneer sommige mensen gaan sterven, zal de godsdienst die zij zelf hebben uitgedacht en verzonnen hun niet meer houvast geven dan de godsdienst van de rooms-katholieke beeldhouwer die op zijn sterfbed door zijn priester werd bezocht. De priester zei: 'U gaat nu uit dit leven heen.' Hij hield een prachtig kruisbeeld omhoog en riep: 'Zie uw God, Die voor u gestorven is!' 'Helaas!' zei de beeldhouwer, 'dat heb ik gemaakt.' Er was voor hem geen troost in het werk van zijn eigen handen. En er zal geen troost zijn in een godsdienst die men zelf heeft bedacht. Wat in het hoofd is bedacht, kan het hart geen troost geven. Zo iemand zal bedroefd zeggen: 'Ja, dat is mijn eigen idee, maar wat zegt God?' Broeders, ik geloof in wat ik niet had kunnen verzinnen. Ik geloof wat ik niet kan begrijpen. Ik geloof wat mij tot aanbidding dwingt, en ik dank God voor een rots die hoger is dan ik. Was hij niet hoger dan ik, dan zou hij voor mij geen schuilplaats zijn.

'Maar toch,' zegt iemand, 'moeten we de literatuur van deze tijd en de wetenschap van onze eeuw ijverig bestuderen.' Ja, ik heb niet gezegd dat u dat niet moest doen. Maar houd ze ondergeschikt aan het Woord van God. Wanneer de Israëlieten in de strijd gevangenen maakten, gebeurde het weleens dat er onder hen een vrouw was met wie de overwinnaar wilde trouwen. De Heere verbood die verbintenis niet. Maar hebt u ooit het

gebod opgemerkt: ‘zij zal haar hoofd scheren, en haar nagelen besnijden’? Dat moet uiterst zorgvuldig gebeuren met alle literatuur van deze tijd, of die nu wereldlijk of godsdienstig is, en of zij nu over feiten of over verzinsels gaat. Er zal heel kort geschoren moeten worden en heel zorgvuldig besneden. Zelfs wanneer dat gebeurd is, zal een wijs mens nog reden zien om zich af te vragen of men haar uiteindelijk niet beter met rust had kunnen laten. Er is een leerzaam voorschrift in de ceremoniële wet dat sommige dingen voorgoed uitsluit van de dienst van de Heere. Ik haal het met beven aan: ‘Gij zult geen hoerenloon noch hondenprijs in het huis des HEEREN, uws Gods, brengen.’ Ik vraag mij af of wij niet tegen deze inzetting ingaan wanneer wij bepaalde dichters en schrijvers aanhalen. Is iemands leven vuil geweest en waren zijn beginselen atheïstisch, dan moeten we sterk aarzelen om zijn woorden aan te halen. De lasteraar van de levende God hoort in het huis van de Heere nauwelijks genoemd te worden, hoe fraai het voortbrengsel van zijn opstandige hart ook geweest mag zijn. In elk geval moet alles wat van de mens is, zelfs van de beste mensen, volstrekt ondergeschikt zijn aan het Woord van de Heere.

Ik heb eenvoud van karakter genoemd, een enkelvoudig oog en onderworpenheid van geest. Daarnaast merk ik ook op dat er een diepe ernst van hart moet zijn, wil God tot ons spreken. Ik herinner u nog eens aan de tekst die ik zojuist noemde: ‘Op dezen zal Ik zien, ... en die voor Mijn woord beeft.’ George Fox werd een ‘Quaker’ (beefder) genoemd, omdat hij beefde bij de Naam

van God. Die titel strekte hem tot eer. De man was zo vervuld van God dat hij beefde, en dat mocht ook wel. Habakuk beschrijft hetzelfde gevoel als het zijne, en voor het ware kind van God is dit geen ongewone ervaring. Sterker nog, God komt nooit tot ons zonder ons te doen beven. Volgens een oude roomse legende was de boom die de Heiland droeg de esp, waarvan de bladeren voortdurend trillen. Zo moet wie Christus in zich draagt en het gewicht van de goddelijke heerlijkheid voelt, met ontzag vervuld zijn. Onze broeder Williams zei zojuist dat hij vreesde en beefde vanwege al de goedheid die God voor zijn aangezicht had laten voorbijgaan. Dat is ook mijn gevoel, en het uwe. Wij zijn zo zwak, en deze goddelijke ingevingen zijn zo zwaar, dat wij tot ontzag worden gebracht. Er is geen ruimte voor lichtzinnigheid.

Broeders, vermijd elke lichtzinnigheid bij het maken van preken. Iemand zegt: 'Nou, ik besteed maar weinig tijd aan mijn preek.' Beroem u daar niet op; het kan uw zonde zijn. Luister! Stel dat een man als meubelmaker in de leer was gegaan en daar zijn leven lang aan had gewerkt. Dan zou hij misschien zoveel vaardigheid en zo'n voorraad voorbereid materiaal hebben, dat hij in korte tijd een uitgelezen stuk vakwerk kon afleveren. Maar u moet daarom niet denken dat u hetzelfde zou kunnen, en dat meubelmaken kinderspel is. Een bepaalde predikant kan snel een preek opstellen, maar u moet bedenken dat dit de vrucht is van vele jaren arbeid. Zelfs wie volgens het gewone spraakgebruik helemaal voor de vuist weg spreekt, doet dat in werkelijkheid niet. Hij brengt naar

voren wat hij in vorige jaren heeft opgeslagen. Het verstand is vol koren. Zet men dan een zak op de juiste plaats, dan is die in korte tijd met meel gevuld. Beschouw de voorbereiding op de kansel niet als iets onbelangrijks. Stort u niet op uw heilige plichten zonder godvruchtige voorbereiding op de gewijde dienst. Maak uw wachten op God tot een noodzaak van uw roeping, en tegelijk tot het hoogste voorrecht ervan. Beschouw het als uw vreugde en eer om een onderhoud met uw Meester te hebben. Haal uw boodschap vers bij God. Zelfs manna gaat stinken als u het langer bewaart dan zijn tijd. Haal het daarom vers uit de hemel; dan zal het een hemelse smaak hebben.

Nog één ding over dit punt. Deze kracht, die wij bij het ontvangen van onze boodschap zo hard nodig hebben, komt alleen waar er meeleven met God is. Broeders, weet u wat het is om teder met God mee te leven? Misschien weet niemand onder ons wat volmaakt meeleven met God betekent. Toch moeten we op zijn minst zo met God in overeenstemming zijn, dat we voelen dat Hij niets zou kunnen doen of zeggen wat wij in twijfel zouden trekken. Wij zouden geen enkele waarheid kunnen betwijfelen die Hij zou openbaren. Evenmin zouden wij in het diepst van ons hart iets aanvechten wat Zijn wil zou kunnen beschikken. Is er iets in ons dat niet volkomen met de Heere overeenstemt, dan beschouwen we het als kwaad en zuchten we om ervan verlost te worden. Strijdt er iets in ons tegen God, dan strijden wij daartegen, want wij zijn één met God in bedoeling en verlangen. We horen tegenwoordig veel over meeleven met de mens, en tot op

zekere hoogte stemmen we daarmee in. Meeleven met de gevallenen, de lijdenden en de verlorenen is goed. Maar mijn meeleven gaat ook uit naar de Heere, mijn God. Zijn Naam wordt onteerd; Zijn heerlijkheid wordt door het slijk gesleept. Het is Zijn dierbare, bloedende Zoon Die het allerslechtst wordt behandeld. Och, te bedenken dat Hij zo innig liefheeft en toch wordt afgewezen! Dat zo'n schoonheid als de Zijne niet wordt erkend, zo'n verlossing wordt verworpen en zo'n barmhartigheid wordt versmaad! Wat zijn mensen eigenlijk, vergeleken met God? Als zij zijn zoals ik, was het jammer dat ze ooit gemaakt werden! En God, vervult Hij niet alle dingen met goedheid, zoals ook met bestaan?

Voor mij betekent het calvinisme dat de eeuwige God aan het hoofd van alle dingen wordt geplaatst. Ik bekijk alles in het licht van zijn verhouding tot Gods eer. Ik zie eerst God, en de mens pas ver beneden op de lijst. Wij denken te hoog van God om deze tijd te behagen, maar wij schamen ons er niet voor. De mens heeft een wil, en o, wat wordt die opgehemeld! Iemand zei onlangs (en er zit ook enige waarheid in): 'Ik schrijf aan de wil van de mens een soort almacht toe.' Maar, mijne heren, heeft God dan niet ook een wil? Wat schrijft u aan die wil toe? Hebt u niets te zeggen over de almacht ervan? Mag God geen keuze hebben, geen voornemen, geen soevereiniteit over Zijn eigen gaven? Broeders, als wij in meeleven met God leven, horen wij Hem graag zeggen: 'Ik ben God, en niemand meer.'

Ik kan u nauwelijks zeggen hoe hoog ik deze geestdrift voor God waardeer. Wij moeten in overeenstemming zijn met al Zijn plannen van liefde voor de mensen, terwijl wij in het verborgen Zijn boodschap ontvangen. Op de kansel ogenschijnlijk warm worden heeft weinig waarde, als wij niet veel vuriger zijn wanneer wij alleen met God zijn. Vuur in het hart is echt vuur. Een huisvrouw die vasthoudt aan de oude manier van zelf brood bakken, wil geen grote vlam aan de mond van de oven. 'O nee!' zegt zij, 'ik wil mijn takkenbossen ver naar achteren hebben en alle hitte in de oven zelf krijgen. Dan heb ik er iets aan.' Preken worden nooit gebakken door het vuur en de vlammen aan de ovenmond. Zij moeten worden bereid doordat de diepste ziel wordt verhit. Dat kostbare Woord, dat goddelijke toonbrood, moet in het hart van ons wezen worden gebakken door de hitte die de inwonende Geest daar aanbrengt.

De Heere gebruikt graag een man die volkomen met Hem meeleeft. Ik wil niets ongepasts zeggen, maar ik geloof dat de Heere vreugde vindt in het meeleven van Zijn kinderen. Stel dat u heel bedrukt was, zelfs tot tranen toe. Uw kleine kind zei: 'Lieve vader, niet huilen', of vroeg: 'Waarom huilt u, vader?', en barstte daarna zelf in snikken uit. Hebt u dan geen troost bij hem gevonden? Het arme schaap begrijpt er niets van. Maar u zegt: 'God zegene je, mijn lieve kind', en u kust hem en vindt troost bij hem. Zo neemt de Heere Zijn arme, wenende dienaar in Zijn schoot en hoort hem roepen: 'Heere, zij willen niet tot U komen; Heere, zij willen U niet geloven. Zij lopen het

kwaad achterna in plaats van naar U toe te komen. Heere, als ik hun een toneelstuk of een kijkkast gaf, zouden zij in drommen komen. Maar als ik Uw dierbare Zoon preek, willen zij niet naar mij luisteren.' De grote God leeft mee in uw verdriet en vindt een zoete voldoening in de liefde van uw hart. God is geen mens. Maar omdat de mens naar het beeld van God is gemaakt, leren we iets van Hem uit onszelf. Hij drukt graag iemand die met Hem meeleeft aan Zijn hart, en zegt dan: 'Ga, Mijn kind, en werk in Mijn Naam, want Ik kan Mijn evangelie aan uw handen toevertrouwen.' Wees met God, en God zal met u zijn. Kies voor Zijn zaak, en Hij zal voor de uwe kiezen. Daarover kan geen twijfel bestaan.

Volg mij, mijn broeders, terwijl ik spreek over de kracht die nodig is wanneer wij de boodschap zelf brengen.

Zal Gods Woord een goddelijke uitwerking hebben, dan moet de Heilige Geest ermee uitgaan. God ging voor de kinderen Israëls uit toen Hij de Rode Zee spleet, en Hij leidde hen door de woestijn met de wolkkolom en de vuurkolom. Zo zeker als dat is, zo zeker moet de krachtige tegenwoordigheid van de Heere met Zijn Woord meegaan, als er enige zegen uit moet voortkomen. Hoe krijgen wij dan die onschatbare zegen? Er zijn grote natuurkrachten in de wereld. Wanneer ingenieurs die krachten willen gebruiken, gaan zij te werk op een manier die daarbij past. Zij kunnen met hun werktuigen geen kracht scheppen, maar ze kunnen haar wel benutten en

er zuinig mee omgaan. Wiel en katrol bijvoorbeeld brengen geen kracht voort. Maar doordat zij de wrijving verminderen, voorkomen zij verspilling van kracht, en dat is een belangrijke zaak. Ook wij kunnen veel winnen door middelen te gebruiken die de wrijving verminderen met 'deze tegenwoordige boze wereld', waarmee wij onvermijdelijk in aanraking komen. Uw eigen ervaring zal u leren hoe wijs dat is. Let ernstig op die heilige afzondering van geest die u zal bewaren voor de afleidende en neertrekkende invloed van de zienlijke dingen. Gelukkig is er nog een ander soort wrijving, die een grote kracht heeft om sluimerende energie vrij te maken. Zoals een bepaalde vorm van elektriciteit door wrijving ontstaat, zo kunnen wij kracht verkrijgen door in aanraking te komen met God. Dat gebeurt ook door de geestelijke werking van de waarheid op een gewillig en gehoorzaam hart. Aangeraakt te worden door de vinger van God, ja, zelfs in aanraking te komen met de zoom van het kleed van onze Meester, betekent hemelse energie ontvangen. En als we daar veel van hebben, zullen we op een geheimzinnige maar heel tastbare manier met heilige kracht geladen worden. Wees veel bij God in heilige samenspraak. Laat Hem tot u spreken door Zijn Woord, terwijl u tot Hem terugsprekt door uw gebeden en lofprijzingen. Zo zult u kracht verkrijgen.

De grootste krachtbron die de mens ter beschikking staat, is warmte. Ik denk dat niets zoveel kracht voor menselijke doeleinden voortbrengt als vuur. Zo is ook het brandende en verterende element in de geestelijke

wereld een grote factor in de ontwikkeling van geestelijke kracht. Wij moeten door en door ernstig zijn en het branden voelen van een ijver die ons verteert, anders zullen wij weinig kracht hebben. Wij moeten minder worden; wij moeten branden als wij lichtende lichten willen zijn. Wij kunnen niet ons eigen leven behouden en tegelijk anderen redden. Het eigen ik moet worden vernietigd tot redding van de mensen.

Er komt mij over dit punt nog veel meer in gedachten. Maar ik laat dat allemaal rusten, om rechtstreeks te komen tot de ene kracht die het meest werkelijk en het meest toereikend is: de Heilige Geest. Hem zij de heerlijkheid tot in eeuwigheid!

Willen wij de Heilige Geest bij ons hebben, dan moeten wij heel nauw vasthouden aan de waarheid van God. En wij moeten haar helder, vrijmoedig en trouw uitspreken. Droom niet dat het genoeg is om een formele geloofsbelijdenis te hebben, of iets waarvan gezegd wordt dat het geen geloofsbelijdenis is maar 'een verklaring', of een andere vorm van belijdenis. Ik weet niet hoe ik dat ondefinieerbare verzinsel moet noemen. Zonder een innig en hartelijk geloof in de waarheid zijn deze kostbare documenten armzalige zaken. Verklaringen van de soort waarop ik doel, kunnen we vergelijken met vlaggen. Die kunnen nuttig zijn als dappere vaandeldragers ze dragen. Maar ze kunnen ook opzichtige versiering zijn, gebruikt voor lagere doeleinden. Een onderwijzer gaf eens een klas les over vaderlandsliefde en nationaal besef. Toevallig zag

hij de nationale vlag aan de muur hangen. Hij vroeg een kind: 'Zeg eens, jongen, wat is dat voor een vlag?' 'Dat is de Engelse vlag, meester.' 'En waarvoor dient die?' De eerlijke jongen antwoordde: 'Die dient om de vuile plek op de muur erachter te bedekken.' Ik hoef de gelijkenis niet uit te leggen. Laat de moderne kerkgeschiedenis de les eruit trekken.

Laat het van niemand van u waar zijn dat een luid beleden rechtzinnigheid slechts een dekmantel is voor een dwaling die men in het geheim aanhangt. Nee, beste broeders, blijf de waarheid trouw, omdat de waarheid u trouw blijft. Volg haar, waar zij u ook heen leidt: omlaag het dal in of omhoog de heuvels op. Volg haar op de hielen en vrees alleen dat u op haar weg achterop raakt. Is de weg modderig, vrees dan nooit dat de spatten van de waarheid u ooit kwaad zullen doen.

De waarheid van God is de beste van alle gasten. Herberg haar, zoals Abraham de engelen herbergde. Spaar het beste wat u hebt niet om haar te onderhouden. Want zij laat een rijke zegen achter bij hen die zichzelf voor haar verloochenen. Maar herberg niets van de verzinsels van mensen. Want die zullen u verraden, zoals Judas Christus met een kus verraadde. Raak niet ontmoedigd door de karikaturen van de waarheid die kwaadwillige geesten in elkaar zetten. Tegenwoordig is het de tactiek van mensen om de leer van het evangelie verkeerd voor te stellen. Ze doen mij denken aan Voltaire. Van hem wordt gezegd dat hij elk boek dat hij las kon

nemen, er alles van kon maken wat hij wilde en het dan belachelijk kon maken. Denk aan wat de Romeinen deden in de tijden van vervolging. Ze wikkelden de christenen in berenvellen en lieten dan honden op hen los om hen te verscheuren. Zo behandelen ze ons ook, in overdrachtelijke zin, als wij vasthouden aan een onpopulaire waarheid. Ik heb mijzelf de laatste tijd in verschillende vellen gezien. Ik kan alleen zeggen dat het niet mijn vellen waren. Ik geef ze terug aan hen die mij erin gehuld hebben. Worden onze verklaringen van de waarheid eerlijk en oprecht weergegeven en daarna bestreden, dan is dat goed en wel. Maar worden ze verkeerd voorgesteld en verwrongen tot iets wat wij er nooit mee bedoeld hebben, dan doen wij geen moeite om te antwoorden. Vind het niet vreemd als dat u overkomt. Reken erop dat zij, omdat zij de waarheid zelf niet kunnen overwinnen, er een beeld van maken dat met stro is opgevuld. Dat verbranden ze dan met kinderlijke uitgelatenheid. Laat hen maar van hun spel genieten, zo goed als ze kunnen.

Broeders, ik geloof niet dat God Zijn zegel zal drukken op een bediening die er niet naar streeft strikt in overeenstemming te zijn met de gezindheid van de Geest. Hoe waarachtiger een bediening is, hoe meer God haar kan zegenen, als al het andere gelijk is. Zou u willen dat de Heilige Geest Zijn zegel op een leugen drukt? Zou u willen dat Hij zegent wat Hij niet geopenbaard heeft? En dat Hij met tekenen die daarop volgen bevestigt wat geen waarheid is? Ik ben er steeds meer van overtuigd dat wij

bij de waarheid moeten blijven, als wij God bij ons willen hebben. Het is een bijna onveranderlijke regel dat mensen die van het oude geloof afwijken, zelden succes hebben in het winnen van zielen. Ik zou alle waarnemers kunnen vragen of dat niet zo is. Ik zou hun kunnen vragen of mensen die op andere gebieden krachtig zijn, niet dor en onvruchtbaar worden wat de redding van anderen betreft, zodra zij twijfelaars worden in plaats van gelovigen. Onderzoekt u welke worm de wortel van hun bruikbaarheid heeft weggevreten, dan zult u merken dat het een gebrek aan geloof is in een of ander groot hoofdbeginsel. Dat gebrek aan geloof komt misschien niet aan het licht in hun openbare bediening. Maar het loert vanbinnen en vergiftigt hun gedachten. U moet met de Heilige Geest zijn, als u de Heilige Geest met u wilt hebben.

Geliefden, heb een echt geloof in het Woord van God en in de kracht ervan om te redden. Ga niet de kansel op om de waarheid te prediken met de gedachte: 'Ik hoop dat er iets goeds uit voortkomt.' Geloof vol vertrouwen dat het niet ledig zal terugkeren, maar het eeuwige voornemen van God moet uitwerken. Spreek niet alsof het evangelie misschien enige kracht heeft, of misschien helemaal geen. God zendt u uit om wonderen te doen. Zeg daarom tegen de geestelijk kreupelen: 'In den Naam van Jezus Christus, den Nazarener, sta op en wandel!' En de mensen zullen opstaan en wandelen. Maar als u zegt: 'Ik hoop, beste man, dat Jezus Christus u misschien kan laten opstaan en wandelen', dan zal uw Heere u om die

onterende woorden ongenadig aanzien. U hebt Hem verlaagd. U hebt Hem neergehaald tot het peil van uw ongeloof, en Hij kan door u niet vele krachten doen. Spreek vrijmoedig. Want als u spreekt door de Heilige Geest, kunt u niet tevergeefs spreken.

Och, konden wij onze mensen maar laten voelen dat wij geloven wat wij zeggen! Ik heb gehoord van een klein meisje van wie de vader predikant was. Hij had haar een verhaal verteld, en zij vroeg hem: 'Papa, is dat echt gebeurd, of is het preken?' Ik kan er niets op tegen hebben dat u om mijn anekdote glimlacht. Maar het is iets om over te wenen dat men van de prediking vermoedt dat zij niet echt is. Mensen horen ons getuigenis en vragen: 'Is het een feit, of is het iets wat nu eenmaal gezegd hoort te worden?' Zagen zij een bewering in de krant, dan zouden zij het geloven. Maar zien zij het in een preek, dan zeggen zij: 'Het is een vrome mening.'

Dit wantrouwen komt voort uit gebrek aan trouw bij de predikanten. Zojuist zag ik buiten de winkel van een handelaar in scheepsafval een bord met de tekst: 'Gevraagd: vijftig ton botten.' 'Ja,' zei ik bij mijzelf, 'vooral ruggengraten.' Vijftig ton ervan! Ik zou een plaats kunnen aanwijzen waar ze vijftig ton kwijt zouden kunnen zonder dat er een overschot ontstond. Wat ons betreft: laten wij kunnen zeggen: 'Ik heb geloofd, daarom heb ik gesproken.' Laten wij een echt geloof hebben in alles wat God geopenbaard heeft. Heb geloof, niet alleen in de waarheid ervan, maar ook in de kracht ervan. Heb geloof

in de volstreekte zekerheid dat het heerlijke resultaten zal opleveren als het gepredikt wordt.

Houden wij met een taai geloof nauw vast aan de waarheid, dan verkeren wij in de toestand waarin God ons waarschijnlijk zal zegenen. Maar dan moet er bij de prediking ook concentratie van het hart zijn op het werk waarmee wij bezig zijn. Wij zullen het in onze heilige roeping nooit goed doen als de helft van onze energie naar iets anders gaat. De man die met een half dozijn dingen bezig is, faalt meestal in alle. Natuurlijk doet hij dat. Er zit niet genoeg water in ons beekje om meer dan één molen aan te drijven. Laten wij het over één rad lopen, dan draait dat ene rad naar behoren. Maar verdelen wij het water, dan doet het niets. Gods boodschap verdient elk stukje van mijn bekwaamheid. Als ik haar breng, hoor ik er 'helemaal bij' te zijn, met alles wat ik ben. Geen deel van mij mag afdwalen of liggen te slapen. Sommige mannen zijn er niet bij als ze op de kansel staan. Iemand zei eens in een gesprek tegen mij: 'Ik weet niet hoe het komt, maar ik voel mij zo anders als ik dat kanseldeurtje dichtdoe.' Ik antwoordde: 'Laat dat deurtje er dan afhalen.' Toch zou dat misschien niet het gewenste effect hebben. Het zou beter geweest zijn als men van hem had kunnen zeggen wat van Noach gezegd werd: 'De HEERE sloot achter hem toe.'

Laten sommigen niet door hun manier van preken zien dat hun hart er niet in ligt? Ze zijn gekomen om te preken en ze zullen afwerken wat ze te zeggen hebben.

Maar hun diepste gedachten en levendigste gevoelens zouden op een politieke bijeenkomst beter naar buiten komen. Ze hebben hun verstand er niet helemaal bij als ze preken. Ze doen mij denken aan de legende van de twee geleerde doctoren in het veengebied. Die dachten dat ze wel eens een dag op wilde eenden konden gaan jagen. Ze waren buitengewoon geleerd, maar in de gewone bezigheden waren ze niet thuis. Ze kwamen bij een water waar ze in moesten waden om bij de eenden te komen. De een zei tegen de ander: 'Ik heb mijn waterlaarzen niet aangetrokken.' De ander antwoordde: 'Ik ben mijn laarzen ook vergeten, maar dat geeft niet.' Ze waadden er allebei in, want het waren hartstochtelijke jagers. Ze kwamen dicht genoeg bij om op de eenden te schieten. Toen fluisterde de een: 'Nu, broeder, schiet erop.' De broeder antwoordde: 'Ik ben mijn geweer vergeten. Heb jij het jouwe niet meegenomen?' 'Nee,' zei de ander, 'daar heb ik niet aan gedacht.' Dat waren nog eens jagers! Hun diepe gedachten hadden hen onpraktisch gemaakt. Hun Hebreeuwse wortels hadden hun gezond verstand verdrongen. Hebt u zulke predikers nooit gezien? Ze zijn 'er niet bij'. Hun geest verkeert in de diepe afgronden van het kritische ongeloof. De Heilige Geest zal mannen van dit soort niet zegenen. Hij heeft eens door een ezelin gesproken. Maar die ezelin toonde haar verstand door daarna nooit meer te spreken. Ik ken schepsels van een vergelijkbare soort die lang niet zo wijs zijn.

Nu, beste vrienden, ziet u waar ik naartoe wil. Ik hoop dat ik mijn doel niet mis. Het is voor ieder die nadenkt

duidelijk dat wij geen zegen kunnen verwachten als wij niet helemaal in ons werk opgaan. God de Heilige Geest werkt niet door een romp of een borstbeeld. Hij gebruikt ons als hele mens. Kijk eens naar een winkelier in een van onze armere wijken, op zaterdagavond buiten zijn winkel. Hij loopt heen en weer en roept vurig: 'Kopen, kopen!' Hij groet iedere voorbijganger. Hij prijst zijn waren aan. Hij lijkt overal tegelijk te zijn. Hij dwingt de mensen in te komen. Hij spoort ieder aan om te kopen. Zo moeten ook wij de Heere met alle ijver dienen, als wij op succes hopen in onze heilige roeping.

Willen wij de Heere bij ons hebben wanneer wij onze boodschap brengen, dan moeten wij doodernstig zijn en vol levende ijver. Denkt u niet dat veel preken zo lang 'voorbereid' worden tot het sap eruit geperst is? In zulke droge schillen kan geen ijver meer overblijven. Preken die dagenlang bestudeerd worden, opgeschreven, gelezen, herlezen, verbeterd en nog eens verbeterd en bijgeschaafd, lopen groot gevaar al te kant-en-klaar te worden. U krijgt nooit een oogst als u gekookte aardappelen poot. U kunt een preek precies gaar koken, zodat er geen leven meer in overblijft. In een toespraak hoor ik graag de klanken van wilde vogels: van echte natuur en zuivere genade. Die hebben een bekoring die de gekunstelde en doorwrochte toespraak niet kent. De muziek die wij in de lente 's morgens horen, heeft een frisheid die uw tamme vogels niet kunnen bereiken. Zij is vol verrukking en bruist van afwisseling en gevoel. Het is een genot om een werkelijk goede lekenprediker te horen

vertellen hoe hij tot Christus kwam. Hij vertelt het op zijn eigen hartelijke, onge Kunststelde manier. De natuur verslaat de kunst volledig. Een eenvoudig, hartelijk getuigenis is als druiven die vers van de wijnstok gesneden zijn. Wie zou er een tros rozijnen naast leggen? Geef ons preken en bewaar ons voor verhandelingen! Kent u allemaal niet de overfijne prediker? U zou naar hem moeten luisteren, want hij is knap. U zou aandacht moeten schenken aan zijn woorden, want elke zin van dat papier heeft hem uren van moeizaam schrijfwerk gekost. Maar op de een of andere manier valt het plat, en er hangt een onaangename lucht van oude lampolie. Ik spreek welbewust als ik zeg dat sommige sprekers buiten hun studeerkamer moeten worden gesloten en eropuit moeten worden gestuurd om hun mensen te bezoeken. Een heel goede prediker zei eens tegen mij: 'Ik ben ontmoedigd. Een paar zondagen geleden voelde ik mij helemaal niet goed, en ik heb een preek gehouden zonder veel studie. Eigenlijk was het zo'n praatje als ik zou houden als ik midden in de nacht rechtop in bed ging zitten en in mijn hemdsmouwen de weg van de zaligheid zou uitleggen. En weet u, meneer, mijn mensen kwamen naar mij toe en zeiden: "Wat een heerlijke preek! We hebben er zo van genoten!" Ik walgde van hen. Wanneer ik hun een preek heb gegeven waar ik een volle week, en misschien langer, aan heb gewerkt, vinden ze er niets aan. Maar deze onbestudeerde toespraak won hun hart volkomen.' Ik antwoordde hem: 'Als ik u was, zou ik hun oordeel aanvaarden en hun nog zo'n preek geven.'

Zolang het leven van de preek door de voorbereiding versterkt wordt, mag u tot het uiterste voorbereiden. Maar als de ziel er bij het proces uit verdampt, wat is dan het nut van zo'n schadelijk zwoegen? Het is een soort moord die u gepleegd hebt op de preek die u doodgedroogd hebt. Ik geloof niet dat God de Heilige Geest ook maar het minste geeft om uw klassieke compositie. Ik denk niet dat de Heere enig behagen schept in uw retoriek of in uw poëzie. Zelfs niet in dat schitterende slotwoord waarmee de toespraak eindigt, op de manier van het slotvuurwerk in de oude Vauxhall Gardens, toen een overvloed van allerlei vuurwerk de voorstelling afsloot. Zelfs door die prachtige finale werkt de Heere de redding van zondaars niet. Is er vuur, leven en waarheid in de preek, dan zal de levendmakende Geest erdoor werken, maar anders niet. Wees ernstig, dan hoeft u niet elegant te zijn.

De Heilige Geest zal ons bij onze boodschap helpen als wij volledig van Hem afhankelijk zijn. Natuurlijk aanvaardt u allemaal deze waarheid onmiddellijk. Maar bent u ook volledig afhankelijk van de Heilige Geest? Kunt u dat, durft u dat? Ik zou niemand willen aansporen de kansel op te gaan en dan maar uit te spreken wat het eerst in hem opkomt, onder het voorwendsel dat hij afhankelijk is van de Heilige Geest. Toch zijn er manieren van voorbereiden die aantonen dat er helemaal geen vertrouwen is op de hulp van de Heilige Geest op de kansel. In de praktijk is het niet moeilijk om ons eigen ernstige streven te verenigen met een nederige

afhankelijkheid van God. Maar het is heel moeilijk om dat logisch te laten lijken als wij alleen over een theorie discussiëren. Het is de oude moeilijkheid om geloof en werken met elkaar te verenigen. Ik heb gehoord van een goede man die huisgodsdienst hield en zijn huis en huisgezin in de nachtwaken aan de zorg van God aanbeval. Toen er in de buurt veel inbraken voorkwamen, zei hij tegen een vriend: 'Wat doe jij nadat je de Heere gevraagd hebt je huis te beschermen?' Zijn vriend antwoordde dat hij niets meer deed dan gewoonlijk. 'Nou,' zei de eerste, 'wij hebben grendels boven en onder op alle deuren gezet. En we hebben een slot en ook een ketting. Daarnaast hebben we de beste gepatenteerde sluitingen op alle ramen.' 'Dat is allemaal goed en wel,' zei zijn vriend, 'is dat niet genoeg?' 'Nee,' zei hij, 'als we naar bed gaan, hebben mijn vrouw en ik twee grendels op de slaapkamerdeur, en een slot en een ketting op de deur. Ik heb ook een speerpunt aan een stok bevestigd. En mijn vrouw heeft een elektrisch apparaat dat een bel laat rinkelen en buiten alarm slaat.' Zijn vriend glimlachte en zei: 'En dat is allemaal geloof in God, hè?' De goede man antwoordde: 'Alzo is ook het geloof zonder de werken dood.' 'Ja,' zei de ander, 'maar ik zou denken dat het geloof onder zoveel werken eerder gesmoord zou worden.'

Er is in alle dingen een middenweg. Ik zou God niet vragen voor mij te zorgen en dan mijn voorkeur niet op slot doen en mijn raam open laten. Zo zou ik ook niet om de Heilige Geest bidden en dan de kansel opgaan zonder

zorgvuldig over mijn tekst te hebben nagedacht. Toch, als ik gedachten en uitdrukkingen zo nauwkeurig had voorbereid dat ik nooit van mijn vaste vorm afweek, zou ik denken dat mijn geloof op zijn minst belast was met meer werken dan het veel bewegingsvrijheid zou laten. Ik zie niet waar de Geest van God gelegenheid krijgt om ons bij het preken te helpen, als elke jota en tittel van tevoren vastligt. Laat uw vertrouwen op God toch vrij zijn om handen en voeten te bewegen. Geloof onder het preken dat God de Heilige Geest u op datzelfde uur kan geven wat u spreken moet. Geloof dat Hij u dingen kan laten zeggen waaraan u van tevoren niet had gedacht. Ja, dat Hij die nieuw gegeven woorden tot de eigenlijke pijlpunt van de toespraak kan maken, die dieper in het hart dringt dan iets wat u had voorbereid. Laat uw afhankelijkheid van de Heilige Geest geen loutere frase worden. Maak er steeds meer een werkelijkheid van.

Bovenal, beste vrienden: wilt u de zegen van God, onderhoud dan voortdurend gemeenschap met God. Op deze conferentie komen wij in gemeenschap met God. Laten wij er niet uit raken als wij naar huis gaan. Wanneer kan een christen zonder gevaar buiten de gemeenschap met God leven? Nooit. Wandelen wij altijd met God en gedragen wij ons tegenover Hem als kinderen tegenover een liefdevolle vader, zodat de Geest van het kindschap altijd in ons is en de geest van liefde altijd van ons uitstroomt, dan zullen wij met kracht preken. Dan zal God onze bediening zegenen. Want dan zullen wij de gedachten van God kennen en uitspreken.

Ik moet hier nog aan toevoegen dat wij grote heiligheid van leven moeten tonen, als wij de kracht van God willen genieten. Ik zou geen enkele broeder vragen te belijden dat hij een hoger leven heeft dan andere gelovigen. Want als hij dat deed, zouden wij kunnen vermoeden dat hij geen bijzonder grote mate van nederigheid bezat. Ik zou geen enkele broeder uitnodigen erover te praten dat hij meer heiligheid heeft dan zijn collega-predikanten. Want als hij dat deed, zouden wij kunnen vrezen dat hij het uiterlijke uithangbord ophing omdat de innerlijke genade ontbrak. Maar wij moeten heiligheid hebben in hoge mate. Een onheilig leven! Hoe kan God dat zegenen? Ik heb gehoord van iemand die op zondagmorgen tegen zijn gemeente zei: 'Ik was gisteravond in de schouwburg en ik zag die-en-die.' En hij gebruikte wat hij gezien had als illustratie bij zijn onderwerp. Het bedroefde mij dat verhaal te horen. Moge zoiets nooit meer gebeuren! Maar helaas, daden van gelijkvormigheid aan de wereld worden tegenwoordig niet alleen geduld. In sommige kringen worden ze zelfs geprezen als tekenen van een ruime geest. Als iemand van de schouwburg kan genieten, is dat zijn eigen zaak. Maar als hij mij uitnodigt om hem te horen preken, sla ik zijn uitnodiging af.

Zelfs wereldse mensen kijken met verachting neer op losse gewoonten bij een prediker. Ik ken een zekere geestelijke die dol is op kaarten. Een vriend van mij sprak met een knecht en zei: 'Waar ga jij zondags heen? Ik neem aan dat je naar de kerk gaat.' De kerk stond

namelijk heel dichtbij. ‘Nee,’ zei de man, ‘ik ga nooit naar die meneer luisteren.’ ‘Waarom niet?’ ‘Nou,’ zei hij, ‘u weet dat hij erg in beslag genomen wordt door het kaartspel.’ ‘Ja,’ zei mijn vriend, ‘maar je kaart zelf ook.’ Dit was het antwoord: ‘Ja, ik speel kaart. Maar ik zou mijn ziel niet toevertrouwen aan een man die dat doet. Ik wil een betere man dan ikzelf als mijn geestelijke leidsman.’ Op die opmerking valt veel aan te merken, maar er klinkt gezond verstand in door. Zo kijkt de wereld tegen de zaken aan. Als zelfs wereldse mensen lichtzinnige predikers ongeschikt achten voor hun werk, wees er dan zeker van dat de Heilige Geest geen betere mening over hen heeft. Hij moet zwaar bedroefd zijn over ongeestelijke, onheilige indringers in het heilige ambt. Als wij kunnen liegen, als wij onvriendelijk kunnen zijn tegen ons gezin, als wij onze schulden niet betalen, als wij berucht zijn om onze lichtzinnigheid en weinig aan godsvrucht doen, hoe kunnen wij dan een zegen verwachten? ‘Reinigt u, gij, die de vaten des HEEREN draagt!’ Zoals ik al eerder zei: het maakt Hem niet uit wat het vat is, ook al is het maar van aarde of van hout. Maar het moet rein zijn. Het is niet geschikt voor het gebruik van de Meester als het niet rein is. Och, dat God ons rein mocht bewaren en ons dan in Zijn eigen hand mocht nemen voor Zijn eigen doeleinden!

Nog één ding. Willen wij met de kracht van de Heere bekleed worden, dan moeten wij een vurig verlangen voelen naar de eer van God en de redding van de mensenkinderen. Zelfs als wij het meest succes hebben,

moeten wij naar meer succes verlangen. Heeft God ons veel zielen gegeven, dan moeten wij smachten naar duizendmaal zoveel. Tevredenheid met de resultaten zal de doodsklok van de vooruitgang zijn. Niemand is goed die denkt dat hij niet beter kan worden. Wie denkt dat hij heilig genoeg is, heeft geen heiligheid. En wie denkt dat hij nuttig genoeg is, is niet nuttig. Het verlangen om God te eren groeit naarmate wij groeien. Kunt u niet meevoelen met de heer Welch, een predikant uit Suffolk? Men zag hem zitten wenen, en iemand vroeg hem: 'Beste meneer Welch, waarom huilt u?' 'Tja,' antwoordde hij, 'dat kan ik u niet zeggen.' Maar toen ze heel sterk bij hem aandrongen, antwoordde hij: 'Ik ween omdat ik Christus niet méér kan liefhebben.' Dat was het waard om over te wenen, nietwaar? Die man stond overal bekend om zijn vurige liefde voor zijn Meester. En juist daarom weende hij, omdat hij Hem niet méér kon liefhebben. De heiligste predikant is de man die uitroept: 'Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?' Een gewone christen zucht niet op die manier. De zonde wordt alleen voor de uiterst reinen uiterst pijnlijk. Een wond van de zonde die voor grovere naturen nog geen speldenprik zou zijn, voelt voor hem als een dolksteek. Als wij een grote liefde voor Jezus hebben en veel medelijden met verloren mensen, zullen we niet opgeblazen worden door groot succes. Dan zullen we zuchten en roepen over de duizenden die niet bekeerd zijn.

Liefde voor zielen werkt op vele manieren door in onze bediening. Onder andere maakt zij ons heel

eenvoudig in onze woorden. We zeggen dan bij onszelf: 'Nee, dat moeilijke woord mag ik niet gebruiken, want die arme vrouw in het middenpad zou me niet begrijpen. Die duistere moeilijkheid mag ik niet aanwijzen, want die bevende ziel daarginds zou erdoor van haar stuk kunnen raken, en mijn uitleg zou haar misschien niet helpen.' Laatst hoorde ik een zin die me bijbleef vanwege zijn opsmuk, niet vanwege het gewicht van zijn betekenis. Een bewonderenswaardige godgeleerde merkte op: 'Wanneer de plicht belichaamd is in een concrete persoonlijkheid, wordt hij in hoge mate vereenvoudigd.' U begrijpt allen die uitdrukking. Maar ik denk niet dat de gemeente tot wie ze gericht werd, er meer dan een vaag idee van had wat ze betekende. Het is onze oude vriend: 'Voorbeeld gaat boven voorschrift.' Het is mooi om klinkende zinnen te bouwen, maar het is alleen maar vermaak. Het draagt niets bij aan ons grote doel. Sommigen willen indruk op ons maken met hun diepzinnigheid, terwijl het alleen maar liefde voor grote woorden is. Eenvoudige dingen verbergen in duistere zinnen is spel, geen dienst aan God. Als u de mensen meer liefhebt, zult u minder van fraaie woorden houden. Hoe praatte uw moeder vroeger tegen u, toen u een kind was? Nee, vertel het me maar niet. Laat het niet drukken. Het is niet geschikt voor het oor van het publiek. Wat zij tegen u zei, was kinderlijk, en nog vroeger zelfs babytaal. Waarom sprak ze zo, terwijl ze toch een heel verstandige vrouw was? Omdat ze van u hield. Er is een soort tutoyage, zoals de Fransen het noemen, waarin de liefde behagen schept.

De liefde spreekt mensen aan op een manier die zich niets gelegen laat liggen aan alle deftigheid en opsmuk van de taal. Zij wil alleen haar bedoeling overbrengen en de zegen doen indalen. Ons hart helemaal over een ander hart uitspreiden is beter dan het te versieren met de verf en vernis van schitterende woorden. Als u veel liefhebt, bent u het soort man dat weet hoe hij voor mensen en met mensen moet voelen. Sommige mannen weten helemaal niet hoe ze met een hart moeten omgaan. Ze zijn als een vreemdeling op de vismarkt. Die raakt bepaalde vissen zo aan dat ze meteen hun stekels opzetten en de hand doorboren die hen aanraakt. Een visvrouw raakt nooit op die manier gewond, want zij weet waar ze ze moet vastpakken. Er is een juiste manier om met mannen en vrouwen om te gaan, en die kunst leert men door een intense liefde. Hoe leren de moeders van Engeland hun kinderen op te voeden? Is er een academie voor moederlijk onderricht? Hebben we een gilde van het moederschap opgericht? Nee, de liefde is de grote leermeesteres. Zij maakt de jonge moeder vlug van begrip als het om het welzijn van haar kindje gaat. Zorg dat u veel liefde voor Christus hebt en veel liefde voor onsterfelijke zielen. Het is wonderlijk hoe wijs u dan uw onderwijs zult afstemmen op de noden van de mensen om u heen.

Ik noem nog een paar dingen die nodig zijn om de kracht die zondaars wederbaart en heiligen opbouwt, volledig tot uiting te laten komen. Er moet veel zorg besteed worden aan onze omgeving. Broeders, stel dat u

op de volgende dag van de Heere naar een plaats gaat waar u nog nooit bent geweest. Denk dan niet dat u daar even gemakkelijk zult preken als thuis, te midden van een liefhebbend en biddend volk. Merkt u het niet, als u bepaalde samenkomsten binnengaat, dat ze zo koud zijn als ijskelders? U zegt bij uzelf: 'Hoe kan ik hier preken?' U weet niet precies waarom, maar u voelt zich niet gelukkig. Er is geen levendmakende atmosfeer, geen verkwikkende dauw, geen hemelse wind. Net als uw Heere kunt u daar niets doen vanwege het ongeloof om u heen. Als u begint te preken, is het alsof u in een stoomketel spreekt. Er zijn geen levende harten die op uw hart antwoorden. Het is een slaperig gezelschap of een kritisch genootschap. U ziet het en u voelt het. Wat richten ze hun ogen op u, en wat stellen ze hun brillen scherp! U merkt dat ze verkeren in wat een plattelandse 'een beoordelerige stemming' noemde. Uw hartelijke toespraak zal geen goed doen.

Ik heb veel vrucht gehad bij het winnen van zielen als ik in verschillende delen van het land preekte. Maar ik heb mij daar nooit iets op laten voorstaan, want ik voel dat ik onder grote voordelen preek. De mensen komen met een intens verlangen om te horen en in de verwachting een zegen te ontvangen. Daarom krijgt elk woord het gewicht dat het toekomt. Als een gemeente niets verwacht, vindt ze meestal ook niets, zelfs niet bij de beste predikers. Maar als de mensen bereid zijn veel te maken van wat ze horen, krijgen ze meestal waarvoor ze komen. Wie op kikkers gaat vissen, vangt kikkers. Wie op

vis vist, zal vis vangen, als hij naar de goede beek gaat. Ons werk wordt ongetwijfeld sterk beïnvloed, ten goede of ten kwade, door de toestand van de gemeente die luistert, de toestand van de kerk en de toestand van de diakenen.

Sommige gemeenten verkeren in zo'n toestand dat elke bediening er stukloopt. Een collega-predikant vertelde me van een congregationalistische kapel waar al vijftien jaar geen bidstond meer is gehouden. Het verbaasde me niet toen hij eraan toevoegde dat de gemeente bijna uitgestorven was en dat de predikant vertrok. Het werd tijd dat hij dat deed. Wat een zegen zal hij ergens anders níét zijn! 'Maar,' zei hij, 'ik kan over die toestand niet veel zeggen. Want in mijn eigen gemeente krijg ik de mensen niet aan het bidden. De meesten van hen zijn het niet gewend om in het openbaar voor te gaan in gebed, en het lijkt onmogelijk hen daartoe te krijgen. Wat moet ik doen?' 'Nu,' antwoordde ik, 'het kan u helpen als u op zondagmorgen voor de dienst uw ambtsdragers bij u roept en hen vraagt voor u te bidden. Zo doen mijn diakenen en ouderlingen het voor mij. Mijn ambtsdragers weten wat een bevend schepsel ik ben. Als ik hen vraag om kracht voor mij af te smeken, doen ze dat met liefdevolle harten.' Denkt u niet dat zulke oefeningen mannen helpen zich te bekwamen in de kunst van het openbare gebed? Bovendien luisteren mensen waarschijnlijk beter als ze voor de prediker hebben gebeden. Och, dat we een schare mannen om ons heen hadden wier hart de Heere geroerd heeft! Als we een

heilig volk om ons heen hebben, zullen we des te beter kunnen preken. Vertel mij niet van een marmeren kansel; dit is een gouden kansel.

Een heilig volk dat naleeft wat u preekt, is het beste podium voor iemand die voor Christus pleit. Christus ging de berg op en leerde de schare. Als u een gezelschap godvrezende mensen om u heen hebt, gaat u als het ware de berg op en spreekt u tot het volk vanaf een begunstigde hoogte. We hebben een heilig volk nodig. Maar helaas, er is te vaak een Achan in het legerkamp. Achan wordt tegenwoordig vaker geduld dan vroeger. Sierlijke Babylonische overkleden en zilveren staven zijn namelijk erg gewild, en een zwak geloof meent dat het niet zonder die buit kan. De vleselijke berekening fluistert: 'Wat moeten we met de schuld van de kapel als die rijke diaken vertrekt en zijn zilver met hem meegaat? We zouden de achtenswaardigheid missen die het sierlijke Babylonische overkleed van zijn vrouw aan de plaats verleent. We hebben maar heel weinig rijke mensen, en we moeten een oogje toeknippen om hen te houden.' Ja, zo wordt toegelaten dat het verbannene onze gemeenten verlaagt en onze bediening doet mislukken. Als die pest in de lucht hangt, kunt u preken tot u erbij neervalt, maar u zult geen zielen winnen. Eén man kan meer kracht hebben om kwaad te doen dan vijftig predikers kracht hebben om goed te doen. Moge de Heere u een heilig, smekend volk geven, dat Hij kan zegenen!

Voor een grote zegen moeten we eenheid onder ons volk hebben. God de Heilige Geest zegent geen verzameling ruziënde belijders. Mensen die altijd strijden, niet voor de waarheid, maar om kleinzielige verschillen en familiejaloezie, zullen de Geest als een duif waarschijnlijk niet naar de gemeente brengen. Gebrek aan eenheid betekent altijd gebrek aan kracht. Ik weet dat sommige gemeenten in dit opzicht ernstig tekortschieten. Maar bepaalde predikanten hebben nooit een eendrachtige gemeente, hoewel ze vaak van standplaats wisselen. Ik vrees dat het komt doordat ze zelf niet erg liefdevol zijn. Als wij zelf niet goedgehumeurd zijn, kunnen we niet verwachten dat we de mensen goedgehumeurd houden. Als herders moeten we veel verdragen. En wanneer we denken dat we zo veel mogelijk verdragen hebben en niets meer kunnen verdragen, moeten we er opnieuw doorheen en dezelfde dingen nog eens verdragen. Sterk in de liefde die 'alle dingen verdraagt' en 'alle dingen hoopt', moeten we rustig besluiten ons niet beledigd te voelen. Dan zal er binnen afzienbare tijd eendracht ontstaan waar tweedracht heerste, en dan mogen we een zegen verwachten.

We moeten God smeken dat ons volk helemaal vurig mag zijn voor de verbreiding van de waarheid en de bekering van zondaars. Hoe gezegend is de predikant die vurige mannen om zich heen heeft! U weet wat één koudhartig man kan aanrichten als hij u op zondagmorgen met een brok ijs benadert. Hij laat u bevriezen met het bericht dat mevrouw Smith en haar

hele gezin beledigd zijn en dat hun bank leeg is. U had niet willen weten van het protest van die dame vlak voordat u de kansel betrad, en het helpt u niet. Een andere lieve broeder vertelt u met groot verdriet (hij is zo aangedaan dat het jammer is dat zijn stem het niet helemaal begeeft) dat een van de beste helpers erg gekwetst is omdat u hem vorige vrijdag niet hebt opgezocht. U was toen honderd mijl verderop om te preken voor een worstelende gemeente. U had hem ten koste van alle ongemak moeten bezoeken, zo vertelt de broeder u. En hij doet zijn plicht met een hart 'zo koel als een komkommer'.

Het kan zelfs gebeuren dat u afdaalt van de berg waar u met God bent geweest en met een brandende ziel hebt gepreikt, en dat u dan regelrecht in een koud bad van alledaagse opmerkingen terechtkomt. Daaruit merkt u dat sommige van uw hoorders niet meeleven met uw onderwerp, en ook niet met uzelf. Zoiets is een grote belemmering, niet alleen voor uw geest, maar ook voor de Geest van God. Want de Heilige merkt al dat onvriendelijke en ongeestelijke gedrag op. Broeders, wat een werk hebben we te doen! Wat een werk hebben we te doen! Hoe kan het ooit gedaan worden, tenzij de Geest van God komt om deze omgeving te heiligen? Ik weet zeker dat u voelt hoe nodig het is een werkelijk biddend volk te hebben. Bid zelf veel. Dat zal meer uitwerken dan uw mensen een standje te geven omdat ze niet bidden. Geef het voorbeeld. Laat stromen van gebed loskomen bij de werkelijk begenadigde mensen. Vraag hen te bidden

wanneer ze bij u komen, en bid zelf met hen wanneer u bij hen op bezoek gaat. Vraag hen niet alleen als ze ziek zijn met u te bidden, maar ook als ze gezond zijn. Als een man boven in bed ligt en geen kwaad kan doen, bidt u voor hem. Als hij beneden is en eindeloos veel onheil kan aanrichten, bidt u niet voor hem. Is dat wijs en verstandig? Och, dat we een smekend volk hadden! Het biddende legioen is het overwinnende legioen. Een van onze dringendste behoeften is vurig, aanhoudend gebed.

Broeders, behalve samenwerking in de dienst hebben we nodig dat onze vrienden uitkijken naar zielen. Telkens wanneer een vreemdeling de kapel binnenkomt, zou iemand hem moeten aanspreken. Telkens wanneer iemand een beetje geraakt is, zou een vurige broeder de slag moeten doorzetten. Telkens wanneer een hart verontrust is, zou een vriendelijke stem woorden van troost moeten fluisteren. Als het zo was, zou onze bediening in inzet verviervoudigd worden, en de vrucht zou viervoudig zijn. Mogen al onze kapellen coöperatieve winkels zijn van ijver en vuur, waar niet één man alleen, maar iedereen voor Christus aan het werk is!

Ik ben klaar als ik nog dit zeg. Laat ieder van u bedenken welke verantwoordelijkheid op hem rust. Ik zou de leer van de verantwoordelijkheid niet willen behandelen met het doel te bewijzen dat ze strookt met de leer van de voorbeschikking. Dat doet ze wel, zonder twijfel. Ik geloof in de voorbeschikking zonder eraan te knippen en te snoeien. En ik geloof in de

verantwoordelijkheid zonder haar te vervalsen en af te zwakken. De man Gods legt een koker vol pijlen voor u neer en zegt u 'een pijl der verlossing des HEEREN' te schieten. Kom in beweging en span de boog! Ik smeed u, bedenk dat er bij elk schot overwinning voor Israël zal zijn. Houdt u op na de derde keer? De man Gods zal toornig en bedroefd zijn als u zo terughoudend bent, en hij zal zeggen: 'Gij zoudt vijfmaal of zesmaal geslagen hebben; dan zoudt gij de Syriers tot verdoens toe geslagen hebben.' Schieten we niet tekort in ons preken, in ons ideaal van wat we gaan doen, en in het doel dat we ons voor ogen stellen? Zijn we niet heel tevreden als we een beetje gearbeid hebben? Schud zo'n lage tevredenheid van u af! Laten we vele malen schieten.

Broeders, wees vervuld van een grote eerezucht, niet voor uzelf, maar voor uw Heere. Stel uw ideaal hoger! Schiet niet langer op de struiken. In dit geval mag u op de zon zelf schieten. Want als u dat doet, zult u zeker hoger schieten dan wanneer een of ander laag-bij-de-gronds doel uw mikpunt was. Verwacht in geloof grote dingen van een grote God.

Bedenk: of u het doet of niet, uw verantwoordelijkheden zijn groot. Er is nooit een onrustiger tijd geweest dan nu. Wat vandaag gedaan wordt, zal de komende eeuwen beïnvloeden, tenzij de Heere heel spoedig komt. Ik geloof dat we de toekomst van Engeland helder kunnen maken met het evangelie, als we in deze tijd oprecht en beslist voor God wandelen.

Maar wie nu schipt en nu de leer verlaagt, zal kinderen die nog niet geboren zijn beïnvloeden, geslacht na geslacht. Er moet rekening gehouden worden met het nageslacht. Ik kijk niet zozeer naar wat er vandaag gebeurt, want deze dingen hebben betrekking op de eeuwigheid. Wat mij betreft, ik ben best bereid de komende vijftig jaar door de honden te worden opgegeten, maar de verdere toekomst zal mij in het gelijk stellen. Ik heb eerlijk gehandeld voor het aangezicht van de levende God. Mijn broeder, doe hetzelfde. ‘Wie weet, of gij niet om zulken tijd als deze is, tot dit koninkrijk geraakt zijt?’ Als u ruggengraat hebt, houd u dan mannelijk. Als u God in u hebt, kunt u nog wonderen doen. Maar zo niet, dan zult u krom, dubbelgebogen en nutteloos gebleken neerliggen op die vuile mesthoop die bestaat uit de mislukkingen van lafaards en uit verspilde levens. God beware zowel u als mij voor die schande!

Ik zou ons besef van verantwoordelijkheid willen versterken door te denken aan de sterfbedden van onze mensen. Als we hun niet trouw zijn, zal het pijnlijk zijn erbij te zijn wanneer ze gaan sterven. Stel dat een van onze hoorders zijn knokige hand zou uitsteken en zou zeggen: ‘Ik ben verloren, en u hebt mij nooit gewaarschuwd. U gaf mij altijd het idee dat het misschien wat een omweg zou zijn, maar dat ik toch wel goed zou uitkomen. En ik koos de omweg van “de ruimere hoop”, in plaats van de goddelijke hoop die ons in het evangelie wordt voorgesteld.’ Ik zou liever nooit geboren zijn dan dat iemand zo tegen mij zou spreken als hij gaat sterven.

Laatst zei mijn broer tegen me wat Charles Wesley tegen John Wesley zei: 'Broeder, onze mensen sterven goed!' Ik antwoordde: 'Zeker, dat doen ze!' Ik ben nooit aan het ziekbed van een van onze mensen geweest zonder in het geloof versterkt te worden. Bij het zien van hun heerlijke vertrouwen zou ik eerder de hele aarde bestrijden en haar als een voetbal voor me uit schoppen dan een twijfel in mijn hart hebben over het evangelie van onze Heere. Ze sterven heerlijk. Vorige week zag ik een lieve zuster met kanker vlak onder haar oog. Hoe trof ik haar aan? Klaagde ze over haar harde lot? Helemaal niet. Ze was gelukkig, kalm en blij, in de heldere verwachting het aangezicht van de Koning te aanschouwen 'in Zijn schoonheid'. Ik sprak met een winkelier die niet lang geleden ontslapen is, en zei: 'U lijkt geen vrees te hebben.' 'Nee,' zei hij, 'hoe zou ik die kunnen hebben? U hebt ons niets geleerd wat ons angst zou aanjagen. Hoe kan ik bang zijn om te sterven, nu ik me deze dertig jaar gevoed heb met de vaste spijs van het Koninkrijk Gods? Ik weet, Wien ik geloofd heb.' Ik had een hemelse tijd met hem. Een lager woord kan ik er niet voor gebruiken. Hij toonde een heilige blijdschap in de verwachting spoedig over te gaan naar de betere wereld.

Lieve broeders, sta mij nu een laatste woord toe. U en ik zullen zelf spoedig sterven, tenzij onze Meester komt. Straks liggen we in de stille kamer, de nachten worden lang en onze kracht ebt weg. Gezegend zal het dan voor ons zijn als we ons op de kussens kunnen steunen en zeggen: 'O Heere, ik ken U van mijn jeugd aan, en tot nog

toe verkondig ik Uw wonderen. En nu ik op het punt sta heen te gaan: verlaat mij niet.' Driewerf gelukkig zullen we zijn als we in het allerlaatste ogenblik kunnen zeggen: 'Ik heb niet achtergehouden, dat ik ... niet zou verkondig hebben al den raad Gods.'

Broeders, ik neem mij voor, als God mij helpt, bij hen te horen die met onze Heere zullen wandelen in witte klederen, 'overmits zij het waardig zijn'. 'Dezen zijn het,' zo staat er, 'die ... niet bevlekt zijn.' Zij zijn geen verbintenissen en verbonden aangegaan die hun geweten zouden hebben bezoedeld en hun hart zouden hebben verontreinigd. Dit zijn zij die omwille van Hem, Die hun dierbaar is, apart gewandeld hebben, gehoorzaam aan dit woord: 'Gaaf uit het midden van hen, en scheidt u af, zegt de Heere, en raakt niet aan hetgeen onrein is, en Ik zal ulieden aannemen. En Ik zal u tot een Vader zijn, en gij zult Mij tot zonen en dochteren zijn, zegt de Heere, de Almachtige.' Een bijzonder genieten van het kindschap wordt geschonken aan het geweten dat trouw blijft aan het afgezonderde pad en nooit verlaagd wordt door een compromis. God helpe u om hierin trouw te zijn! Ik geloof dat uw kracht in trouw zal liggen. 'U mag best een klein sneetje in uw geweten maken,' zei iemand tegen een puritein, 'want andere mensen maken grote scheuren in het hunne.' Maar de godvrezende man dacht er niet zo over. En ik wil u herinneren aan dat ernstige woord: 'Ik, de HEERE uw God, ben een ijverig God.' Die ijver brandt als 'vurige kolen' en is 'hard als het graf'. Want God waakt zo streng en jaloers over hen die Hij veel liefheeft, dat Hij

in hen niet verdraagt wat Hij bij anderen wel duldt. Hoe groter Zijn liefde, hoe feller Zijn ijver, als Zijn uitverkorenen op enigerlei wijze van Hem afwijken. Binnenkort ben ik van u heengegaan. Dan zult u samenkomen en tegen elkaar zeggen: 'De president is heengegaan. Wat gaan we doen?' Ik bezweer u: blijf trouw aan het evangelie van onze Heere Jezus Christus en aan de leer van Zijn genade. 'Zijt getrouw tot den dood', en uw kronen zullen niet ontbreken. Maar och, laat niemand van ons uitdoven als een flauwe kaars, die een krachteloze bediening besluit in eeuwige duisternis. De Heere Zelf zegene u! Amen.

De predikant in deze tijd

Geliefde broeders, bij deze gelegenheid wil ik iets zeggen wat bij deze tijd past. Ik heb nooit, zoals men tegenwoordig zegt, ‘naar de tijd’ gepreekt. Toch wil ik spreken voor deze tijd, in de overtuiging dat een woord op het juiste moment alle komende tijden kan zegenen. De tijd maakt op zoveel manieren en langs zoveel verschillende wegen indruk op mij, dat ik een zwervende opdracht moet aanvaarden. Ik zal kort een breed scala aan zaken aanroeren, in plaats van me tot één onderwerp te beperken. Neem van mij aan: ‘hier een weinig, daar een weinig’, in plaats van veel over één onderwerp.

Laten we allereerst nadenken over de positie van onze Heere tegenover ons. Hier hebben we veel punten die we in onze prediking moedig moeten handhaven. Wees ervan verzekerd dat we in de rest niet juist kunnen zijn, als we niet juist over Hem denken. Waar plaatst u de zon wanneer u uw sterrenkundig stelsel opbouwt? Als u over die hoofdzaak niet helder bent, zal uw stelsel mislukken.

Als u de ware 'tent voor de zon' niet hebt gevonden, maakt het mij weinig uit waar u Mars of Jupiter plaatst. Waar staat Christus in uw theologische stelsel? Welke plaats heeft Hij in uw gedachten? Waar staat Jezus ten opzichte van uzelf, van uw werk en van uw medemensen?

Er zijn veel gezichtspunten waaronder we onze goddelijke Heere moeten beschouwen. Maar ik moet altijd de grootste nadruk leggen op Zijn reddend karakter als Christus, ons Offer en onze Zondedragers. Als er ooit een tijd was waarin we op dit punt helder, uitgesproken en vurig moesten zijn, dan is het nu. Nu moet de banier van het kruis voorop gaan. We kunnen het ons niet veroorloven de verzoening op de plank te leggen als een waarheid die vanzelf spreekt, en haar achter te laten tussen de curiositeiten van een onpraktisch geloof. We kunnen het ons nu ook niet veroorloven over dit onderwerp rechtzinnige woorden en uitdrukkingen te gebruiken, zoals men de taal van een liturgie opzegt. We moeten de waarheid zelf levend en intens geloven, en haar met de volle kracht van ons wezen inscherpen. De levenswaarheid van de verzoening door onze Heere moet vaak, duidelijk en met nadruk worden gepreekt. Gebeurt dat niet, dan hebben we Christus niet goed leren kennen, en zullen we Hem ook niet met vrucht onderwijzen. Wie Christus probeert te preken zonder Zijn kruis, verraaft Hem met een kus.

Ik merk op dat sommigen beweren in de verzoening te geloven, maar niet willen zeggen wat ze daaronder

verstaan. Zou dat niet kunnen betekenen dat ze er eigenlijk geen helder begrip van hebben, en misschien ook geen werkelijk geloof in? Ieder mens heeft een opvatting over wat hij weet; hij kan in elk geval verwoorden wat hij begrijpt. We hebben gehoord van de mannen van Athene en hun altaar met het opschrift 'DEN ONBEKENDEN GOD'. In Engeland hebben we filosofische mensen die in een onbekende verzoening geloven. Wij menen dat zij op deze manier 'niet kennende dienen'. Robertson van Brighton was rechtzinnig vergeleken met velen in deze vooruitstrevende tijd. Toch zei iemand over hem dat hij leerde dat onze Heere het een of ander deed, wat op de een of andere manier min of meer met onze zaligheid te maken had. Hoe dun dat ook was, het is beter dan de leer van dit moment. Sommigen vinden het nu absurd om te geloven dat wat negentien eeuwen geleden op Golgotha gebeurde, iets te maken kan hebben met de zonden van vandaag. Anderen spreken niet zo wild, maar ontkennen toch dat onze zonden op de Heere Jezus gelegd konden worden en dat Zijn gerechtigheid ons toegerekend kon worden. Dat zou volgens hen immoreel zijn. De ethische kant van de verzoening wordt vaak vastgehouden en mooi en treffend aan de mensen voorgesteld. Maar met deze eenzijdige kijk op het grote onderwerp zijn wij niet tevreden. Wat de schaduw van de verzoening ook mag zijn (en daarmee bedoelen we haar ethische invloed), wij geloven dat er in de verzoening een werkelijkheid was. Wordt die werkelijkheid weggenomen, dan verdwijnt ook de schaduw.

Wij hebben geen zelfgemaakte theorie. Ons plechtig getuigenis is dat Hij 'Zelf onze zonden in Zijn lichaam gedragen heeft op het hout'. Ook al noemt men dat immoreel, zoals sommigen schaamteloos hebben beweerd, toch geloven wij: 'Dien, Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem.' 'De straf, die ons den vrede aanbrengt, was op Hem', want 'de HEERE heeft onzer aller ongerechtigheid op Hem doen aanlopen'. Het zou ons allen goeddoen de teksten in het Oude en Nieuwe Testament na te gaan die over deze fundamentele waarheid spreken; het zijn er veel, en ze zijn duidelijk. Als we taal in haar natuurlijke betekenis gebruiken, kunnen we niet om de vaste overtuiging heen dat de Schrift ons leert tot God te komen door Jezus Christus, in het geloof dat Hij onze zonde op Zich nam en daarvoor leed. Zo wilde Hij aan Gods zedelijke regering vergoeding geven voor de oneer die de opstand van de mens haar had aangedaan. Door Zijn bloed is er vergeving. Op grond van Zijn plaatsvervangende genoegdoening wordt de schuld weggenomen, en is de gelovige 'begenadigd ... in den Geliefde'.

Wie de verzoening als genoegdoening voor de zonde terzijde schuift, vermoordt ook de leer van de rechtvaardiging door het geloof. Dat kan niet anders. Er is een gemeenschappelijk element dat de kern van beide leerstukken vormt, zodat u de ene vernietigt als u de andere ontkent. Het moderne denken is niets anders dan een poging om het wettische stelsel van zaligheid door

werken terug te brengen. Onze strijd is dezelfde als die van Luther in de Reformatie. Als u tot de bodem en de wortel ervan doorgaat, wordt de genade weggenomen en komt menselijke verdienste ervoor in de plaats. De genadige daad waarmee God de zonde vergeeft, wordt buitengesloten. Menselijke inspanning wordt alles, zowel voor de zonde in het verleden als voor de hoop op de toekomst. Ieder mens moet nu zijn eigen verlosser zijn, en de verzoening wordt weggezet als vroom bedrog. Ik wil mijn mond niet bevuilen met de onwaardige uitdrukkingen die over het plaatsvervangende werk van onze Heere Jezus Christus zijn gebruikt. Maar het doet mijn hart veel pijn te zien hoe deze kwade dingen worden geduld door mannen die wij respecteren.

Wij zullen, lieve broeders, in onze bediening niet ophouden het verzoenend offer heel beslist en vastberaden te preken. Ik zal u vertellen waarom ik dat zeker zal blijven doen. Persoonlijk heb ik geen schijn van hoop op zaligheid uit een andere hoek: ik ben verloren als Jezus niet mijn Plaatsvervanger is. Een drukkend besef van mijn eigen persoonlijke zonde heeft mij in het nauw gedreven. Ik ben eraan gaan wanhopen dat ik ooit iets zou kunnen doen of zijn waardoor God mij om mijzelf zou kunnen aannemen. Ik moet een gerechtigheid hebben die volmaakt en goddelijk is, maar die kan ik met eigen kracht niet voortbrengen. Ik vind haar in Christus. Ik lees dat zij door het geloof de mijne wordt, en door het geloof neem ik haar aan. Mijn geweten zegt mij dat ik aan Gods gerechtigheid vergoeding moet geven voor de oneer die

ik Zijn wet heb aangedaan. Ik kan niets vinden wat ook maar lijkt op zo'n vergoeding, totdat ik op Christus Jezus zie. Weet ik niet meer hoe ik voor het eerst op Hem zag en verlicht werd? Weet ik niet meer hoe vaak ik als zondaar naar de voeten van mijn Heiland ben gegaan? Hoe ik opnieuw naar Zijn wonden keek en opnieuw geloofde tot het eeuwige leven, terwijl ik door die daad de oude vreugde opnieuw voelde? Broeders, ik kan niets anders preken, want ik weet niets anders. Nieuwe leerstellingen zijn misschien waar, misschien niet; maar van de waarheid van deze leer ben ik zeker.

Als iemand hier de verzoening preekt maar haar niet liefheeft, durf ik hem niet aan te raden ermee op te houden; maar de woorden trillen op mijn lippen. Ik ben er vast van overtuigd dat de onwillige of koude prediker van welke leer ook, de ergste vijand van die leer is. Uiteindelijk komt het hierop neer: de wonden die de waarheid oploopt in het huis van haar valse vrienden, zijn erger dan de wonden die vijanden haar toebrengen. Als u het kruis niet in het diepst van uw hart liefhebt, kunt u het beter laten rusten. Ik kan oprecht zeggen dat ik de verzoening con amore preek, met heel mijn hart. Sommigen schijnen te denken dat wij, arme zielen van de puriteinse school, door harde dogma's 'gekooid, gekneld, opgesloten' zijn en daar graag aan zouden ontsnappen. Ze denken dat we elk opkomend verlangen van ons edelere zelf moeten onderdrukken, om de tirannie van een zeker ijzeren stelsel in stand te houden. Johannes Calvijn zou als een nachtmerrie op ons rijden, en wij zouden onder

zijn zweep een hondenleven leiden. Broeders, het is heel anders. Deze lasteraars weten weinig van ons geluk en onze vrede. Als zij meer vreugde vinden in het preken dan wij, is hun geluk groot; maar gezien hun toon en stijl zou ik dat sterk betwijfelen. Oplettende mensen zullen gemerkt hebben dat de vreugde uit veel kansels is verdwenen. De prediker geniet niet van zijn eigen onderwerp, en zegt zelden dat hij in de Geest was terwijl hij sprak. Hij heeft twintig minuten preken veel liever dan veertig, en is er bijzonder snel bij om zijn twee doordeweekse diensten tot één samen te voegen. Niemand geniet van de moderne leer, want er is niets aan te genieten. De mensen moeten het doen met de soep waarover onze vriend gisteravond zo voortreffelijk sprak: soep van een geleend bot, dat op zes voorgaande dagen al voor hetzelfde doel was uitgeleend, zodat er geen vleessmaak meer aan zat. Nee, mijn broeders, laten onze tegenstanders alle medelijden met onze slavernij onder het oude evangelie uit hun hoofd zetten. Wij zijn de vrije mensen, die de Heere vrijmaakt, en alle anderen zijn slaven. Ik zou in de laatste vijf minuten van mijn leven graag van mijn bed opstaan om te getuigen van het goddelijke offer en het bloed dat de zonde verzoent. Dan zou ik de woorden herhalen die de waarheid van de plaatsvervanging het stelligst uitspreken, ook al zou ik mijn hoorders daarmee schokken. Want mijn eerste woorden in de hemel zullen zijn dat ik mijn zaligheid toeschrijf aan het bloed van mijn Meester. Hoe zou ik er dan spijt van kunnen hebben dat mijn laatste daad op

aarde was om Zijn vijanden te schokken met een getuigenis van datzelfde feit?

Verder geloven wij dat Christus Jezus de enige Middelaar en Hogepriester is. Daarom kijken wij met verontwaardiging naar de aanspraken van het bijgeloof. We hebben in Engeland nog steeds iets waarvan we in onze jonge jaren dachten dat het was uitgestorven: het evangelie van de priesterheerschappij, de priesterheerschappij van het oude Rome, maar zonder de eerbiedwaardigheid van haar ouderdom. Er zijn mannen onder ons die zich priester noemen in een andere zin dan waarin alle gelovigen priesters zijn voor God. Volgens deze droom is onze Heere Jezus in Zichzelf geen algenoegzame Middelaar. Dat wil zeggen: Hij kan een eind gaan in de richting van God, maar aan de kant van de mens, tussen de zondige mens en de Heere Christus, ligt een kloof. Die kan alleen worden gevuld door iemand die deel heeft aan een ingebeelde apostolische opvolging. Natuurlijk worden de sacramenten, mits naar behoren bediend, voorgesteld als zekere kanalen van genade. We horen nog steeds de woorden: 'De doop, waarin ik een lid van Christus, een kind van God en een erfgenaam van het Koninkrijk der hemelen ben gemaakt.' In priesterhanden ondergaan brood en wijn een wonderlijke verandering, die heel dicht bij de roomse transsubstantiatie ligt. De sacramenten worden verheerlijkt omdat ze door priesters worden bediend. Zo zijn ze niet meer dan een voetbank waarop de priester een stukje hoger kan klimmen. De kerk, het altaar, de priester: deze worden bovenmate

opgehemeld. Toch zijn zij niet onze Heere Jezus, maar mededingers van Zijn priesterschap. We horen het beweren, en onze armen krijgen het voortdurend te horen: wie het evangelie gaat verkondigen zonder bisschoppelijke handoplegging, moet als scheurmaker aan de kaak worden gesteld. Dat geldt zelfs als hij zijn leer uit de Bijbel kan bewijzen en er zichtbaar zegen op zijn bediening rust. Gewone christenen mogen als gelovigen in de Heere Jezus niet samen het brood breken. Durven ze dat toch, dan maken ze zich schuldig aan scheuring, een vreselijke misdaad die verscheidene graden erger lijkt dan overspel of moord. U zou vergeven kunnen worden, en het zou zelfs moeilijk kunnen zijn u van de sacramenten weg te houden, ook al had u zich schuldig gemaakt aan hoererij. Maar scheuring plaatst u buiten alle hoop, als u erin volhardt.

Broeders, laten we heel ernstig protest aantekenen tegen dit herleefde bijgeloof. Laten we niets dulden tussen de ziel en Christus. Het kan zijn dat u deze priesterlijke aanmatiging in Londen niet zo van dichtbij en zo hinderlijk opmerkt. Maar veel broeders in deze zaal zien haar elke dag voor hun ogen, en voelen haar ijzeren hand op hun armere mensen drukken. Waar zij ook komen, stuiten zij op aanspraken die een bepaalde klasse van mannen tot brahmanen verheffen, van wie de zegen onmisbaar zou zijn. Zondaars mogen niet rechtstreeks en op eigen gelegenheid tot Christus komen; de weg tot de zaligheid zou via de aangestelde priester lopen. Protesteer ernstig tegen deze dwaling. Ook als zij met

een zekere mate van evangeliieverkondiging gepaard gaat, is zij dodelijk.

We moeten er ijverig over waken dat we op geen enkele manier medeplichtig zijn aan dit bijgeloof. Mijn broeders, wees zelf geen priesters. Het is heel goed mogelijk dat u zich het air van kerkvorsten aanmeet, ook al bent u openlijk niets meer dan nonconformistische predikanten. Er is een bepaalde kledingstijl; het nadoen daarvan is niet prijzenswaardig. Er is een bepaalde manier van spreken; het navolgen daarvan is niet aan te bevelen. Er is een houding van meerderwaardigheid die neerkijkt op het gewone volk als op louter leken; die opgeblazenheid is belachelijk. Vermijd de weg van bepaalde geestelijken, die hun mensen kennelijk willen laten voelen dat een predikant een waardig persoon is, en dat de overige leden van de gemeente het nauwelijks zouden mogen wagen anders te denken dan hij. We kunnen zeggen wat we willen over alle gelovigen in Christus als een geslacht van priesters, toch vinden we onder ons ijdele lieden die beschouwd willen worden als bezitters van een mystieke bijzonderheid. Ons ambt als herders verdient respect, en zal dat ook krijgen als het goed wordt uitgeoefend. Maar ik heb gemerkt dat sommigen die hun ambt graag groot willen maken, in werkelijkheid zichzelf groot proberen te maken. Maar naarmate de ambtsdrager is gestegen, is de mens gedaald. Men heeft zich wel afgevraagd hoe zo'n klein mens aan zo'n groot ambt is gekomen. Gisteren hoorde ik een vraag waarop ik nog geen bevredigend antwoord heb

gevonden. Ze luidde: 'Wie is erger: de man die kan preken maar niet wil preken, of de man die niet kan preken maar wel wil preken?' Ik vrees dat we onder ons enkelen van de laatste soort hebben. Maar als zij denken dat het enkele feit dat ze tot een herdersambt zijn gekozen, hun bijzondere krachten heeft gegeven, bedriegen ze zichzelf.

Laat mij heel zacht, haast fluisterend, zeggen dat er onder onszelf kleine dingen zijn waarop we zorgvuldig moeten letten. Anders krijgen we een zuurdesem van ritualisme en priesterdom die in onze maten meel doorwerkt. In onze opwekkingsdiensten zou het goed kunnen zijn onze werkwijze af te wisselen. Sluit die kamer voor zoekenden af en toe eens af. Ik heb mijn bedenkingen bij die instelling, als ze voortdurend wordt gebruikt als een vast onderdeel van de diensten. Het kan heel verstandig zijn mensen die over hun ziel bekommerd zijn, uit te nodigen apart van de rest van de gemeente te komen en met godvrezende mensen te spreken. Maar misschien merkt u ooit dat de gedachte post vat dat er in die aparte kamer iets te krijgen is wat niet meteen in de samenkomst te krijgen is, of dat God meer bij die boetebank is dan elders. Richt dan direct een slag tegen die gedachte. We moeten niet in snelle mars terugkeren naar de oude weg van altaren en biechtstoelen, en de roomse prullaria in een grovere vorm terugkrijgen. Als we mensen laten denken dat een gesprek met ons of met onze helpers onmisbaar is voor hun geloof in Christus, slaan we regelrecht de weg naar de priesterheerschappij in. In het evangelie moeten de zondaar en de Heiland

samenkomen, zonder iemand ertussen. Spreek op dit punt heel duidelijk: ‘U, zondaar, daar waar u zit: als u in de Heere Jezus Christus gelooft, zult u het eeuwige leven hebben. Wacht niet tot u een kamer voor zoekenden binnengaat. Denk niet dat het nodig is met mij te overleggen. Denk niet dat ik de sleutels van het Koninkrijk der hemelen heb, of dat deze godvrezende mannen en vrouwen die met mij samenwerken, u een ander evangelie kunnen vertellen dan dit: “Die in den Zoon gelooft, die heeft het eeuwige leven.”’

Verder moeten we erop toezien dat we onze Heere Jezus Christus voorstellen als de onfeilbare Leraar, door Zijn geïnspireerde Woord. Ik begrijp die trouw aan Christus niet die samengaat met onverschilligheid voor Zijn woorden. Hoe kunnen we Zijn persoon eren, als Zijn eigen woorden en die van Zijn apostelen zonder respect worden behandeld? Als we de woorden van Christus niet aannemen, kunnen we Christus niet aannemen. En als we de woorden van Zijn apostelen niet aannemen, nemen we Christus niet aan. Want Johannes zegt: ‘Die God kent, hoort ons; die uit God niet is, hoort ons niet. Hieruit kennen wij den geest der waarheid, en den geest der dwaling.’ We moeten al het onderwijs van onze Heere liefhebben en eren; anders bouwen we onze huizen op het zand. Het is even belangrijk Christus te kennen als de Waarheid als Hem te kennen als de Weg en het Leven. Sommige voortreffelijke broeders lijken meer om het leven te denken dan om de waarheid. Want wanneer ik hen waarschuw dat de vijand het brood van de kinderen

heeft vergiftigd, antwoorden ze: 'Beste broeder, het spijt ons dat te horen. Om het kwaad tegen te gaan zullen we het raam openzetten en de kinderen frisse lucht geven.' Ja, zet het raam open en geef hun vooral frisse lucht. Met het oog op veel doelen kunt u niets beters doen. Maar tegelijk moest u dit doen en het andere niet nalaten. Pak de gifmengers op, en zet ook de ramen open. Zolang mensen valse leer blijven preken, kunt u zoveel praten als u wilt over het verdiepen van hun geestelijk leven, maar het zal u niet lukken. Verwaarloos het ene goede niet terwijl u het andere doet. Laten we niet zeggen dat het leven belangrijker is, of de waarheid, of de weg. Laten we eensgezind vast geloven dat elk van de drie even belangrijk is, en dat het ene niet goed kan worden gehandhaafd en volledig uitgevoerd zonder de andere.

Sommigen verlaten het onderwijs van Christus uit pure baldadigheid en een kinderlijke zucht naar nieuwigheid. Bij jongere broeders komt valse leer als een kinderziekte, een soort onvermijdelijke geestelijke mazelen. Ik wens hun een goed herstel van die kwaal, en ik hoop dat ze niets kwaads achterlaat. Met diepe bezorgdheid heb ik gewaakt bij geesten die met deze woedende epidemie besmet waren. Ik heb me erover verheugd wanneer ik de uitslag van het ongeloof prachtig naar buiten zag komen, en de patiënt hoorde zeggen: 'God zij gedankt, daar ga ik nooit meer naar terug.' Toch is het jammer dat zovelen het nodig vinden de vuile weg te gaan waarop anderen al in het slijk zijn geraakt. Ze doen me denken aan een zekere wereldse dame. Haar

predikant merkte haar grote uitgelatenheid op en zei: 'Salomo heeft gezegd: "IJdelheid der ijdelheden, het is al ijdelheid."' 'Ja,' antwoordde zij, 'ik weet wat Salomo heeft gezegd. Maar hij heeft het door eigen ervaring ontdekt, en ik zou graag hetzelfde doen.' Zij was beslist geen Salomo, want wie wijsheid heeft, leert van de ervaring van anderen. Als u anderen hebt zien uitgaan om wol te halen en geschoren hebt zien thuiskomen, zegt de voorzichtigheid u dat u niet ook hoeft te gaan.

Sommigen raken aan het twijfelen door een innerlijke kromheid. Bepaalde mannen komen met nieuwe leerstellingen omdat 'er iets rot is in de staat Denemarken', en uit rotting moeten zwamachtige gewassen voortkomen. Misschien hebt u Plinius' 'Natuurlijke historie' gelezen. Hebt u het niet gelezen, dan hoeft dat ook niet, want die historie is meestal niet natuurlijk maar fabelachtig. Plinius vertelt ons dat de olifant, wanneer hij naar een waterpoel gaat en zichzelf daarin ziet, zo walgt van zijn eigen lelijkheid dat hij meteen het water omwoelt en troebel maakt, om zichzelf niet te hoeven zien. Zo'n olifant heeft nooit bestaan, maar ik heb mensen gezien die er heel goed mee te vergelijken waren. De Heilige Schrift was het niet met hen eens: zoveel te erger voor de Heilige Schrift! Die en die leerstellingen passen niet bij hun smaak, dus moeten ze verkeerd worden voorgesteld of ontkend. Aan de bodem van het 'moderne denken' ligt een onwedergeboren hart. Mensen glijden in de leer af, omdat ze nooit door de

vernieuwing van hun gemoed op de weg omhoog zijn gezet.

Sommigen hebben, daar twijfel ik niet aan, aan de leer van Christus en aan het evangelie van Christus zitten knutselen, uit verlangen om meer goed te doen. Op opwekkingssamenkomsten mogen dingen gezegd en gedaan worden die niemand zou kunnen verdedigen. Let u er weleens op hoe het evangelie op dit moment wordt gebracht? Ik oefen op niemand in het bijzonder kritiek uit, maar ik lees steeds weer de oproep: 'Geef uw hart aan Christus.' Die oproep is goed, maar laat haar het woord van het evangelie niet bedekken: 'Geloof in den Heere Jezus Christus, en gij zult zalig worden.' Op de zondagsschool luidt het onderwijs vaak: 'Lieve kinderen, heb Jezus lief.' Maar dat is niet het evangelie. De liefde tot Jezus komt als een vrucht, maar het evangelie is: 'Geloof in den Heere Jezus Christus, en gij zult zalig worden.' Als wij denken meer goed te doen door het gebod van het evangelie te vervangen door een andere oproep, dan zullen we merken dat we in ernstige moeilijkheden terechtkomen. Lijken onze verbeteringen voor een ogenblik meer op te leveren dan het oude evangelie, dan is dat de groei van paddenstoelen, misschien zelfs van giftige paddenstoelen. Het is niet de groei van de 'bomen des HEEREN'. Laten we in deze gevaarlijke dagen dicht bij Christus blijven als onze onfeilbare Leraar. Laten we uiterst ijverig waken over de waarheid, anders kunnen wij bedrogen worden zoals Pompejus bepaalde steden misleidde die zijn troepen niet wilden binnenlaten. Hij

zei: 'Ik vraag u niet om mijn legers bij u in te kwartieren. Maar hier zijn een paar zieke en gewonde mannen; ik vraag u alleen of zij bij u mogen uitrusten.' Toen de zieken binnen de muren waren, openden zij de poorten, en de inwoners werden gemakkelijk onderworpen. Houd de kleine dwalingen buiten waarvoor om medelijden wordt gevraagd. Doet u dat niet, dan is uw burcht ingenomen voordat u de aanval opmerkt. Sta vast in 'het geloof, dat eenmaal den heiligen overgeleverd is', en 'ziet toe, dat niemand u als een roof vervoere door de filosofie, en ijdele verleiding'.

Verder, broeders, moeten wij er steeds sterker op aandringen dat Christus de enige Wetgever en de enige Heerser in de Gemeente is. Er zijn onder ons godsdienstige stelsels waarvan de hele organisatie een uitvinding is. Die is niet in de Bijbel ontdekt, maar ernaartoe gebracht om er een tekst als etiket om de hals te hangen. Wij hebben godsdienstige burenen die nauwelijks zouden proberen te bewijzen dat hun stelsel ooit door onze Heere en Zijn apostelen is goedgekeurd. Dat is al zo lang het geval, dat wij allerlei dingen hebben moeten verdragen. Maar verdragen is niet hetzelfde als goedkeuren en navolgen. In onze eigen gemeenten moeten wij ons aan het voorbeeld van de apostelen houden en in alle dingen de regel van Christus volgen. Geen eerbiedwaardige naam is gezag genoeg om van de Heilige Schrift af te wijken. 'Tot de wet en tot de getuigenis!' Staat een leer of een ceremonie daar niet, dan

bestaat zij voor u en mij nergens. Ons enige gezag is het Woord van de Heere.

Nog erger is het als wij het wagen in de bekende regels van Christus iets weg te laten. Het spijt mij dat er in de Gemeente geschillen zijn over de doop en het avondmaal. Maar in de Gemeente van Christus is het geen twistpunt óf de doop en het avondmaal überhaupt bediend moeten worden. Hoe kunnen deze inzettingen dan opzij worden gezet door mensen die toegeven dat ze Schriftuurlijk zijn? Ik hoorde van iemand die zei: 'Als Jezus nu hier was, zou Hij het kwaad zien dat uit die twee instellingen is voortgekomen, en zou Hij ze afschaffen.' Zo'n uitspraak kunnen wij niet verdragen. Wij zijn toch geen herzieners van wat onze Heere geleerd en gedaan heeft? Hebt u in uw gemeenten geen goede mensen die zeggen: 'Ja, beste dominee, ik weet dat de doop van gelovigen in het Woord staat. Daar ben ik volkomen zeker van, maar ik heb er nog nooit gehoor aan gegeven'? Hebt u zo iemand op het hart gedrukt hoeveel moedwillige ongehoorzaamheid er in zulke nalatigheid schuilt? Het gaat hier niet om iemand die zegt: 'Ik zie niet dat zo'n inzetting in het Woord van God geboden wordt.' Dat zou een zonde uit onwetendheid zijn. Maar deze man zegt: 'Het staat er.' Toch verwaarloost hij het, en roemt hij erop dat hij zonder dat zalig kan worden. Haast u niet om die bewering te bevestigen. Het kan best blijken dat de man die zegt 'Ik geloof in Jezus', en dan moedwillig weigert Zijn bekende geboden te houden, niet behouden is. Zeker is zo iemand niet verlost van moedwillige

ongehoorzaamheid. Wat is dat voor een geloof, dat niet door de liefde werkt, maar zijn eigen wil stelt tegenover het gebod van Christus? Wij moeten protesteren tegen elk gesjoemel met de wet van het grote Hoofd van de Gemeente. Ik noem de doop alleen als voorbeeld. Maar op elk ander punt van de heilige regel moeten wij net zo ernstig aandringen. Christus is zowel Heere als Zaligmaker. Hij is niet in Zijn huis gekomen om met Zich te laten sollen, en om Zijn woorden te laten schudden als een spel kaarten.

U kunt de regel van uw Heere ook op een andere manier verlaten. Een broeder moet over een belangrijke christelijke zaak beslissen welke weg hij inslaat. Maar eerst wil hij weten wat de heren ervan vinden die aanzienlijke bedragen aan het gemeentewerk bijdragen. Als iemand van u dat doet, zal ik uitroepen: ‘Wie is nu eigenlijk uw meester? Judas met zijn zak in de hoek, of de Christus Die hij met een verraderskus kust?’ Wees trouw en durf alles aan. Doen we dat niet, dan is Christus Jezus voor ons geen Wetgever. Versmaad de steekpenning, ook al is die verborgen, en verlies alles voor de waarheid als het moet.

Onze Heere staat ook voor ons als ons voorbeeld en model. Wij prediken de genade van God en het bloed van Christus. Maar wie denkt dat wij Christus niet als voorbeeld prediken, weet niets van onze bediening. Wij houden er immers aan vast dat het geloof de wil van zijn Zaligmaker moet gehoorzamen, en niet alleen op Zijn

genade moet vertrouwen. Er waren er onder ons die leken op die oude Schotse vrouw die zei: 'Het was een goede preek, alleen de plichten aan het eind niet.' Het is mogelijk dat wij het gebod zo brengen dat wij het vermoeden voeden dat wij wettisch van geest zijn. Dat moeten wij zorgvuldig vermijden. Wij willen Christus prediken als het volmaakte voorbeeld, opdat de heiligen ernaar verlangen aan Hem gelijkvormig te worden. De mensen moeten de geest van Christus hebben, of ze zijn verloren. In een louter juridische rechtvaardiging is geen hemel te vinden, los van een geestelijk werk in de ziel: een verandering van hart en een vernieuwing van het gemoed.

Nog één ding: ik vertrouw dat wij Christus altijd zullen vasthouden als Heere en God. Wat Hij verder ook is, voor ons is Hij Heere en God. Daarom moeten we over Hem spreken en aan Hem denken met de diepste eerbied van de ziel. De geest die lichtvaardig omgaat met het Woord van God en met de dingen van Christus, is haast nog verderfelijker dan de daad die eruit voortkomt. Ik heb veel dingen gelezen waarvan ik huiverde. Maar ik huiverde nog veel meer bij de gemoedsgesteldheid waarin iemand moet zijn gekomen om ze te kunnen schrijven. Laten wij de hoogste eerbied koesteren voor onze goddelijke Heere, en het vastste vertrouwen in Zijn macht en in Zijn uiteindelijke overwinning. Vertrouw op de hand die Hij aan het roer houdt. Twijfel er geen ogenblik aan dat Zijn wijsheid en macht alle dingen goed zullen laten aflopen. Ga daarom heen en spreek in Zijn Naam.

Wanneer u een leer hebt uiteengezet, gebied uw hoorders dan in de Naam van Jezus om haar te geloven. Wees daar vrijmoedig genoeg voor. Zoals de apostelen kreupelen geboden op te staan, en zelfs doden om te leven, zo moet u in de Naam van Jezus Christus de Nazarener zondaars gebieden zich tot Hem te bekeren en te leven. Hij Die u het geloof geeft, zal Zijn eigen woord bevestigen.

Laten wij nu onze ernstige aandacht richten op het onderwerp van onze positie tegenover onze Heere. De positie van de christelijke predikant tegenover Christus is een thema waarover men op veel manieren en vele dagen lang zou kunnen spreken, zonder veel meer te doen dan de zoom ervan aan te raken.

Het treffendst zien wij die positie als wij overdenken dat wij, zoals Hij in onze plaats stond, ook in Zijn plaats staan. Tegen onze hoorders kunnen wij werkelijk zeggen: 'Wij bidden van Christus wege: laat u met God verzoenen.' Onze Heere Jezus legt Zijn doorboorde handen op onze schouders en zegt: 'Gelijkerwijs Mij de Vader gezonden heeft, zende Ik ook ulieden.' Wij hebben de opdracht om voor Christus te pleiten, zoals Hij de opdracht heeft om voor ons te pleiten. Voor Hem klimmen wij die trappen op, om die zieke en onwetende vrouw te wijzen op het bloed van de verzoening. Voor Hem staan wij op de kansel en spreken wij van zonde, van gerechtigheid en van het toekomstige oordeel. In Zijn plaats roepen wij: 'Zie het Lam Gods, Dat de zonde der wereld wegneemt!'

Geliefde broeders, beseffen wij altijd dat wij niet alleen voor Christus werken, maar ook in Zijn plaats? Zouden wij sommige van onze preken kunnen voorstellen als gepredikt in Christus' plaats? Zou ons eigen geweten niet tegen ons opstaan als wij dat van die preken zouden beweren? Sommige van onze hoorders zouden denken, als ze het al niet zeiden: 'Als die preek in Christus' plaats was, dan steekt hij verschrikkelijk af bij wat hij geweest zou zijn als Jezus Zelf had gesproken.' Natuurlijk zou er onvermijdelijk een afstand zijn in goddelijk gezag en vermogen. Maar in waarachtige en ernstige bedoeling zou er geen afstand mogen zijn.

Wij moeten in Christus' plaats bij de mensen pleiten, en dat zal partijdigheid voorkomen. Wij zullen niet al onze gedachten aan de rijke en ontwikkelde enkelingen geven, maar net als Jezus zullen wij voor de velen zorgen. Jacobus V van Schotland stond bekend als 'de koning van de armen', omdat elke boer die dat wilde bij hem op audiëntie kon komen. Laat de Heere ons de predikers van de armen maken! Hoe zouden wij anders in Christus' plaats kunnen staan? In Zijn bediening werd 'den armen het Evangelie verkondigd'. Is er in onze kudde iemand zieker, armer of onwetender dan een ander, laten wij hem dan omwille van de Heere het eerst opzoeken. Laten we ons geen opgeblazen waardigheid aanmeten, maar ons één voelen met de verlatenen, de armen en de gevallenen, zoals Jezus deed.

Als wij in Christus' plaats staan, zullen wij niet overdonderen, maar teder overreden. Wij zullen waarachtig meeleven en daarom met tranen bij de zondaars pleiten, alsof hun ondergang ons verdriet was en hun redding onze vreugde zou zijn. Wij zullen over hen wenen, omdat Jezus dat gedaan zou hebben. En wij zullen geduld met hen hebben, vanwege Zijn goddelijke lankmoedigheid. Wij zullen gelegenheden afwachten en ze met volharding benutten, want zo zou Jezus gedaan hebben. Wij zullen met onze hoorders omgaan als een herder met zijn verloren schaap. Wij zullen nooit rusten voordat wij hen verblijd op onze schouders thuisgebracht hebben, want zo was het bij onze Heere.

Deze positie van ons, in Christus' plaats, brengt een grote verantwoordelijkheid mee. Wij zullen veel genade nodig hebben om haar gewicht te dragen. Gedraag u, christelijke broeders, want u draagt een grote Naam. Breng geen schande over de Naam van de heilige Jezus. Het was schandelijk van Sheridan dat hij, toen hij uit de goot werd opgeraapt, aan de agent als naam 'Wilberforce' opgaf. Wat een wreed onrecht doet een harde, trotse of luie predikant onze Heere Jezus aan, wanneer hij opgeeft dat hij in Christus' plaats handelt! God vergeve dat onrecht, want het is een gruwelijk onrecht. Als u werkelijk in Christus' plaats staat, 'hoedanigen behoort gij te zijn!' Moge God u helpen het gezantschap waarmee u gezonden bent waardig te zijn!

Daarom, broeders, moeten wij de zondaars liefhebben om Christus' wil. Zijn er in uw gemeente niet heel veel mensen die u om geen enkele andere reden zou kunnen liefhebben? Had de Heere Jezus Christus u ooit om uw verdienste kunnen liefhebben? Hij heeft u en mij liefgehad om een reden die Hij in Zijn eigen hart vond. Zo moeten ook wij onze hoorders liefhebben om redenen die niet zozeer in hen liggen als wel in ons eigen hart. Hij is het 'Die mij liefgehad heeft, en Zichzelven voor mij overgegeven heeft'. Als Hij nu tegen mij zegt: 'Heb anderen lief en geef uzelf voor hen', zou ik dat dan niet doen? Elke boze bui moet worden verdreven. De gevallenen, de lichtzinnigen, de vitters, de onverschilligen en zelfs de kwaadwilligen moeten in onze liefde delen. Wij moeten hen tot Jezus liefhebben. 'Met mensenzelen, met touwen der liefde' moeten wij hen trekken. Het is onze roeping om de liefde van de Zaligmaker op aarde voort te zetten.

Meer nog: uw verhouding tot Christus is zo, dat u 'de overblijfselen van de verdrukkingen van Christus' moet vervullen, 'voor Zijn lichaam, hetwelk is de Gemeente'. Zijn verzoenend lijden is volbracht; in die wijnpers kan niemand van ons een voet zetten. Maar het lijden waardoor mensen voor Christus gewonnen worden, is nog lang niet voltooid. De hele schare martelaren heeft gebloed en is gestorven om de waarheid voor ons levend te houden, opdat door de waarheid nog altijd mensen tot Jezus gebracht worden. Ieder die om Christus' wil pijn, laster, verlies of persoonlijke onvriendelijkheid draagt,

vult de maat van het lijden aan dat nodig is om het hele lichaam van Christus bijeen te brengen en Zijn uitverkoren Gemeente op te bouwen. 'O!' roept een predikant, 'ik ben schandelijk behandeld.' Ja, en waardiger mannen dan u zijn nog erger mishandeld. U hoeft onder uw medestrijders niet te zoeken naar wie evenveel geleden hebben. Bedenk hoe uw Heere Zelf 'zodanig een tegenspreken van de zondaren tegen Zich heeft verdragen'.

Toen Alexander zijn mannen naar Perzië leidde, moesten zij zich een weg banen door een ware berg van ijs en sneeuw. Ze stonden op het punt om terug te keren. Daarom steeg Alexander van zijn paard, nam een ijsbijl in de hand en ging voorop, vaak tot zijn middel in de sneeuw. Hij kliefde de ijsblokken en baande de weg. Toen voelden de Macedoniërs dat zij met Alexander voorop zich door de hele wereld zouden heenhakken. Nu Christus, uw Heere, Zich een weg heeft gebaand door de doodsangsten aan het kruis, zult u dan niet volgen waar Hij voorgaat? Zult u niet de maat aanvullen die er nog nodig is aan moeite, arbeid en lijden, voor de redding van hen die Hij met Zijn bloed heeft verlost? Niets was vanmorgen in onze smekingen ontroerender dan de gebeden van hen die zwaar geleden hadden. Door lijden komt zegen. Wat doet onze Heere wanneer Hij Zijn huisgezin wijn wil geven, opdat onze feesten vol blijdschap zijn? Hij zegt: 'Vult de watervaten met water.' Wij moeten tot de rand met verdrukking gevuld worden. Wij moeten er zoveel van krijgen als wij kunnen bevatten,

en dan zal Hij zeggen: 'Schept nu.' Dit is Zijn 'beginsel der tekenen'. En sommigen van ons verheugen zich dat het niet alleen gedaan werd 'te Kana in Galilea', maar dat het nog steeds gebeurt op dit eiland in de zee.

Denkt u niet dat wij ons allemaal vergissen in wat een zegen zal zijn? Bij de gebedsgenezing wordt gezondheid ons voorgesteld alsof dat het grote goed is dat boven alles begeerd moet worden. Is dat zo? Ik durf te zeggen dat gezondheid de grootste aardse zegen is die God een van ons kan geven, met uitzondering van ziekte. Ziekte is voor de heiligen van God vaak van meer nut geweest dan gezondheid. Als sommige mannen die ik ken maar eens een maand reumatiek mochten krijgen, zou dat hen door Gods genade wonderlijk milder maken. Zij hebben zeker iets beters nodig om te preken dan wat zij hun mensen nu geven. Misschien zouden ze dat leren in de kamer van het lijden. Ik zou niemand een lange tijd van ziekte en pijn toewensen. Maar een kwelling zo nu en dan zou je bijna voor hem afbidden. Een zieke vrouw, een vers gedolven graf, armoede, laster en neerslachtigheid kunnen lessen leren die nergens anders zo goed te leren zijn. Beproevingen drijven ons naar de werkelijkheden van het geloof. U kunt u met kaf voeden zolang u geen echt werk te doen of geen echt verdriet te dragen hebt. Maar dan hebt u 'het overjarige koren des lands' nodig, en dat moet u hebben, anders zult u bezwijken en tekortschieten.

Onze verdrukkingen komen tot ons als zegeningen, al kijken ze dreigend als vloeken. Ik heb gehoord van

iemand die vrijgevig was, maar uitermate zonderling. Een man die diep in de schulden zat, kwam langs zijn deur, en hij wist dat die arme schuldenaar er verschrikkelijk mee tobde. Op een dag was die vreemde rijke man, hoe vrijgevig hij ook was, zo wreed om een zware zak naar de arme schuldenaar te gooien. De man werd door het projectiel geraakt en keek om om te zien wat het was. Hij zag niemand die hem dat letsel had toegebracht. Hij raapte de zak op en hoorde het rinkelen van munten. Toen hij de zak opende, vond hij genoeg om zijn schuld te betalen, en hij hoorde een stem zeggen: 'Houd het voor uzelf.' Hij heeft die man nooit voor mishandeling laten dagvaarden, maar hem bedankt voor het geschenk. Vaak heeft de Voorzienigheid ons met ruwe hand onnoemelijke winst toegeworpen in de vorm van 'de beproeving uws geloofs, die veel kostelijker is dan van het goud'. Geloofd zij de Heere: onze tijdelijke kneuzing is snel vergeten, maar de geestelijke winst blijft voor altijd. Hoe dan ook, de zaak van onze Heere Jezus Christus is onze zaak. Wij zijn met Hem verbonden in een gemeenschap die niet verbroken kan worden, wat die ook met zich meebrengt. Wij hebben de kosten berekend, en wij kunnen zeggen: 'Voorts, niemand doe mij moeite aan. Ik ben de gebrandmerkte slaaf van Jezus, en mijn oor is voor Hem doorboord.'

Verder, broeders, wordt onze positie tegenover onze Heere heel praktisch wanneer wij beseffen wat Hij voor ons gedaan heeft. Ik denk niet dat wij altijd helder zien wat Hij werkelijk voor ons tot stand heeft gebracht. Wij

zeggen: 'Wij zijn arm, maar Christus maakt ons rijk.' Waarom zeggen wij niet: 'Wij zijn rijk, want Christus heeft ons rijk gemaakt'? Onze armoede is voorbij, en wij zijn rijk geworden in Christus. Broeders, Hij heeft ons 'uit de duisternis geroepen ... tot Zijn wonderbaar licht'. Als wij over die tekst preken, weiden wij doorgaans breed uit over de natuurlijke duisternis. Maar zou het niet goed zijn nog uitvoeriger in te gaan op het 'wonderbaar licht'? Hebben wij de ervaring die ons daar nu toe zou brengen? Waarom maken wij dat woord van de apostel, 'als ik zwak ben', zo levendig? Kunnen wij niet evengoed stilstaan bij de woorden die volgen: 'dan ben ik machtig'? De zegeningen van onze Heere zijn werkelijkheden en geen verbeelding; laten we ze dan ook zo behandelen. 'Zalig zijn die honger en dorsten naar de gerechtigheid; want zij zullen verzadigd worden.' Waarom al de tijd besteden aan de honger en de dorst? Zijn wij niet verzadigd? Zo niet, Heere, verzadig ons! Maar als wij verzadigd zijn, laten we dan de zoetheid van het hemelse brood proeven en prediken, en het met blijde harten bij onze hoorders aanbevelen. Broeders, laten we aan de zonnige kant van ons geloof gaan staan, en niet altijd blijven hameren op wat wij in onszelf zijn. 'De duisternis gaat voorbij, en het waarachtige licht schijnt nu.' Wij zijn nu in Christus Jezus. Wij waren alles wat slecht is, maar wij zijn afgewassen, gereinigd en geheiligd. O, mochten wij de tegenwoordige zegeningen van het verbond rijk genieten! O, mochten wij genade hebben om te spreken zoals wij het ondervinden! De knecht van Abraham sprak uitvoerig over de rijkdom

van zijn heer en liet de kostbaarheden zien die hij uit zijn huis had meegebracht. Laten wij zo proberen harten te winnen voor onze grote Heere, door te laten zien Wie Hij is, wat Hij heeft en wat wij daar persoonlijk van kennen.

Verder denk ik dat we er goed aan doen tegenover Christus te staan als mensen die zich bewust zijn van Zijn kracht en Zijn tegenwoordigheid. Broeders, onze Heere is met ons. Het allerbeste is dat Hij werkelijk en waarachtig met ons is. Als wij met Jezus zijn en Zijn waarheid preken, is Jezus zeker met ons. Want Hij heeft gezegd: 'Ziet, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld.' Die belofte was geen mooi romantisch verhaaltje. Het is waar dat Hij op dit uur met ons is. Laten we dat geloven en ernaar handelen. Voelen we Zijn glans niet altijd, laten we ons dan, net als de bloemen, naar de zon keren. Ook als de zon niet schijnt, weten de bloemen waar het meeste licht is, en ze keren hun gezicht die kant op. Laten we echte heliotropen zijn: zonnewenders. Wanneer we op de kansel staan, laten we dan naar Christus kijken en naar Christus overhellen. Wat is de kansel een wonderlijke plaats als Jezus daar is! In de studeerkamer gaan we zitten, beginnen over ons voorhoofd te wrijven en vragen bezorgd: 'Waarover zullen we preken?' Laten we ons dan tot onze Heere wenden en bidden met ons venster open naar Zijn kruis en Zijn troon. Mogen we altijd een kracht voelen die ons naar Christus trekt wanneer de Bijbel voor ons openligt! Als het zo is, verdwijnt al onze zwakheid, want dan denken we weer aan Zijn kracht.

Overweegt u de grote strijd tegen de zonde en maakt u de rekening op van de krachten die aan de goede kant staan? Vergeet dan Jezus niet. U hebt uzelf opgeschreven: dat komt neer op minder dan niets. Nu schrijft u uw diakenen op: als u hen liefdevol hebt geschat, zijn ook zij als niets. U hebt een post gemaakt van biddende vrienden en werkers, enzovoort. Maar het totaal is slechts een rij nullen. Wat zijn al die nullen samen waard? Uw wantrouwen roept: 'Ik heb hier niets, en niets, en niets.' Dat is een armzalige berekening om op te vertrouwen. Maar u bent nog niet klaar. Wat gaat u vóór al die nullen zetten? Waar plaatst u de Oneindige? Zet u Hem achter die nullen, als een cijfer achter de komma, dan maakt u van de één een tienduizendste! Elke nul die vóór de Ene wordt gezet, berooft Hem van eer en maakt Hem kleiner. Maar wordt Hij vooraan gezet, vóór de nullen, wat een bedrag hebt u dan! Dit is geen verbeelding; het is degelijke rekenkunde. Ga het na en zie of het in de geestelijke wereld niet wiskundig waar blijkt te zijn. Hoe machteloos we alleen ook zijn, onze Heere is met ons.

Sommige predikers geloven kennelijk niet dat de Heere met hun evangelie is. Om zondaars aan te trekken en te redden schiet hun evangelie tekort, en moeten ze er menselijke vondsten aan toevoegen. De eenvoudige evangelieprediking moet worden aangevuld, zo denken zij. Bridget was druk bezig vliegen te vangen en dood te slaan. Haar meesteres vroeg haar: 'Bridget, wat doe je daar?' Ze antwoordde: 'Kijk, mevrouw, we hebben vliegenvangers gekocht, en daar moeten ook vliegen op

komen. En omdat ze er uit zichzelf niet op gaan, plak ik ze erop.' Zulke vliegenvangers zouden mij niet aanspreken. Als het evangelie moet mislukken tenzij we de mensen met een of ander bijkomend middel lokken, is het een armzalige zaak. Als de vliegenvanger de vliegen niet aantrekt en niet vasthoudt, kunnen we hem net zo goed verbranden. Kan uw evangelie de mensen er niet toe brengen naar u te komen luisteren? En maakt uw evangelie, als ze eenmaal komen, geen indruk op hen en bekeert het hen niet? Welnu, geef het dan op. Open een koffiehuis of begin een handeltje in gemberbier, maar noem uw nutteloze praat niet het gezegende evangelie. Bent u zich niet bewust van een bovennatuurlijke kracht en tegenwoordigheid bij het Woord van de Heere, laat het dan rusten. Iemand zei eens tegen mij: 'U hebt een dode zondaar gezegd dat hij moest geloven.' Ik pleitte schuldig, maar zei erbij dat ik het opnieuw zou doen. Hij zei: 'Ik zou het niet kunnen. Ik zou het gevoel hebben dat het geen zin had.' Ik antwoordde: 'Misschien heeft het voor u ook geen zin om het te doen, want u hebt het nodige geloof niet. Maar omdat ik geloof dat God mij dat opdraagt, breng ik de boodschap over in de Naam van de Heere, en de dode zondaars geloven en leven.' Ik vertrouw niet op het vermogen van de dode zondaar om te leven, maar op de kracht van het evangelie om hem levend te maken. Heeft uw evangelie de kracht van de Heilige Geest niet in zich, dan kunt u het niet met vrijmoedigheid preken. Dan komt u in de verleiding een voorstelling in het zaaltje te organiseren om de mensen

te lokken die de gekruisigde Christus niet trekt. Als u steunt op zangerigheid, gefiedel en half-toneelstukjes, dan brengt u schande over de godsdienst die u zegt te eren.

Nog één ding, beste vrienden: onze positie tegenover onze Heere is die van het wachten op Zijn komst. Ik weet niet in hoeverre de meesten van u warm staan tegenover de gezegende waarheid van de wederkomst. Maar ik vertrouw dat velen van u haar geloven en door het geloof erin worden verlevendigd. Die grote hoop wint terrein onder hen die de evangelische leer liefhebben. Aanvankelijk leken predikanten half bang voor dit grootse geloofspunt, vanwege de dweperij die er zogenaamd uit voortkomt. Bepaalde kwakzalvers richten ook veel schade aan door te doen alsof ze de dag en het uur weten waarop de Heere komt. Tijden en gelegenheden zijn niet aan ons, maar de Heere zal komen. Hij is nu al onderweg, want Hij zegt: 'Ik kom haastiglijk.' Onze Heere kan heel spoedig komen; bepaalde tekenen doen onze hoop hoog oplopen. De liefde van velen verkoudt, en de duivel is dubbel zo druk bezig; en dat laatste is geen twijfelachtig teken. Als u ziet dat een boer de hekken begint te verbranden, de heggen afbreekt, het dak van de schuren haalt enzovoort, dan zegt u: 'Die man zijn pacht is afgelopen.' Satan heeft grote toorn wanneer hij weet dat hij weinig tijd heeft. Over het maanzieke kind lezen we: 'En nog, als hij naar Hem toekwam, scheurde hem de duivel, en verscheurde hem.' Hij wist dat hij op het punt stond te worden uitgedreven, en dus deed hij zijn uiterste best. Dat de

hemel dubbel wordt versluierd, luidt alleen het donkerste deel van de nacht in, dat aan het aanbreken van de dag voorafgaat. Wanneer het aantal tichelstenen wordt verdubbeld, verschijnt Mozes. En hetzelfde geldt voor onze nog grotere Verlosser. Laten we moed vatten en goedsmoeds zijn. Want terwijl wij Christus omhoogheffen en Zijn Naam verheerlijken, is Hij op weg om de wraak van Zijn verbond te wreken en Zijn vijanden volkomen te verslaan.

Nu nog twee of drie woorden tot besluit, over onze positie als enkeling. Misschien komt er een zin met kracht tot deze en gene.

Laat ik tegen u zeggen, broeders: sta op eigen benen. Ik wou van harte dat we onder ons meer mannen hadden in de volle kracht van geest en verstand. Waar deze tijd behoefte aan heeft, zijn broeders die het evangelie zelf kennen. Broeders die zijn kracht persoonlijk hebben ervaren en het hebben beproefd als zilver, gelouterd in een aarden smeltkroes. Broeders die het zo hoog waarderen dat ze eerder hun leven zouden prijsgeven dan het evangelie. We hebben er te veel in ons gezelschap die de goede kant op gaan als ze goed worden geleid. Ze zwemmen zeker in de goede richting, als de stroom maar sterk genoeg is om hen mee te voeren. Ze zijn heel bruikbaar als de wind uit de goede hoek waait, maar bij slecht weer heb je er weinig aan. Op dit uur is er vraag naar mannen die de stroom kunnen trotseren en tegen de stroom in kunnen zwemmen. We hebben helden nodig

die, als het moet, net zo lief alleen gaan als met duizend kameraden optrekken. We hebben mannen nodig die hun eigen denkwerk doen en het niet uitbesteden, zoals gezinnen hun was uitbesteden. Zij hebben de waarheid doordacht. Ze zijn er met God over in gesprek gegaan en hebben de kracht ervan in hun eigen ziel gevoeld. Nu zijn ze niet meer af te brengen van de hoop van hun roeping. Ze zijn pilaren in het huis van onze God, die op hun plaats blijven staan, en geen rupsen die rondkruipen op zoek naar iets te eten. We hebben voor het goede schip kapiteins nodig die hun lengte- en breedtegraad kennen, en kunnen zeggen waar ze vandaan komen en naar welke haven ze koers zetten. Onze Bevelhebber heeft in dit uur van strijd krijgers nodig die zo betrouwbaar zijn als staal.

| *‘Wie een man is, dien Hem nu
tegen vijanden zonder tal.’*

Een man is nu dierbaarder dan fijn goud van Ofir. Wie in deze tijd afhankelijk is van het oordeel van vrienden of vijanden, is maar een halve man. Laten we in onze oprechtheid voor de levende God staan en geen bescherming zoeken bij genootschappen of personen. Bent u allen zo gesteld? Ik vrees dat er nog maar weinigen van God alleen afhankelijk zijn. We hebben gemeenteleden die een goede preek pas herkennen als ze die lieve oude heer hebben geraadpleegd die hun orakel is. Sommige predikanten hebben geen mening voordat ze naar ‘de broederkring’ zijn geweest. Ze moeten de bel van het leidende schaap horen voordat ze weten welke kant

ze op moeten; want de stem van de Meester horen en kennen ze niet. O broeder, u zult de Geest in uw eigen ziel nodig hebben! Want het rechte pad loopt door een eenzaam land, en als u niet alleen durft te reizen, zult u de Hemelse Stad nooit bereiken!

Vervolgens moeten we in deze tijd leren kieskeurig te zijn in ons gezelschap. Wanneer iemand zelf goed staat, laat hij zich dan niet in opspraak brengen door omgang met hen die niet duidelijk zijn in hun positie. Waarom zou u zich laten meesleuren door u vast te houden aan het wrak dat zinkt? Wie voortdurend optrekt met mensen die geen hart hebben voor de grote waarheden van het evangelie, loopt voortdurend gevaar. Wat mij betreft: omgang met mensen met losse opvattingen vind ik te pijnlijk. Werelds gezinde mensen zijn ellendig gezelschap voor geestelijk gezinden. Gordon Cumming beschrijft een gebied in Afrika als ‘een woud van vishaken, afgewisseld met stukjes pennenmesjes’. Mannen met nieuwe opvattingen, losse gewoonten en ongeestelijke praat zijn als kennissen al even ongemakkelijk. Vooral wanneer ze doen alsof ze heel rechtzinnig zijn, terwijl ze niets van het oude geloof geloven. Maak u los van alle banden die uw eigen trouw in twijfel trekken. Praat niet over afscheiding van wat kwaad is, om er vervolgens in gemeenschap mee te blijven. Wees even kuis in uw omgang als in uw eigen persoon, anders komt er kwaad van.

Verder: wees geheiligd in uw leven. Ik kan dat woord niet te sterk benadrukken. Die spijker wil ik er goed in

slaan. Wees heilig, want u dient een heilige God. Als u een vorst een geschenk gaf, zou u hem geen kreupel paard bezorgen om op te rijden. U zou hem geen boek aanbieden waaruit bladzijden waren gescheurd, en hem geen uurwerk brengen waarvan de radertjes kapot waren. Nee, het allerbeste zou u geven aan iemand die u eerde en liefhad. Geef uw allerbeste aan uw Heere. Probeer op uw best te zijn telkens als u Hem dient. Bid Hem dat Hij u volmaakt in alle goed werk, opdat u Zijn wil mag doen, en stel uzelf dan aan Hem tot een levende offerande. Laat niemand van ons een preek houden en achteraf moeten denken: 'Ik had het beter kunnen doen, maar voor zo'n schamel gehoor was het goed genoeg.' Doe uw uiterste best, ook op een woensdagavond in een huisje met niet meer dan een half dozijn aanwezigen, en dat dan nog oude vrouwen. Onze rijkste vrucht is al arm genoeg. Geef nooit uw op een na beste. Houd u aan het allereerste en volste dat u voor Christus kunt voortbrengen. Laat uw hele leven de edelste inspanning zijn waartoe u in staat bent. Ik zei gisteravond dat de predikant die meer kan doen en het niet doet, een luiaard is. Zo is het. We moeten alles doen wat we kunnen, en het doen op de bekwaamste manier, anders zijn we lui. Pas wie oprecht kan zeggen dat hij niet meer kan doen, en dat hij het onmiddellijk zou doen als hij meer kon, heeft de maatstaf van Christus bereikt. Hoe weinigen van ons zouden met een goed geweten kunnen zeggen dat ze zo ver gekomen zijn!

Wees ijverig in het handelen. Leg al uw ijzers in het vuur. Gebruik elk vermogen voor Jezus. Wees klaarwakker om kansen op te merken, en snel om ze te grijpen. Geloof dat de kleinste werkkring in zich of om zich heen heerlijke mogelijkheden tot uitbreiding heeft. In een heel klein dorp kunnen oneindige resultaten worden bereikt. Is de ene plaats geëvangéliseerd, trek dan verder naar een andere. Doe altijd zoals de bewoners aan de rand van een meent: verzet de omheining telkens een stukje, zodat er steeds iets meer en nog iets meer binnen komt te liggen. Tevredenheid met wat we doen moet ver van ons zijn, zolang er nog ‘zeer veel lands overgebleven’ is om te bezitten. Ik wens dat u als herders uw kudden weidt en ze als evangelisten laat groeien! Wees in dit opzicht ‘vruchtbaar, en vermenigvuldigt, en vervult de aarde’. In deze tijd moeten we alle energie gebruiken en ondernemend en vlijtig van geest zijn, om de onophoudelijke activiteit van de vorst van de duisternis schaakmat te zetten.

Ten slotte wil ik u wegzenden met dit in uw oor, ja, met dit in uw hart: wees vol vertrouwen van geest. We gaan geen lafheid tonen, en we dulden zelfs geen bange gedachte. Jaren geleden beschuldigden ze mij heftig dat ik te luchthartig en te grappig was. Maar de laatste tijd is de beschuldiging verschoven, en word ik uitgemaakt voor neerslachtig, gallig en somber. Ik meen dat mijn onschuld vaststaat. Hebt u ‘De Zoutvaatjes’ gelezen, geschreven door een somber mens die nooit glimlacht? Een pessimistische onheilsprofeet die droomt van vreselijke

rampen die nooit gebeuren? Die beschrijving moet oorspronkelijk voor iemand anders bedoeld zijn geweest. Ik verzeker u dat ik zo vrolijk ben als past. Als mijn manieren zo'n grote omkeer hebben ondergaan dat ik van opgewektheid naar somberheid ben omgezwaaid, is het vreemd dat ik daar zelf niets van merk. Ik kan de bewering niet onderschrijven dat ik mijn gevoel voor humor kwijt ben, want ik voel het juist andersom. Als ik niet waakzaam was, zou ik te uitgelaten worden.

Ik heb een zekere mate van medelijden ontvangen, omdat ik tegenover zo velen sta. Maar dat medelijden kan worden bespaard, of worden doorgegeven aan hen aan de andere kant. Jaren geleden preekte ik over de wedergeboorte door de doop. Toen zei mijn eerbiedwaardige vriend dr. Steane tegen me: 'U zit in het hete water.' (Een Engelse uitdrukking voor 'in de problemen zitten'.) Ik antwoordde: 'Nee, ik voel het water niet als heet. Het is helemaal andersom. Ik zit er koel genoeg bij. Ik ben alleen de stoker. Anderen zitten in het hete water, en ik doe mijn best het zo heet te maken dat ze blij zullen zijn als ze eruit kunnen.' We willen niet vechten. Maar als we het doen, hopen we dat het medelijden nodig zal zijn voor hen met wie we strijden. Het hete water komt niet bij mij in de buurt, en er waait zelfs geen zuchtje stoom in mijn ogen. Ik neem genoeg met wat onvermijdelijk komt over de man die in volle ernst protesteert. Dat wil zeggen: ik neem het voor lief dat ik bekritiseerd, verkeerd begrepen en verkeerd voorgesteld word. De kosten zijn lang geleden berekend,

en de raming was zo ruim dat er geen gevaar is dat ze wordt overschreden. 'Ik weet, Wien ik geloofd heb, en ik ben verzekerd, dat Hij machtig is, mijn pand, bij Hem weggelegd, te bewaren tot dien dag.'

Er is geen reden tot vrees. Tenminste, ik zie er geen zolang we aan de waarheid vasthouden. U bent nooit een oude zeebonk aan de kust tegengekomen die in de zorgen zat omdat het al uren eb was. Nee! Hij wacht vol vertrouwen op het keren van het tij, en dat komt op zijn tijd. Die rots daarginds is het afgelopen halfuur drooggefallen. Als de zee nog wekenlang blijft terugtrekken, staat er geen water meer in het Kanaal, en lopen de Fransen vanuit Cherbourg zo naar ons toe. Niemand praat zo kinderachtig, want zo'n eb komt nooit. Laten wij dan ook niet spreken alsof het evangelie op de vlucht zou worden gejaagd en de eeuwige waarheid uit het land zou worden verdreven. Wij dienen een almachtige Meester. Toen Pompejus werd gevraagd wat hij zou doen als zijn vijanden hem aanvielen, antwoordde hij: 'Heer, als ik met mijn voet stamp, zal heel Italië krioelen van soldaten.' Zo pochte hij. Maar het is geen grootspraak om te zeggen dat onze Heere maar met Zijn voet hoeft te stampen, en Hij kan alle volken van de aarde voor Zich winnen, tegen het heidendom, de islam, het agnosticisme, het moderne denken en elke andere vuile dwaling in. Wie is het die ons kwaad zal doen als we Jezus volgen? Hoe kan Zijn zaak worden verslagen? Op Zijn wil zullen bekeerlingen naar Zijn waarheid toestromen, talrijk als het zand van de zee. Staat er niet geschreven: 'Uw volk

zal zeer gewillig zijn op den dag Uwer heirkracht, in heilig sieraad; uit de baarmoeder des dageraads zal U de dauw Uwer jeugd zijn'? Daarom, houd goede moed en ga zingend uw weg:

*'De winden van de hel hebben gewaaid,
de wereld heeft haar haat getoond,
toch is het niet omvergeworpen.
Halleluja voor het kruis!
Het zal nooit verlies lijden!'*

De HEERE der heirscharen is met ons; de God van Jakob is ons een Hoog Vertrek.

© 2026 Teun van der Plas

Alle rechten voorbehouden.

De Nederlandse vertaling van 'An All-Around Ministry' van Charles H. Spurgeon is een uitgave van Teun van der Plas. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de vertaler.